

Załącznik nr 1
do uchwały nr CII/1885/2025
Zarządu Województwa Lubelskiego
z dnia 25 marca 2025 r.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

Szczegółowy Opis Priorytetów

Programu

Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027

Wersja SZOP.FELU.015

Obowiązuje od dnia 2025-03-25

SZOP Bieżący

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Spis treści

Spis treści

I Informacje na temat Priorytetów i Działań	9
Priorytet FELU.01 Badania naukowe i innowacje	9
Działanie FELU.01.01 Regionalna infrastruktura badawczo-rozwojowa	9
Działanie FELU.01.02 Infrastruktura wspomagająca rozwój technologiczny przedsiębiorstw.....	13
Działanie FELU.01.03 Badania i innowacje w sektorze przedsiębiorstw	18
Działanie FELU.01.04 Transfer technologii i komercjalizacja badań.....	23
Działanie FELU.01.05 Specjalizacja gospodarki regionalnej	26
Działanie FELU.01.06 Wsparcie regionalnych ekosystemów innowacji	30
Priorytet FELU.02 Transformacja gospodarcza i cyfrowa regionu.....	34
Działanie FELU.02.01 Cyfrowe Lubelskie	34
Działanie FELU.02.02 Cyfrowe Lubelskie w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych	39
Działanie FELU.02.03 Cyfrowe Lubelskie w ochronie zdrowia	43
Działanie FELU.02.04 Cyfryzacja lubelskich MŚP.....	47
Działanie FELU.02.05 Usługi dla MŚP.....	51
Działanie FELU.02.06 Inwestycje rozwojowe w MŚP	55
Działanie FELU.02.07 Lubelskie MŚP na rynkach zagranicznych	58
Działanie FELU.02.08 Budowa i rozwój powiązań klastrowych.....	62
Priorytet FELU.03 Ochrona zasobów środowiska i klimatu.....	65
Działanie FELU.03.01 Bezpieczeństwo ekologiczne	66
Działanie FELU.03.02 Dostosowanie do zmian klimatu i zapobieganie powodziom i suszy	69

Działanie FELU.03.03 Bezpieczeństwo ekologiczne oraz dostosowanie do zmian klimatu i zapobieganie powodziom i suszy w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych	74
Działanie FELU.03.04 Zrównoważona gospodarka wodno-ściekowa	79
Działanie FELU.03.05 Zrównoważona gospodarka wodno-ściekowa w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	84
Działanie FELU.03.06 Gospodarka odpadami w sektorze publicznym	89
Działanie FELU.03.07 Gospodarka odpadami w sektorze publicznym w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych	93
Działanie FELU.03.08 GOZ w przedsiębiorstwach.....	98
Działanie FELU.03.09 Ochrona bioróżnorodności na obszarach objętych formami ochrony przyrody.....	102
Działanie FELU.03.10 Ochrona bioróżnorodności na obszarach poza formami ochrony przyrody	107
Działanie FELU.03.11 Ochrona bioróżnorodności w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych	112
Priorytet FELU.04 Efektywne wykorzystanie energii	117
Działanie FELU.04.01 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach	118
Działanie FELU.04.02 Wspieranie efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym	123
Działanie FELU.04.03 Wspieranie efektywności energetycznej i energooszczędności w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych ...	128
Działanie FELU.04.04 Wspieranie efektywności energetycznej i energooszczędności w ramach Innych Instrumentów Terytorialnych	134
Działanie FELU.04.05 Wspieranie energooszczędności.....	140
Działanie FELU.04.06 Efektywne energetycznie przedsiębiorstwa	144

Działanie FELU.04.07 Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii	149
Działanie FELU.04.08 Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.....	154
Działanie FELU.04.09 Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii w ramach Innych Instrumentów Terytorialnych.....	159
Działanie FELU.04.10 Wykorzystanie OZE w gospodarce.....	163
Priorytet FELU.05 Zrównoważona mobilność miejska	168
Działanie FELU.05.01 Niskoemisyjny transport miejski.....	168
Działanie FELU.05.02 Niskoemisyjny transport miejski w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	174
Działanie FELU.05.03 Wspieranie strategii niskoemisyjnych	180
Priorytet FELU.06 Zrównoważony system transportu	182
Działanie FELU.06.01 Poprawa regionalnej dostępności transportowej	183
Działanie FELU.06.02 Kolejowy transport zbiorowy	187
Działanie FELU.06.03 Publiczny autobusowy transport zbiorowy.....	191
Priorytet FELU.07 Lepsza dostępność do usług społecznych i zdrowotnych	195
Działanie FELU.07.01 Infrastruktura przedszkolna	195
Działanie FELU.07.02 Infrastruktura edukacji ogólnej	199
Działanie FELU.07.03 Infrastruktura kształcenia zawodowego i ustawicznego	203
Działanie FELU.07.04 Infrastruktura szkół wyższych.....	207
Działanie FELU.07.05 Infrastruktura edukacyjna w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	211
Działanie FELU.07.06 Infrastruktura usług i integracji społecznej.....	217
Działanie FELU.07.07 Infrastruktura usług i integracji społecznej w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	222

Działanie FELU.07.08 Infrastruktura ochrony zdrowia.....	227
Działanie FELU.07.09 Zrównoważony rozwój dziedzictwa kulturowego	232
Działanie FELU.07.10 Turystyczne Lubelskie.....	238
Priorytet FELU.08 Zwiększanie spójności społecznej	243
Działanie FELU.08.01 Aktywizacja społeczna i zawodowa	243
Działanie FELU.08.02 Ekonomia społeczna.....	249
Działanie FELU.08.03 Integracja społeczno-gospodarcza obywateli państw trzecich	255
Działanie FELU.08.04 Integracja społeczno-gospodarcza społeczności marginalizowanych	260
Działanie FELU.08.05 Usługi społeczne.....	265
Działanie FELU.08.06 Usługi zdrowotne	271
Działanie FELU.08.07 Usługi społeczne w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	278
Działanie FELU.08.08 Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej	284
Działanie FELU.08.09 Integracja społeczna osób najbardziej potrzebujących wsparcia.....	290
Priorytet FELU.09 Zaspokajanie potrzeb rynku pracy	293
Działanie FELU.09.01 Aktywizacja zawodowa – projekty PUP	294
Działanie FELU.09.02 Aktywizacja zawodowa.....	298
Działanie FELU.09.03 Wsparcie instytucji rynku pracy.....	303
Działanie FELU.09.04 Zrównoważony rynek pracy.....	308
Działanie FELU.09.05 Ochrona środowiska pracy	313
Działanie FELU.09.06 Adaptacyjność pracodawców i pracowników do zmian	318
Działanie FELU.09.07 Outplacement	323
Działanie FELU.09.08 Aktywizacja zawodowa - projekty OHP.....	327

Priorytet FELU.10 Lepsza edukacja.....	330
Działanie FELU.10.01 Skuteczna edukacja	331
Działanie FELU.10.02 Edukacja przedszkolna	336
Działanie FELU.10.03 Kształcenie ogólne.....	341
Działanie FELU.10.04 Kształcenie zawodowe	347
Działanie FELU.10.05 Wsparcie edukacji w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	353
Działanie FELU.10.06 Uczenie się osób dorosłych	359
Działanie FELU.10.07 Budowanie potencjału organizacji społeczeństwa obywatelskiego w obszarze edukacji.....	365
Priorytet FELU.11 Rozwój zrównoważony terytorialnie.....	369
Działanie FELU.11.01 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich	370
Działanie FELU.11.02 Ochrona dziedzictwa naturalnego, bezpieczeństwo i zrównoważony rozwój turystyki obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.....	376
Działanie FELU.11.03 Ochrona dziedzictwa kulturowego obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	382
Działanie FELU.11.04 Rewitalizacja obszarów innych niż miejskie.....	387
Działanie FELU.11.05 Ochrona dziedzictwa naturalnego, bezpieczeństwo i rozwój zrównoważonej turystyki obszarów innych niż miejskie	393
Działanie FELU.11.06 Ochrona dziedzictwa kulturowego obszarów innych niż miejskie.....	399
Priorytet FELU.12 Wsparcie wdrażania Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027 w ramach EFS+	404
Działanie FELU.12.01 Wsparcie wdrażania Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027 w ramach EFS+.....	405

Priorytet FELU.13 Wsparcie wdrażania Funduszy Europejskich dla Lubelskiego
2021-2027 w ramach EFRR.....408

Działanie FELU.13.01 Wsparcie wdrażania Funduszy Europejskich dla
Lubelskiego 2021-2027 w ramach EFRR 409

I Informacje na temat Priorytetów i Działań

Priorytet FELU.01 Badania naukowe i innowacje

Instytucja Zarządzająca

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

CP1 - Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej

Miejsce realizacji

LUBELSKIE

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

131 326 964,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

111 627 919,00

Odsetek dla regionów słabiej rozwiniętych

100

Działanie FELU.01.01 Regionalna infrastruktura badawczo-rozwojowa

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.I - Rozwijanie i wzmocnienie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

12 492 108,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

10 618 292,00

Zakres interwencji

004 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w publicznych organizacjach badawczych i instytucjach szkolnictwa wyższego bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 008 - Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w publicznych organizacjach badawczych i instytucjach szkolnictwa wyższego bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi

Opis działania

Typy projektów:

1. Rozwój infrastruktury B+R organizacji badawczych prowadzących działalność gospodarczą (m.in. zakup aparatury i urządzeń laboratoryjnych oraz wartości niematerialnych i prawnych, na bazie których planowane jest prowadzenie działalności B+R na rzecz przedsiębiorstw oraz usługi szkoleniowe w zakresie wykorzystania nabytej infrastruktury).
2. Wsparcie rozwoju kompetencji osób zarządzających infrastrukturą B+R w celu podniesienia poziomu jej komercyjnego wykorzystania jako element projektów.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. W ramach Działania 1.1 możliwe będzie wsparcie przedsięwzięć z zakresu infrastruktury B+R, spełniających następujące warunki:
  - a) Projekt dotyczący publicznej infrastruktury badawczej może być wspierany tylko jeśli jest zgodny z zapisami Umowy Partnerstwa, tj. służy realizacji agendy badawczej, której zakres jest zgodny z regionalną inteligentną specjalizacją i został zaopiniowany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki na warunkach i w trybie określonym w Kontrakcie Programowym dla województwa lubelskiego.
  - b) Zakup aparatury specjalistycznej niezbędnej do prowadzenia prac badawczo - rozwojowych uzupełniającej w stosunku do posiadanych zasobów możliwy będzie wyłącznie jako element kompleksowego wsparcia.
  - c) W odniesieniu do publicznej infrastruktury badawczej przewiduje się możliwość finansowania przedsięwzięć dotyczących infrastruktury, która będzie wykorzystywana zarówno do działalności gospodarczej, jak i niegospodarczej.

d) Wnioskodawca powinien określić strukturę wykorzystania infrastruktury na cele gospodarcze i niegospodarcze, i na tej podstawie określić jaka część projektu ma charakter gospodarczy. W przypadku, gdy ta sama infrastruktura wykorzystywana jest zarówno do działalności gospodarczej, jak i niegospodarczej, zastosowanie ma mechanizm monitorowania i wycofania, o którym mowa w § 12 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027.

e) Powstała w wyniku przedsięwzięcia infrastruktura B+R będzie dostępna dla podmiotów/osób spoza jednostki otrzymującej wsparcie na przejrzystych i niedyskryminacyjnych warunkach.

f) W ramach Działania zakłada się wsparcie usług szkoleniowych w zakresie nabytej infrastruktury oraz wsparcie rozwoju kompetencji osób zarządzających infrastrukturą B+R w celu podniesienia poziomu jej komercyjnego wykorzystania jako element projektów. Wartość niniejszych zadań nie może przekroczyć 15% współfinansowania unijnego projektu. Komponent rozwoju kompetencji musi stanowić obligatoryjny element projektu.

3. Preferowane będą projekty realizowane w kooperacji i uzupełniające istniejące zasoby oraz projekty współfinansowane ze źródeł prywatnych.

4. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

5. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.

6. Wsparcie dla projektu powinno wpisywać się w Agendę Polityczną Europejskiej Przestrzeni Badawczej (ERA Policy Agenda), w szczególności w obszary dotyczące mobilności, współpracy międzynarodowej i doskonałości w nauce, zielonej transformacji, zwiększenia dostępności i jakości infrastruktury badawczej, synergii Polityki Spójności z Horyzontem Europa.

7. Prace B+R zaplanowane do realizacji przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury będą obejmować badania przemysłowe i eksperymentalne prace rozwojowe zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt. 85 i 86 Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 (dopuszcza się wsparcie badań podstawowych, o ile są niezbędne do realizacji badań przemysłowych czy eksperymentalnych prac rozwojowych i stanowią jedynie niewielki/marginalny i uzupełniający zakres wykorzystania infrastruktury. Wspierana infrastruktura może być wykorzystywana do badań podstawowych, o ile to wykorzystanie nie przekroczy 5% wydajności wspieranej infrastruktury).

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2743), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 28 lipca 2023 r. w sprawie udzielania pomocy szkoleniowej w zakresie celu polityki CP1 oraz celu szczegółowego Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 1649), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2498)

Uproszczone metody rozliczania

Brak

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie

500 000,01

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Institucje nauki i edukacji

Grupa docelowa

przedsiębiorstwa (w tym MŚP)

Słowa kluczowe

aparatura, B+R, badania, badania_i_rozwoj, infrastruktura_badawcza, innowacja, jednostka_naukowa, RIS

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO005 - Liczba wspartych laboratoriów badawczych

WLWK-RCO006 - Naukowcy pracujący we wspieranych obiektach badawczych

WLWK-RCO008 - Nominalna wartość sprzętu na potrzeby badań naukowych i innowacji

WLWK-RCO007 - Organizacje badawcze uczestniczące we wspólnych projektach badawczych

WLWK-RCO010 - Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR002 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne - dotacje

Działanie FELU.01.02 Infrastruktura wspomagająca rozwój technologiczny przedsiębiorstw

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.I - Rozwijanie i wzmocnienie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii

Instytucja Pośrednicząca

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

31 230 271,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

26 545 730,00

Zakres interwencji

001 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 002 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w małych i średnich przedsiębiorstwach (w tym prywatnych organizacjach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 003 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w dużych przedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 004 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w publicznych organizacjach badawczych i instytucjach szkolnictwa wyższego bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 005 - Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 006 - Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w MŚP (w tym prywatnych organizacjach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 007 - Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w dużych przedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi

Opis działania

Typ projektu:

1. Wsparcie infrastruktury B+R w przedsiębiorstwach (w tym usługi szkoleniowe w zakresie wykorzystania nabytej infrastruktury) oraz budowa potencjału ośrodków innowacji.

W zakresie infrastruktury B+R w przedsiębiorstwach wsparcie zostanie skierowane bezpośrednio do przedsiębiorstw. W ramach działania wsparcie mogą uzyskać projekty polegające na stworzeniu lub rozwoju istniejącego zaplecza badawczo-rozwojowego, w szczególności zakup środków trwałych: aparatury i urządzeń laboratoryjnych oraz wartości niematerialnych i prawnych, na bazie których planowane jest prowadzenie działalności B+R. Przedsiębiorstwa będą mogły otrzymać komplementarne wsparcie dotyczące usług szkoleniowych w zakresie wykorzystania nabytej infrastruktury.

Prace B+R realizowane przy wykorzystaniu infrastruktury B+R będą obejmować badania przemysłowe i/lub eksperymentalne prace rozwojowe, zgodnie z zakresem określonym w Rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Nie będą wspierane badania podstawowe.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
3. Projekty muszą być zgodne z Regionalną Strategią Innowacji Województwa Lubelskiego do 2030 roku. Wsparciem w ramach działania objęte będą przedsięwzięcia realizowane w obszarach Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji Województwa Lubelskiego.
4. Wsparcie dużych przedsiębiorstw możliwe jest pod warunkiem gdy inwestycja wiąże się ze współpracą z MŚP zgodnie z art. 5 ust. 2 lit. a) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności.
5. Warunkiem wsparcia inwestycji w ramach Działania będzie przedstawienie przez przedsiębiorstwo planów dotyczących prac B+R, których realizacji będzie służyła dofinansowywana infrastruktura oraz opisu ich zastosowania w gospodarce.
6. W ramach Działania zastosowane będą preferencje dla projektów zawierających elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej.
7. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023),
Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za

zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2743), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej; Projekty w części objętej pomocą de minimis: zgodnie z Regulaminem wyboru projektów, jednakże nie mniej niż 15%

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Partnerstwa, Przedsiębiorstwa

Grupa docelowa

instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu oraz ich pracownicy, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu, osoby prowadzące działalność naukową, przedsiębiorstwa (w tym MŚP)

Słowa kluczowe

aparatura, B+R, badania, badania_i_rozwoj, infrastruktura_badawcza, laboratorium, naukowiec, uslugi_badawcze

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO005 - Liczba wspartych laboratoriów badawczych

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-RCO101 - MŚP inwestujące w umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości

WLWK-RCO006 - Naukowcy pracujący we wspieranych obiektach badawczych

WLWK-RCO008 - Nominalna wartość sprzętu na potrzeby badań naukowych i innowacji

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

WLWK-RCO010 - Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR102 - Miejsca pracy dla naukowców utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-PLRR054 - Pracownicy MŚP kończący szkolenia w zakresie rozwoju umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (według rodzaju umiejętności: techniczne)

WLWK-PLRR002 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne - dotacje

WLWK-PLRR001 - Wartość nakładów na działalność B+R we wspartych przedsiębiorstwach

Działanie FELU.01.03 Badania i innowacje w sektorze przedsiębiorstw

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.I - Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii

Instytucja Pośrednicząca

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

82 511 845,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

70 135 068,00

Zakres interwencji

001 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 002 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w małych i średnich przedsiębiorstwach (w tym prywatnych organizacjach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 003 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w dużych przedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 004 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w publicznych organizacjach badawczych i instytucjach szkolnictwa wyższego bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 005 - Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 006 - Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w MŚP (w tym prywatnych organizacjach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 007 - Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w dużych przedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 008 - Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w publicznych organizacjach badawczych i instytucjach szkolnictwa wyższego bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 009 - Działania badawcze i innowacyjne w mikroprzedsiębiorstwach, w tym tworzenie sieci kontaktów (badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, studia wykonalności), 010 -

Działania badawcze i innowacyjne w MŚP, w tym tworzenie sieci kontaktów, 011 - Działania badawcze i innowacyjne w dużych przedsiębiorstwach, w tym tworzenie sieci kontaktów

Opis działania

Typy projektów:

1. Projekty B+R (obejmujące badania przemysłowe i/lub eksperymentalne prace rozwojowe) realizowane przez przedsiębiorstwa lub ich konsorcja (w tym w partnerstwie z organizacjami badawczymi), mające na celu opracowanie nowych produktów/usług, procesów lub też wprowadzenie znaczących ulepszeń do istniejących produktów/usług, procesów.
2. Projekty badawczo-wdrożeniowe realizowane przez przedsiębiorstwa lub ich konsorcja (w tym w partnerstwie z organizacjami badawczymi), zmierzające do komercjalizacji wyników prac B+R przez przedsiębiorstwa.
3. Wdrożenie wyników prac B+R oraz innowacji przez MŚP (w tym wsparcie rozwoju eksportu produktów innowacyjnych).
4. Zlecenie opracowania rozwiązań technicznych, technologicznych i/lub organizacyjnych (badania przemysłowe lub prace rozwojowe lub wsparcie innych faz procesu projektowego) zakończone wdrożeniem do etapu pierwszej produkcji.

W zakresie 1 typu projektu wsparciem objęte zostaną badania przemysłowe i/lub eksperymentalne prace rozwojowe zgodnie z definicją zawartą jest w art. 2 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014.

W zakresie 2 typu projektu przewidziana pomoc będzie miała charakter kompleksowy.

Wsparciem zostaną objęte projekty polegające na opracowaniu nowych produktów/usług, procesów lub też wprowadzeniu znaczących ulepszeń do istniejących produktów/usług, procesów (badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe) oraz w przypadku MŚP również na wdrożeniu wyników prac B+R do działalności gospodarczej (komponent wdrożeniowy). Wdrożenie wyników prac B+R jest obowiązkowe i badane na etapie oceny projektu (pod kątem m. in. wykonalności projektu oraz uzasadnienia dla wdrożenia).

Wsparcie udzielane będzie w formie dotacji warunkowej. Uzyskanie wsparcia na komponent wdrożeniowy warunkowane będzie pomyślnym zakończeniem fazy badawczo-rozwojowej projektu realizowanego w ramach tego typu projektów. Komponent wdrożeniowy musi stanowić mniej niż 50% wydatków kwalifikowalnych w projekcie.

Typ 3 projektu dedykowany jest wyłącznie MŚP. W ramach tego typu projektów wsparciem zostaną objęte inwestycje służące wdrożeniu w przedsiębiorstwie wyników prac B+R lub innowacji produktowych i/lub procesowych oraz działania mające na celu dostosowanie istniejących aktywów firmy do potrzeb wdrożenia nowego procesu, produktu, bądź usługi, a także pobudzaniu innowacji marketingowej i organizacyjnej oraz wsparcie rozwoju eksportu produktów innowacyjnych.

Wsparcie w ramach tego typu projektu będzie udzielane w formie dotacji warunkowej.

Typ 4 projektu dedykowany jest wyłącznie MŚP.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.

2. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

3. Projekty muszą być zgodne z Regionalną Strategią Innowacji Województwa Lubelskiego do 2030 roku. Wsparciem w ramach działania objęte będą przedsięwzięcia realizowane w obszarach Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji Województwa Lubelskiego.

4. Wsparcie dużych przedsiębiorstw możliwe jest w 1 i 2 typie projektów, pod warunkiem gdy inwestycja wiąże się ze współpracą z MŚP zgodnie z art. 5 ust. 2 lit. a) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności.

5. W ramach Działania zastosowane będą preferencje dla projektów zawierających elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej. W wybranych naborach konkurencyjnych premiowani będą beneficjenci wykazujący się doświadczeniem i/lub zaangażowaniem w prowadzone działania współpracy międzyregionalnej, transgranicznej i transnarodowej. Przewiduje się premiowanie projektów wysoko ocenionych w programie „Horyzont Europa”, które ze względu na wyczerpanie się alokacji nie otrzymały wsparcia.

6. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

W ramach działania planowane jest również wsparcie projektów w formule Wspólnych Przedsięwzięć.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023),
Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027

(Dz.U. 2023 poz. 2743), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2573)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej; Projekty w części objętej pomocą de minimis: zgodnie z Regulaminem wyboru projektów, jednakże nie mniej niż 15%

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Partnerstwa, Przedsiębiorstwa

Grupa docelowa

mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu, organizacje i instytuty badawcze, przedsiębiorstwa (w tym MŚP)

Słowa kluczowe

B+R, badania_i_rozwoj, innowacja, knowhow, komercjalizacja, prace_badawcze, prace_rozwojowe, transfer_technologii, uslugi_badawcze, wynalazek

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO006 - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w zakresie transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju

WLWK-PLRO162 - Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie internacjonalizacji działalności

WLWK-PLRO159 - Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie realizacji prac B+R

WLWK-PLRO007 - Liczba realizowanych projektów B+R

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-RCO008 - Nominalna wartość sprzętu na potrzeby badań naukowych i innowacji

WLWK-RCO007 - Organizacje badawcze uczestniczące we wspólnych projektach badawczych

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

WLWK-RCO010 - Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR051 - Liczba przedsięwzięć proekologicznych

WLWK-PLRR006 - Liczba wdrożonych wyników prac B+R

WLWK-PLRR030 - Liczba wprowadzonych innowacji marketingowych

WLWK-PLRR031 - Liczba wprowadzonych innowacji organizacyjnych

WLWK-PLRR029 - Liczba wprowadzonych innowacji procesowych

WLWK-PLRR028 - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych

WLWK-PLRR004 - Liczba zgłoszeń wzorów przemysłowych do Urzędu Patentowego RP

WLWK-PLRR005 - Liczba zgłoszeń wzorów użytkowych do Urzędu Patentowego RP

WLWK-PLRR025 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje procesowe

WLWK-PLRR024 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-PLRR026 - MŚP wprowadzające innowacje marketingowe

WLWK-PLRR027 - MŚP wprowadzające innowacje organizacyjne

WLWK-RCR005 - MŚP wprowadzające innowacje wewnątrz przedsiębiorstwa

WLWK-RCR025 - MŚP z wyższą wartością dodaną na pracownika

WLWK-PLRR033 - Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/usług

WLWK-RCR008 - Publikacje w ramach wspieranych projektów

WLWK-PLRR002 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne - dotacje

WLWK-PLRR001 - Wartość nakładów na działalność B+R we wspartych przedsiębiorstwach

WLWK-RCR007 - Wnioski w zakresie znaków towarowych oraz wzorów

WLWK-RCR006 - Złożone wnioski patentowe

Działanie FELU.01.04 Transfer technologii i komercjalizacja badań

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.I - Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii

Instytucja Pośrednicząca

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

1 249 211,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

1 061 829,00

Zakres interwencji

009 - Działania badawcze i innowacyjne w mikroprzedsiębiorstwach, w tym tworzenie sieci kontaktów (badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, studia wykonalności), 010 - Działania badawcze i innowacyjne w MŚP, w tym tworzenie sieci kontaktów, 029 - Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i uczelniami wyższymi, koncentrujące się na gospodarce niskoemisyjnej, odporności i przystosowaniu się do zmian klimatu, 030 - Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami koncentrujące się na gospodarce o obiegu zamkniętym

Opis działania

Typ projektu:

1. Kompleksowe działania dotyczące usług związanych z pobudzaniem transferu technologii i komercjalizacją badań, m.in. analiza innowacyjnych pomysłów pod kątem możliwości ich wdrożenia i komercjalizacji, opracowanie strategii komercjalizacji, opracowanie studiów wykonalności, przeprowadzenie badań rynkowych, usługi wyceny własności intelektualnej, usługi związane z ochroną własności intelektualnej.

Działanie ma na celu lepsze wykorzystanie potencjału instytucjonalnego oraz kompetencji ośrodków innowacji m.in. poprzez poprawę atrakcyjności oferty wysokospecjalistycznych usług.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
3. Projekty muszą być zgodne z Regionalną Strategią Innowacji Województwa Lubelskiego do 2030 roku. Wsparciem w ramach działania objęte będą przedsięwzięcia realizowane w obszarach Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji Województwa Lubelskiego.
4. Wsparcie ośrodków innowacji musi zostać poprzedzone analizą popytu.
5. W ramach Działania zastosowane będą preferencje dla projektów zawierających elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej.
6. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytocznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

Projekty w części nieobjętej pomocą publiczną: nie mniej niż 15%; Projekty w części objętej pomocą de minimis: zgodnie z Regulaminem wyboru projektów, jednakże nie mniej niż 15%

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Instytucje wspierające biznes

Grupa docelowa

jednostki naukowe i ich pracownicy, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu, organizacje i instytuty badawcze, osoby prowadzące działalność naukową, przedsiębiorstwa (w tym MŚP)

Słowa kluczowe

budowa_kompetencji, centrum_innowacji, komercjalizacja, ochrona_własności_intelektualnej, transfer_tehnologii

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-RCO101 - MŚP inwestujące w umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

WLWK-RCO004 - Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe

WLWK-RCO010 - Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR058 - Pracownicy MŚP kończący szkolenia w zakresie rozwoju umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (według rodzaju umiejętności: inne)

WLWK-PLRR002 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne - dotacje

Działanie FELU.01.05 Specjalizacja gospodarki regionalnej

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.I - Rozwijanie i wzmocnienie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii

Instytucja Pośrednicząca

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

1 281 176,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

1 089 000,00

Zakres interwencji

010 - Działania badawcze i innowacyjne w MŚP, w tym tworzenie sieci kontaktów, 011 - Działania badawcze i innowacyjne w dużych przedsiębiorstwach, w tym tworzenie sieci kontaktów, 023 - Rozwój umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej, przedsiębiorczości i zdolności przedsiębiorstw dostosowania się do zmian, 029 - Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i uczelniami wyższymi, koncentrujące się na gospodarce niskoemisyjnej, odporności i przystosowaniu się do zmian klimatu, 030 - Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami koncentrujące się na gospodarce o obiegu zamkniętym

Opis działania

Typ projektu:

1. Wsparcie powstawania i realizacji regionalnych, ponadregionalnych agend badawczych w obszarach badawczo-wdrożeniowych zidentyfikowanych w ramach PPO.

Zaplanowane działanie służyć ma wzmocnieniu procesu diagnozowania potencjału wdrożeniowego badań naukowych prowadzonych w regionie oraz potrzeb rynkowych – zapotrzebowania na nowe produkty i usługi.

Przedmiotowy typ projektu będzie realizowany we współpracy z poziomem krajowym w ramach wspólnych przedsięwzięć.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.

2. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

3. Projekty muszą być zgodne z Regionalną Strategią Innowacji Województwa Lubelskiego do 2030 roku. Wsparciem w ramach działania objęte będą przedsięwzięcia realizowane w obszarach Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji Województwa Lubelskiego.

4. Wsparcie dużych przedsiębiorstw możliwe jest pod warunkiem gdy inwestycja wiąże się ze współpracą z MŚP zgodnie z art. 5 ust. 2 lit. a) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)

2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności.

5. Realizowane projekty muszą być komplementarne z działaniami wynikającymi z programów o charakterze międzyregionalnym, ponadnarodowym i transgranicznym. Komplementarność ta będzie wzmacniana przez działania w ramach PPO, którego zadaniem jest zwiększenie masy krytycznej regionalnych konsorcjów nauka – biznes w aplikowaniu o środki w ramach innych programów np. programu Horyzont Europa, dzięki wzmacnianiu doskonałości naukowej (excellence) i zakresu oddziaływania (impact) projektów B+R+I.

6. Preferowane będą projekty, w których zawarto elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej oraz premiowani będą beneficjenci wykazujący się doświadczeniem i/lub zaangażowaniem w prowadzone działania współpracy międzyregionalnej, transgranicznej i transnarodowej.

7. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023),
Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej; Projekty w części objętej pomocą de minimis: zgodnie z Regulaminem wyboru projektów, jednakże nie mniej niż 15%

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Partnerstwa, Przedsiębiorstwa

Grupa docelowa

organizacje i instytuty badawcze, przedsiębiorstwa (w tym MŚP)

Słowa kluczowe

badania_i_rozwój, partnerstwo

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

WLWK-RCO010 - Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR002 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne - dotacje

Działanie FELU.01.06 Wsparcie regionalnych ekosystemów innowacji

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.IV - Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości

Instytucja Pośrednicząca

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

2 562 353,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

2 178 000,00

Zakres interwencji

023 - Rozwój umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej, przedsiębiorczości i zdolności przedsiębiorstw dostosowania się do zmian, 029 - Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i uczelniami wyższymi, koncentrujące się na gospodarce niskoemisyjnej, odporności i przystosowaniu się do zmian klimatu, 030 - Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami koncentrujące się na gospodarce o obiegu zamkniętym

Opis działania

Typy projektów:

1. Wspieranie nowych kompetencji i umiejętności pracowników MŚP oraz jednostek badawczych, jak również ośrodków innowacji i inkubatorów przedsiębiorczości w obszarach inteligentnych specjalizacji oraz w celu zwiększenia innowacyjności gospodarki (m.in. w zakresie cyfryzacji i zastosowania rozwiązań z zakresu Przemysłu 4.0 oraz GOZ).

2. Zwiększanie zdolności regionalnych ekosystemów innowacji do sieciowania przedsiębiorstw z sektorem nauki oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi poprzez identyfikację bieżących potrzeb przedsiębiorców w obszarze technologii i umiejętności w zakresie inteligentnych specjalizacji regionu oraz wspólne kreowanie i planowanie rozwiązań w celu wypełnienia tych potrzeb z zaangażowaniem szkół wyższych, instytucji badawczych, organizacji pozarządowych i jednostek samorządu terytorialnego. W ramach 1 typu projektów wsparcie będzie ukierunkowane na wybrane, specyficzne dziedziny inteligentnych specjalizacji regionu, których wybór będzie oparty na analizie popytu. Wypracowane profile szkoleniowe powinny brać pod uwagę ich opłacalność i efektywność dla biznesu.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
3. Projekty muszą być zgodne z Regionalną Strategią Innowacji Województwa Lubelskiego do 2030 roku. Wsparciem w ramach działania objęte będą przedsięwzięcia realizowane w obszarach Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji Województwa Lubelskiego.
4. Warunkiem wsparcia inwestycji w ramach Działania będzie przedstawienie przez wnioskodawców planów dotyczących planowanych działań, których realizacji będzie służyło wsparcie.
5. W ramach projektów realizowanych w ramach Działania nie będą dofinansowane koszty operacyjne działalności IOB.
6. Realizacja musi się przyczyniać do tworzenia i rozwoju usług świadczonych na rzecz transformacji technologicznej gospodarki w kierunku Przemysłu 4.0 i GOZ, w szczególności w modelu kompleksowej obsługi przedsiębiorców.
7. W ramach Działania zastosowane będą preferencje dla projektów zawierających elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej.
8. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre

rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

Projekty w części nieobjętej pomocą publiczną: zgodnie z Regulaminem wyboru projektów, jednakże nie mniej niż 15%; Projekty w części objętej pomocą de minimis: zgodnie z Regulaminem wyboru projektów, jednakże nie mniej niż 15%

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Institucje wspierające biznes

Grupa docelowa

organizacje i instytuty badawcze, ośrodki innowacji i ich pracownicy, przedsiębiorstwa (w tym MŚP), regionalne i lokalne instytucje prorozwojowe oraz ich pracownicy

Słowa kluczowe

budowa_kompetencji, partnerstwo, transfer_tehnologii

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

WLWK-RCO004 - Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR058 - Pracownicy MŚP kończący szkolenia w zakresie rozwoju umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (według rodzaju umiejętności: inne)

WLWK-PLRR056 - Pracownicy MŚP kończący szkolenia w zakresie rozwoju umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (według rodzaju umiejętności: przedsiębiorczość)

WLWK-PLRR057 - Pracownicy MŚP kończący szkolenia w zakresie rozwoju umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (według rodzaju umiejętności: ekologiczne)

WLWK-PLRR054 - Pracownicy MŚP kończący szkolenia w zakresie rozwoju umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (według rodzaju umiejętności: techniczne)

WLWK-PLRR055 - Pracownicy MŚP kończący szkolenia w zakresie rozwoju umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (według rodzaju umiejętności: zarządzanie)

WLWK-PLRR002 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne - dotacje

Priorytet FELU.02 Transformacja gospodarcza i cyfrowa regionu

Instytucja Zarządzająca

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

CP1 - Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej

Miejsce realizacji

LUBELSKIE

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

190 600 000,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

162 010 000,00

Odsetek dla regionów słabiej rozwiniętych

100

Działanie FELU.02.01 Cyfrowe Lubelskie

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.II - Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

46 975 560,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

39 929 227,00

Zakres interwencji

016 - Rozwiązania TIK, usługi elektroniczne, aplikacje dla administracji, 017 - Rozwiązania TIK, usługi elektroniczne, aplikacje dla administracji zgodne z kryteriami redukcji emisji gazów cieplarnianych lub kryteriami efektywności energetycznej

Opis działania

Typy projektów:

1. Rozwój elektronicznych usług publicznych na poziomie regionalnym i lokalnym (tworzenie, cyfryzacja nowych usług, poprawa funkcjonalności i e-dojrzałości istniejących usług, integracja usług, tworzenie i rozwijanie platform służących udostępnianiu usług, rozwój infrastruktury informatycznej jednostek, wsparcie rozwoju systemów elektronicznego zarządzania dokumentacją, rejestrów publicznych, aplikacji i systemów bazodanowych).
2. Udostępnienie informacji sektora publicznego oraz cyfrowych zasobów pozostających w dyspozycji podmiotów spoza sektora publicznego w zakresie zasobów naukowych, kulturowych i administracji (digitalizacja i udostępnianie zasobów w formie otwartych danych, rozwój repozytoriów cyfrowych wraz z infrastrukturą dla bezpiecznego i długoterminowego przechowywania zasobów, tworzenie i rozwijanie platform służących udostępnianiu zasobów cyfrowych w sposób otwarty pozwalający na ponowne wykorzystanie i dalsze przetwarzanie oraz tworzenie aplikacji w oparciu o udostępnione cyfrowo ISP).
3. Rozwój, modernizacja i integracja danych geodezyjnych zasobów powiatowych oraz zasobów wojewódzkich, ich udostępnienie w celu tworzenia związanych z nimi usług cyfrowych.
4. Projekty z zakresu infrastruktury informacji przestrzennej.
5. Projekty z zakresu rozwoju cyberbezpieczeństwa, tj. wzmacniające bezpieczeństwo świadczenia e-usług lub systemów informatycznych poprzez budowę lub modernizację istniejących systemów, o zasięgu regionalnym i lokalnym.

Wsparcie rozwoju kompetencji cyfrowych pracowników instytucji sektora publicznego w tym zaawansowanych kompetencji kadr z zakresu cyberbezpieczeństwa jako element każdego z typów projektów, realizowanych w ramach Działania 2.1.

Ad.2

- Warunkiem wsparcia projektów z zakresu udostępnienia informacji sektora publicznego, będzie zgodność projektów z Dyrektywą w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (Dyrektywa (UE) 2019/1024). W szczególności zbiory danych o wysokiej wartości powinny być udostępnione bezpłatnie, w formacie nadającym się do odczytu maszynowego, udostępnianego za pośrednictwem interfejsów API oraz w odpowiednich przypadkach, udostępnianego do zbiorczego pobrania.

- Premiowane będą projekty dostosowujące do Zaleceń w sprawie wspólnej europejskiej przestrzeni danych na potrzeby dziedzictwa kulturowego (Zalecenie Komisji (UE) 2021/1970) które i) torują drogę dla wspólnej europejskiej przestrzeni danych dla dziedzictwa kulturowego, ii) mają zapewnić

przepływ wysokiej jakości danych między instytucjami dziedzictwa kulturowego, MŚP, przedsiębiorstwami typu start-up i twórcami oraz iii) mają zwiększyć ponowne wykorzystanie zdigitalizowanych zasobów dziedzictwa kulturowego w innych dziedzinach.

Ad.3

- Warunkiem wsparcia projektów z zakresu cyfryzacji powiatowego i wojewódzkiego zasobu geodezyjnego będzie uzyskanie pozytywnej opinii Głównego Geodety Kraju.

Ad.5

- Projekty z zakresu rozwoju cyberbezpieczeństwa, mogą występować jedynie jako dodatkowy element szerszego projektu w ramach Działania 2.1.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Warunkiem wsparcia nowych lub zmodernizowanych e-usług publicznych będzie ich komplementarność z istniejącymi i planowanymi e-usługami (na poziomie regionalnym i krajowym) i interoperacyjność a także zgodność z założeniami Architektury Informatycznej Państwa (<https://www.gov.pl/web/krmc/rekomendacje-rady-architektury-it-zespołu-zadaniowego-krmc-w-sprawie-pryncypiów-architektury-informacyjnej-wraz-z-zaleceniami-za-podstawę-budowy-interoperacyjnych-rozwiązań-teleinformatycznych-i-swiadczenia-usług-w-administracji-rządowej-ich-publickację-i-wskazanie-konieczności-stosowania-przez-jednostki-administracji-rządowej>).
3. Projekty będą realizowane zgodnie z zasadami wskazanymi w Programie Zintegrowanej Informatyzacji Państwa oraz Deklaracji talińskiej, w tym: domyślności cyfrowej, jednorazowości, powszechności i dostępności, otwartości i przejrzystości, domyślnej transgraniczności i interoperacyjności oraz niezawodności i bezpieczeństwa.
4. Preferowane będą projekty zintegrowane, realizowane w partnerstwach podmiotów szczebla powiatowego i gminnego.
5. Preferowane będą projekty wynikające ze strategii terytorialnych opracowanych przez partnerstwa JST w celu wdrażania Innego Instrumentu Terytorialnego (strategii rozwoju ponadlokalnego lub strategii IIT).
6. Preferowane będą projekty wykorzystujące model „chmury obliczeniowej”.
7. Zakup sprzętu informatycznego, możliwy będzie jako element uzupełniający projekt, niezbędny do budowy, rozbudowy bądź modernizacji systemu teleinformatycznego, pod warunkiem, że przeprowadzona analiza wskazała niedostępność zasobów.
8. Wsparcie kompetencji cyfrowych kadr zaangażowanych w świadczenie usług, produktów lub procesów cyfrowych, przyczyniających się do wzmocnienia efektów operacji, w szczególności w obszarze cyberbezpieczeństwa, realizowane będzie w ramach finansowania krzyżowego do wysokości 15% współfinansowania unijnego.
9. W ramach interwencji w obszarze e – usług publicznych wsparciem objęte będą usługi gwarantujące pełną dostępność on-line (minimum na 4 poziomie dojrzałości e-usługi publicznej).
10. Inwestowanie w twardą infrastrukturę (dostosowanie techniczne niezbędne do prawidłowego działania instalacji informatycznej) możliwe będzie jedynie, o ile warunkuje to realizacja celów projektu, zaś przeprowadzona analiza wykazuje niedostępność zasobów.
11. Wsparcie nowych e-usług powinno być poprzedzone analizą kosztów i korzyści oraz opierać się

na rozwiązaniach już istniejących lub planowanych na szczeblu ogólnokrajowym lub regionalnym (jeżeli takie zostały udostępnione).

12. Premiowane będzie wykorzystywanie w projektach innowacyjnych rozwiązań dotyczących funkcjonalności/sposobów dostępu do e-usług np. aplikacje na urządzenia mobilne, wirtualni asystenci, helpdeski, udostępnianie publicznych danych np. poprzez interfejs programowania aplikacji.

13. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2743), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; 5% - projekty współfinansowane z Budżetu Państwa; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Służby publiczne

Grupa docelowa

mieszkańcy będący użytkownikami e-usług, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu, przedsiębiorcy będący użytkownikami e-usług, turyści będący użytkownikami e-usług

Słowa kluczowe

aplikacja, cyberbezpieczeństwo, cyfryzacja, digitalizacja, e-administracja, e-urząd, internet, kompetencje_cyfrowe, licencje, oprogramowanie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO014 - Instytucje publiczne otrzymujące wsparcie na opracowywanie usług, produktów i procesów cyfrowych

WLWK-PLRO013 - Liczba osób objętych szkoleniami w zakresie kompetencji cyfrowych

WLWK-PLRO010 - Liczba podmiotów, które udostępniły informacje sektora publicznego/dane prywatne on-line

WLWK-PLRO014 - Liczba podmiotów wspartych w zakresie cyberbezpieczeństwa

WLWK-PLRO008 - Liczba podmiotów wspartych w zakresie rozwoju usług, produktów i procesów cyfrowych

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO160 - Liczba rozwiązań wykorzystujących informacje sektora publicznego/dane prywatne

WLWK-PLRO012 - Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4 - transakcja

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR011 - Użytkownicy nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych

PROG-FELCR04 - Powierzchnia obszaru województwa objęta cyfrową ewidencją gruntów i budynków

Działanie FELU.02.02 Cyfrowe Lubelskie w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.II - Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

13 244 118,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

11 257 500,00

Zakres interwencji

016 - Rozwiązania TIK, usługi elektroniczne, aplikacje dla administracji, 017 - Rozwiązania TIK, usługi elektroniczne, aplikacje dla administracji zgodne z kryteriami redukcji emisji gazów cieplarnianych lub kryteriami efektywności energetycznej

Opis działania

Typy projektów:

1. Rozwój elektronicznych usług publicznych na poziomie regionalnym i lokalnym (tworzenie, cyfryzacja nowych usług, poprawa funkcjonalności i e-dojrzałości istniejących usług, integracja usług, tworzenie i rozwijanie platform służących udostępnianiu usług, rozwój infrastruktury informatycznej jednostek, wsparcie rozwoju systemów elektronicznego zarządzania dokumentacją, rejestrów publicznych, aplikacji i systemów bazodanowych).

2. Udostępnienie informacji sektora publicznego oraz cyfrowych zasobów pozostających w dyspozycji podmiotów spoza sektora publicznego w zakresie zasobów naukowych, kulturowych i administracji (digitalizacja i udostępnianie zasobów w formie otwartych danych, rozwój repozytoriów cyfrowych wraz z infrastrukturą dla bezpiecznego i długoterminowego przechowywania zasobów, tworzenie i rozwijanie platform służących udostępnianiu zasobów cyfrowych w sposób otwarty pozwalający na ponowne wykorzystanie i dalsze przetwarzanie oraz tworzenie aplikacji w oparciu o udostępnione cyfrowo ISP).

3. Projekty z zakresu infrastruktury informacji przestrzennej.

4. Projekty z zakresu rozwoju cyberbezpieczeństwa, tj. wzmacniające bezpieczeństwo świadczenia e-usług lub systemów informatycznych poprzez budowę lub modernizację istniejących systemów, o zasięgu regionalnym i lokalnym.

Wsparcie rozwoju kompetencji cyfrowych pracowników instytucji sektora publicznego w tym zaawansowanych kompetencji kadr z zakresu cyberbezpieczeństwa jako element każdego z typów projektów, realizowanych w ramach Działania 2.2.

Ad.2

- Warunkiem wsparcia projektów z zakresu udostępnienia informacji sektora publicznego, będzie zgodność projektów z Dyrektywą w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (Dyrektywa (UE) 2019/1024). W szczególności zbiory danych o wysokiej wartości powinny być udostępnione bezpłatnie, w formacie nadającym się do odczytu maszynowego, udostępnianego za pośrednictwem interfejsów API oraz w odpowiednich przypadkach, udostępnianego do zbiorczego pobrania.

- Premiowane będą projekty dostosowujące do Zaleceń w sprawie wspólnej europejskiej przestrzeni danych na potrzeby dziedzictwa kulturowego (Zalecenie Komisji (UE) 2021/1970) które: i) torują drogę dla wspólnej europejskiej przestrzeni danych dla dziedzictwa kulturowego, ii) mają zapewnić przepływ wysokiej jakości danych między instytucjami dziedzictwa kulturowego, MŚP, przedsiębiorstwami typu start-up i twórcami oraz iii) mają zwiększyć ponowne wykorzystanie zdigitalizowanych zasobów dziedzictwa kulturowego w innych dziedzinach.

Ad.4

- Projekty z zakresu rozwoju cyberbezpieczeństwa, mogą występować jedynie jako dodatkowy element szerszego projektu w ramach Działania 2.2.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.

2. Realizowane przedsięwzięcia muszą zostać zidentyfikowane w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, pozytywnie zaopiniowanej pod kątem możliwości jej finansowania w ramach Programu, przez IZ.

3. Realizowane inwestycje muszą mieć charakter zintegrowany, tj. muszą wpisywać się w cele rozwoju obszaru funkcjonalnego objętego instrumentem i być ukierunkowane na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych – oznacza to, że projekt taki musi mieć wpływ na więcej niż 1 gminę w MOF oraz jego realizacja musi być uzasadniona zarówno w części diagnostycznej, jak i w części kierunkowej strategii. Inwestycje te muszą spełniać jeden z następujących warunków: muszą być projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej lub deklarowany powinien być

wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury.

4. Warunkiem wsparcia nowych lub zmodernizowanych e-usług publicznych będzie ich komplementarność z istniejącymi i planowanymi e-usługami (na poziomie regionalnym i krajowym) i interoperacyjność a także zgodność z założeniami Architektury Informacyjnej Państwa (<https://www.gov.pl/web/krmc/rekomendacje-rady-architektury-it-zespołu-zadaniowego-krmc-w-sprawie-pryncypiów-architektury-informacyjnej-wraz-z-zaleceniami-za-podstawę-budowy-interoperacyjnych-rozwiązań-teleinformatycznych-i-swiadczenia-usług-w-administracji-rządowej-ich-publickacje-i-wskazanie-konieczności-stosowania-przez-jednostki-administracji-rządowej>).

5. Projekty będą realizowane zgodnie z zasadami wskazanymi w Programie Zintegrowanej Informatyzacji Państwa oraz Deklaracji tallińskiej, w tym: domyślności cyfrowej, jednorazowości, powszechności i dostępności, otwartości i przejrzystości, domyślnej transgraniczności i interoperacyjności oraz niezawodności i bezpieczeństwa.

6. Preferowane będą projekty wykorzystujące model „chmury obliczeniowej”.

7. Zakup sprzętu informatycznego, możliwy będzie jako element uzupełniający projekt, niezbędny do budowy, rozbudowy bądź modernizacji systemu teleinformatycznego, pod warunkiem, że przeprowadzona analiza wskazała niedostępność zasobów.

8. Wsparcie kompetencji cyfrowych kadr zaangażowanych w świadczenie usług, produktów lub procesów cyfrowych, przyczyniających się do wzmocnienia efektów operacji, w szczególności w obszarze cyberbezpieczeństwa, realizowane będzie w ramach finansowania krzyżowego do wysokości 15% współfinansowania unijnego.

9. W ramach interwencji w obszarze e – usług publicznych wsparciem objęte będą usługi gwarantujące pełną dostępność on-line (minimum na 4 poziomie dojrzałości e-usługi publicznej).

10. Inwestowanie w twardą infrastrukturę (dostosowanie techniczne niezbędne do prawidłowego działania instalacji informatycznej) możliwe będzie jedynie, o ile warunkuje to realizacja celów projektu, zaś przeprowadzona analiza wykazuje niedostępność zasobów.

11. Wsparcie nowych e-usług powinno być poprzedzone analizą kosztów i korzyści oraz opierać się na rozwiązaniach już istniejących lub planowanych na szczeblu ogólnokrajowym lub regionalnym (jeżeli takie zostały udostępnione).

12. Premiowane będzie wykorzystywanie w projektach innowacyjnych rozwiązań dotyczących funkcjonalności/sposobów dostępu do e-usług np. aplikacje na urządzenia mobilne, wirtualni asystenci, helpdeski, udostępnianie publicznych danych np. poprzez interfejs programowania aplikacji.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2743), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Służby publiczne, Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

Grupa docelowa

mieszkańcy miast i ich obszarów funkcjonalnych

Słowa kluczowe

aplikacja, cyberbezpieczeństwo, cyfryzacja, digitalizacja, e-administracja, e-urząd, kompetencje_cyfrowe, licencje, oprogramowanie, Zintegrowane_Inwestycje_Terytorialne

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO014 - Instytucje publiczne otrzymujące wsparcie na opracowywanie usług, produktów i procesów cyfrowych

WLWK-PLRO013 - Liczba osób objętych szkoleniami w zakresie kompetencji cyfrowych

WLWK-PLRO010 - Liczba podmiotów, które udostępniły informacje sektora publicznego/dane prywatne on-line

WLWK-PLRO014 - Liczba podmiotów wspartych w zakresie cyberbezpieczeństwa

WLWK-PLRO008 - Liczba podmiotów wspartych w zakresie rozwoju usług, produktów i procesów cyfrowych

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO160 - Liczba rozwiązań wykorzystujących informacje sektora publicznego/dane prywatne

WLWK-PLRO012 - Liczba usług publicznych udostępniionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4 - transakcja

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR011 - Użytkownicy nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych

Działanie FELU.02.03 Cyfrowe Lubelskie w ochronie zdrowia

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.II - Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

15 796 941,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

13 427 400,00

Zakres interwencji

019 - Usługi i aplikacje w zakresie e-zdrowia (w tym e-opieka, internet rzeczy w zakresie aktywności fizycznej i nowoczesnych technologii w służbie osobom starszym)

Opis działania

Typy projektów:

1. Projekty z zakresu usług e-zdrowia oraz informatyzacji jednostek w sektorze ochrony zdrowia mające na celu zapewnienie interoperacyjności i integrację systemów informatycznych świadczeniodawców z centralną architekturą informatyczną e-zdrowia, w tym: wsparcie rozwoju elektronicznej dokumentacji medycznej, rozwiązań z zakresu telemedycyny, sztucznej inteligencji oraz cyfryzacji procesów back-office i rozwoju infrastruktury informatycznej służącej poprawie dojrzałości cyfrowej placówek medycznych.
2. Projekty z zakresu rozwoju cyberbezpieczeństwa, tj. wzmacniające bezpieczeństwo świadczenia e-usług lub systemów informatycznych poprzez budowę lub modernizację istniejących systemów, o zasięgu regionalnym i lokalnym.
Wsparcie rozwoju kompetencji cyfrowych pracowników w tym zaawansowanych kompetencji kadr z zakresu cyberbezpieczeństwa jako element projektów, realizowanych w ramach Działania 2.3.

Ad. 2

- Projekty z zakresu rozwoju cyberbezpieczeństwa, mogą występować jedynie jako dodatkowy element szerszego projektu w ramach Działania 2.3.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Warunkiem wsparcia projektów z zakresu e-zdrowia, będzie posiadanie przez wnioskodawcę pozytywnej opinii ministra właściwego ds. zdrowia w zakresie zgodności projektu z dokumentami strategicznymi i programowymi w obszarze zdrowia cyfrowego oraz jego komplementarności i interoperacyjności z rozwiązaniami centralnymi w zakresie e-zdrowia obowiązującymi na dzień złożenia wniosku o wydanie opinii.
3. Przedsięwzięcia z zakresu e-zdrowia będą podlegały uzgodnieniom na forum Komitetu Sterującego zgodnie z przyjętym systemem koordynacji.
4. Usługi z zakresu e-zdrowia powinny być realizowane zgodnie z Europejskim Formatem Wymiany

Elektronicznej Dokumentacji Medycznej.

5. Warunkiem wsparcia nowych lub zmodernizowanych e-usług publicznych będzie ich komplementarność z istniejącymi i planowanymi e-usługami (na poziomie regionalnym i krajowym) i interoperacyjność a także zgodność z założeniami Architektury Informacyjnej Państwa (<https://www.gov.pl/web/krmc/rekomendacje-rady-architektury-it-zespołu-zadaniowego-krmc-w-sprawie-pryncypiów-architektury-informacyjnej-wraz-z-zaleceniami-za-podstawę-budowy-interoperacyjnych-rozwiązań-teleinformatycznych-i-swiadczenia-usług-w-administracji-rządowej-ich-publikacje-i-wskazanie-konieczności-stosowania-przez-jednostki-administracji-rządowej>).
6. Projekty będą realizowane zgodnie z zasadami wskazanymi w Programie Zintegrowanej Informatyzacji Państwa oraz Deklaracji tallińskiej, w tym: domyślności cyfrowej, jednorazowości, powszechności i dostępności, otwartości i przejrzystości, domyślnej transgraniczności i interoperacyjności oraz niezawodności i bezpieczeństwa.
7. Preferowane będą projekty wykorzystujące model „chmury obliczeniowej”.
8. Zakup sprzętu informatycznego, możliwy będzie jako element uzupełniający projekt, niezbędny do budowy, rozbudowy bądź modernizacji systemu teleinformatycznego, pod warunkiem, że przeprowadzona analiza wykazuje niedostępność zasobów.
9. Wsparcie kompetencji cyfrowych kadr zaangażowanych w świadczenie usług, produktów lub procesów cyfrowych, przyczyniających się do wzmocnienia efektów operacji, w szczególności w obszarze cyberbezpieczeństwa, realizowane będzie w ramach finansowania krzyżowego do wysokości 15% współfinansowania unijnego.
10. W ramach interwencji w obszarze e – usług publicznych wsparciem objęte będą usługi gwarantujące pełną dostępność on-line (minimum na 4 poziomie dojrzałości e-usługi publicznej).
11. Inwestowanie w twardą infrastrukturę (dostosowanie techniczne niezbędne do prawidłowego działania instalacji informatycznej) możliwe będzie jedynie, o ile warunkuje to realizacja celów projektu, zaś przeprowadzona analiza wykazuje niedostępność zasobów.
12. Wsparcie nowych e-usług powinno być poprzedzone analizą kosztów i korzyści oraz opierać się na rozwiązaniach już istniejących lub planowanych na szczeblu ogólnokrajowym lub regionalnym (jeżeli takie zostały udostępnione).
13. Premiowane będzie wykorzystywanie w projektach innowacyjnych rozwiązań dotyczących funkcjonalności/sposobów dostępu do e-usług np. aplikacje na urządzenia mobilne, wirtualni asystenci, helpdeski, udostępnianie publicznych danych np. poprzez interfejs programowania aplikacji.
14. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2743), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; 5%-projekty współfinansowane z Budżetu Państwa; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Instytucje ochrony zdrowia

Grupa docelowa

mieszkańcy będący użytkownikami e-usług, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu

Słowa kluczowe

aplikacja, cyberbezpieczeństwo, cyfryzacja, e-zdrowie, internet, kompetencje_cyfrowe, licencje, oprogramowanie, systemy_informatyczne, telemedycyna

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO014 - Instytucje publiczne otrzymujące wsparcie na opracowywanie usług, produktów i procesów cyfrowych

WLWK-PLRO013 - Liczba osób objętych szkoleniami w zakresie kompetencji cyfrowych

WLWK-PLRO014 - Liczba podmiotów wspartych w zakresie cyberbezpieczeństwa

WLWK-PLRO008 - Liczba podmiotów wspartych w zakresie rozwoju usług, produktów i procesów cyfrowych

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO012 - Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4 - transakcja

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR011 - Użytkownicy nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych

Działanie FELU.02.04 Cyfryzacja lubelskich MŚP

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.II - Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych

Instytucja Pośrednicząca

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

11 470 588,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

9 750 000,00

Zakres interwencji

013 - Cyfryzacja MŚP (w tym handel elektroniczny, e-biznes i sieciowe procesy biznesowe, ośrodki innowacji cyfrowych, żywe laboratoria, przedsiębiorcy internetowi i przedsiębiorstwa ICT typu start-up, usługi B2B)

Opis działania

Typ projektu:

1. Projekty w zakresie transformacji cyfrowej MŚP, jako dodatkowy element projektów wsparcie rozwoju kompetencji cyfrowych.

Wsparciem zostanie objęte wdrożenie specjalistycznych rozwiązań cyfrowych (rozwiązania „szyte na miarę”), a w szczególności zmiana modeli biznesowych w kierunku Przemysłu 4.0 i gospodarki opartej na danych, cyfryzacja przedsiębiorstw, zwiększenie wykorzystania systemów procesowych, wsparcie przedstawienia się firm na cyfrowy łańcuch dostaw i wprowadzanie produktów i usług opartych na TIK do codziennej działalności, digitalizację procesów eksportowych, wzmocnienie potencjału przedsiębiorstw do ponownego wykorzystania informacji lub współdzielenia zasobów przedsiębiorstw, wsparcie rozwiązań w zakresie cyberbezpieczeństwa.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
3. W ramach projektów w zakresie transformacji cyfrowej MŚP będzie możliwe jedynie wdrożenie specjalistycznych rozwiązań cyfrowych dopasowanych do potrzeb przedsiębiorstwa.
4. Z możliwości uzyskania wsparcia wykluczone będą wydatki na zakup oprogramowania biurowego, księgowego, systemy operacyjne wykorzystujące powszechnie znane i dostępne technologie.
5. W ramach Działania zastosowane będą preferencje dla projektów zawierających elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej.
6. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytocznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2743), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie udzielania mikroprzedsiębiorcom, małym lub średnim przedsiębiorcom pomocy na usługi doradcze oraz na udział w targach w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 1399), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej; Projekty w części objętej pomocą de minimis: zgodnie z Regulaminem wyboru projektów, jednakże nie mniej niż 15%

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Przedsiębiorstwa

Grupa docelowa

małe przedsiębiorstwa, mikroprzedsiębiorstwa, pracownicy, średnie przedsiębiorstwa

Słowa kluczowe

cyfryzacja, kompetencje_cyfrowe, TIK, transformacja_cyfrowa

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO013 - Liczba osób objętych szkoleniami w zakresie kompetencji cyfrowych

WLWK-PLRO014 - Liczba podmiotów wspartych w zakresie cyberbezpieczeństwa

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO009 - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w zakresie technologii cyfrowych

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

WLWK-RCO013 - Wartość usług, produktów i procesów cyfrowych opracowanych dla przedsiębiorstw

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR031 - Liczba wprowadzonych innowacji organizacyjnych

WLWK-PLRR029 - Liczba wprowadzonych innowacji procesowych

WLWK-PLRR028 - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych

WLWK-PLRR025 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje procesowe

WLWK-PLRR024 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe

WLWK-PLRR027 - MŚP wprowadzające innowacje organizacyjne

WLWK-RCR012 - Użytkownicy nowych i zmodernizowanych usług, produktów i procesów cyfrowych opracowanych przez przedsiębiorstwa

WLWK-PLRR002 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne - dotacje

Działanie FELU.02.05 Usługi dla MŚP

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.III - Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne

Instytucja Pośrednicząca

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

9 176 471,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

7 800 000,00

Zakres interwencji

024 - Zaawansowane usługi wsparcia dla MŚP i grup MŚP (w tym usługi w zakresie zarządzania, marketingu i projektowania)

Opis działania

Typy projektów:

1. Zapewnienie szerokiego wachlarza wysokiej jakości usług prorozwojowych dla MŚP prowadzących do zwiększenia ich konkurencyjności, produktywności, innowacyjnego rozwoju przy

wykorzystaniu potencjału IOB/ośrodków innowacji/klastrów, z uwzględnieniem dostępności odpowiedniej oferty usług, w tym dla przedsiębiorców mających siedzibę poza dużymi ośrodkami miejskimi.

2. Usługi inkubacyjne dla nowopowstałych firm.

W zakresie 1 typu projektu wsparcie polegać będzie na zakupie od wyspecjalizowanych podmiotów zewnętrznych (ośrodki innowacji), tj. akredytowanych na poziomie kraju usług specjalistycznego proinnowacyjnego doradztwa, wpisującego się w funkcjonalności będące przedmiotem akredytacji, co pozwoli zapewnić właściwe standardy i odpowiednią jakość usług.

Beneficjentem w ramach 2 typu projektów są instytucje otoczenia biznesu, świadczące usługi na rzecz MŚP, znajdujących się we wczesnej fazie rozwoju. Dzięki wsparciu nowopowstałe przedsiębiorstwa, zyskają przestrzeń dla prowadzenia działalności gospodarczej, jak również dostęp do usług wspomagających jej prowadzenie (usługi księgowo, doradztwo prawne oraz inne wspomagające działalność bieżącą podmiotów inkubowanych).

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
3. Wsparcie potencjału instytucji otoczenia biznesu do świadczenia usług dla MŚP poprzedzone zostanie analizą potrzeb rynku oraz zapewniona zostanie spójna komunikacja dotycząca oferty IOB.
4. Wsparciem zostanie objęty wyłącznie zakup proinnowacyjnych specjalistycznych usług doradczych wspierających transformację technologiczną i/lub organizacyjną przedsiębiorstw, w tym w kierunku Przemysłu 4.0 i/lub gospodarki opartej na danych. Przez specjalistyczne usługi doradcze rozumie się usługi doradcze niemające charakteru ciągłego ani okresowego. Nie są one też związane ze zwykłymi kosztami operacyjnymi przedsiębiorstwa, takimi jak: rutynowe usługi doradztwa podatkowego, regularne usługi prawnicze lub reklama.
5. W ramach Działania zastosowane będą preferencje dla projektów zawierających elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej.
6. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytocznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie udzielania mikroprzedsiębiorcom, małym lub średnim przedsiębiorcom pomocy na usługi doradcze oraz na udział w targach w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 1399), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej; Projekty w części nieobjętej pomocą publiczną: zgodnie z Regulaminem wyboru projektów, jednakże nie mniej niż 15%

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Instytucje wspierające biznes, Przedsiębiorstwa

Grupa docelowa

małe przedsiębiorstwa, mikroprzedsiębiorstwa, pracownicy, średnie przedsiębiorstwa

Słowa kluczowe

cyfryzacja, doradztwo_biznesowe, ekogospodarka, inkubacja, innowacja, IOB, kwalifikacje, start-up, transformacja, zrownoważony_rozwój

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO009 - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w zakresie technologii cyfrowych

WLWK-PLRO006 - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w zakresie transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

WLWK-RCO004 - Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe

WLWK-RCO015 - Wytworzona zdolność inkubacji przedsiębiorstw

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR025 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje procesowe

WLWK-PLRR024 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe

WLWK-RCR018 - MŚP korzystające z usług inkubatora przedsiębiorczości po jego utworzeniu

WLWK-PLRR027 - MŚP wprowadzające innowacje organizacyjne

WLWK-RCR005 - MŚP wprowadzające innowacje wewnątrz przedsiębiorstwa

WLWK-PLRR002 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne - dotacje

Działanie FELU.02.06 Inwestycje rozwojowe w MŚP

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.III - Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne

Instytucja Pośrednicząca

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

67 676 471,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

57 525 000,00

Zakres interwencji

001 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 002 - Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w małych i średnich przedsiębiorstwach (w tym prywatnych organizacjach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 005 - Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w mikroprzedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi, 006 - Inwestycje w wartości niematerialne i prawne w MŚP (w tym prywatnych organizacjach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi

Opis działania

Typy projektów:

1. Wsparcie dla MŚP dotyczące inwestycji początkowej, związanej z wyposażeniem/ doposażeniem przedsiębiorstwa w celu wprowadzenia na rynek nowych/udoskonalonych produktów/usług/ technologii, jako dodatkowy element projektów wsparcie zastosowania nowoczesnych technologii IT.
2. Wsparcie MŚP na wczesnym etapie rozwoju.

W ramach działania wsparciem zostaną objęte inwestycje MŚP w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne. Interwencja ukierunkowana będzie przede wszystkim na inwestycje produkcyjne MŚP, wprowadzające innowacje produktowe, procesowe, marketingowe lub organizacyjne.

W ramach 2 typu projektów możliwe będzie wsparcie MŚP na wczesnym etapie rozwoju, obejmujące

inwestycje w infrastrukturę oraz nowoczesne technologie IT służące wprowadzeniu nowych produktów/usług/technologii, w tym wsparcie przedsiębiorstw powracających na rynek po uprzedniej likwidacji działalności.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Ostatecznymi odbiorcami w ramach instrumentów finansowych będą wyłącznie mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa.
2. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
3. Pomoc przyznawana jest na inwestycję początkową (zgodnie z definicją zawartą w Rozporządzeniu Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).
4. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytocznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu polityki CP1 (iii) w zakresie wzmacniania trwałego wzrostu i konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz tworzenia miejsc pracy w mikroprzedsiębiorstwach, małych i średnich przedsiębiorstwach, w tym poprzez inwestycje produkcyjne w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 1642)

Uproszczone metody rozliczania

Brak

Forma wsparcia

Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: dotacje w ramach operacji instrumentu finansowego,
Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

Projekty w części nieobjętej pomocą publiczną: zgodnie z Regulaminem wyboru projektów, jednakże nie mniej niż 15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Instytucje wspierające biznes

Grupa docelowa

małe przedsiębiorstwa, mikroprzedsiębiorstwa, pracownicy, średnie przedsiębiorstwa

Słowa kluczowe

infrastruktura, innowacja, inwestycja, pożyczka_na_rozwój, pożyczki_dla_przedsiębiorstw, proces, produkt, start-up, transformacja, transformacja_cyfrowa

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO009 - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w zakresie technologii cyfrowych

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-RCO005 - Nowe przedsiębiorstwa objęte wsparciem

WLWK-RCO003 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR030 - Liczba wprowadzonych innowacji marketingowych

WLWK-PLRR031 - Liczba wprowadzonych innowacji organizacyjnych

WLWK-PLRR029 - Liczba wprowadzonych innowacji procesowych

WLWK-PLRR028 - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych

WLWK-PLRR025 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje procesowe

WLWK-PLRR024 - Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe

WLWK-PLRR026 - MŚP wprowadzające innowacje marketingowe

WLWK-PLRR027 - MŚP wprowadzające innowacje organizacyjne

WLWK-PLRR033 - Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/usług

WLWK-PLRR003 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne – instrumenty finansowe

Działanie FELU.02.07 Lubelskie MŚP na rynkach zagranicznych

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.III - Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne

Instytucja Pośrednicząca

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

19 853 969,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

16 875 873,00

Zakres interwencji

021 - Rozwój działalności i umiędzynarodowienie MŚP, w tym inwestycje produkcyjne

Opis działania

Typ projektu:

1. Kompleksowe wsparcie promocji oferty MŚP oraz ich internacjonalizacja, w powiązaniu z celami zidentyfikowanymi w strategii inteligentnej specjalizacji, począwszy od analizy możliwości wejścia na rynki zagraniczne, poprzez wsparcie w opracowaniu i wdrożeniu strategii wejścia przedsiębiorstwa na rynek zagraniczny, promocję oferty MŚP poprzez udział w targach, wystawach i misjach gospodarczych, tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości oraz obsługi inwestora, a także rozwijanie zaawansowanych form współpracy międzynarodowej.

Powyższe wsparcie będzie realizowane poprzez:

1. Działania skierowane bezpośrednio do MŚP dotyczące udziału w targach, wystawach i misjach gospodarczych.
2. Projekt strategiczny ujęty w kontrakcie programowym dla WL pt. Marketing Gospodarczy Województwa Lubelskiego III (MGWL III).

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
3. Preferencje uzyskują projekty dotyczące eksportu produktów i usług, w zakresie wysokiej techniki.
4. Interwencja w obszarze marketingu gospodarczego i umiędzynarodowienia będzie koncentrowała się na wsparciu i promocji MŚP (koordynacja działań systemowych w ramach projektu ujętego w kontrakcie programowym odbywać się będzie na rzecz MŚP).
5. W ramach promocji gospodarczej MŚP bezpośrednim i pośrednim adresatem wsparcia jest MŚP.

6. W ramach Działania zastosowane będą preferencje dla projektów zawierających elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej. W wybranych naborach konkurencyjnych premiowani będą beneficjenci wykazujący się doświadczeniem i/lub zaangażowaniem w prowadzone działania współpracy międzyregionalnej, transgranicznej i transnarodowej.

7. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytocznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

8. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie udzielania mikroprzedsiębiorcom, małym lub średnim przedsiębiorcom pomocy na usługi doradcze oraz na udział w targach w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 1399), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej; Projekty w części objętej pomocą de minimis: zgodnie z Regulaminem wyboru projektów, jednakże nie mniej niż 15%; Projekty w części nieobjętej pomocą publiczną: zgodnie z Regulaminem wyboru projektów, jednakże nie mniej niż 15%; Projekty współfinansowane z Budżetu Państwa - 5%

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Przedsiębiorstwa

Grupa docelowa

małe przedsiębiorstwa, mikroprzedsiębiorstwa, pracownicy, średnie przedsiębiorstwa

Słowa kluczowe

handel_zagraniczny, targi, współpraca_miedzynarodowa, wystawca, wystawy

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO164 - Liczba imprez targowo-wystawienniczych, w których beneficjent brał udział jako wystawca

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO162 - Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie internacjonalizacji działalności

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

WLWK-RCO004 - Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR080 - Liczba kontaktów biznesowych

WLWK-PLRR081 - Liczba kontraktów handlowych zagranicznych podpisanych przez przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji

WLWK-PLRR002 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne - dotacje

PROG-FELCR03 - Liczba przedsiębiorstw, które weszły na nowe zagraniczne rynki

Działanie FELU.02.08 Budowa i rozwój powiązań klastrowych

Cel szczegółowy

EFRR.CP1.III - Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne

Instytucja Pośrednicząca

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

6 405 882,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

5 445 000,00

Zakres interwencji

024 - Zaawansowane usługi wsparcia dla MŚP i grup MŚP (w tym usługi w zakresie zarządzania, marketingu i projektowania), 026 - Wsparcie dla klastrów innowacyjnych, w tym między przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i organami publicznymi oraz sieciami biznesowymi, z korzyścią głównie dla MŚP, 028 - Transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i sektorem szkolnictwa wyższego, 029 - Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami, organizacjami badawczymi i uczelniami

wyższymi, koncentrujące się na gospodarce niskoemisyjnej, odporności i przystosowaniu się do zmian klimatu, 030 - Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami koncentrujące się na gospodarce o obiegu zamkniętym

Opis działania

Typ projektu:

1. Budowanie i wzmocnienie powiązań klastrowych.

Wsparciem zostaną objęte działania zmierzające do budowania i wzmocnienia powiązań klastrowych, w tym podnoszenie kwalifikacji koordynatorów oraz kadry biura klastra, wsparcie finansowe klastrów załączkowych oraz wzrostowych regionalnych w związku z nową usługą.

Wspierany będzie rozwój nowych usług w obszarach inteligentnych specjalizacji regionu, w tym w szczególności działań w zakresie cyfryzacji i transformacji cyfrowej, transformacji w kierunku przemysłu przyszłości (Przemysł 4.0), gospodarki obiegu zamkniętego (GOZ), gospodarki niskoemisyjnej.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.

2. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

3. W przypadku klastrów załączkowych udzielona pomoc nie może zostać przeznaczona na umiędzynarodowienie ani na potencjał infrastrukturalny.

4. Projekty muszą wpisywać się w obszary inteligentnych specjalizacji regionu określone w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2030.

5. Dofinansowanie mogą otrzymać projekty polegające na rozszerzeniu oferty klastra o co najmniej jedną nową usługę przygotowaną w oparciu o analizę potrzeb członków klastra.

6. W ramach Działania zastosowane będą preferencje dla projektów zawierających elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej.

7. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytocznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023),
Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej; Projekty w części objętej pomocą de minimis: zgodnie z Regulaminem wyboru projektów, jednakże nie mniej niż 15%

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Partnerstwa

Grupa docelowa

członkowie klastra, klastry, małe przedsiębiorstwa, mikroprzedsiębiorstwa, pracownicy, średnie przedsiębiorstwa

Słowa kluczowe

klastry, kompetencje

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO018 - Liczba wspartych klastrów

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR008 - Liczba przedsiębiorstw zaangażowanych we wsparte klastry

Priorytet FELU.03 Ochrona zasobów środowiska i klimatu

Instytucja Zarządzająca

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

CP2 - Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej

Miejsce realizacji

LUBELSKIE

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

275 423 530,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

234 110 000,00

Odsetek dla regionów słabiej rozwiniętych

Działanie FELU.03.01 Bezpieczeństwo ekologiczne

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.IV - Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

46 997 176,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

39 947 600,00

Zakres interwencji

058 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: powodzie i osunięcia ziemi (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe), 059 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: pożary (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe), 060 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: inne ryzyka, np. burze i susze (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe)

Opis działania

Typy projektów:

1. Rozwój potencjału służb publicznych poprzez wyposażenie w sprzęt i materiały do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zagrożeń naturalnych, w tym doposażenie magazynów przeciwpowodziowych.
2. Rozwijanie systemów prognozowania i ostrzegania środowiskowego.
3. Budowa, przebudowa, rozbudowa, remont budowli i urządzeń dla celów ochrony przed pożarami lasów.

Ad. 1 i 2

Na poziomie regionalnym możliwe jest dofinansowanie projektów Ochotniczej Straży Pożarnej włączonej

do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego oraz projektu Państwowej Straży Pożarnej pn. „Dostosowanie Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego na terenie województwa lubelskiego do zmian klimatycznych, zmian w środowisku naturalnym oraz zagrożeń cywilizacyjnych”, zapisanego w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Preferowane będą projekty wynikające ze strategii terytorialnych opracowanych przez partnerstwa JST w celu wdrażania Innego Instrumentu Terytorialnego (strategii rozwoju ponadlokalnego lub strategii IIT).
3. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytocznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytocznymi.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uprozczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne

Grupa docelowa

instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu oraz ich pracownicy, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu, mieszkańcy województwa

Słowa kluczowe

infrastruktura, klęski_żywiolowe, klimat, powódź, pożary, środowisko, straż_pożarna, systemy_ostrzegania, zmiany_klimatu

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO024 - Inwestycje w nowe lub zmodernizowane systemy monitorowania, gotowości, ostrzegania i reagowania w kontekście klęsk żywiołowych i katastrof w przypadku klęsk żywiołowych

WLWK-PLRO041 - Liczba jednostek służb ratowniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof

WLWK-PLRO176 - Liczba nowych/zmodernizowanych stanowisk pomiarowych na potrzeby monitoringu stanu środowiska

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO042 - Liczba zakupionych wozów pożarniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof

WLWK-RCO028 - Powierzchnia objęta środkami ochrony przed niekontrolowanymi pożarami

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR035 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej

WLWK-RCR037 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi lub niekontrolowanych pożarów)

WLWK-RCR036 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed niekontrolowanymi pożarami

Działanie FELU.03.02 Dostosowanie do zmian klimatu i zapobieganie powodziom i suszy

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.IV - Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

45 214 588,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

38 432 400,00

Zakres interwencji

046 - Wsparcie dla podmiotów, które świadczą usługi wspierające gospodarkę niskoemisyjną i odporność na zmiany klimatu, w tym działania w zakresie zwiększania świadomości, 058 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: powódzie i osunięcia ziemi (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe), 059 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: pożary (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe), 060 -

Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: inne ryzyka, np. burze i susze (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe)

Opis działania

Typy projektów:

1. Wspieranie inwestycji w zakresie małej retencji wodnej, w szczególności w ekosystemach oraz zlewniach elementarnych, w tym naturalnych ekosystemach na obszarach cennych przyrodniczo oraz ekosystemach przekształconych wykorzystywanych na potrzeby produkcji rolnej, w tym poprzez zabiegi agrotechniczne, dobór gatunków i zbiorowisk roślin.
2. Zrównoważone zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych, w szczególności z wykorzystaniem zielonej i zielono-niebieskiej infrastruktury, zastosowanie wodoprzepuszczalnych nawierzchni oraz odszczelnianie nawierzchni nieprzepuszczalnych.
3. Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu miast, z wyłączeniem miast wspieranych w programie Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej oraz programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.
4. Projekty w zakresie adaptacji do zmian klimatu miast, w tym nieposiadających planów adaptacji do zmian klimatu, z wyłączeniem miast wspieranych w programie Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej oraz programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.
5. Wsparcie systemów doradztwa sprzyjających osiągnięciu neutralności klimatycznej.
6. Działania informacyjno-edukacyjne i edukacyjne w zakresie kwestii klimatycznych oraz ochrony zasobów wodnych - jako element szerszego projektu związanego z adaptacją do zmian klimatu.

Ad.1

Projekty z zakresu małej retencji mogą być wspierane pod warunkiem zgodności z założeniami Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna. Wspierane będą projekty, które nie mają negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód, tj. inwestycje, nie mogą co do zasady powodować nieosiągnięcia dobrego stanu lub potencjału jednolitych części wód, nie mogą pogarszać stanu lub potencjału jednolitych części wód oraz nie mogą mieć znaczącego wpływu na cele ochrony obszarów objętych siecią Natura 2000, chyba że zachodzą przesłanki do odstępstw przewidzianych w Dyrektywie Siedliskowej. Projekty, które powodują zastosowanie art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej, nie będą wspierane.

Ad.2

- Działania związane z budową i modernizacją konwencjonalnej infrastruktury zagospodarowywania wód opadowo-roztopowych będą przedmiotem finansowania pod warunkiem, że nie będą stanowiły głównego elementu projektu i będą ściśle powiązane z komponentami dotyczącymi zatrzymania i wykorzystania wód na miejscu, m.in. poprzez wdrożenie systemowych (kompleksowych) rozwiązań retencjonowania, infiltracji oraz wykorzystania wód opadowych na cele gospodarczo-bytowe (np. nawadnianie lub podlewanie terenów zielonych).

- Wsparcie infrastruktury służącej do zagospodarowywania wód opadowych i roztopowych dotyczyć będzie zrównoważonych systemów, tj. takich które: są potrzebne do przystosowania się do zmiany klimatu, w związku z czym są uwzględnione w planach przystosowania się do zmiany klimatu; wykorzystują zieloną i zielono-niebieską infrastrukturę do zatrzymywania wody w miejscu opadu i mikroretencyjne rozwiązania oparte na przyrodzie; które nie są związane z gospodarowaniem ściekami komunalnymi.

Ad.4

Projekty w zakresie adaptacji do zmian klimatu w miastach pow. 20 tys. mieszkańców muszą wynikać z planów adaptacji do zmian klimatu tam, gdzie istnieje lub będzie istniał wymóg prawny, zaś pozostałe miasta muszą zapewnić szeroką partycypację społeczną w wyłonieniu projektów.

Ad.5

W ramach niniejszego typu projektu, obok działań związanych z szeroko rozumianym doradztwem dot. neutralności klimatycznej, w tym racjonalnego korzystania z zasobów środowiskowych, ochrony i przeciwdziałania skutkom występujących zmian klimatycznych, GOZ, efektywności energetycznej i wykorzystania energii z odnawialnych źródeł, przewiduje się także możliwość wsparcia zadań polegających na przygotowaniu dokumentów planistycznych dot. GOZ, takich jak mapy drogowe, strategię GOZ/Zero Waste.

Ad. 1,2,4

Projekty infrastrukturalne w zakresie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe powinny uwzględniać naturalne warunki siedliskowe w obszarze inwestycji, a w przypadku lokalizacji na obszarach objętych formami ochrony przyrody, uwzględniać również zasady ich ochrony zawarte w odrębnych dokumentach planistycznych.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Preferowane będą projekty wynikające ze strategii terytorialnych opracowanych przez partnerstwa JST w celu wdrażania Innego Instrumentu Terytorialnego (strategii rozwoju ponadlokalnego lub strategii IIT).
3. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 listopada 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na remediację szkód wyrządzonych środowisku, rekultywację zdegradowanych siedlisk przyrodniczych i ekosystemów, ochronę lub odbudowę bioróżnorodności lub ekosystemów oraz wdrażanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody w celu łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2451)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne

Grupa docelowa

instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu oraz ich pracownicy, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu, mieszkańcy województwa

Słowa kluczowe

adaptacja_do_zmian_klimatu, klęski_żywiolowe, mała_retencja, miejski_plan_adaptacji, niebieska_infrastruktura, powódź, pożary, susza, wody_opadowe, zielona_infrastruktura

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO027 - Krajowe oraz regionalne i lokalne strategie na rzecz przystosowania się do zmian klimatu

WLWK-PLRO178 - Liczba miast wspartych w zakresie adaptacji do zmian klimatu

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO227 - Liczba przeszkolonych doradców klimatycznych przygotowanych do prowadzenia usług doradczych

WLWK-PLRO226 - Liczba punktów doradztwa klimatycznego

WLWK-PLRO044 - Pojemność obiektów małej retencji

WLWK-RCO026 - Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu

PROG-FELCO08 - Powierzchnia gruntu odszczelniona lub zagospodarowana materiałami wodoprzepuszczalnymi

PROG-FELCO07 - Powierzchnia obszarów objętych nietechnicznymi działaniami powodującymi zmniejszenie odpływu wody ze zlewni

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR065 - Liczba udzielonych konsultacji w zakresie działań sprzyjających neutralności klimatycznej

WLWK-RCR035 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej

WLWK-RCR037 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi lub niekontrolowanych pożarów)

Działanie FELU.03.03 Bezpieczeństwo ekologiczne oraz dostosowanie do zmian klimatu i zapobieganie powodziom i suszy w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.IV - Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

15 294 118,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

13 000 000,00

Zakres interwencji

046 - Wsparcie dla podmiotów, które świadczą usługi wspierające gospodarkę niskoemisyjną i odporność na zmiany klimatu, w tym działania w zakresie zwiększania świadomości, 058 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: powódzie i osunięcia ziemi (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe), 059 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: pożary (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe), 060 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: inne ryzyka, np. burze i susze (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe)

Opis działania

Typy projektów:

1. Rozwijanie systemów prognozowania i ostrzegania środowiskowego.
2. Wspieranie inwestycji w zakresie małej retencji wodnej, w szczególności w naturalnych ekosystemach oraz zlewniach elementarnych, w tym naturalnych ekosystemach na obszarach cennych przyrodniczo oraz ekosystemach przekształconych wykorzystywanych na potrzeby produkcji rolnej, w tym poprzez zabiegi agrotechniczne, dobór gatunków i zbiorowisk roślin.
3. Zrównoważone zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych, w szczególności z wykorzystaniem zielonej i zielono-niebieskiej infrastruktury, zastosowanie wodoprzepuszczalnych nawierzchni oraz odszczelnianie nawierzchni nieprzepuszczalnych.
4. Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu miast, z wyłączeniem miast wspieranych w programie Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej oraz programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.
5. Projekty w zakresie adaptacji do zmian klimatu miast, w tym nieposiadających planów adaptacji do zmian klimatu, z wyłączeniem miast wspieranych w programie Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej oraz programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.
6. Działania informacyjno-edukacyjne i edukacyjne w zakresie kwestii klimatycznych oraz ochrony zasobów wodnych - jako element szerszego projektu związanego z adaptacją do zmian klimatu.

Ad.2

Projekty z zakresu małej retencji mogą być wspierane pod warunkiem zgodności z założeniami Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna. Wspierane będą projekty, które nie mają negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód, tj. inwestycje, nie mogą co do zasady powodować nieosiągnięcia dobrego stanu lub potencjału jednolitych części wód, nie mogą pogarszać stanu lub potencjału jednolitych części wód oraz nie mogą mieć znaczącego wpływu na cele ochrony obszarów objętych siecią Natura 2000, chyba że zachodzą przesłanki do odstępstw przewidzianych w Dyrektywie Siedliskowej. Projekty, które powodują zastosowanie art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej, nie będą wspierane.

Ad.3

- Działania związane z budową i modernizacją konwencjonalnej infrastruktury zagospodarowywania wód opadowo-roztopowych będą przedmiotem finansowania pod warunkiem, że nie będą stanowiły głównego elementu projektu i będą ściśle powiązane z komponentami dotyczącymi zatrzymania i wykorzystania wód na miejscu, m.in. poprzez wdrożenie systemowych (kompleksowych) rozwiązań retencjonowania, infiltracji oraz wykorzystania wód opadowych na cele gospodarczo-bytowe (np. nawadnianie lub podlewanie terenów zielonych).

- Wsparcie infrastruktury służącej do zagospodarowywania wód opadowych i roztopowych dotyczyć będzie zrównoważonych systemów, tj. takich które: są potrzebne do przystosowania się do zmiany klimatu, w związku z czym są uwzględnione w planach przystosowania się do zmiany klimatu; wykorzystują zieloną i zielono-niebieską infrastrukturę do zatrzymywania wody w miejscu opadu i mikroretencyjne rozwiązania oparte na przyrodzie; które nie są związane z gospodarowaniem ściekami komunalnymi.

Ad.5

Projekty w zakresie adaptacji do zmian klimatu w miastach pow. 20 tys. mieszkańców muszą wynikać z planów adaptacji do zmian klimatu tam, gdzie istnieje lub będzie istniał wymóg prawny, zaś pozostałe

miasta muszą zapewnić szeroką partycypację społeczną w wyłonieniu projektów.

Ad. 2,3,5

Projekty infrastrukturalne w zakresie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe powinny uwzględniać naturalne warunki siedliskowe w obszarze inwestycji, a w przypadku lokalizacji na obszarach objętych formami ochrony przyrody, uwzględniać również zasady ich ochrony zawarte w odrębnych dokumentach planistycznych.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Realizowane przedsięwzięcia muszą zostać zidentyfikowane w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, pozytywnie zaopiniowanej pod kątem możliwości jej finansowania w ramach Programu, przez IZ.
3. Realizowane inwestycje muszą mieć charakter zintegrowany, tj. muszą wpisywać się w cele rozwoju obszaru funkcjonalnego objętego instrumentem i być ukierunkowane na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych – oznacza to, że projekt taki musi mieć wpływ na więcej niż 1 gminę w MOF oraz jego realizacja musi być uzasadniona zarówno w części diagnostycznej, jak i w części kierunkowej strategii. Inwestycje te muszą spełniać jeden z następujących warunków: muszą być projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej lub deklarowany powinien być wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury.
4. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytocznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytocznymi.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 listopada 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na remediację szkód wyrządzonych środowisku, rekultywację zdegradowanych siedlisk przyrodniczych i ekosystemów, ochronę lub odbudowę bioróżnorodności lub ekosystemów oraz wdrażanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody w celu łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2451)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne, Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

Grupa docelowa

mieszkańcy miast i ich obszarów funkcjonalnych

Słowa kluczowe

adaptacja_do_zmian_klimatu, klęski_żywiolowe, mała_retencja, miejski_plan_adaptacji,
niebieska_infrastruktura, powódź, pożary, susza, zielona_infrastruktura,
Zintegrowane_Inwestycje_Terytorialne

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO024 - Inwestycje w nowe lub zmodernizowane systemy monitorowania, gotowości, ostrzegania i reagowania w kontekście klęsk żywiołowych i katastrof w przypadku klęsk żywiołowych

WLWK-RCO027 - Krajowe oraz regionalne i lokalne strategie na rzecz przystosowania się do zmian klimatu

WLWK-PLRO178 - Liczba miast wspartych w zakresie adaptacji do zmian klimatu

WLWK-PLRO176 - Liczba nowych/zmodernizowanych stanowisk pomiarowych na potrzeby monitoringu stanu środowiska

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-PLRO044 - Pojemność obiektów małej retencji

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO026 - Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu

PROG-FELCO08 - Powierzchnia gruntu odszczelniona lub zagospodarowana materiałami wodoprzepuszczalnymi

PROG-FELCO07 - Powierzchnia obszarów objętych nietechnicznymi działaniami powodującymi zmniejszenie odpływu wody ze zlewni

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR035 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej

WLWK-RCR037 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem (oprócz powodzi lub niekontrolowanych pożarów)

WLWK-RCR036 - Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed niekontrolowanymi pożarami

Działanie FELU.03.04 Zrównoważona gospodarka wodno-ściekowa

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.V - Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

47 058 824,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

40 000 000,00

Zakres interwencji

060 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: inne ryzyka, np. burze i susze (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe), 062 - Dostarczanie wody do spożycia przez ludzi (infrastruktura do celów ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji, działania na rzecz efektywności, zaopatrzenie w wodę do spożycia), 063 - Dostarczanie wody do spożycia przez ludzi (infrastruktura do celów ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji, działania na rzecz efektywności, zaopatrzenie w wodę do spożycia) zgodne z kryteriami efektywności, 064 - Gospodarka wodna i ochrona zasobów wodnych (w tym gospodarowanie wodami w dorzeczu, konkretne działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu, ponowne użycie, ograniczanie wycieków), 065 - Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, 066 - Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków zgodne z kryteriami efektywności energetycznej

Opis działania

Typy projektów:

1. Projekty z zakresu gospodarki ściekowej w aglomeracjach od co najmniej 2 tys. do poniżej 15 tys. RLM ujętych w KPOŚK, które nie spełniają wymogów Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.
2. Projekty z zakresu budowy infrastruktury do ujmowania, uzdatniania i dystrybucji wody, realizowane w ograniczonym zakresie jako element kompleksowych projektów regulujących gospodarkę

ściekową (w ramach KPOŚK) lub jako samodzielne projekty na obszarach, dla których zapewniony jest odpowiedni sposób zagospodarowania ścieków zgodny z Dyrektywą Rady z dnia 21 maja 1991 r., dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych.

3. Projekty z zakresu modernizacji, naprawy infrastruktury do ujmowania, uzdatniania i dystrybucji wody, ograniczające straty w dostawach wody do spożycia, zmniejszające ryzyko wystąpienia awarii oraz zwiększające efektywność wykorzystania wody w gminach o liczbie ludności nie większej niż 15 tys. mieszkańców.

Ad. 1,2

1. Dokumentem stanowiącym podstawę do wyboru projektów w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków będzie KPOŚK zawierający listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach.

2. Dofinansowanie do projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, realizowanych na terenie aglomeracji ujętych w KPOŚK, będzie możliwe jedynie w przypadku posiadania obowiązującej uchwały w sprawie wyznaczenia aglomeracji na przedmiotowym obszarze.

3. Wsparcie będą mogły uzyskać wyłącznie aglomeracje, które nie spełniają wymogów dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.

Ad. 2,3

1. Preferowane będą projekty dotyczące infrastruktury do ujmowania, uzdatniania i dystrybucji wody, które znajdują się w wykazie „Programu Inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczania strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi”. <https://www.gov.pl/attachment/caf66919-d661-4492-b238-d8af4994bb24>

Ad. 1

1. Projekty będą realizowane w ramach dwóch priorytetów, w kolejności: priorytet 1- aglomeracje w przedziale od co najmniej 10 tys. do poniżej 15 tys. RLM, priorytet 2 - aglomeracje z przedziału od co najmniej 2 tys. do poniżej 10 tys. RLM, pod warunkiem, że potrzeby priorytetu 1 zostaną zaspokojone.

2. Dofinansowanie projektów dotyczących budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w ramach zintegrowanej gospodarki ściekowej w aglomeracji będzie możliwe pod warunkiem zapewnienia ekonomicznie uzasadnionych i trwałych finansowo rozwiązań. Zgodnie z art. 3 ust. 1 Dyrektywy 91/271/EWG Państwa Członkowskie zapewniają, aby wszystkie aglomeracje wyposażone były w system zbierania ścieków komunalnych. W przypadku gdy ustanowienie systemu zbierania nie jest uzasadnione, jako że nie przyniosłoby korzyści dla środowiska lub powodowałoby nadmierne koszty, należy zastosować pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy zapewniające ten sam poziom ochrony środowiska.

3. Wsparcie przydomowych oczyszczalni ścieków możliwe jest wyłącznie w przypadku zapewnienia regularnego monitoringu, kontroli i utrzymania tych instalacji, odpowiedniego postępowania z osadami ściekowymi oraz zapewnienia trwałości tych instalacji.

Ad. 2

1. Realizacja projektów związanych ze wsparciem systemów zaopatrzenia w wodę polegających na ich budowie będzie dopuszczalna w ograniczonym zakresie jako uzupełniający element projektów dotyczących gospodarki ściekowej (limit na poziomie projektu: 25% kosztów projektu) lub jako samodzielne projekty, gdy na danym terenie zapewniony jest sposób zagospodarowania ścieków zgodny z Dyrektywą Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych (bądź taka

zgodność zostanie uzyskana w wyniku zakończenia realizowanych już projektów).

2. Możliwość dofinansowania realizacji samodzielnych projektów w zakresie budowy infrastruktury niezbędnej do ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji wody do spożycia dotyczy wyłącznie gmin o liczbie ludności poniżej 15 tysięcy mieszkańców.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Preferowane będą projekty wynikające ze strategii terytorialnych opracowanych przez partnerstwa JST w celu wdrażania Innego Instrumentu Terytorialnego (strategii rozwoju ponadlokalnego lub strategii IIT).
3. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.
4. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Partnerstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne

Grupa docelowa

instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu oraz ich pracownicy, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu, mieszkańcy województwa

Słowa kluczowe

gospodarka_ściekowa, gospodarka_wodna, kanalizacja, ochrona_wód, ścieki, sieć_kanalizacyjna, sieci_wodociagowe, stacja_uzdatniania_wody, susza, zaopatrzenie_w_wodę

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO047 - Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej

WLWK-PLRO045 - Długość wybudowanej sieci wodociągowej

WLWK-PLRO048 - Długość zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej

WLWK-PLRO046 - Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej

WLWK-PLRO056 - Liczba doposażonych stacji uzdatniania wody

WLWK-PLRO049 - Liczba nowych indywidualnych / przydomowych oczyszczalni ścieków

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO233 - Liczba przebudowanych / zmodernizowanych ujęć wody

WLWK-PLRO055 - Liczba przebudowanych stacji uzdatniania wody

WLWK-PLRO052 - Liczba rozbudowanych / przebudowanych / zmodernizowanych oczyszczalni ścieków komunalnych

WLWK-PLRO051 - Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych

WLWK-PLRO054 - Liczba wybudowanych stacji uzdatniania wody

WLWK-PLRO232 - Liczba wybudowanych ujęć wody

WLWK-RCO032 - Wydajność nowo wybudowanych lub zmodernizowanych instalacji oczyszczania ścieków

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR038 - Ludność podłączona do wybudowanej lub zmodernizowanej zbiorczej kanalizacji sanitarnej

WLWK-RCR041 - Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę

WLWK-RCR042 - Ludność przyłączona do zbiorowych systemów oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia

WLWK-RCR043 - Straty wody w zbiorowych systemach zaopatrzenia w wodę

WLWK-PLRR018 - Wielkość ładunku ścieków poddanych ulepszonemu oczyszczaniu

PROG-FELCR06 - Ludność podłączona do nowo wybudowanych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę

Działanie FELU.03.05 Zrównoważona gospodarka wodno-ściekowa w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.V - Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

11 764 706,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

10 000 000,00

Zakres interwencji

060 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: inne ryzyka, np. burze i susze (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe), 062 - Dostarczanie wody do spożycia przez ludzi (infrastruktura do celów ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji, działania na rzecz efektywności, zaopatrzenie w wodę do spożycia), 063 - Dostarczanie wody do spożycia przez ludzi (infrastruktura do celów ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji, działania na rzecz efektywności, zaopatrzenie w wodę do spożycia) zgodne z kryteriami efektywności, 064 - Gospodarka wodna i ochrona zasobów wodnych (w tym gospodarowanie wodami w dorzeczu, konkretne działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu, ponowne użycie, ograniczanie wycieków), 065 - Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, 066 - Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków zgodne z kryteriami efektywności energetycznej

Opis działania

Typy projektów:

1. Projekty z zakresu gospodarki ściekowej w aglomeracjach od co najmniej 2 tys. do poniżej 15 tys. RLM ujętych w KPOŚK, które nie spełniają wymogów Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.
2. Projekty z zakresu budowy infrastruktury do ujmowania, uzdatniania i dystrybucji wody, realizowane w ograniczonym zakresie jako element kompleksowych projektów regulujących gospodarkę ściekową (w ramach KPOŚK) lub jako samodzielne projekty na obszarach, dla których zapewniony jest odpowiedni sposób zagospodarowania ścieków zgodny z Dyrektywą Rady z dnia 21 maja 1991 r., dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych.
3. Projekty z zakresu modernizacji, naprawy infrastruktury do ujmowania, uzdatniania i dystrybucji wody, ograniczające straty w dostawach wody do spożycia, zmniejszające ryzyko wystąpienia awarii oraz

zwiększające efektywność wykorzystania wody w gminach o liczbie ludności nie większej niż 15 tys. mieszkańców.

Ad. 1,2

1. Dokumentem stanowiącym podstawę do wyboru projektów w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków będzie KPOŚK zawierający listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach.

2. Dofinansowanie do projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, realizowanych na terenie aglomeracji ujętych w KPOŚK, będzie możliwe jedynie w przypadku posiadania obowiązującej uchwały w sprawie wyznaczenia aglomeracji na przedmiotowym obszarze.

3. Wsparcie będą mogły uzyskać wyłącznie aglomeracje, które nie spełniają wymogów dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.

Ad. 2,3

1. Preferowane będą projekty dotyczące infrastruktury do ujmowania, uzdatniania i dystrybucji wody, które znajdują się w wykazie „Programu Inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczania strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi”. <https://www.gov.pl/attachment/caf66919-d661-4492-b238-d8af4994bb24>

Ad. 1

1. Projekty będą realizowane w ramach dwóch priorytetów, w kolejności: priorytet 1 - aglomeracje w przedziale od co najmniej 10 tys. do poniżej 15 tys. RLM, priorytet 2- aglomeracje z przedziału od co najmniej 2 tys. do poniżej 10 tys. RLM, pod warunkiem, że potrzeby priorytetu 1 zostaną zaspokojone.

2. Dofinansowanie projektów dotyczących budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w ramach zintegrowanej gospodarki ściekowej w aglomeracji będzie możliwe pod warunkiem zapewnienia ekonomicznie uzasadnionych i trwałych finansowo rozwiązań. Zgodnie z art. 3 ust. 1 Dyrektywy 91/271/EWG Państwa Członkowskie zapewniają, aby wszystkie aglomeracje wyposażone były w system zbierania ścieków komunalnych. W przypadku gdy ustanowienie systemu zbierania nie jest uzasadnione, jako że nie przyniosłoby korzyści dla środowiska lub powodowałoby nadmierne koszty, należy zastosować pojedyncze systemy lub inne właściwe systemy zapewniające ten sam poziom ochrony środowiska.

3. Wsparcie przydomowych oczyszczalni ścieków możliwe jest wyłącznie w przypadku zapewnienia regularnego monitoringu, kontroli i utrzymania tych instalacji, odpowiedniego postępowania z osadami ściekowymi oraz zapewnienia trwałości tych instalacji.

Ad. 2

1. Realizacja projektów związanych ze wsparciem systemów zaopatrzenia w wodę polegających na ich budowie będzie dopuszczalna w ograniczonym zakresie jako uzupełniający element projektów dotyczących gospodarki ściekowej (limit na poziomie projektu: 25% kosztów projektu) lub jako samodzielne projekty, gdy na danym terenie zapewniony jest sposób zagospodarowania ścieków zgodny z Dyrektywą Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych (bądź taka zgodność zostanie uzyskana w wyniku zakończenia realizowanych już projektów).

2. Możliwość dofinansowania realizacji samodzielnych projektów w zakresie budowy infrastruktury niezbędnej do ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji wody do spożycia dotyczy wyłącznie gmin o liczbie ludności poniżej 15 tysięcy mieszkańców.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Realizowane przedsięwzięcia muszą zostać zidentyfikowane w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, pozytywnie zaopiniowanej pod kątem możliwości jej finansowania w ramach Programu, przez IZ.
3. Realizowane inwestycje muszą mieć charakter zintegrowany, tj. muszą wpisywać się w cele rozwoju obszaru funkcjonalnego objętego instrumentem i być ukierunkowane na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych – oznacza to, że projekt taki musi mieć wpływ na więcej niż 1 gminę w MOF oraz jego realizacja musi być uzasadniona zarówno w części diagnostycznej, jak i w części kierunkowej strategii. Inwestycje te muszą spełniać jeden z następujących warunków: muszą być projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej lub deklarowany powinien być wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury.
4. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.
5. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Partnerstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne, Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

Grupa docelowa

mieszkańcy miast i ich obszarów funkcjonalnych

Słowa kluczowe

gospodarka_ściekowa, gospodarka_wodna, ochrona_wód, ścieki, sieć_kanalizacyjna, sieci_wodociagowe, stacja_uzdatniania_wody, zaopatrzenie_w_wodę, Zintegrowane_Inwestycje_Terytorialne, zużycie_wody

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO047 - Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej

WLWK-PLRO045 - Długość wybudowanej sieci wodociągowej

WLWK-PLRO048 - Długość zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej

WLWK-PLRO046 - Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej

WLWK-PLRO056 - Liczba doposażonych stacji uzdatniania wody

WLWK-PLRO049 - Liczba nowych indywidualnych / przydomowych oczyszczalni ścieków

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO233 - Liczba przebudowanych / zmodernizowanych ujęć wody

WLWK-PLRO055 - Liczba przebudowanych stacji uzdatniania wody

WLWK-PLRO052 - Liczba rozbudowanych / przebudowanych / zmodernizowanych oczyszczalni ścieków komunalnych

WLWK-PLRO051 - Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych

WLWK-PLRO054 - Liczba wybudowanych stacji uzdatniania wody

WLWK-PLRO232 - Liczba wybudowanych ujęć wody

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO032 - Wydajność nowo wybudowanych lub zmodernizowanych instalacji oczyszczania ścieków

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR038 - Ludność podłączona do wybudowanej lub zmodernizowanej zbiorczej kanalizacji sanitarnej

WLWK-RCR041 - Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę

WLWK-RCR042 - Ludność przyłączona do zbiorowych systemów oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia

WLWK-RCR043 - Straty wody w zbiorowych systemach zaopatrzenia w wodę

WLWK-PLRR018 - Wielkość ładunku ścieków poddanych ulepszonemu oczyszczaniu

PROG-FELCR06 - Ludność podłączona do nowowbudowanych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę

Działanie FELU.03.06 Gospodarka odpadami w sektorze publicznym

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.VI - Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

20 251 765,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

17 214 000,00

Zakres interwencji

046 - Wsparcie dla podmiotów, które świadczą usługi wspierające gospodarkę niskoemisyjną i odporność na zmiany klimatu, w tym działania w zakresie zwiększania świadomości, 067 - Gospodarowanie odpadami z gospodarstw domowych: działania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, ich minimalizacji, segregacji, ponownego użycia, recyklingu, 070 - Gospodarowanie odpadami przemysłowymi i handlowymi: odpady resztkowe i niebezpieczne, 071 - Promowanie wykorzystania materiałów pochodzących z recyklingu jako surowców, 072 - Wykorzystanie materiałów pochodzących z recyklingu jako surowców zgodnie z kryteriami efektywności, 075 - Wsparcie ekologicznych procesów produkcyjnych oraz efektywnego wykorzystywania zasobów w MŚP

Opis działania

Typy projektów

1. Projekty z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi, dotyczące:
  - a) Infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów komunalnych (w tym budowa / modernizacja PSZOK, punktów napraw i przygotowania do ponownego użycia, systemowe zagospodarowanie odpadów w kompostownikach przydomowych),
  - b) Infrastruktury do recyklingu i innych procesów odzysku odpadów wraz z procesami przygotowania odpadów do ich odzysku (rozbudowa linii sortowniczych odpadów w celu zwiększenia stopnia oraz jakości odzysku/recyklingu materiałów, modernizacja instalacji przetwarzania odpadów ulegających biodegradacji, budowa instalacji do przygotowania wyselekcjonowanych frakcji odpadów do recyklingu i innych procesów odzysku odpadów oraz do procesów produkcyjnych wykorzystujących odpady jako surowce),
  - c) Modernizacji procesów technologicznych w istniejących instalacjach mechaniczno-biologicznego

przetwarzania odpadów poprzez dostosowanie do przetwarzania odpadów ulegających biodegradacji zbieranych selektywnie.

2. Projekty polegające na wsparciu instalacji do unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych.
3. Projekty mające na celu zminimalizowanie zużycia surowców, ilości wytwarzanych odpadów produkcyjnych, emisji zanieczyszczeń i strat energii służące osiągnięciu założeń GOZ.
4. Działania informacyjno-edukacyjne w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym.

Ad. 1 i 3

1. Wsparcie budowy lub modernizacji PSZOK dotyczy obiektów obsługujących nie więcej niż 20 tys. mieszkańców lub inwestycji o wartości kosztów kwalifikowalnych nie większych niż 2 mln zł.
2. Inwestycje w instalacje do przetwarzania odpadów zmieszanych mające na celu zwiększenie stopnia odzysku surowców dobrej jakości, bez wzrostu mocy przerobowych tych instalacji, mogą być dopuszczone w ograniczonym zakresie, pod warunkiem wykazania wzrostu odzysku surowców oraz zapewnienia wysokiej jakości produktu na końcu procesu.
3. Projekty dotyczące wdrażania recyklingu, niemające charakteru badawczo-rozwojowego, mogą być objęte wsparciem o wartości nie większej niż 8 mln zł kosztów kwalifikowalnych.
4. Uwzględniając powyższe ograniczenia kwotowe dot. PSZOK oraz projektów dotyczących wdrażania recyklingu, w pozostałych przypadkach możliwe jest wsparcie dla inwestycji o wartości kosztów kwalifikowalnych nie większych niż 12 mln zł.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Wsparcie działań musi być zgodne z zamierzonym sposobem gospodarowania odpadami uwzględnionym w Planie gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego, z SRWL2030 i innymi dokumentami strategicznymi oraz z horyzontalnymi politykami Wspólnoty, w tym w zakresie osiągnięcia celów ujętych w Dyrektywie 2008/98/WE i hierarchią postępowania z odpadami.
3. Warunkiem wsparcia inwestycji infrastrukturalnych dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi będzie ich ujęcie w planie inwestycyjnym stanowiącym załącznik do zaktualizowanego planu gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego, natomiast inwestycji infrastrukturalnych dotyczących gospodarowania odpadami innymi niż komunalne w tym odpadami medycznymi będzie ich ujęcie w zaktualizowanym planie gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego.
4. Preferowane będą projekty wynikające ze strategii terytorialnych opracowanych przez partnerstwa JST w celu wdrażania Innego Instrumentu Terytorialnego (strategii rozwoju ponadlokalnego lub strategii IIT).
5. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytocznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytocznymi.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2832 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2743), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywne gospodarowanie zasobami i wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2664)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerstwa

Grupa docelowa

instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu oraz ich pracownicy, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu, mieszkańcy województwa

Słowa kluczowe

bioodpady, gospodarka_o_obiegu_zamkniętym, gospodarka_odpadami, kompostowanie, odpady_komunalne, odpady_niebezpieczne, punkt_selektywnej_zbiórki_odpadów_komunalnych, recykling, selektywna_zbiórka, utylizacja

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO034 - Dodatkowe zdolności w zakresie recyklingu odpadów

WLWK-RCO107 - Inwestycje w obiekty do selektywnego zbierania odpadów

WLWK-PLRO064 - Liczba doposażonych zakładów zagospodarowania odpadów

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO063 - Liczba przebudowanych zakładów zagospodarowania odpadów

WLWK-PLRO228 - Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym

WLWK-PLRO180 - Liczba utworzonych Punktów Napraw i Ponownego Użycia

WLWK-PLRO181 - Liczba wspartych instalacji termicznego przekształcania odpadów

WLWK-PLRO182 - Liczba wspartych inwestycji w zakresie zagospodarowania odpadów w procesach innych niż recykling

WLWK-PLRO060 - Liczba wspartych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK)

WLWK-PLRO067 - Masa unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych

WLWK-PLRO065 - Masa wycofanych z użytkowania i unieszkodliwionych wyrobów medycznych

WLWK-RCO119 - Odpady przygotowane do ponownego użycia

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR066 - Liczba osób, do których zostały skierowane kampanie informacyjno-edukacyjne w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym

WLWK-PLRR019 - Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów komunalnych

WLWK-PLRR041 - Masa odpadów zagospodarowana w procesach innych niż recykling

WLWK-PLRR040 - Masa przedmiotów przekazanych do Punktów Napraw i Ponownego Użycia

WLWK-RCR047 - Odpady poddane recyklingowi

WLWK-RCR048 - Odpady wykorzystywane jako surowce

WLWK-RCR103 - Odpady zbierane selektywnie

PROG-FELCR08 - Masa odpadów medycznych i weterynaryjnych poddanych unieszkodliwieniu

Działanie FELU.03.07 Gospodarka odpadami w sektorze publicznym w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.VI - Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

17 647 059,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

15 000 000,00

Zakres interwencji

046 - Wsparcie dla podmiotów, które świadczą usługi wspierające gospodarkę niskoemisyjną i odporność na zmiany klimatu, w tym działania w zakresie zwiększania świadomości, 067 - Gospodarowanie odpadami z gospodarstw domowych: działania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, ich minimalizacji, segregacji, ponownego użycia, recyklingu, 070 - Gospodarowanie odpadami przemysłowymi i handlowymi: odpady resztkowe i niebezpieczne, 071 - Promowanie wykorzystania materiałów pochodzących z recyklingu jako surowców, 072 - Wykorzystanie materiałów pochodzących z recyklingu jako surowców zgodnie z kryteriami efektywności, 075 - Wsparcie ekologicznych procesów produkcyjnych oraz efektywnego wykorzystywania zasobów w MŚP

Opis działania

Typy projektów:

1. Projekty z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi, dotyczące:
  - a) Infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów komunalnych (w tym budowa / modernizacja PSZOK, punktów napraw i przygotowania do ponownego użycia, systemowe zagospodarowanie odpadów w kompostownikach przydomowych),
  - b) Infrastruktury do recyklingu i innych procesów odzysku odpadów wraz z procesami przygotowania odpadów do ich odzysku (rozbudowa linii sortowniczych odpadów w celu zwiększenia stopnia oraz jakości odzysku/recyklingu materiałów, modernizacja instalacji przetwarzania odpadów ulegających biodegradacji, budowa instalacji do przygotowania wyselekcjonowanych frakcji odpadów do recyklingu i innych procesów odzysku odpadów oraz do procesów produkcyjnych wykorzystujących odpady jako surowce),
  - c) Modernizacji procesów technologicznych w istniejących instalacjach mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów poprzez dostosowanie do przetwarzania odpadów ulegających biodegradacji zbieranych selektywnie.
2. Działania informacyjno-edukacyjne w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym.

Ad. 1

- Wsparcie budowy lub modernizacji PSZOK dotyczy obiektów obsługujących nie więcej niż 20 tys. mieszkańców lub inwestycji o wartości kosztów kwalifikowalnych nie większych niż 2 mln zł.
- Inwestycje w instalacje do przetwarzania odpadów zmieszanych mające na celu zwiększenie stopnia odzysku surowców dobrej jakości, bez wzrostu mocy przerobowych tych instalacji, mogą być dopuszczone w ograniczonym zakresie, pod warunkiem wykazania wzrostu odzysku surowców oraz zapewnienia wysokiej jakości produktu na końcu procesu.
- Projekty dotyczące wdrażania recyklingu, niemające charakteru badawczo-rozwojowego, mogą być objęte wsparciem o wartości nie większej niż 8 mln zł kosztów kwalifikowalnych.

- Uwzględniając powyższe ograniczenia kwotowe dot. PSZOK oraz projektów dotyczących wdrażania recyklingu, w pozostałych przypadkach możliwe jest wsparcie dla inwestycji o wartości kosztów kwalifikowalnych nie większych niż 12 mln zł.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Realizowane przedsięwzięcia muszą zostać zidentyfikowane w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, pozytywnie zaopiniowanej pod kątem możliwości jej finansowania w ramach Programu, przez IZ.
3. Realizowane inwestycje muszą mieć charakter zintegrowany, tj. muszą wpisywać się w cele rozwoju obszaru funkcjonalnego objętego instrumentem i być ukierunkowane na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych – oznacza to, że projekt taki musi mieć wpływ na więcej niż 1 gminę w MOF oraz jego realizacja musi być uzasadniona zarówno w części diagnostycznej, jak i w części kierunkowej strategii. Inwestycje te muszą spełniać jeden z następujących warunków: muszą być projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej lub deklarowany powinien być wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury.
4. Wsparcie działań musi być zgodne z zamierzonym sposobem gospodarowania odpadami uwzględnionym w Planie gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego, z SRWL2030 i innymi dokumentami strategicznymi oraz z horyzontalnymi politykami Wspólnoty, w tym w zakresie osiągnięcia celów ujętych w Dyrektywie 2008/98/WE i hierarchią postępowania z odpadami.
5. Warunkiem wsparcia inwestycji infrastrukturalnych dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi będzie ich ujęcie w planie inwestycyjnym stanowiącym załącznik do zaktualizowanego planu gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego, natomiast inwestycji infrastrukturalnych dotyczących gospodarowania odpadami innymi niż komunalne w tym odpadami medycznymi będzie ich ujęcie w zaktualizowanym planie gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego.
6. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług

publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2832 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2743), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywne gospodarowanie zasobami i wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2664)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerstwa, Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

Grupa docelowa

mieszkańcy miast i ich obszarów funkcjonalnych

Słowa kluczowe

gospodarka_o_obiegu_zamkniętym, gospodarka_odpadami, kompostowanie, odpady_komunalne, odpady_niebezpieczne, punkt_selektywnej_zbiórki_odpadów_komunalnych, recykling, selektywna_zbiórka, utylizacja, Zintegrowane_Inwestycje_Terytorialne

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO034 - Dodatkowe zdolności w zakresie recyklingu odpadów

WLWK-RCO107 - Inwestycje w obiekty do selektywnego zbierania odpadów

WLWK-PLRO064 - Liczba doposażonych zakładów zagospodarowania odpadów

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO063 - Liczba przebudowanych zakładów zagospodarowania odpadów

WLWK-PLRO228 - Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym

WLWK-PLRO180 - Liczba utworzonych Punktów Napraw i Ponownego Użycia

WLWK-PLRO181 - Liczba wspartych instalacji termicznego przekształcania odpadów

WLWK-PLRO182 - Liczba wspartych inwestycji w zakresie zagospodarowania odpadów w procesach innych niż recykling

WLWK-PLRO060 - Liczba wspartych punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK)

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-PLRO067 - Masa unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych

WLWK-PLRO065 - Masa wycofanych z użytkowania i unieszkodliwionych wyrobów medycznych

WLWK-RCO119 - Odpady przygotowane do ponownego użycia

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR066 - Liczba osób, do których zostały skierowane kampanie informacyjno-edukacyjne w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym

WLWK-PLRR019 - Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów komunalnych

WLWK-PLRR041 - Masa odpadów zagospodarowana w procesach innych niż recykling

WLWK-PLRR040 - Masa przedmiotów przekazanych do Punktów Napraw i Ponownego Użycia

WLWK-RCR047 - Odpady poddane recyklingowi

WLWK-RCR048 - Odpady wykorzystywane jako surowce

WLWK-RCR103 - Odpady zbierane selektywnie

PROG-FELCR08 - Masa odpadów medycznych i weterynaryjnych poddanych unieszkodliwieniu

Działanie FELU.03.08 GOZ w przedsiębiorstwach

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.VI - Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej

Instytucja Pośrednicząca

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

30 818 823,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

26 196 000,00

Zakres interwencji

071 - Promowanie wykorzystania materiałów pochodzących z recyklingu jako surowców, 072 - Wykorzystanie materiałów pochodzących z recyklingu jako surowców zgodnie z kryteriami efektywności, 075 - Wsparcie ekologicznych procesów produkcyjnych oraz efektywnego wykorzystywania zasobów w MŚP

Opis działania

Typy projektów:

1. Projekty mające na celu zminimalizowanie zużycia surowców, ilości wytwarzanych odpadów produkcyjnych, emisji zanieczyszczeń i strat energii służące osiągnięciu założeń GOZ.
2. Projekty polegające na zamykaniu obiegu odpadów organicznych, w tym przetwarzanie/ wykorzystanie odpadów organicznych np. biomasa i bioprodukty.

W ramach 1 typu projektu wsparciem objęte zostaną m. in. działania prowadzące do zmniejszenia zużycia surowców wykorzystywanych w procesach produkcyjnych, a tym samym ograniczenie wytwarzania odpadów poprodukcyjnych.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
3. Przy wyborze projektów do dofinansowania znajdą zastosowanie aspekty dotyczące m.in. analizy ekonomicznej i porównawczej wszelkich możliwych opcji, biorąc pod uwagę koszty utrzymania, amortyzacji, a przede wszystkim koszty alternatywne w postaci niezrealizowania innych, być może o wiele bardziej potrzebnych inwestycji.
4. Wsparcie dla inwestycji przedsiębiorstw w GOZ nie może być skierowane na inwestycje, które charakteryzują się dużym potencjałem rynkowym, wysoką efektywnością kosztową i stosunkowo szybkim okresem zwrotu.
5. W zakresie GOZ preferowane będą inwestycje MŚP.
6. W ramach Działania zastosowane będą preferencje dla projektów zawierających elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej.
7. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytocznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023),
Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598),
Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywne gospodarowanie zasobami i wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2664)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej; Projekty w części objętej pomocą de minimis: zgodnie z Regulaminem wyboru projektów, jednakże nie mniej niż 15%

Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie

8 000 000,00

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Przedsiębiorstwa

Grupa docelowa

instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu oraz ich pracownicy, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu, osoby fizyczne

Słowa kluczowe

biomasa, cykl_życia_produkту, gospodarka_cyrkularna, gospodarka_o_obiegu_zamkniętym, gospodarka_odpadami, minimalizacja_odpadów, obieg_zamknięty, oszczędność_surowców, oszczędność_zasobów, recykling

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO034 - Dodatkowe zdolności w zakresie recyklingu odpadów

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO006 - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie w zakresie transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO179 - Liczba wspartych instalacji w zakresie ograniczania ilości odpadów powstających w procesach produkcyjnych

WLWK-PLRO182 - Liczba wspartych inwestycji w zakresie zagospodarowania odpadów w procesach innych niż recykling

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-RCO119 - Odpady przygotowane do ponownego użycia

WLWK-RCO002 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR020 - Ilość zredukowanych odpadów będących pozostałością w procesie produkcyjnym przedsiębiorstwa

WLWK-PLRR051 - Liczba przedsięwzięć proekologicznych

WLWK-PLRR041 - Masa odpadów zagospodarowana w procesach innych niż recykling

WLWK-RCR047 - Odpady poddane recyklingowi

WLWK-RCR048 - Odpady wykorzystywane jako surowce

WLWK-PLRR002 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne - dotacje

Działanie FELU.03.09 Ochrona bioróżnorodności na obszarach objętych formami ochrony przyrody

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.VII - Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

23 529 412,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

20 000 000,00

Zakres interwencji

074 - Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów zgodnie z kryteriami efektywności, 078 - Ochrona, regeneracja i zrównoważone wykorzystanie obszarów Natura 2000, 079 - Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura

Opis działania

Typy projektów:

1. Działania ochronne mające na celu zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, grzybów, zwierząt.
2. Monitoring siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, grzybów, zwierząt jako element projektu ochrony bioróżnorodności.
3. Zwalczanie inwazyjnych gatunków flory i fauny, jako element projektu ochrony bioróżnorodności.
4. Rozbudowa i doposażenie ośrodków rehabilitacji dzikich zwierząt.
5. Przebudowa/remont ośrodków edukacji ekologicznej, w tym doposażenie zaplecza dydaktycznego.
6. Budowa, rozwój ośrodków oraz centrów ochrony różnorodności biologicznej w oparciu o gatunki rodzime na obszarach miejskich i pozamiejskich, np. banków genowych, ogrodów botanicznych oraz parków miejskich służących ochronie i zwiększaniu różnorodności biologicznej.
7. Rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo służącej ograniczeniu antropopresji i degradacji środowiska.
8. Opracowanie / aktualizacja dokumentów planistycznych dla form ochrony przyrody.
9. Opracowanie inwentaryzacji przyrodniczej obszaru realizacji projektu ochrony bioróżnorodności jako element projektu.
10. Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą.

Ad.1

Wsparcie obejmie wdrażanie zapisów dokumentów planistycznych (plany ochrony) dotyczących parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody w części nie pokrywającej się z obszarami Natura 2000 oraz na obszarach Natura 2000 pokrywających się z parkiem krajobrazowym lub rezerwatem przyrody. W przypadku pokrywania się wymienionych form ochrony przyrody wymagane będzie wykazanie braku planowanej/realizowanej inwestycji w ramach programu FEniKS, ograniczenie obszaru realizacji projektu do jednego województwa oraz realizacja projektu tylko za zgodą organu nadzorującego obszar chroniony.

Ad.6, 7

W projektach obejmujących ingerencje na terenach zieleni miejskiej i pozamiejskiej, w tym w parkach miejskich będzie wymagane udokumentowanie wartości przyrodniczej terenu, poprzedzonej inwentaryzacją przyrodniczą i zastosowaniem opartych na gatunkach rodzimych działań utrzymujących i zwiększających bioróżnorodność.

Ad. 7

Wsparcie infrastruktury turystycznej na obszarach chronionych będzie ograniczone do inwestycji, które będą służyły wyłącznie ochronie środowiska naturalnego, poprzez skanalizowanie ruchu turystycznego oraz zapewnią ograniczenie degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach przemieszczania się i wypoczynku osób zwiedzających. Inwestycje, które nie przyczyniają się do ochrony, odnowy oraz zrównoważonego użytkowania obszarów chronionych, takie jak parkingi, drogi dojazdowe, nie będą

kwalfikowane.

Ad.8

Priorytetem będzie aktualizacja planów ochrony parków krajobrazowych, które dotychczas uwzględniały zakres zadań ochronnych dla fragmentów obszarów Natura 2000 oraz wdrożenie działań zawartych w tych planach.

Ad.10

- Wsparcie w zakresie remediacji terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacji terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą może być udzielone w przypadkach, gdy podmiot odpowiedzialny za degradację terenu czy też nielegalne składowanie odpadów nie może być zidentyfikowany lub nie może zostać obciążony odpowiedzialnością za sfinansowanie remediacji lub rekultywacji zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” oraz Dyrektywą 2004/35.

- Rekultywacja powinna prowadzić w pierwszej kolejności do przeznaczenia terenu na cele przyrodnicze, do rozwoju nowych terenów zielonych i zielonej infrastruktury, a także terenów spełniających funkcje publiczne oraz społeczne.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Działania niezwiązane bezpośrednio z ochroną siedlisk i gatunków chronionych, takie jak: ośrodki, centra ochrony bioróżnorodności, banki genowe, ogrody botaniczne oraz infrastruktura związana z kanalizowaniem ruchu turystycznego mogą stanowić maksymalnie 30% kosztów kwalifikowalnych projektu.
3. Dofinansowaniu będą podlegać projekty zgodne z Programem ochrony środowiska województwa lubelskiego 2030, zmierzające do poprawy stanu środowiska, redukujące negatywne oddziaływanie działalności człowieka na środowisko naturalne oraz sprzyjające kształtowaniu postaw proekologicznych.
4. Projekty realizowane na obszarach chronionych w celu uzyskania wsparcia będą musiały wykazać zgodność zaplanowanych do realizacji zadań z planami ochrony zgodnie z ustawą o ochronie przyrody oraz z aktami prawa miejscowego, dotyczącymi zakresu działań dopuszczalnych na obszarze objętym właściwą formą ochrony przyrody, w tym działaniami zidentyfikowanymi w Priorytetowych Ramach Działania (PAF) na lata 2021-27 dla obszarów Natura 2000.
5. Wsparcie zielono-niebieskiej infrastruktury w celu ochrony różnorodności biologicznej dotyczy miast o liczbie mieszkańców nie większej niż 20 tys. (z wyłączeniem stolic powiatów z przedziału 15-20 tys. mieszkańców).
6. Preferowane będą projekty wynikające ze strategii terytorialnych opracowanych przez partnerstwa JST w celu wdrażania Innego Instrumentu Terytorialnego (strategii rozwoju ponadlokalnego lub strategii IIT).
7. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.
8. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107i 108 Traktatu oraz w art. 1

ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 listopada 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na remediację szkód wyrządzonych środowisku, rekultywację zdegradowanych siedlisk przyrodniczych i ekosystemów, ochronę lub odbudowę bioróżnorodności lub ekosystemów oraz wdrażanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody w celu łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2451)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Służby publiczne

Grupa docelowa

instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu oraz ich pracownicy, mieszkańcy obszarów chronionych, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu, mieszkańcy województwa

Słowa kluczowe

bioróżnorodność, dokumenty_planistyczne, gatunki_inwazyjne, Natura_2000, ochrona_czynna, ochrona_krajobrazu, ochrona_siedlisk, park_krajobrazowy, rezerwat_przyrody, tereny_zdegradowane

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO136 - Długość odnowionych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO137 - Długość utworzonych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO194 - Liczba obiektów infrastruktury na cele ukierunkowania ruchu turystycznego albo edukacji przyrodniczej

WLWK-PLRO074 - Liczba opracowanych dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO073 - Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych kształtujących świadomość ekologiczną

WLWK-PLRO071 - Liczba wspartych form ochrony przyrody

WLWK-PLRO069 - Powierzchnia obszarów chronionych i cennych przyrodniczo innych niż Natura 2000 objętych działaniami ochronnymi i odtwarzającymi

WLWK-RCO037 - Powierzchnia obszarów Natura 2000 objętych środkami ochrony i odtworzenia

WLWK-PLRO072 - Powierzchnia parków krajobrazowych objętych wsparciem w ramach realizacji zadań objętych planami ochrony

WLWK-PLRO070 - Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony

WLWK-RCO038 - Powierzchnia wspieranych zrehabilitowanych gruntów

WLWK-RCO036 - Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu

PROG-FELCO01 - Liczba wspartych obiektów związanych z ochroną przyrody

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR052 - Grunty zrehabilitowane wykorzystywane jako tereny zielone, pod budowę lokali socjalnych lub pod działalność gospodarczą lub inną

WLWK-PLRR042 - Liczba gatunków zagrożonych, dla których wykonano działania ochronne

WLWK-PLRR044 - Liczba inwazyjnych gatunków obcych, wobec których podjęto działania ograniczające ich negatywny wpływ

WLWK-PLRR045 - Liczba przedsięwzięć z zakresu ochrony przyrody wspartych w fazie przygotowawczej

WLWK-RCR095 - Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury

WLWK-RCR050 - Ludność odnosząca korzyści ze środków na rzecz jakości powietrza

WLWK-PLRR043 - Powierzchnia obszarów chronionych, dla których opracowano dokumenty planistyczne

Działanie FELU.03.10 Ochrona bioróżnorodności na obszarach poza formami ochrony przyrody

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.VII - Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

10 964 706,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

9 320 000,00

Zakres interwencji

074 - Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów zgodnie z kryteriami efektywności, 079 - Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura

Opis działania

Typy projektów:

1. Działania ochronne mające na celu zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, grzybów, zwierząt.
2. Monitoring siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, grzybów, zwierząt jako element projektu ochrony bioróżnorodności.
3. Zwalczanie inwazyjnych gatunków flory i fauny, jako element projektu ochrony bioróżnorodności.
4. Rozbudowa i doposażenie ośrodków rehabilitacji dzikich zwierząt.
5. Przebudowa/remont ośrodków edukacji ekologicznej, w tym doposażenie zaplecza dydaktycznego.
6. Budowa, rozwój ośrodków oraz centrów ochrony różnorodności biologicznej w oparciu o gatunki rodzime na obszarach miejskich i pozamiejskich, np. banków genowych, ogrodów botanicznych oraz parków miejskich służących ochronie i zwiększaniu różnorodności biologicznej.
7. Rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo służącej ograniczeniu antropopresji i degradacji środowiska.
8. Opracowanie inwentaryzacji przyrodniczej obszaru realizacji projektu ochrony bioróżnorodności jako element projektu.
9. Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą.

Ad.6, 7

W projektach obejmujących ingerencje na terenach zieleni miejskiej i pozamiejskiej, w tym w parkach miejskich będzie wymagane udokumentowanie wartości przyrodniczej terenu, poprzedzonej inwentaryzacją przyrodniczą i zastosowaniem opartych na gatunkach rodzimych działań utrzymujących i zwiększających bioróżnorodność.

Ad. 7

Wsparcie infrastruktury turystycznej na obszarach cennych przyrodniczo będzie ograniczone do inwestycji, które będą służyły wyłącznie ochronie środowiska naturalnego, poprzez skanalizowanie ruchu

turystycznego oraz zapewnią ograniczenie degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach przemieszczania się i wypoczynku osób zwiedzających. Inwestycje, które nie przyczyniają się do ochrony, odnowy oraz zrównoważonego użytkowania obszarów chronionych, takie jak parkingi, drogi dojazdowe, nie będą kwalifikowane.

Ad.9

- Wsparcie w zakresie remediacji terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacji terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą może być udzielone w przypadkach, gdy podmiot odpowiedzialny za degradację terenu czy też nielegalne składowanie odpadów nie może być zidentyfikowany lub nie może zostać obciążony odpowiedzialnością za sfinansowanie remediacji lub rekultywacji zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” oraz Dyrektywą 2004/35.
- Rekultywacja powinna prowadzić w pierwszej kolejności do przeznaczenia terenu na cele przyrodnicze, do rozwoju nowych terenów zielonych i zielonej infrastruktury, a także terenów spełniających funkcje publiczne oraz społeczne.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Działania niezwiązane bezpośrednio z ochroną siedlisk i gatunków chronionych, takie jak: ośrodki, centra ochrony bioróżnorodności, banki genowe, ogrody botaniczne oraz infrastruktura związana z kanalizowaniem ruchu turystycznego mogą stanowić maksymalnie 30% kosztów kwalifikowalnych projektu.
3. Dofinansowaniu będą podlegać projekty zgodne z Programem ochrony środowiska województwa lubelskiego 2030, zmierzające do poprawy stanu środowiska, redukujące negatywne oddziaływanie działalności człowieka na środowisko naturalne oraz sprzyjające kształtowaniu postaw proekologicznych.
4. Wsparcie obejmie projekty realizowane na obszarach cennych przyrodniczo oraz parki miejskie, których wartość przyrodnicza została udokumentowana w inwentaryzacji przyrodniczej. Dofinansowanie obejmie działania utrzymujące i zwiększające bioróżnorodność oparte na gatunkach rodzimych.
5. Wsparcie zielono-niebieskiej infrastruktury w celu ochrony różnorodności biologicznej dotyczy miast o liczbie mieszkańców nie większej niż 20 tys. (z wyłączeniem stolic powiatów z przedziału 15-20 tys. mieszkańców).
6. Preferowane będą projekty wynikające ze strategii terytorialnych opracowanych przez partnerstwa JST w celu wdrażania Innego Instrumentu Terytorialnego (strategii rozwoju ponadlokalnego lub strategii IIT).
7. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytocznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytocznymi.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 listopada 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na remediację szkód wyrządzonych środowisku, rekultywację zdegradowanych siedlisk przyrodniczych i ekosystemów, ochronę lub odbudowę bioróżnorodności lub ekosystemów oraz wdrażanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody w celu łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2451)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Służby publiczne

Grupa docelowa

instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu oraz ich pracownicy, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu, mieszkańcy województwa

Słowa kluczowe

bioróżnorodność, gatunki_inwazyjne, ochrona_czynna, ochrona_krajobrazu, ochrona_siedlisk, odtwarzanie_mokradeł, odtwarzanie_siedlisk, tereny_zdegradowane, usuwanie_zanieczyszczeń, zielona_infrastruktura

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO136 - Długość odnowionych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO137 - Długość utworzonych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO194 - Liczba obiektów infrastruktury na cele ukierunkowania ruchu turystycznego albo edukacji przyrodniczej

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO073 - Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych kształtujących świadomość ekologiczną

WLWK-PLRO069 - Powierzchnia obszarów chronionych i cennych przyrodniczo innych niż Natura 2000 objętych działaniami ochronnymi i odtwarzającymi

WLWK-PLRO070 - Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony

WLWK-RCO038 - Powierzchnia wspieranych zrekultywowanych gruntów

WLWK-RCO036 - Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu

PROG-FELCO01 - Liczba wspartych obiektów związanych z ochroną przyrody

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR052 - Grunty zrehabilitowane wykorzystywane jako tereny zielone, pod budowę lokali socjalnych lub pod działalność gospodarczą lub inną

WLWK-PLRR042 - Liczba gatunków zagrożonych, dla których wykonano działania ochronne

WLWK-PLRR044 - Liczba inwazyjnych gatunków obcych, wobec których podjęto działania ograniczające ich negatywny wpływ

WLWK-PLRR045 - Liczba przedsięwzięć z zakresu ochrony przyrody wspartych w fazie przygotowawczej

WLWK-RCR095 - Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury

WLWK-RCR050 - Ludność odnosząca korzyści ze środków na rzecz jakości powietrza

Działanie FELU.03.11 Ochrona bioróżnorodności w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.VII - Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

5 882 353,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

5 000 000,00

Zakres interwencji

074 - Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów zgodnie z kryteriami efektywności, 078 - Ochrona, regeneracja i zrównoważone wykorzystanie obszarów Natura 2000, 079 - Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura

Opis działania

Typy projektów:

1. Działania ochronne mające na celu zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, grzybów, zwierząt.
2. Monitoring siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, grzybów, zwierząt jako element projektu ochrony bioróżnorodności.
3. Zwalczanie inwazyjnych gatunków flory i fauny, jako element projektu ochrony bioróżnorodności.
4. Przebudowa/remont ośrodków edukacji ekologicznej, w tym doposażenie zaplecza dydaktycznego.
5. Budowa, rozwój ośrodków oraz centrów ochrony różnorodności biologicznej w oparciu o gatunki rodzime na obszarach miejskich i pozamiejskich, np. banków genowych, ogrodów botanicznych oraz parków miejskich służących ochronie i zwiększaniu różnorodności biologicznej.
6. Rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo służącej ograniczeniu antropopresji i degradacji środowiska.
7. Opracowanie inwentaryzacji przyrodniczej obszaru realizacji projektu ochrony bioróżnorodności jako element projektu.
8. Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą.

Ad.5, 6

W projektach obejmujących ingerencje na terenach zieleni miejskiej i pozamiejskiej, w tym w parkach miejskich będzie wymagane udokumentowanie wartości przyrodniczej terenu, poprzedzonej inwentaryzacją przyrodniczą i zastosowaniem opartych na gatunkach rodzimych działań utrzymujących i zwiększających bioróżnorodność.

Ad. 6

Wsparcie infrastruktury turystycznej na obszarach chronionych będzie ograniczone do inwestycji, które będą służyły wyłącznie ochronie środowiska naturalnego, poprzez skanalizowanie ruchu turystycznego oraz zapewnią ograniczenie degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach przemieszczania się i wypoczynku osób zwiedzających. Inwestycje, które nie przyczyniają się do ochrony, odnowy oraz zrównoważonego użytkowania obszarów chronionych, takie jak parkingi, drogi dojazdowe, nie będą kwalifikowane.

Ad. 8

- Wsparcie w zakresie remediacji terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacji terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą może być udzielone w przypadkach, gdy podmiot odpowiedzialny za degradację terenu czy też nielegalne składowanie odpadów nie może być zidentyfikowany lub nie może zostać obciążony odpowiedzialnością za sfinansowanie remediacji lub rekultywacji zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” oraz Dyrektywą 2004/35.
- Rekultywacja powinna prowadzić w pierwszej kolejności do przeznaczenia terenu na cele przyrodnicze, do rozwoju nowych terenów zielonych i zielonej infrastruktury, a także terenów spełniających funkcje publiczne oraz społeczne.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru

projektów.

2. Realizowane przedsięwzięcia muszą zostać zidentyfikowane w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, pozytywnie zaopiniowanej pod kątem możliwości jej finansowania w ramach Programu, przez IZ.

3. Realizowane inwestycje muszą mieć charakter zintegrowany, tj. muszą wpisywać się w cele rozwoju obszaru funkcjonalnego objętego instrumentem i być ukierunkowane na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych – oznacza to, że projekt taki musi mieć wpływ na więcej niż 1 gminę w MOF oraz jego realizacja musi być uzasadniona zarówno w części diagnostycznej, jak i w części kierunkowej strategii. Inwestycje te muszą spełniać jeden z następujących warunków: muszą być projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej lub deklarowany powinien być wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury.

4. Działania niezwiązane bezpośrednio z ochroną siedlisk i gatunków chronionych, takie jak: ośrodki, centra ochrony bioróżnorodności, banki genowe, ogrody botaniczne oraz infrastruktura związana z kanalizowaniem ruchu turystycznego mogą stanowić maksymalnie 30% kosztów kwalifikowalnych projektu.

5. Dofinansowaniu będą podlegać projekty zgodne z Programem ochrony środowiska województwa lubelskiego 2030, zmierzające do poprawy stanu środowiska, redukujące negatywne oddziaływanie działalności człowieka na środowisko naturalne oraz sprzyjające kształtowaniu postaw proekologicznych.

6. Wsparcie obejmie projekty realizowane na obszarach cennych przyrodniczo oraz parki miejskie, których wartość przyrodnicza została udokumentowana w inwentaryzacji przyrodniczej. Dofinansowanie obejmie działania utrzymujące i zwiększające bioróżnorodność oparte na gatunkach rodzimych.

7. Wsparcie zielono-niebieskiej infrastruktury w celu ochrony różnorodności biologicznej dotyczy miast o liczbie mieszkańców nie większej niż 20 tys. (z wyłączeniem stolic powiatów z przedziału 15-20 tys. mieszkańców).

8. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre

rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 listopada 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na remediację szkód wyrządzonych środowisku, rekultywację zdegradowanych siedlisk przyrodniczych i ekosystemów, ochronę lub odbudowę bioróżnorodności lub ekosystemów oraz wdrażanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody w celu łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2451)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Służby publiczne, Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

Grupa docelowa

mieszkańcy miast i ich obszarów funkcjonalnych

Słowa kluczowe

bioróżnorodność, gatunki_inwazyjne, ochrona_czynna, ochrona_krajobrazu, ochrona_siedlisk, ochrona_środowiska, odtwarzanie_siedlisk, tereny_zdegradowane, zielona_infrastruktura, Zintegrowane_Inwestycje_Terytorialne

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO136 - Długość odnowionych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO137 - Długość utworzonych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO194 - Liczba obiektów infrastruktury na cele ukierunkowania ruchu turystycznego albo edukacji przyrodniczej

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO073 - Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych kształtujących świadomość ekologiczną

WLWK-PLRO071 - Liczba wspartych form ochrony przyrody

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-PLRO069 - Powierzchnia obszarów chronionych i cennych przyrodniczo innych niż Natura 2000 objętych działaniami ochronnymi i odtwarzającymi

WLWK-PLRO070 - Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony

WLWK-RCO038 - Powierzchnia wspieranych zrekultywowanych gruntów

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO036 - Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu

PROG-FELCO01 - Liczba wspartych obiektów związanych z ochroną przyrody

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR042 - Liczba gatunków zagrożonych, dla których wykonano działania ochronne

WLWK-PLRR044 - Liczba inwazyjnych gatunków obcych, wobec których podjęto działania ograniczające ich negatywny wpływ

WLWK-PLRR045 - Liczba przedsięwzięć z zakresu ochrony przyrody wspartych w fazie przygotowawczej

WLWK-RCR095 - Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury

WLWK-RCR050 - Ludność odnosząca korzyści ze środków na rzecz jakości powietrza

Priorytet FELU.04 Efektywne wykorzystanie energii

Instytucja Zarządzająca

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

CP2 - Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej

Miejsce realizacji

LUBELSKIE

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

387 736 819,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

329 576 296,00

Odsetek dla regionów słabiej rozwiniętych

100

Działanie FELU.04.01 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.I - Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

43 172 930,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

36 696 991,00

Zakres interwencji

044 - Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające, 045 - Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej

Opis działania

Typy projektów:

1. Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej / chłodniczej, a także instalacją systemów zarządzania energią oraz promowaniem energooszczędności.
2. Przebudowa/wymiana nieefektywnych źródeł ciepła opartych o paliwa stałe, w tym zastosowanie systemów grzewczych opartych na niskoemisyjnych źródłach energii/OZE wraz z przyłączami budynków do sieci gazowej i miejskiej sieci ciepłowniczej połączona z termomodernizacją budynków z wyłączeniem inwestycji w budownictwie jednorodzinnych.

Ad.1

- Dofinansowanie działań mających na celu poprawę efektywności energetycznej będzie opierało się o założenia wynikające z Dyrektywy 2018/2002 z dnia 11 grudnia 2018 r. zmieniającej dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej. W przypadku realizacji projektów dotyczących głębokiej termomodernizacji konieczne będzie spełnienie warunków, w szczególności odnoszących się do art. 9c, w związku ze zmianami dotyczącymi opomiarowania i informacji o rozliczeniach.
- Wsparcie będzie odbywać się na podstawie Dyrektywy 2018/844 zmieniającej dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków i dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej.

- Minimalny próg oszczędności energii pierwotnej musi kształtować się na poziomie nie niższym niż 30% (wyjątek budynki wpisane do rejestru zabytków lub podlegające ochronie konserwatorskiej).
- Wsparcie będzie przyznawane zgodnie z ustawą z dn. 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków, z uwzględnieniem przepisów Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz przepisów ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej.
- W przypadku termomodernizacji budynków na obszarze występowania gatunków chronionych wymaganym będzie posiadanie ekspertyzy ornitologicznej/chiropterologicznej.
- Premiowane będą projekty wykazujące największą efektywność kosztową w powiązaniu z efektami oszczędnościowymi oraz redukcją emisji gazów cieplarnianych, a także przeciwdziałające ubóstwu energetycznemu oraz realizowane na obszarach o największych stężeniach pyłowych.
- Zakres działań, w odniesieniu do budynków, urządzeń technicznych lub instalacji i procesów technologicznych wynikać będzie z audytów energetycznych. Dodatkowe koszty, niewynikające z audytu, mogą zostać uznane za kwalifikowalne pod warunkiem, że przyczyniają się do kompleksowej realizacji szerszych celów Europejskiego Zielonego Ładu, w tym strategii na rzecz Fali renowacji i stanowią jedynie dodatkowy element projektu o wartości maksymalnie 15% kosztów kwalifikowalnych.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Wszystkie projekty będą musiały wykazać pozytywny wpływ na środowisko, przedstawiony w formie oszczędności energii, obniżonej emisji CO₂ i pyłu PM₁₀ oraz PM_{2,5} do atmosfery, zgodnie z zapisami Dyrektywy 2008/50/WE (zmienionej Dyrektywą 2015/1480/WE), lub wzrostu wykorzystania OZE.
3. Możliwa będzie wyłącznie wymiana pieców węglowych na OZE lub piece gazowe, według hierarchii: 1. OZE. 2. piece gazowe, przy czym preferowane będzie podłączenie do sieci ciepłowniczej lub OZE, tam gdzie będzie to możliwe technicznie lub uzasadnione ekonomicznie, z zastrzeżeniem, że od 01.01.2025 r. nie będzie można wspierać wymiany nieefektywnych indywidualnych źródeł ciepła, opartych o paliwa stałe na indywidualne kotły zasilane gazem ziemnym (lub innymi paliwami kopalnymi) z wyjątkiem kotłów wybranych do dofinansowania przed 2025 r. Możliwe będzie wsparcie instalacji hybrydowych systemów ogrzewania o znacznym udziale energii ze źródeł odnawialnych, takich jak połączenie kotła z energią słoneczną termiczną lub pompą ciepła.
4. Instrumenty finansowe zastosowane będą w przypadku wszystkich inwestycji. Wsparciem dotacyjnym mogą być objęte jedynie:

- budynki historyczne

Poprzez budynek historyczny rozumie się budynek/zespół budynków, który wpisuje się jednocześnie w definicję zabytku i zabytku nieruchomego ujęte w art. 3 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz objęty jest co najmniej jedną z form ochrony zabytków, o których mowa w art. 7 ww. ustawy, jak i definicję budynku określoną w art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane. Budynkiem historycznym, w rozumieniu niniejszej definicji jest również budynek, powstały przed dniem 1 kwietnia 1995 r. (dzień wejścia w życie Rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 14 grudnia 1994 r. w sprawie warunków technicznych, jakim

powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, wprowadzającego wymogi dotyczące projektowania i budowania budynków z uwzględnieniem oszczędności energii). Budynek/zespół budynków historycznych obejmuje również budynki powstałe po 1 kwietnia 1995 r., co do których przed tą datą wydano decyzje o pozwoleniu na budowę lub został złożony wniosek o wydanie takiej decyzji i wnioskodawca dysponuje takimi dokumentami. Dokumenty potwierdzające powstanie budynku przed dniem 1 kwietnia 1995 r. stanowią wszelkie dokumenty urzędowe potwierdzające wybudowanie budynku lub jego istnienie w tej dacie, w szczególności wydane przez właściwe organy służby geodezyjnej i kartograficznej.

- budynki użyteczności publicznej spełniające kryteria warunkujące wsparcie dotacyjne.

Jednym z kryteriów warunkujących możliwość wsparcia dotacyjnego dla inwestycji w efektywność energetyczną budynków publicznych jest przyjęcie przez region POP zgodnego z art. 23 dyrektywy 2008/50/WE i dodatkowo egzekwowanie zapisów uchwał antysmogowych w regionach w których stosowne uchwały obowiązują oraz niewprowadzania do tych aktów zmian niekorzystnych z punktu widzenia ochrony powietrza, w szczególności zmian polegających na łagodzeniu ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji lub odroczeniu terminów wejścia w życie tych ograniczeń i zakazów. Spełnienie powyższego warunku będzie leżało w gestii władz uchwałodawczych województwa lubelskiego tj. utrzymanie w mocy programów ochrony powietrza tj. Uchwały nr XVII/292/2020 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 27 lipca 2020 r. i Uchwały nr XLIX/717/2023 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 28 czerwca 2023 r. (dla aglomeracji lubelskiej) oraz Uchwały nr XVII/291/2020 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 27 lipca 2020 r. i Uchwały nr XLIX/716/2023 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 28 czerwca 2023 r. (dla strefy lubelskiej) i respektowanie uchwały antysmogowej (Uchwała nr XXIII/388/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 19 lutego 2021 r.).” Kolejnym kryterium warunkującym wsparcie dotacyjne jest wskaźnik dochodów podatkowych gminy (wskaźnik Gg), który powinien być niższy od uśrednionej wartości dla województwa – łączne wypełnienie ww. kryteriów kwalifikuje do możliwości wsparcia dotacyjnego w dedykowanym działaniu.

Warunek dotyczący wyłączenia z obowiązku stosowania instrumentów finansowych dla budynków wpisujących się w definicję budynku historycznego i budynków użyteczności publicznej gmin o wskaźniku Gg poniżej uśrednionej wartości dla województwa, należy traktować rozłącznie, tj. spełnienie jednego z powyższych warunków kwalifikuje wnioskodawcę do ubiegania się o wsparcie dotacyjne w ramach działania.

W przypadku zastosowania art. 58 ust. 5 rozp. ogólnego, poziom dotacji będzie uzależniony od osiągniętych efektów oszczędności energetycznej i redukcji emisji CO₂ w wyniku realizacji przedsięwzięcia w stosunku do stanu wyjściowego.

5. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

6. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytocznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytocznymi.

7. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, propagowanie wodoru odnawialnego i wysokosprawnej kogeneracji w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 (Dz.U. 2025 poz. 150), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2025 poz. 152), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 1678)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: dotacje w ramach operacji instrumentu finansowego, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; 5% - projekty współfinansowane z Budżetu Państwa z zastrzeżeniem projektów objętych pomocą publiczną; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Służby publiczne

Grupa docelowa

instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu oraz ich pracownicy, mieszkańcy województwa

Słowa kluczowe

audyt_energetyczny, budynki_użyteczności_publicznej, efektywność_energetyczna, emisja_gazów_cieplarnianych, inteligentne_systemy_zarządzania_energią, modernizacja_energetyczna, ocieplenie_budynku, oszczędność_energii, OZE, zmodernizowany

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO019 - Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej

WLWK-PLRO027 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO026 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO034 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO023 - Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków

WLWK-PLRO037 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO035 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO025 - Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne)

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR014 - Ilość wytworzonej energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR013 - Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR009 - Liczba dodatkowych użytkowników podłączonych do sieci ciepłowniczej

WLWK-PLRR073 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: budynkach publicznych

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

WLWK-RCR105 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych z kotłów i systemów ciepłowniczych przekształconych z zasilania stałymi paliwami kopalnymi na zasilanie gazem

Działanie FELU.04.02 Wspieranie efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.I - Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

24 575 933,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

20 889 543,00

Zakres interwencji

041 - Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające, 042 - Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej

Opis działania

Typy projektów:

1. Przebudowa/wymiana nieefektywnych źródeł ciepła opartych o paliwa stałe, w tym zastosowanie systemów grzewczych opartych na niskoemisyjnych źródłach energii/OZE wraz z przyłączami budynków do sieci gazowej i miejskiej sieci ciepłowniczej połączona z termomodernizacją budynków, z wyłączeniem inwestycji w budownictwie jednorodzinym
2. Kompleksowa modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej / chłodniczej, a także instalacją systemów zarządzania energią oraz promowaniem energooszczędności.

Ad.2

- Dofinansowanie działań mających na celu poprawę efektywności energetycznej będzie opierało się o założenia wynikające z Dyrektywy 2018/2002 z dnia 11 grudnia 2018 r. zmieniającej dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej. W przypadku realizacji projektów dotyczących głębokiej termomodernizacji konieczne będzie spełnienie warunków, w szczególności odnoszących się do art. 9c, w związku ze zmianami dotyczącymi opomiarowania i informacji o rozliczeniach.
- Wsparcie będzie odbywać się również na podstawie Dyrektywy 2018/844 zmieniająca dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków i dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej.
- Minimalny próg oszczędności energii pierwotnej musi kształtować się na poziomie nie niższym niż 30% (wyjątek budynki wpisane do rejestru zabytków lub podlegające ochronie konserwatorskiej).
- Wsparcie będzie przyznawane zgodnie z ustawą z dn. 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków, z uwzględnieniem przepisów Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz przepisów ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej.
- W przypadku termomodernizacji budynków na obszarze występowania gatunków chronionych wymaganiem będzie posiadanie ekspertyzy ornitologicznej/chiropterologicznej.
- Premiowane będą projekty wykazujące największą efektywność kosztową w powiązaniu z efektami oszczędnościowymi oraz redukcją emisji gazów cieplarnianych, a także przeciwdziałające ubóstwu energetycznemu oraz realizowane na obszarach o największych stężeniach pyłowych.
- Zakres działań, w odniesieniu do budynków, urządzeń technicznych lub instalacji i procesów technologicznych wynikać będzie z audytów energetycznych. Dodatkowe koszty, niewynikające z audytu, mogą zostać uznane za kwalifikowalne pod warunkiem, że przyczyniają się do kompleksowej realizacji szerszych celów Europejskiego Zielonego Ładu, w tym strategii na rzecz Fali renowacji i stanowią jedynie dodatkowy element projektu o wartości maksymalnie 15% kosztów kwalifikowalnych.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Wszystkie projekty będą musiały wykazać pozytywny wpływ na środowisko, przedstawiony w

formie oszczędności energii, obniżonej emisji CO₂ i pyłu PM₁₀ oraz PM_{2,5} do atmosfery, zgodnie z zapisami Dyrektywy 2008/50/WE (zmienionej Dyrektywą 2015/1480/WE), lub wzrostu wykorzystania OZE.

3. Możliwa będzie wyłącznie wymiana pieców węglowych na OZE lub piece gazowe, według hierarchii: 1. OZE. 2. piece gazowe, przy czym preferowane będzie podłączenie do sieci ciepłowniczej lub OZE, tam gdzie będzie to możliwe technicznie lub uzasadnione ekonomicznie, z zastrzeżeniem, że od 01.01.2025 r. nie będzie można wspierać wymiany nieefektywnych indywidualnych źródeł ciepła, opartych o paliwa stałe na indywidualne kotły zasilane gazem ziemnym (lub innymi paliwami kopalnymi), z wyjątkiem kotłów wybranych do dofinansowania przed 2025 r. Możliwe będzie wsparcie instalacji hybrydowych systemów ogrzewania o znacznym udziale energii ze źródeł odnawialnych, takich jak połączenie kotła z energią słoneczną termiczną lub pompą ciepła .

4. Instrumenty finansowe zastosowane będą w przypadku wszystkich inwestycji. Wsparciem dotacyjnym mogą być objęte jedynie:

- budynki komunalne

Poprzez budynek komunalny rozumie się budynek wchodzący w skład gminnego zasobu nieruchomości stanowiący własność lub inne prawo majątkowe należące do gmin i ich związków oraz mienie (budynek) innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw (na podstawie definicji mienia komunalnego - art. 43 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz definicji gminnego zasobu nieruchomości - art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. W rozumieniu zapisów dotyczących Celu szczegółowego 2(i) wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027, budynek komunalny będący przedmiotem wsparcia musi obligatoryjnie przyczyniać się do redukcji ubóstwa energetycznego (zgodnie z definicją ubóstwa energetycznego zawartą w art. 5gb. ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne. Definicję uznaje się za spełnioną również w przypadku budynków, w których co najmniej 30% powierzchni użytkowej budynku przeznaczone jest na najem socjalny i/lub mieszkania treningowe i/lub wspomagane,

- budynki historyczne

Poprzez budynek historyczny rozumie się budynek/zespół budynków, który wpisuje się jednocześnie w definicję zabytku i zabytku nieruchomego ujęte w art. 3 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz objęty jest co najmniej jedną z form ochrony zabytków, o których mowa w art. 7 ww. ustawy, jak i definicję budynku określoną w art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane. Budynkiem historycznym, w rozumieniu niniejszej definicji jest również budynek, powstały przed dniem 1 kwietnia 1995 r. (dzień wejścia w życie Rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 14 grudnia 1994 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, wprowadzającego wymogi dotyczące projektowania i budowania budynków z uwzględnieniem oszczędności energii). Budynek/zespół budynków historycznych obejmuje również budynki powstałe po 1 kwietnia 1995 r., co do których przed tą datą wydano decyzje o pozwoleniu na budowę lub został złożony wniosek o wydanie takiej decyzji i wnioskodawca dysponuje takimi dokumentami. Dokumenty potwierdzające powstanie budynku przed dniem 1 kwietnia 1995 r. stanowią wszelkie dokumenty urzędowe potwierdzające wybudowanie budynku lub jego istnienie w tej dacie, w szczególności wydane przez właściwe organy służby geodezyjnej i kartograficznej.

W przypadku zastosowania art. 58 ust. 5 rozp. ogólnego, poziom dotacji będzie uzależniony od

osiągniętych efektów oszczędności energetycznej i redukcji emisji CO₂ w wyniku realizacji przedsięwzięcia w stosunku do stanu wyjściowego.

5. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

6. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, propagowanie wodoru odnawialnego i wysokosprawnej kogeneracji w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 (Dz.U. 2025 poz. 150), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2025 poz. 152), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: dotacje w ramach operacji instrumentu finansowego,
Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe,
Służby publiczne

Grupa docelowa

instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu oraz ich pracownicy, mieszkańcy
województwa

Słowa kluczowe

audyt_energetyczny, budynki_mieszkalne, efektywność_energetyczna, emisja_gazów_cieplarnianych,
inteligentne_systemy_zarządzania_energią, modernizacja_energetyczna, ocieplenie_budynku,
oszczędność_energii, OZE, zmodernizowany

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO027 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO026 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
(EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO034 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO023 - Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków

WLWK-PLRO037 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO035 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO025 - Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne)

WLWK-RCO018 - Lokale mieszkalne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR014 - Ilość wytworzonej energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR013 - Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR009 - Liczba dodatkowych użytkowników podłączonych do sieci ciepłowniczej

WLWK-PLRR072 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: lokalach mieszkalnych

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

WLWK-RCR105 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych z kotłów i systemów ciepłowniczych przekształconych z zasilania stałymi paliwami kopalnymi na zasilanie gazem

Działanie FELU.04.03 Wspieranie efektywności energetycznej i energooszczędności w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.I - Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

41 434 340,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

35 219 189,00

Zakres interwencji

041 - Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające, 042 - Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej, 043 - Budowa nowych energooszczędnych budynków, 044 - Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające, 045 - Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej

Opis działania

Typy projektów:

1. Przebudowa/wymiana nieefektywnych źródeł ciepła opartych o paliwa stałe, w tym zastosowanie systemów grzewczych opartych na niskoemisyjnych źródłach energii/OZE wraz z przyłączami budynków do sieci gazowej i miejskiej sieci ciepłowniczej połączona z termomodernizacją budynków, z wyłączeniem inwestycji w budownictwie jednorodzinym
2. Kompleksowa modernizacja energetyczna bud. użyt. publ. wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej / chłodniczej, a także instalacją systemów zarządzania energią oraz promowaniem energooszczędności
3. Kompleksowa modernizacja energetyczna wielorodzinnych bud. mieszk. wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej / chłodniczej, a także instalacją systemów zarządzania energią oraz promowaniem energooszczędności
4. Budowa bud. pasywnych przez sektor publ., mająca na celu pełnienie przez ten sektor wzorcowej roli w zakresie EE
5. Efektywne sieci ciepłownicze/chłodnicze wraz z magazynami energii (budowa/rozbudowa/modernizacja), inwestycje do 5 MW mocy zamówionej

Ad.2,3

-Dofinansowanie działań mających na celu poprawę EE będzie opierać się o założenia wynikające z Dyrektywy 2018/2002 z dnia 11 grudnia 2018 r. W przypadku realizacji projektów dot. głębokiej termomodernizacji konieczne będzie spełnienie warunków, w szczegól. odnoszących się do art. 9c, w związku ze zmianami dot. opomiarowania i informacji o rozliczeniach.

-Wsparcie będzie odbywać się na podstawie Dyrektywy 2018/844.

-Minimalny próg oszcz. energii pierwotnej musi kształtować się na poziomie nie niższym niż 30% (wyjątek bud. wpisane do rejestru zabytków lub podlegające ochronie konserwatorskiej).

-Wsparcie będzie przyzn. zgodnie z ustawą z dn. 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i

remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków, z uwzględnieniem przepisów Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz przepisów ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o EE.

-W przypadku termomodernizacji budynków na obszarze występowania gatunków chronionych wymagane będzie posiadanie ekspertyzy ornitologicznej/chiropterologicznej.

-Premiowane będą projekty wykazujące największą efektywność kosztową w powiązaniu z efektami oszczędnościowymi oraz redukcją emisji gazów cieplarnianych, a także przeciwdziałające ubóstwu energetycznemu oraz realizowane na obszarach o największych stężeniach pyłowych.

-Zakres działań, w odniesieniu do bud., urządzeń technicznych lub instalacji i procesów technologicznych wynikać będzie z audytów energetycznych. Dodatkowe koszty, niewynikające z audytu, mogą zostać uznane za kwalifikowalne pod warunkiem, że przyczyniają się do kompleksowej realizacji szerszych celów Europejskiego Zielonego Ładu, w tym strategii na rzecz Fali renowacji i stanowią dodatkowy element projektu o wartości maks. 15% kosztów kwalifikowalnych

Ad.1;2;3

-Możliwa będzie wyłącznie wymiana pieców węglowych na OZE lub piece gazowe, według hierarchii: 1. OZE. 2. piece gazowe, przy czym preferowane będzie podłączenie do sieci ciepłowniczej lub OZE, tam gdzie będzie to możliwe technicznie lub uzasadnione ekonomicznie, z zastrzeżeniem, że od 01.01.2025 r. nie będzie można wspierać wymiany nieefektywnych indywidualnych źródeł ciepła, opartych o paliwa stałe na indywidualne kotły zasilane gazem ziemnym (lub innymi paliwami kopalnymi), z wyjątkiem kotłów wybranych do dofinansowania przed 2025 r. . Możliwe będzie wsparcie instalacji hybrydowych systemów ogrzewania o znacznym udziale energii ze źródeł odnawialnych, takich jak połączenie kotła z energią słoneczną termiczną lub pompą ciepła .

-Do wsparcia kwalifikują się wyłącznie:

- budynki komunalne
- budynki historyczne

Definicja budynku komunalnego oraz budynku historycznego podana jest w Działaniu FELU.04.02 Wspieranie efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym.

- budynki użyteczności publicznej spełniające kryteria warunkujące wsparcie dotacyjne.

Jednym z kryteriów jest przyjęcie przez region POP zgodnego z art. 23 dyrektywy 2008/50/WE i dodatkowo egzekwowanie zapisów uchwał antysmogowych w regionach w których stosowne uchwały obowiązują oraz niewprowadzania do tych aktów zmian niekorzystnych z punktu widzenia ochrony powietrza, w szczególności zmian polegających na łagodzeniu ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji lub odroczeniu terminów wejścia w życie tych ograniczeń i zakazów. Spełnienie ww. warunku będzie leżało w gestii władz uchwałodawczych województwa lubelskiego tj. utrzymanie w mocy programów ochrony powietrza tj. Uchwały nr XVII/292/2020 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 27 lipca 2020 r. i Uchwały nr XLIX/717/2023 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 28 czerwca 2023 r. (dla aglomeracji lubelskiej) oraz Uchwały nr XVII/291/2020 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 27 lipca 2020 r. i Uchwały nr XLIX/716/2023 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 28 czerwca 2023 r. (dla strefy lubelskiej) i respektowanie uchwały antysmogowej (Uchwała nr XXIII/388/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 19 lutego 2021 r.). Kolejnym kryterium warunkującym wsparcie dotacyjne jest wskaźnik dochodów podatkowych gminy (wskaźnik Gg), który powinien być niższy od uśrednionej wartości dla województwa-łącznie wypełnienie ww. kryteriów kwalifikuje do

możliwości wsparcia dotacyjnego w Działaniu.

Warunek dot. wyłączenia z obowiązku stosowania IF dla budynków wpisujących się w definicję budynku komunalnego, historycznego i budynków użyteczności publ. gmin o wskaźniku Gg poniżej uśrednionej wartości dla województwa, należy traktować rozłącznie, tj. spełnienie jednego z powyższych warunków kwalifikuje wnioskodawcę do ubiegania się o wsparcie dotacyjne w działaniu.

Ad.4

-Budowa budynków pasywnych (zapotrzebowanie na ciepło EPh+W nie więcej niż 15 kWh/m²/rok) jako nowych obiektów nie może naruszać zapisów FEL 2021-2027 odnoszących się do wyłączeń i ograniczeń co do budowy niektórych typów budynków określonych w innych CS lub Umowie Partnerstwa.

-Wykluczeniu ze wsparcia podlegają inwestycje infrastruktury w placówki świadczące całodobową opiekę długoterminową w instytucjonalnych formach (w tym zakłady opiekuńczo-lecznicze oraz zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze, domy pomocy społecznej) oraz lecznictwo szpitalne (z wyłączeniem ambulatoryjnej opieki specjalistycznej oraz opieki jednego dnia).

Ad.5

-W ciepłownictwie systemowym dofinansowaniu będą podlegały projekty z wykorzystaniem OZE. W przypadku braku takiej możliwości w oparciu o niskoemisyjne, kogeneracyjne, itp. procesy przemysłowe

-Budowa/modernizacja systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła-inwestycje o mocy zamówionej nie więcej niż 5 MW

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów
2. Przedsięwzięcia muszą zostać zidentyfikowane w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji ZIT, pozytywnie zaopiniowanej pod kątem możliwości jej finansowania w ramach Programu, przez IZ
3. Inwestycje muszą mieć charakter zintegrowany, tj. muszą wpisywać się w cele rozwoju MOF objętego instrumentem i być ukierunkowane na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych– projekt musi mieć wpływ na więcej niż 1 gminę w MOF oraz jego realizacja musi być uzasadniona w części diagnostycznej i w części kierunkowej strategii. Inwestycje te muszą spełniać jeden z warunków: muszą być projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej lub deklarowany powinien być wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury.
4. Wszystkie projekty będą musiały wykazać pozytywny wpływ na środowisko, przedstawiony w formie oszczędności energii, obniżonej emisji CO₂ i pyłu PM 10 oraz PM 2,5 do atmosfery, zgodnie z zapisami Dyrektywy 2008/50/WE (zmienionej Dyrektywą 2015/1480/WE), lub wzrostu wykorzystania OZE
5. Wsparcie nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozp. Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. oraz w art. 1 ust. 1 Rozp. Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r.
6. Wsparcie jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczeg. wsparcie jest udzielane projektom uwzgl. koncepcję uniwersalnego projektowania.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, propagowanie wodoru odnawialnego i wysokosprawnej kogeneracji w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 (Dz.U. 2025 poz. 150), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2025 poz. 152), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Służby publiczne, Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

Grupa docelowa

mieszkańcy miast i ich obszarów funkcjonalnych

Słowa kluczowe

audyt_energetyczny, budynki_mieszkalne, budynki_użyteczności_publicznej, efektywność_energetyczna, emisja_gazów_cieplarnianych, inteligentne_systemy_zarządzania_energiją, ocieplenie_budynku, OZE, sieci_ciepłownicze, Zintegrowane_Inwestycje_Terytorialne

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO019 - Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej

WLWK-PLRO027 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO026 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO237 - Liczba powstałych magazynów energii cieplnej

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO034 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO023 - Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków

WLWK-PLRO037 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO035 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO025 - Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne)

WLWK-RCO018 - Lokale mieszkalne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej

WLWK-RCO123 - Lokale mieszkalne wykorzystujące kotły i systemy ciepłownicze zasilane gazem ziemnym zastępujące instalacje zasilane stałymi paliwami kopalnymi

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-PLRO022 - Powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych poddanych termomodernizacji

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR017 - Ilość wytworzonej energii cieplnej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji

WLWK-PLRR014 - Ilość wytworzonej energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR016 - Ilość wytworzonej energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji

WLWK-PLRR013 - Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR012 - Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej

WLWK-PLRR011 - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej

WLWK-PLRR009 - Liczba dodatkowych użytkowników podłączonych do sieci ciepłowniczej

WLWK-RCR050 - Ludność odnosząca korzyści ze środków na rzecz jakości powietrza

WLWK-PLRR073 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: budynkach publicznych

WLWK-PLRR072 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: lokalach mieszkalnych

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

Działanie FELU.04.04 Wspieranie efektywności energetycznej i energooszczędności w ramach Innych Instrumentów Terytorialnych

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.I - Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

11 764 706,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

10 000 000,00

Zakres interwencji

041 - Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające, 042 - Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej, 043 - Budowa nowych energooszczędnych budynków, 044 - Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające, 045 - Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej

Opis działania

Typy projektów:

- 1.Przebudowa/wymiana nieefektywnych źródeł ciepła opartych o paliwa stałe, w tym zastosowanie systemów grzewczych opartych na niskoemisyjnych źródłach energii/OZE wraz z przyłączami bud. do sieci gazowej i miejskiej sieci ciepłowniczej połączona z termomodernizacją bud., z wyłączeniem inwestycji w budownictwie jednorodzinnym.
- 2.Kompleksowa modernizacja energetyczna bud. użyteczności publicznej wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej / chłodniczej, a także instalacją systemów zarządzania energią oraz promowaniem energooszczędności.
- 3.Kompleksowa modernizacja energetyczna wielorodzinnych bud. mieszk. wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą/modernizacją źródeł ciepła albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej / chłodniczej, a także instalacją systemów zarządzania energią oraz promowaniem energooszczędności.
- 4.Budowa bud. pasywnych przez sektor publ., mająca na celu pełnienie przez ten sektor wzorcowej roli w zakresie efektywności energetycznej.
- 5.Efektywne sieci ciepłownicze/chłodnicze wraz z magazynami energii (budowa/rozbudowa/modernizacja), inwestycje do 5 MW mocy zamówionej.
- 6.Budowa/rozbudowa/przebudowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego.

Ad.2,3

-Dofinansowanie działań mających na celu poprawę EE będzie opierało się o założenia wynikające z Dyrektywy 2018/2002 z dnia 11 grudnia 2018r. W przypadku realizacji projektów dot. głębokiej termomodernizacji konieczne będzie spełnienie warunków, w szczególności odnoszących się do art. 9c, w związku ze zmianami dotyczącymi opomiarowania i informacji o rozliczeniach.

-Wsparcie będzie odbywać się na podstawie Dyrektywy 2018/844.

-Minimalny próg oszczędności energii pierwotnej musi kształtować się na poziomie nie niższym niż 30%

(wyjątek budynki wpisane do rejestru zabytków lub podlegające ochronie konserwatorskiej).

-Wsparcie będzie przyznawane zgodnie z ustawą z dn. 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków, z uwzględnieniem przepisów Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz przepisów ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o EE

-W przypadku termomodernizacji bud. na obszarze występowania gatunków chronionych wymagane będzie posiadanie ekspertyzy ornitologicznej/chiropterologicznej.

-Premiowane będą projekty wykazujące największą efektywność kosztową w powiązaniu z efektami oszczędnościowymi oraz redukcją emisji gazów cieplarnianych, a także przeciwdziałające ubóstwu energetycznemu oraz realizowane na obszarach o największych stężeniach pyłowych.

-Zakres działań, w odniesieniu do bud., urządzeń technicznych lub instalacji i procesów technologicznych wynikać będzie z audytów energetycznych. Dodatkowe koszty, niewynikające z audytu, mogą zostać uznane za kwalifikowalne pod warunkiem, że przyczyniają się do kompleksowej realizacji szerszych celów Europejskiego Zielonego Ładu, w tym strategii na rzecz Fali renowacji i stanowią dodatkowy element projektu o wartości maks. 15% kosztów kwalifikowalnych.

Ad.1;2;3

-Możliwa będzie wyłącznie wymiana pieców węglowych na OZE lub piece gazowe, według hierarchii: 1. OZE. 2. piece gazowe, przy czym preferowane będzie podłączenie do sieci ciepłowniczej lub OZE, tam gdzie będzie to możliwe technicznie lub uzasadnione ekonomicznie, z zastrzeżeniem, że od 01.01.2025 r. nie będzie można wspierać wymiany nieefektywnych indywidualnych źródeł ciepła, opartych o paliwa stałe na indywidualne kotły zasilane gazem ziemnym (lub innymi paliwami kopalnymi), z wyjątkiem kotłów wybranych do dofinansowania przed 2025 r. . Możliwe będzie wsparcie instalacji hybrydowych systemów ogrzewania o znacznym udziale energii ze źródeł odnawialnych, takich jak połączenie kotła z energią słoneczną termiczną lub pompą ciepła.

-Instrumenty finansowe zastosowane będą w przypadku wszystkich inwestycji. Wsparciem dotacyjnym mogą być objęte jedynie budynki:

- komunalne
- historyczne

Definicja budynku komunalnego oraz budynku historycznego podana jest w Działaniu FELU.04.02 Wspieranie efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym.

- użyteczności publicznej spełniającymi kryteria warunkujące wsparcie dotacyjne.

Jednym z kryteriów jest przyjęcie przez region POP zgodnego z art. 23 dyrektywy 2008/50/WE i dodatkowo egzekwowanie zapisów uchwał antysmogowych w regionach w których stosowne uchwały obowiązują oraz niewprowadzania do tych aktów zmian niekorzystnych z punktu widzenia ochrony powietrza, w szczególności zmian polegających na łagodzeniu ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji lub odroczeniu terminów wejścia w życie tych ograniczeń i zakazów. Spełnienie ww. warunku będzie leżało w gestii władz uchwałodawczych woj. lubelskiego tj. utrzymanie w mocy programów ochrony powietrza tj. Uchwały nr XVII/292/2020 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 27 lipca 2020 r. i Uchwały nr XLIX/717/2023 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 28 czerwca 2023 r. (dla aglomeracji lubelskiej) oraz Uchwały nr XVII/291/2020 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 27 lipca 2020 r. i Uchwały nr XLIX/716/2023 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 28 czerwca 2023 r.

(dla strefy lubelskiej) (dla strefy lubelskiej) i respektowanie uchwały antysmogowej (Uchwała nr XXIII/388/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 19 lutego 2021 r.). Kolejnym kryterium jest wskaźnik dochodów podatkowych gminy (wskaźnik Gg), który powinien być niższy od uśrednionej wartości dla województwa- łączne wypełnienie ww. kryteriów kwalifikuje do możliwości wsparcia dotacyjnego w Działaniu.

Warunek dotyczący wyłączenia z obowiązku stosowania IF dla budynków wpisujących się w definicję budynku komunalnego, historycznego i budynków użyteczności publicznej gmin o wskaźniku Gg poniżej uśrednionej wartości dla województwa, należy traktować rozłącznie tj. spełnienie jednego z powyższych warunków kwalifikują wnioskodawcę do ubiegania się o wsparcie dotacyjne.

W przypadku zastosowania art. 58 ust. 5 rozp. ogólnego, poziom dotacji będzie uzależniony od osiągniętych efektów oszczędności energetycznej i redukcji emisji CO₂ w wyniku realizacji przedsięwzięcia w stosunku do stanu wyjściowego.

Ad.4

-Budowa budynków pasywnych (zapotrzebowanie na ciepło EPh+W nie więcej niż 15 kWh/m²/rok) jako nowych obiektów nie może naruszać zapisów FEL 2021-2027 odnoszących się do wyłączeń i ograniczeń co do budowy niektórych typów budynków określonych w innych CS lub Umowie Partnerstwa.

-Wykluczeniu ze wsparcia podlegają inwestycje infrastrukturalne w placówki świadczące całodobową opiekę długoterminową w instytucjonalnych formach (w tym zakłady opiekuńczo-lecznicze oraz pielęgnacyjno-opiekuńcze, domy pomocy społecznej) oraz lecznictwo szpitalne (z wyłączeniem ambulatoryjnej opieki specjalistycznej oraz opieki jednego dnia).

Ad.5

-W ciepłownictwie systemowym dofinansowaniu będą podlegały projekty z wykorzystaniem OZE. W przypadku braku takiej możliwości w oparciu o niskoemisyjne, kogeneracyjne, itp. procesy przemysłowe.

-Budowa/modernizacja systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła-inwestycje o mocy zamówionej nie więcej niż 5 MW.

Ad.6

-Projekty dot. energooszczędnego oświetlenia powinny być zgodne z Rozp. Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1781 z dnia 13 czerwca 2024 r., z uwzględnieniem art. 79.

-W ramach tego typu projektów przewiduje się wsparcie wyłącznie poprzez IF.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

- 1.Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
- 2.Przedsięwzięcia muszą zostać zidentyfikowane w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji IIT, pozytywnie zaopiniowanej pod kątem możliwości jej finansowania w ramach Programu, przez IZ.
- 3.Projekty będą musiały wykazać pozytywny wpływ na środowisko, przedstawiony w formie oszczędności energii, obniżonej emisji CO₂ i pyłu PM 10 oraz PM 2,5 do atmosfery, zgodnie z zapisami Dyrektywy 2008/50/WE (zmienionej Dyrektywą 2015/1480/WE), lub wzrostu wykorzystania OZE.
- 4.Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozp. Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. oraz w art. 1 ust. 1 Rozp. Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r.
- 5.Wsparcie w Działaniu jest zgodne z Wytycznymi dot. realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, propagowanie wodoru odnawialnego i wysokosprawnej kogeneracji w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 (Dz.U. 2025 poz. 150), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2025 poz. 152), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: dotacje w ramach operacji instrumentu finansowego, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Inne narzędzia terytorialne

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Służby publiczne

Grupa docelowa

instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu oraz ich pracownicy, mieszkańcy gmin zmarginalizowanych i tracących funkcje społeczno-gospodarcze, mieszkańcy województwa

Słowa kluczowe

audyt_energetyczny, budynki_mieszkalne, budynki_użyteczności_publicznej, efektywność_energetyczna, emisja_gazów_cieplarnianych, inteligentne_systemy_zarządzania_energiją, ocieplenie_budynku, oszczędność_energii, OZE, sieci_ciepłownicze

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO019 - Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej

WLWK-PLRO027 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO026 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO237 - Liczba powstałych magazynów energii cieplnej

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO034 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO023 - Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków

WLWK-PLRO037 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii ciepłej z OZE

WLWK-PLRO035 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO025 - Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne)

WLWK-RCO018 - Lokale mieszkalne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej

WLWK-RCO123 - Lokale mieszkalne wykorzystujące kotły i systemy ciepłownicze zasilane gazem ziemnym zastępujące instalacje zasilane stałymi paliwami kopalnymi

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-PLRO022 - Powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych poddanych termomodernizacji

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR017 - Ilość wytworzonej energii ciepłej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji

WLWK-PLRR014 - Ilość wytworzonej energii ciepłej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR016 - Ilość wytworzonej energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji

WLWK-PLRR013 - Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR012 - Ilość zaoszczędzonej energii ciepłej

WLWK-PLRR011 - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej

WLWK-PLRR009 - Liczba dodatkowych użytkowników podłączonych do sieci ciepłowniczej

WLWK-RCR050 - Ludność odnosząca korzyści ze środków na rzecz jakości powietrza

WLWK-PLRR073 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: budynkach publicznych

WLWK-PLRR072 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: lokalach mieszkalnych

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

Działanie FELU.04.05 Wspieranie energooszczędności

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.I - Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

25 236 127,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

21 450 708,00

Zakres interwencji

043 - Budowa nowych energooszczędnych budynków, 044 - Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające, 045 - Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej

Opis działania

Typy projektów:

1. Budowa/rozbudowa/przebudowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego.
2. Budowa budynków pasywnych przez sektor publiczny, mająca na celu pełnienie przez ten sektor wzorcowej roli w zakresie efektywności energetycznej.
3. Efektywne sieci ciepłownicze/chłodnicze wraz z magazynami energii (budowa/rozbudowa/modernizacja), inwestycje do 5 MW mocy zamówionej.

Ad. 1

- Projekty dotyczące energooszczędnego oświetlenia powinny być zgodne z Rozp. Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1781 z dnia 13 czerwca 2024 r., z uwzględnieniem art. 79.
- W ramach tego typu projektów przewiduje się wsparcie wyłącznie poprzez instrumenty finansowe.

Ad.2

- Budowa budynków pasywnych (zapotrzebowanie na ciepło EPh+W nie więcej niż 15 kWh/m²/rok) jako nowych obiektów nie może naruszać zapisów Programu FEL 2021-2027 odnoszących się do wyłączeń i ograniczeń co do budowy niektórych typów budynków określonych w innych celach szczegółowych lub Umowie Partnerstwa.
- Wykluczeniu ze wsparcia podlegają inwestycje infrastrukturalne w placówki świadczące całodobową opiekę długoterminową w instytucjonalnych formach (w tym zakłady opiekuńczo-lecznicze oraz zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze, domy pomocy społecznej) oraz lecznictwo szpitalne (z wyłączeniem ambulatoryjnej opieki specjalistycznej oraz opieki jednego dnia).

Ad.3

W ciepłownictwie systemowym dofinansowaniu będą podlegały projekty z wykorzystaniem OZE. W przypadku braku takiej możliwości w oparciu o niskoemisyjne, kogeneracyjne, itp. procesy przemysłowe. Budowa/modernizacja systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła-

inwestycje o mocy zamówionej nie więcej niż 5 MW.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Wszystkie projekty będą musiały wykazać pozytywny wpływ na środowisko, przedstawiony w formie oszczędności energii, obniżonej emisji CO₂ i pyłu PM 10 oraz PM 2,5 do atmosfery, zgodnie z zapisami Dyrektywy 2008/50/WE (zmienionej Dyrektywą 2015/1480/WE), lub wzrostu wykorzystania OZE.
3. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
4. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytocznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytocznymi.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, propagowanie wodoru odnawialnego i wysokosprawnej kogeneracji w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 (Dz.U. 2025 poz. 150), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: dotacje w ramach operacji instrumentu finansowego, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje wspierające biznes, Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne

Grupa docelowa

instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu oraz ich pracownicy, mieszkańcy województwa

Słowa kluczowe

audyt_energetyczny, budynki_pasywne, efektywność_energetyczna, emisja_gazów_cieplarnianych, modernizacja_energetyczna, OZE, redukcja_emisji_CO2, sieci_ciepłownicze, transformacja_energetyczna, zmniejszenie_emisji

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO020 - Długość wybudowanych sieci ciepłowniczych

WLWK-PLRO021 - Długość zmodernizowanych sieci ciepłowniczych

WLWK-PLRO165 - Liczba nowych/zmodernizowanych punktów świetlnych

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO237 - Liczba powstałych magazynów energii cieplnej

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-RCO020 - Wybudowane lub zmodernizowane sieci ciepłownicze i chłodnicze

PROG-FELCO05 - Liczba wybudowanych budynków z uwzględnieniem standardów budownictwa pasywnego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR012 - Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej

WLWK-PLRR011 - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej

WLWK-PLRR009 - Liczba dodatkowych użytkowników podłączonych do sieci ciepłowniczej

WLWK-RCR050 - Ludność odnosząca korzyści ze środków na rzecz jakości powietrza

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

Działanie FELU.04.06 Efektywne energetycznie przedsiębiorstwa

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.I - Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

Instytucja Pośrednicząca

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

62 650 304,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

53 252 758,00

Zakres interwencji

038 - Projekty w zakresie efektywności energetycznej i projekty demonstracyjne w MŚP oraz działania wspierające, 040 - Projekty w zakresie efektywności energetycznej i projekty demonstracyjne w MŚP lub w dużych przedsiębiorstwach oraz działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej, 046 - Wsparcie dla podmiotów, które świadczą usługi wspierające gospodarkę niskoemisyjną i odporność na zmiany klimatu, w tym działania w zakresie zwiększania świadomości

Opis działania

Typy projektów:

1. Podnoszenie EE w przedsiębiorstwach wynikające z audytu (np. ograniczenie energochłonności, energooszczędne oświetlenie wewnętrzne i zewnętrzne, modernizacja systemu grzewczego, minimalizacja strat ciepła, obiegi zamknięte, instalacja urządzeń OZE).
2. Kompleksowa termomodernizacja budynków w przedsiębiorstwach wraz z instalacją urządzeń OZE.
3. Zastosowanie technologii odzysku energii wraz z systemem wykorzystania energii ciepła odpadowego w ramach przedsiębiorstwa.
4. Zastosowanie technologii efektywnych energetycznie w procesach wytwórczych w przedsiębiorstwach, w tym przebudowa lub wymiana instalacji technologicznych oraz ciągów transportowych linii produkcyjnych.
5. Przebudowa/wymiana nieefektywnych źródeł ciepła opartych o paliwa stałe, w tym zastosowanie systemów grzewczych opartych na niskoemisyjnych źródłach energii/OZE wraz z przyłączami budynków do sieci gazowej i miejskiej sieci ciepłowniczej połączona z termomodernizacją budynków, z wyłączeniem inwestycji w budownictwie jednorodzinym.

W ramach 2 typu projektu możliwa będzie kompleksowa termomodernizacja budynku przedsiębiorstwa wraz z instalacją urządzeń OZE. Przeprowadzone działania przyczynią się do zmniejszenia zużycia energii elektrycznej oraz ciepłej w przedsiębiorstwach, obniżenia emisyjności przemysłu, a także dywersyfikacji źródeł wytwarzania energii w miesie energetycznym regionu.

W zakresie 3 typu projektu możliwe będzie zastosowanie technologii odzysku energii wraz z systemem wykorzystania ciepła odpadowego powstającego w procesach przemysłowych.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Ostatecznymi odbiorcami w ramach instrumentów finansowych będą wyłącznie mikro i małe przedsiębiorstwa oraz spółki prawa handlowego w których większość udziałów lub akcji posiadają JST lub ich związki.
2. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108

Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

3. Wszystkie projekty będą musiały wykazać wyraźny pozytywny wpływ na środowisko, przedstawiony w formie oszczędności energii, obniżonej emisji CO₂, pyłu PM 10 oraz PM 2,5 do atmosfery zgodnie z zapisami Dyrektywy 2008/50/EC (zmienionej Dyrektywą 2015/1480/WE) lub wzrostu wykorzystania OZE.
4. Oszczędność energii pierwotnej musi kształtować się na poziomie nie niższym niż 30% (wyjątek stanowią budynki wpisane do rejestru zabytków lub podlegające ochronie konserwatorskiej).
5. W przypadku termomodernizacji budynków na obszarze występowania gatunków chronionych wymaganym będzie posiadanie ekspertyzy ornitologicznej/chiropterologicznej.
6. Projekty dotyczące energooszczędnego oświetlenia powinny być zgodne z Dyrektywą 2009/125//UE, zmienioną dyrektywą w sprawie efektywności energetycznej.
7. Premiowane będą projekty wykazujące największą efektywność kosztową w powiązaniu z efektami oszczędnościowymi oraz redukcją emisji gazów cieplarnianych oraz realizowane na obszarach o największych stężeniach pyłowych.
8. W ramach projektów dotyczących wymiany źródła ciepła możliwa będzie wyłącznie wymiana pieców węglowych na OZE lub piece gazowe, według hierarchii: 1. OZE, 2. Piece gazowe, przy czym preferowane będzie podłączenie do sieci ciepłowniczej lub OZE tam gdzie będzie to możliwe technicznie lub uzasadnione ekonomicznie, z zastrzeżeniem, że od 01.01.2025 r. nie będzie można wspierać wymiany nieefektywnych indywidualnych źródeł ciepła, opartych o paliwa stałe na indywidualne kotły zasilane gazem ziemnym (lub innymi paliwami kopalnymi) z wyjątkiem kotłów wybranych do dofinansowania przed 2025 r. Możliwe będzie wsparcie instalacji hybrydowych systemów ogrzewania o znacznym udziale energii ze źródeł odnawialnych, takich jak połączenie kotła z energią słoneczną termiczną lub pompą ciepła.
9. Wszystkie planowane działania w odniesieniu do budynków, urządzeń technicznych lub instalacji i procesów technologicznych powinny wynikać ze zidentyfikowanych potrzeb wskazanych w audycie energetycznym (stanowiący obligatoryjny element projektu).
10. Dodatkowe koszty, niewynikające z audytu energetycznego, mogą zostać uznane za kwalifikowalne pod warunkiem, że przyczyniają się do kompleksowej realizacji szerszych celów Europejskiego Zielonego Ładu, w tym strategii na rzecz Fali renowacji i stanowią jedynie dodatkowy element projektu o wartości maks. 15% kosztów kwalifikowalnych.
11. Działania dotyczące poprawy efektywności energetycznej mają opierać się o założenia wynikające z Dyrektywy 2018/2002 z dnia 11 grudnia 2018 r. zmieniającej dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej. W przypadku realizacji projektów dotyczących głębokiej termomodernizacji konieczne będzie spełnienie warunków, w szczególności odnoszących się do art. 9c, w związku ze zmianami dotyczącymi opomiarowania i informacji o rozliczeniach.
12. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytocznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2025 poz. 152), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak

Forma wsparcia

Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: dotacje w ramach operacji instrumentu finansowego,
Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

Projekty w części nieobjętej pomocą publiczną: zgodnie z Regulaminem wyboru projektów, jednakże nie mniej niż 15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Institucje wspierające biznes

Grupa docelowa

instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu oraz ich pracownicy, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu, osoby fizyczne

Słowa kluczowe

audyt_energetyczny, efektywność_energetyczna, emisja_gazów_cieplarnianych, instalacja_grzewcza, modernizacja_energetyczna, odzysk_ciepła, oszczędność_energii, redukcja_emisji_CO2, redukcja_emisji_pyłów, rekuperacja

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO027 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO026 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO034 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO023 - Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków

WLWK-PLRO024 - Liczba zmodernizowanych indywidualnych źródeł ciepła

WLWK-PLRO037 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO035 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-RCO003 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR032 - Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii

WLWK-PLRR014 - Ilość wytworzonej energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR013 - Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR012 - Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej

WLWK-PLRR011 - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej

WLWK-PLRR051 - Liczba przedsięwzięć proekologicznych

WLWK-PLRR074 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: przedsiębiorstwach

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

WLWK-PLRR003 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne – instrumenty finansowe

Działanie FELU.04.07 Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.II - Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

88 529 801,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

75 250 331,00

Zakres interwencji

047 - Energia odnawialna: wiatrowa, 048 - Energia odnawialna: słoneczna, 049 - Energia odnawialna: biomasa, 052 - Inne rodzaje energii odnawialnej (w tym energia geotermalna)

Opis działania

Typy projektów:

1. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej (również z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci), w tym z zapewnieniem możliwości usuwania wyrobów zawierających azbest przed dokonaniem montażu instalacji.
2. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania ciepła (również z magazynami ciepła działającymi na potrzeby danego źródła OZE).

Ad.1

- Moce instalacji przewidziane do dofinansowania w ramach programu regionalnego w ramach energii elektrycznej:

1. biomasa: nie więcej niż 5 MWe,
2. biogaz: nie więcej niż 0,5 MWe.

Pozostałe rodzaje OZE mogą być wspierane bez ograniczeń w zakresie mocy.

- Inwestycje w elektrownie wodne ograniczone będą wyłącznie do istniejących budowli piętrzących, wyposażonych w hydroelektrownie. Wspierane będą projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód i bez znacząco wpływu na cele obszarów sieci Natura 2000.

Ad.2

Moce przewidziane do dofinansowania w ramach programu regionalnego w ramach energii cieplnej:

- biomasa: nie więcej niż 5 MWth,
- biogaz: nie więcej niż 0,5 MWth.

Pozostałe rodzaje OZE mogą być wspierane bez ograniczeń w zakresie mocy.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Wszystkie wspierane projekty będą musiały wykazać wyraźny pozytywny wpływ na środowisko, przedstawiony w formie oszczędności energii, obniżonej emisji CO₂ i pyłu PM 10 oraz PM 2,5 do atmosfery, zgodnie z zapisami Dyrektywy 2008/50/WE (zmienionej Dyrektywą 2015/1480/WE), lub wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
3. Kluczowe dla oceny projektów będą rozwiązania zapewniające maksymalną dyspozycyjność (wysoka efektywność i współczynnik wykorzystania, sterowalność, wykorzystanie magazynu energii) z relatywnie najniższym kosztem wytworzenia energii oraz zaspokajające lokalne potrzeby energetyczne (ciepło, energia elektryczna, transport), ale także związane z gospodarką odpadami (zgodną z hierarchią postępowania z odpadami) i wykorzystaniem miejscowego potencjału. Interwencja powinna koncentrować się na wszystkich obszarach sprzyjających tworzeniu i rozwojowi zorganizowanych form energetyki prosumenckiej.
4. Zgodnie z istniejącym potencjałem OZE w regionie priorytetowo traktowane będą projekty dotyczące wykorzystania energii słonecznej i biomasy. Koszty, które mogą być kwalifikowalne a nie są związane bezpośrednio z niniejszym celem szczegółowym, np. usuwanie wyrobów zawierających azbest, wymiana pokrywy dachowej, izolacja termiczna mogą stanowić maksymalnie 49% kosztów kwalifikowalnych projektu. Koszty związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest nie mogą

przekroczyć 10% kosztów kwalifikowalnych projektu.

5. Wzmocnieniu efektów realizowanych projektów służyć będzie wdrożenie inteligentnych systemów zarządzania energią w oparciu o technologie TIK. Premiowane będą projekty wykazujące największą efektywność kosztową w powiązaniu z efektami oszczędnościowymi oraz redukcją emisji gazów cieplarnianych, a także przeciwdziałające ubóstwu energetycznemu. Preferowane będą projekty powiązane z magazynowaniem energii.

6. Projekty dotyczące wykorzystania biomasy oraz produkcji biokomponentów, biopaliw i biometanu powinny uwzględniać zasady minimalizowania ryzyka wylesiania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, a także powinny uwzględniać konsumpcję produktów z łańcucha dostaw niepowodujących wylesiania zgodnie z Komunikatem do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów dotyczącego zintensyfikowania działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów COM (2019) 353 final. Wytwarzanie biopaliw II i III generacji będzie zgodne z kryteriami środowiskowymi, określonymi w art. 29 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2018/2001 z dnia 11.12.2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych.

7. Wsparcie w ramach Działania udzielane jest w formie instrumentów finansowych. Magazyny energii, koszty związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest, wymianą pokrywy dachowej oraz izolacją termiczną przed dokonaniem montażu instalacji finansowane będą w formie dotacji w ramach operacji instrumentu finansowego.

8. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

9. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre

rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, propagowanie wodoru odnawialnego i wysokosprawnej kogeneracji w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 (Dz.U. 2025 poz. 150), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2025 poz. 152), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: dotacje w ramach operacji instrumentu finansowego,
Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Instytucje wspierające biznes

Grupa docelowa

instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu oraz ich pracownicy, mieszkańcy województwa

Słowa kluczowe

audyt_energetyczny, emisja_gazów_cieplarnianych, energia_z_OZE, odnawialne_źródła_energii, oszczędność_energii, panele_fotowoltaiczne, redukcja_emisji_CO2, sieci_ciepłownicze, sieci_elektroenergetyczne, zielona_energia

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO027 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO026 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO237 - Liczba powstałych magazynów energii cieplnej

WLWK-PLRO238 - Liczba powstałych magazynów energii elektrycznej

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-RCO097 - Liczba wspartych społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej

WLWK-PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO034 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO024 - Liczba zmodernizowanych indywidualnych źródeł ciepła

WLWK-PLRO037 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO035 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO025 - Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne)

WLWK-PLRO208 - Pojemność magazynów energii elektrycznej

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR032 - Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii

WLWK-PLRR014 - Ilość wytworzonej energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR013 - Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR012 - Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej

WLWK-PLRR011 - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

Działanie FELU.04.08 Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.II - Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

33 882 353,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

28 800 000,00

Zakres interwencji

047 - Energia odnawialna: wiatrowa, 048 - Energia odnawialna: słoneczna, 049 - Energia odnawialna: biomasa, 052 - Inne rodzaje energii odnawialnej (w tym energia geotermalna)

Opis działania

Typy projektów:

1. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej (również z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci), w tym z zapewnieniem możliwości usuwania wyrobów zawierających azbest przed dokonaniem montażu instalacji.
2. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania ciepła (również z magazynami ciepła działającymi na potrzeby danego źródła OZE).

Ad.1

- Moce instalacji przewidziane do dofinansowania w ramach programu regionalnego w ramach energii elektrycznej:

1. biomasa: nie więcej niż 5 MWe,
2. biogaz: nie więcej niż 0,5 MWe.

Pozostałe rodzaje OZE mogą być wspierane bez ograniczeń w zakresie mocy. Limity mocy wskazane powyżej nie dotyczą projektów parasolowych.

- Inwestycje w elektrownie wodne ograniczone będą wyłącznie do istniejących budowli piętrzących, wyposażonych w hydroelektrownie. Wspierane będą projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód i bez znacząco wpływu na cele obszarów sieci Natura 2000.

Ad.2

Moce przewidziane do dofinansowania w ramach programu regionalnego w ramach energii cieplnej:

- biomasa: nie więcej niż 5 MWth,
- biogaz: nie więcej niż 0,5 MWth.

Pozostałe rodzaje OZE mogą być wspierane bez ograniczeń w zakresie mocy. Limity mocy wskazane powyżej nie dotyczą projektów parasolowych.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Realizowane inwestycje muszą mieć charakter zintegrowany, tj. muszą wpisywać się w cele rozwoju obszaru funkcjonalnego objętego instrumentem i być ukierunkowane na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych –projekt musi mieć wpływ na więcej niż 1 gminę w MOF oraz jego realizacja musi być uzasadniona w części diagnostycznej oraz w części kierunkowej strategii. Inwestycje te muszą spełniać jeden z warunków: muszą być projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej lub deklarowany powinien być wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury.
3. Realizowane przedsięwzięcia muszą zostać zidentyfikowane w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji ZIT, pozytywnie zaopiniowanej pod kątem możliwości jej finansowania w ramach Programu, przez IZ.
4. Wszystkie wspierane projekty będą musiały wykazać wyraźny pozytywny wpływ na środowisko, przedstawiony w formie oszczędności energii, obniżonej emisji CO₂ i pyłu PM 10 oraz PM 2,5 do atmosfery, zgodnie z zapisami Dyrektywy 2008/50/WE (zmienionej Dyrektywą 2015/1480/WE), lub wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
5. Kluczowe dla oceny projektów będą rozwiązania zapewniające maksymalną dyspozycyjność (wysoka efektywność i współczynnik wykorzystania, sterowalność, wykorzystanie magazynu energii) z relatywnie najniższym kosztem wytworzenia energii oraz zaspokajające lokalne potrzeby energetyczne (ciepło, energia elektryczna, transport), ale także związane z gospodarką odpadami (zgodną z hierarchią postępowania z odpadami) i wykorzystaniem miejscowego potencjału. Interwencja powinna koncentrować się na wszystkich obszarach sprzyjających tworzeniu i rozwojowi zorganizowanych form energetyki prosumenckiej.
6. Zgodnie z istniejącym potencjałem OZE w regionie priorytetowo traktowane będą projekty dotyczące wykorzystania energii słonecznej i biomasy. Koszty, które mogą być kwalifikowalne a nie są związane bezpośrednio z niniejszym celem szczegółowym, np. usuwanie wyrobów zawierających azbest, wymiana pokrywy dachowej, izolacja termiczna mogą stanowić maksymalnie 49% kosztów kwalifikowalnych projektu. Koszty związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest nie mogą przekroczyć 10% kosztów kwalifikowalnych projektu.
7. Wzmocnieniu efektów realizowanych projektów służyć będzie wdrożenie inteligentnych systemów zarządzania energią w oparciu o technologie TIK. Premiowane będą projekty wykazujące

największą efektywność kosztową w powiązaniu z efektami oszczędnościowymi oraz redukcją emisji gazów cieplarnianych, a także przeciwdziałające ubóstwu energetycznemu. Preferowane będą projekty powiązane z magazynowaniem energii.

8. Projekty dotyczące wykorzystania biomasy oraz produkcji biokomponentów, biopaliw i biometanu powinny uwzględniać zasady minimalizowania ryzyka wylesiania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, a także powinny uwzględniać konsumpcję produktów z łańcucha dostaw niepowodujących wylesiania zgodnie z Komunikatem do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów dotyczącego zintensyfikowania działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów COM (2019) 353 final. Wytwarzanie biopaliw II i III generacji będzie zgodne z kryteriami środowiskowymi, określonymi w art. 29 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2018/2001 z dnia 11.12.2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych.

9. Wsparcie w ramach Działania udzielane jest w formie instrumentów finansowych. Magazyny energii finansowane będą w formie dotacji w ramach operacji instrumentu finansowego.

10. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

11. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytocznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, propagowanie

wodoru odnawialnego i wysokosprawnej kogeneracji w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 (Dz.U. 2025 poz. 150), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2025 poz. 152), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: dotacje w ramach operacji instrumentu finansowego,
Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Instytucje wspierające biznes

Grupa docelowa

mieszkańcy miast i ich obszarów funkcjonalnych

Słowa kluczowe

audyt_energetyczny, emisja_gazów_cieplarnianych, energia_z_OZE, odnawialne_źródła_energii, oszczędność_energii, panele_fotowoltaiczne, redukcja_emisji_CO2, sieci_ciepłownicze, sieci_elektroenergetyczne, zielona_energia

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO027 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO026 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO237 - Liczba powstałych magazynów energii cieplnej

WLWK-PLRO238 - Liczba powstałych magazynów energii elektrycznej

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-RCO097 - Liczba wspartych społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej

WLWK-PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO034 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO024 - Liczba zmodernizowanych indywidualnych źródeł ciepła

WLWK-PLRO037 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO035 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO025 - Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne)

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-PLRO208 - Pojemność magazynów energii elektrycznej

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR032 - Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii

WLWK-PLRR014 - Ilość wytworzonej energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR013 - Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR012 - Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej

WLWK-PLRR011 - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

Działanie FELU.04.09 Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii w ramach Innych Instrumentów Terytorialnych

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.II - Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

11 764 706,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

10 000 000,00

Zakres interwencji

047 - Energia odnawialna: wiatrowa, 048 - Energia odnawialna: słoneczna, 049 - Energia odnawialna: biomasa, 052 - Inne rodzaje energii odnawialnej (w tym energia geotermalna)

Opis działania

Typy projektów:

1. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej (również z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci), w tym z zapewnieniem możliwości usuwania wyrobów zawierających azbest przed dokonaniem montażu instalacji
2. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania ciepła (również z magazynami ciepła działającymi na potrzeby danego źródła OZE).

Ad.1

- Moce instalacji przewidziane do dofinansowania w ramach programu regionalnego w ramach energii elektrycznej:

1. biomasa: nie więcej niż 5 MWe,
2. biogaz: nie więcej niż 0,5 MWe.

Pozostałe rodzaje OZE mogą być wspierane bez ograniczeń w zakresie mocy.

- Inwestycje w elektrownie wodne ograniczone będą wyłącznie do istniejących budowli piętrzących, wyposażonych w hydroelektrownie. Wspierane będą projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód i bez znacząco wpływu na cele obszarów sieci Natura 2000.

Ad.2

Moce przewidziane do dofinansowania w ramach programu regionalnego w ramach energii ciepłej:

- biomasa: nie więcej niż 5 MWth,
- biogaz: nie więcej niż 0,5 MWth.

Pozostałe rodzaje OZE mogą być wspierane bez ograniczeń w zakresie mocy.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Realizowane przedsięwzięcia muszą zostać zidentyfikowane w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji IIT, pozytywnie zaopiniowanej pod kątem możliwości jej finansowania w ramach Programu, przez IZ.
3. Wszystkie wspierane projekty będą musiały wykazać wyraźny pozytywny wpływ na środowisko, przedstawiony w formie oszczędności energii, obniżonej emisji CO₂ i pyłu PM 10 oraz PM 2,5 do atmosfery, zgodnie z zapisami Dyrektywy 2008/50/WE (zmienionej Dyrektywą 2015/1480/WE), lub wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
4. Kluczowe dla oceny projektów będą rozwiązania zapewniające maksymalną dyspozycyjność (wysoka efektywność i współczynnik wykorzystania, sterowalność, wykorzystanie magazynu energii) z relatywnie najniższym kosztem wytworzenia energii oraz zaspokajające lokalne potrzeby energetyczne (ciepło, energia elektryczna, transport), ale także związane z gospodarką odpadami (zgodną z hierarchią postępowania z odpadami) i wykorzystaniem miejscowego potencjału. Interwencja powinna koncentrować się na wszystkich obszarach sprzyjających tworzeniu i rozwojowi zorganizowanych form energetyki prosumenckiej.
5. Zgodnie z istniejącym potencjałem OZE w regionie priorytetowo traktowane będą projekty dotyczące wykorzystania energii słonecznej i biomasy. Koszty, które mogą być kwalifikowalne a nie są związane bezpośrednio z niniejszym celem szczegółowym, np. usuwanie wyrobów zawierających azbest, wymiana pokrywy dachowej, izolacja termiczna mogą stanowić maksymalnie 49% kosztów kwalifikowalnych projektu. Koszty związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest nie mogą przekroczyć 10% kosztów kwalifikowalnych projektu.
6. Wzmocnieniu efektów realizowanych projektów służyć będzie wdrożenie inteligentnych systemów zarządzania energią w oparciu o technologie TIK. Premiowane będą projekty wykazujące największą efektywność kosztową w powiązaniu z efektami oszczędnościowymi oraz redukcją emisji gazów cieplarnianych, a także przeciwdziałające ubóstwu energetycznemu. Preferowane będą projekty powiązane z magazynowaniem energii.
7. Projekty dotyczące wykorzystania biomasy oraz produkcji biokomponentów, biopaliw i biometanu powinny uwzględniać zasady minimalizowania ryzyka wylesiania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, a także powinny uwzględniać konsumpcję produktów z łańcucha dostaw niepowodujących wylesiania zgodnie z Komunikatem do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów dotyczącego zintensyfikowania działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów COM (2019) 353 final. Wytwarzanie biopaliw II i III generacji będzie zgodne z kryteriami środowiskowymi, określonymi w art. 29 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2018/2001 z dnia 11.12.2018 r. w sprawie promowania

stosowania energii ze źródeł odnawialnych.

8. Wsparcie w ramach Działania udzielane jest w formie instrumentów finansowych. Magazyny energii finansowane będą w formie dotacji w ramach operacji instrumentu finansowego.

9. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

10. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: dotacje w ramach operacji instrumentu finansowego,
Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Inne narzędzia terytorialne

Typ beneficjenta – ogólny

Instytucje wspierające biznes

Grupa docelowa

instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu oraz ich pracownicy, mieszkańcy gmin zmarginalizowanych i tracących funkcje społeczno-gospodarcze, mieszkańcy województwa

Słowa kluczowe

audyt_energetyczny, emisja_gazów_cieplarnianych, energia_z_OZE, odnawialne_źródła_energii, oszczędność_energii, panele_fotowoltaiczne, redukcja_emisji_CO2, sieci_cieplownicze, sieci_elektroenergetyczne, zielona_energia

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO027 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO026 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO237 - Liczba powstałych magazynów energii cieplnej

WLWK-PLRO238 - Liczba powstałych magazynów energii elektrycznej

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-RCO097 - Liczba wspartych społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej

WLWK-PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO034 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE
WLWK-PLRO024 - Liczba zmodernizowanych indywidualnych źródeł ciepła
WLWK-PLRO037 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE
WLWK-PLRO035 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE
WLWK-PLRO025 - Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne)
WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego
WLWK-PLRO208 - Pojemność magazynów energii elektrycznej
WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR032 - Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii
WLWK-PLRR014 - Ilość wytworzonej energii cieplnej ze źródeł OZE
WLWK-PLRR013 - Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE
WLWK-PLRR012 - Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej
WLWK-PLRR011 - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej
WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

Działanie FELU.04.10 Wykorzystanie OZE w gospodarce

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.II - Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju

Instytucja Pośrednicząca

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

44 725 619,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

38 016 776,00

Zakres interwencji

047 - Energia odnawialna: wiatrowa, 048 - Energia odnawialna: słoneczna, 049 - Energia odnawialna: biomasa, 050 - Energia odnawialna: biomasa o wysokim poziomie redukcji emisji gazów cieplarnianych, 052 - Inne rodzaje energii odnawialnej (w tym energia geotermalna)

Opis działania

Typy projektów:

1. Budowa instalacji do produkcji biopłynów i biometanu, biopaliw II i III generacji.
2. Budowa/rozbudowa/przebudowa lokalnych źródeł energii produkujących energię elektryczną i/lub ciepło/paliwa zdekarbonizowane z OZE na potrzeby lokalne, niewymagająca przesyłania jej na duże odległości w oparciu o lokalne zidentyfikowane zasoby lub wraz z infrastrukturą sieciową.
3. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania energii elektrycznej (również z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci), w tym z zapewnieniem możliwości usuwania wyrobów zawierających azbest przed dokonaniem montażu instalacji.
4. Budowa i rozbudowa instalacji odnawialnych źródeł energii w zakresie wytwarzania ciepła (również z magazynami ciepła działającymi na potrzeby danego źródła OZE).

Ze wsparcia wykluczona jest możliwość usuwania wyrobów zawierających azbest.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Ostatecznymi odbiorcami w ramach instrumentów finansowych będą mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa oraz spółki prawa handlowego w których większość udziałów lub akcji posiadają JST lub ich związki oraz spółdzielnie energetyczne, podmioty działające w imieniu klastra energii, obywatelskie społeczności energetyczne działające w zakresie energii odnawialnej.
2. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
3. Maksymalna moc instalacji przewidziana do dofinansowania w ramach działania:

Energia elektryczna:

- biomasa: nie więcej niż 5 MWe,
- biogaz: nie więcej niż 0,5 MWe.

Energia cieplna:

- biomasa: nie więcej niż 5 MWth,
- biogaz: nie więcej niż 0,5 MWth.

Limity mocy wskazane powyżej nie dotyczą projektów realizowanych przez klastry energii lub spółdzielnie energetyczne. Pozostałe rodzaje OZE mogą być wspierane bez ograniczeń w zakresie mocy.

4. Wszystkie projekty będą musiały wykazać wyraźny pozytywny wpływ na środowisko,

przedstawiony w formie oszczędności energii, obniżonej emisji CO₂, pyłu PM 10 oraz PM 2,5 do atmosfery zgodnie z zapisami Dyrektywy 2008/50/WE (zmienionej Dyrektywą 2015/1480/WE) lub wzrostu wykorzystania OZE.

5. Kluczowe dla oceny projektów będą rozwiązania zapewniające maksymalną dyspozycyjność (wysoka efektywność i współczynnik wykorzystania, sterowalność, wykorzystanie magazynu energii) z relatywnie najniższym kosztem wytworzenia energii oraz zaspokajające lokalne potrzeby energetyczne (ciepło, energia elektryczna, transport), ale także związane z gospodarką odpadami (zgodną z hierarchią postępowania z odpadami) i wykorzystaniem miejscowego potencjału.

6. Zgodnie z istniejącym potencjałem OZE w regionie priorytetowo traktowane będą projekty dotyczące wykorzystania energii słonecznej i biomasy.

7. Projekty dotyczące wykorzystania biomasy oraz produkcji biokomponentów, biopaliw i biometanu powinny uwzględniać zasady minimalizowania ryzyka wylesiania zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z 11 grudnia 2018 r., a także powinny uwzględniać konsumpcję produktów z łańcucha dostaw niepowodujących wylesiania zgodnie z Komunikatem do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów dotyczącego zintensyfikowania działań UE na rzecz ochrony i odtwarzania światowych lasów COM (2019) 353 final. Wytwarzanie biopaliw II i III generacji będzie zgodne z kryteriami środowiskowymi, określonymi w art. 29 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2018/2001 z dnia 11.12.2018 r.

8. Inwestycje w elektrownie wodne ograniczone będą wyłącznie do istniejących budowli piętrzących, wyposażonych w hydroelektrownie. Wspierane będą projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód i bez znaczącego wpływu na cele obszarów sieci Natura 2000.

9. Premiowane będą projekty wykazujące największą efektywność kosztową w powiązaniu z efektami oszczędnościowymi oraz redukcją emisji gazów cieplarnianych.

10. Preferowane będą projekty powiązane z magazynowaniem energii.

11. Wsparcie w ramach Działania udzielane jest w formie instrumentów finansowych. W formie dotacji finansowane będą wyłącznie magazyny energii w ramach operacji instrumentu finansowego.

12. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytocznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z

15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak

Forma wsparcia

Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: dotacje w ramach operacji instrumentu finansowego,
Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

Projekty w części nieobjętej pomocą publiczną: zgodnie z Regulaminem wyboru projektów, jednakże nie mniej niż 15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Instytucje wspierające biznes

Grupa docelowa

instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu oraz ich pracownicy, mieszkańcy regionu korzystający z rezultatów projektu, osoby fizyczne

Słowa kluczowe

biopaliwa, czysta_energia, elektrownia_słoneczna, energetyka_rozproszona, farmy_fotowoltaiczne, fotowoltaika, magazyn_energii, odnawialne_źródła_energii, OZE, panele_fotowoltaiczne

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO027 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO026 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO237 - Liczba powstałych magazynów energii cieplnej

WLWK-PLRO238 - Liczba powstałych magazynów energii elektrycznej

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-RCO097 - Liczba wspartych społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO034 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO037 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO035 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO208 - Pojemność magazynów energii elektrycznej

WLWK-RCO003 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR032 - Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii

WLWK-PLRR014 - Ilość wytworzonej energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR013 - Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR051 - Liczba przedsięwzięć proekologicznych

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

WLWK-PLRR003 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne – instrumenty finansowe

Priorytet FELU.05 Zrównoważona mobilność miejska

Instytucja Zarządzająca

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

CP2 - Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej

Miejsce realizacji

LUBELSKIE

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

149 453 358,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

127 035 354,00

Odsetek dla regionów słabiej rozwiniętych

100

Działanie FELU.05.01 Niskoemisyjny transport miejski

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.VIII - Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

109 578 064,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

93 141 354,00

Zakres interwencji

077 - Działania mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie hałasu, 081 - Infrastruktura czystego transportu miejskiego, 082 - Tabor czystego transportu miejskiego, 083 - Infrastruktura rowerowa, 085 - Cyfryzacja transportu, gdy ma częściowo na celu redukcję emisji gazów cieplarnianych: transport miejski, 086 - Infrastruktura paliw alternatywnych

Opis działania

Typy projektów:

1. Zakup oraz modernizacja taboru trolejbusowego i niskoemisyjnego taboru autobusowego oraz zeroemisyjnego taboru szynowego dla połączeń miejskich i podmiejskich wraz z niezbędną infrastrukturą.
2. Budowa infrastruktury ładowania i tankowania pojazdów zeroemisyjnych, spełniającej wymogi Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1804 oraz zapewniającej niedyskryminacyjny dostęp dla wszystkich użytkowników - jeżeli nie ma możliwości finansowania inwestycji ze źródeł prywatnych lub z pomocy zwrotnej, a inwestycja uzasadniona jest odpowiednią analizą popytu i potrzeb.
3. Budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury transportu publicznego, w tym dostosowanie jej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
4. Inwestycje ograniczające indywidualny ruch zmotoryzowany i zwiększające ruch pieszy i rowerowy w centrach miast i ich obszarach funkcjonalnych.
5. Inwestycje (budowa, rozbudowa i przebudowa) obejmujące systemy ITS wspierające dekarbonizację transportu i zrównoważoną mobilność, jak również rozwiązania umożliwiające integrację taryfową i wdrożenie koncepcji „Mobilność jako Usługa” (MaaS), w tym systemy biletowe i aplikacje planowania podróży.
6. Jako dodatkowy element projektu będą wspierane również działania informacyjno-promocyjne i edukacyjne promujące korzystanie z niskoemisyjnego transportu zbiorowego, transportu multimodalnego i rowerowego oraz ruchu niezmotoryzowanego, jako element szerszego projektu związanego z infrastrukturą transportową.

Ad. 1

W przypadku taboru autobusowego, wsparciem będą objęte pojazdy spełniające wymogi dla „ekologicznie czystych pojazdów” w rozumieniu dyrektywy 2019/1161/WE zmieniającej dyrektywę 2009/33/WE, przy czym zakup taboru innego niż bezemisyjny będzie możliwy tylko w przypadku, gdy zakup taboru bezemisyjnego nie będzie uzasadniony z przyczyn eksploatacyjnych lub technicznych.

Ad. 2

Infrastruktura ładowania i tankowania powinna spełniać wymogi Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1804 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych i uchylenia dyrektywy 2014/94/UE.

Ad. 4

W zakresie typu projektu możliwa jest realizacja inwestycji w zakresie infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego np. strefy wolne od ruchu samochodowego, strefowe uspokojenie ruchu, drogi i pasy rowerowe, spójne sieci tras rowerowych z infrastrukturą towarzyszącą, likwidacja utrudnień i zagrożeń w ruchu pieszym i rowerowym, tworzenie możliwie bezkolizyjnych, ciągłych i bezpośrednich tras pieszych.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Wszystkie wspierane projekty będą musiały wykazać wyraźny pozytywny wpływ na środowisko, przedstawiony w formie oszczędności energii, obniżonej emisji CO₂ i pyłów PM₁₀ oraz PM_{2,5} do atmosfery, zgodnie z zapisami Dyrektywy 2008/50/WE (zmienionej Dyrektywą 2015/1480/WE), lub wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
3. Inwestycje objęte wsparciem będą opierać się na odpowiednich Planach Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (SUMP) lub innych dokumentach planowania mobilności przyjętych na obszarze, w którym realizowana jest inwestycja – zgodnie z właściwymi wymogami Umowy Partnerstwa. W przypadku wymogu przyjęcia SUMP, wymóg ten będzie uznany za spełniony, jeżeli plan ten: 1. będzie obejmował właściwy funkcjonalny obszar miejski (SUMP powinien obejmować MOF zgodnie z delimitacją w SRWL2030. Jeśli jest konieczna zmiana delimitacji MOF (wynikająca z SRWL2030) lub nie ma takiej delimitacji w Strategii, zarząd województwa powinien przyjąć uchwałę w sprawie zmienionej lub nowej delimitacji MOF. W przypadku, gdy obszar SUMP odbiega od wyznaczonego MOF w strategii rozwoju województwa/ przyjętego uchwałą zarządu województwa, stosowna analiza i uzasadnienie wyboru gmin właściwych w procesie powinny być uwzględnione i opisane w ramach SUMP – w tym kontekście wykazać należy: czy plan obejmuje miasto rdzeń z uwzględnieniem powiązań funkcjonalnych z innymi gminami obszaru funkcjonalnego, czy plan angażuje miasto rdzeń oraz przynajmniej jedną gminę oraz czy plan angażuje wszystkie gminy z obszaru wskazanego w delimitacji województwa); 2. będzie zgodny z wymogami SUMP określonymi we właściwym Komunikacie Komisji dotyczącym SUMP oraz rozporządzeniu UE w sprawie sieci TEN-T; 3. będzie przyjęty przez organ właściwy terytorialnie oraz rzeczowo, w formie zapewniającej praktyczną realizację postanowień SUMP. W SUMP należy uwzględnić wskaźniki dotyczące: poprawy jakości powietrza i ograniczania emisji CO₂ oraz dostępności transportu i bezpieczeństwa ruchu drogowego.
4. Preferowane będą projekty wynikające ze strategii terytorialnych opracowanych przez partnerstwa JST w celu wdrażania Innego Instrumentu Terytorialnego (strategii rozwoju ponadlokalnego lub strategii IIT).

5. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

6. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.

7. W ramach Działania wspierane będą projekty realizowane w miastach wojewódzkich i pozostałych objętych wsparciem krajowym (i ich obszarach funkcjonalnych), komplementarne do wsparcia udzielanego na poziomie krajowym (FEPW), oraz w pozostałych miastach nieobjętych wsparciem krajowym.

8. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, Rozporządzenie (WE) NR 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata

2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 stycznia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę ładowania lub tankowania, zakup pojazdów ekologicznie czystych lub bezemisyjnych oraz na doposażenie pojazdów w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 89)

Uprozczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; 5% - projekty współfinansowane z Budżetu Państwa; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne

Grupa docelowa

instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu oraz ich pracownicy, mieszkańcy miast, mieszkańcy województwa

Słowa kluczowe

autobusy_niskoemisyjne, bezpieczeństwo_ruchu, czysty_transport, inteligentny_transport, jakość_życia_w_miastach, mobilność_miejska, paliwa_alternatywne, redukcja_emisji_CO2, ścieżki_rowerowe, tabor_niskoemisyjny

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO079 - Długość nowych linii autobusowych

WLWK-PLRO080 - Długość nowych linii trolejbusowych

WLWK-PLRO082 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii autobusowych

WLWK-PLRO083 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii trolejbusowych

WLWK-RCO059 - Infrastruktura paliw alternatywnych (punkty tankowania/ładowania)

WLWK-PLRO093 - Liczba doposażonych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO094 - Liczba miejsc postojowych dla osób z niepełnosprawnościami w wybudowanych, przebudowanych lub doposażonych obiektach „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO099 - Liczba przebudowanych i rozbudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych

WLWK-PLRO092 - Liczba przebudowanych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO073 - Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych kształtujących świadomość ekologiczną

WLWK-PLRO096 - Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride”

WLWK-PLRO184 - Liczba wspartych publicznych systemów wypożyczania rowerów

WLWK-PLRO095 - Liczba wybudowanych obiektów „Bike&Ride”

WLWK-PLRO091 - Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO098 - Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych

WLWK-PLRO088 - Liczba zakupionych jednostek taboru autobusowego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitarnej

WLWK-PLRO089 - Liczba zakupionych jednostek taboru trolejbusowego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitarnej

WLWK-RCO060 - Miasta z nowymi lub zmodernizowanymi cyfrowymi systemami transportu miejskiego

WLWK-RCO057 - Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego

WLWK-RCO058 - Wspierana infrastruktura rowerowa

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR047 - Liczba ludności korzystającej z nowych lub zmodernizowanych cyfrowych systemów transportu miejskiego

WLWK-PLRR021 - Liczba pojazdów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych, przebudowanych lub doposażonych obiektach „parkuj i jedź”

WLWK-PLRR051 - Liczba przedsięwzięć proekologicznych

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-RCR064 - Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej

WLWK-RCR062 - Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

Działanie FELU.05.02 Niskoemisyjny transport miejski w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.VIII - Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

36 835 294,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

31 310 000,00

Zakres interwencji

077 - Działania mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie hałasu, 081 - Infrastruktura czystego transportu miejskiego, 082 - Tabor czystego transportu miejskiego, 083 - Infrastruktura

rowerowa, 085 - Cyfryzacja transportu, gdy ma częściowo na celu redukcję emisji gazów cieplarnianych:
transport miejski, 086 - Infrastruktura paliw alternatywnych

Opis działania

Typy projektów:

1. Zakup oraz modernizacja taboru trolejbusowego i niskoemisyjnego taboru autobusowego oraz zeroemisyjnego taboru szynowego dla połączeń miejskich i podmiejskich wraz z niezbędną infrastrukturą.
2. Budowa infrastruktury ładowania i tankowania pojazdów zeroemisyjnych, spełniającej wymogi Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1804 oraz zapewniającej niedyskryminacyjny dostęp dla wszystkich użytkowników - jeżeli nie ma możliwości finansowania inwestycji ze źródeł prywatnych lub z pomocy zwrotnej, a inwestycja uzasadniona jest odpowiednią analizą popytu i potrzeb.
3. Budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury transportu publicznego, w tym dostosowanie jej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
4. Inwestycje ograniczające indywidualny ruch zmotoryzowany i zwiększające ruch pieszy i rowerowy w centrach miast i ich obszarach funkcjonalnych.
5. Inwestycje (budowa, rozbudowa i przebudowa) obejmujące systemy ITS wspierające dekarbonizację transportu i zrównoważoną mobilność, jak również rozwiązania umożliwiające integrację taryfową i wdrożenie koncepcji „Mobilność jako Usługa” (MaaS), w tym systemy biletowe i aplikacje planowania podróży.
6. Jako dodatkowy element projektu będą wpierane również działania informacyjno-promocyjne i edukacyjne promujące korzystanie z niskoemisyjnego transportu zbiorowego, transportu multimodalnego i rowerowego oraz ruchu niezmotoryzowanego, jako element szerszego projektu związanego z infrastrukturą transportową.

Ad. 1

W przypadku taboru autobusowego, wsparciem będą objęte pojazdy spełniające wymogi dla „ekologicznie czystych pojazdów” w rozumieniu dyrektywy 2019/1161/WE zmieniającej dyrektywę 2009/33/WE, przy czym zakup taboru innego niż bezemisyjny będzie możliwy tylko w przypadku, gdy zakup taboru bezemisyjnego nie będzie uzasadniony z przyczyn eksploatacyjnych lub technicznych.

Ad. 2

Infrastruktura ładowania i tankowania powinna spełniać wymogi Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1804 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych i uchylenia dyrektywy 2014/94/UE.

Ad. 4

W zakresie typu projektu możliwa jest realizacja inwestycji w zakresie infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego np. strefy wolne od ruchu samochodowego, strefowe uspokojenie ruchu, drogi i pasy rowerowe, spójne sieci tras rowerowych z infrastrukturą towarzyszącą, likwidacja utrudnień i zagrożeń w ruchu pieszym i rowerowym, tworzenie możliwie bezkolizyjnych, ciągłych i bezpośrednich tras pieszych.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Wszystkie wspierane projekty będą musiały wykazać wyraźny pozytywny wpływ na środowisko, przedstawiony w formie oszczędności energii, obniżonej emisji CO₂ i pyłów PM 10 oraz PM 2,5 do atmosfery, zgodnie z zapisami Dyrektywy 2008/50/WE (zmienionej Dyrektywą 2015/1480/WE), lub wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
3. Realizowane przedsięwzięcia muszą zostać zidentyfikowane w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, pozytywnie zaopiniowanej pod kątem możliwości jej finansowania w ramach Programu, przez IZ.
4. Realizowane inwestycje muszą mieć charakter zintegrowany, tj. muszą wpisywać się w cele rozwoju obszaru funkcjonalnego objętego instrumentem i być ukierunkowane na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych – oznacza to, że projekt taki musi mieć wpływ na więcej niż 1 gminę w MOF oraz jego realizacja musi być uzasadniona zarówno w części diagnostycznej, jak i w części kierunkowej strategii. Inwestycje te muszą spełniać jeden z następujących warunków: muszą być projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej lub deklarowany powinien być wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury.
5. Inwestycje objęte wsparciem będą opierać się na odpowiednich Planach Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (SUMP) lub innych dokumentach planowania mobilności przyjętych na obszarze, w którym realizowana jest inwestycja – zgodnie z właściwymi wymogami Umowy Partnerstwa. W przypadku wymogu przyjęcia SUMP, wymóg ten będzie uznany za spełniony, jeżeli plan ten: 1. będzie obejmował właściwy funkcjonalny obszar miejski (SUMP powinien obejmować MOF zgodnie z delimitacją w SRWL2030. Jeśli jest konieczna zmiana delimitacji MOF (wynikająca z SRWL2030) lub nie ma takiej delimitacji w Strategii, zarząd województwa powinien przyjąć uchwałę w sprawie zmienionej lub nowej delimitacji MOF. W przypadku, gdy obszar SUMP odbiega od wyznaczonego MOF w strategii rozwoju województwa/ przyjętego uchwałą zarządu województwa, stosowna analiza i uzasadnienie wyboru gmin właściwych w procesie powinny być uwzględnione i opisane w ramach SUMP – w tym kontekście wykazać należy: czy plan obejmuje miasto rdzeń z uwzględnieniem powiązań funkcjonalnych z innymi gminami obszaru funkcjonalnego, czy plan angażuje miasto rdzeń oraz przynajmniej jedną gminę oraz czy plan angażuje wszystkie gminy z obszaru wskazanego w delimitacji województwa); 2. będzie zgodny z wymogami SUMP określonymi we właściwym Komunikacie Komisji dotyczącym SUMP oraz rozporządzeniu UE w sprawie sieci TEN-T; 3. będzie przyjęty przez organ właściwy terytorialnie oraz rzeczowo, w formie zapewniającej praktyczną realizację postanowień SUMP. W SUMP należy uwzględnić wskaźniki dotyczące: poprawy jakości powietrza i ograniczania emisji CO₂ oraz dostępności transportu i bezpieczeństwa ruchu drogowego.
6. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
7. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad

równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytocznymi.

8. W ramach Działania wspierane będą projekty realizowane w miastach wojewódzkich i pozostałych objętych wsparciem krajowym (i ich obszarach funkcjonalnych), komplementarne do wsparcia udzielanego na poziomie krajowym (FEPW), oraz w pozostałych miastach nieobjętych wsparciem krajowym.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, Rozporządzenie (WE) NR 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 stycznia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę ładowania lub tankowania, zakup pojazdów ekologicznie czystych lub bezemisyjnych oraz na wyposażenie pojazdów w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 89)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne, Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

Grupa docelowa

mieszkańcy miast i ich obszarów funkcjonalnych

Słowa kluczowe

autobusy_niskoemisyjne, bezpieczeństwo_ruchu, inteligentny_transport, jakość_życia_w_miastach, mobilność_miejska, paliwa_alternatywne, redukcja_emisji_CO2, ścieżki_rowerowe, tabor_niskoemisyjny, Zintegrowane_Inwestycje_Terytorialne

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLR0079 - Długość nowych linii autobusowych

WLWK-PLRO080 - Długość nowych linii trolejbusowych

WLWK-PLRO082 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii autobusowych

WLWK-PLRO083 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii trolejbusowych

WLWK-RCO059 - Infrastruktura paliw alternatywnych (punkty tankowania/ładowania)

WLWK-PLRO093 - Liczba doposażonych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO094 - Liczba miejsc postojowych dla osób z niepełnosprawnościami w wybudowanych, przebudowanych lub doposażonych obiektach „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO099 - Liczba przebudowanych i rozbudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych

WLWK-PLRO092 - Liczba przebudowanych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO073 - Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych kształtujących świadomość ekologiczną

WLWK-PLRO096 - Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride”

WLWK-PLRO184 - Liczba wspartych publicznych systemów wypożyczenia rowerów

WLWK-PLRO095 - Liczba wybudowanych obiektów „Bike&Ride”

WLWK-PLRO091 - Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO098 - Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych

WLWK-PLRO088 - Liczba zakupionych jednostek taboru autobusowego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitarnej

WLWK-PLRO089 - Liczba zakupionych jednostek taboru trolejbusowego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitarnej

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO060 - Miasta z nowymi lub zmodernizowanymi cyfrowymi systemami transportu miejskiego

WLWK-RCO057 - Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego

WLWK-RCO058 - Wspierana infrastruktura rowerowa

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR047 - Liczba ludności korzystającej z nowych lub zmodernizowanych cyfrowych systemów transportu miejskiego

WLWK-PLRR021 - Liczba pojazdów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych, przebudowanych lub doposażonych obiektach „parkuj i jedź”

WLWK-PLRR051 - Liczba przedsięwzięć proekologicznych

WLWK-RCR064 - Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej

WLWK-RCR062 - Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych

Działanie FELU.05.03 Wspieranie strategii niskoemisyjnych

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.VIII - Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

3 040 000,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

2 584 000,00

Zakres interwencji

077 - Działania mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie hałasu

Opis działania

Typ projektu:

1. Przygotowanie i aktualizacja Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej opracowywanych i wdrażanych przez odpowiednie organy gmin lub umocowane do tego formy współdziałania jednostek samorządu terytorialnego.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. SUMP musi obejmować właściwy funkcjonalny obszar miejski, tj. SUMP powinien obejmować MOF zgodnie z delimitacją w SRWL2030. Jeśli jest konieczna zmiana delimitacji MOF (wynikająca z SRWL2030) lub nie ma takiej delimitacji w Strategii, zarząd województwa powinien przyjąć uchwałę w sprawie zmienionej lub nowej delimitacji MOF. W przypadku, gdy obszar SUMP odbiega od wyznaczonego MOF w strategii rozwoju województwa/ przyjętego uchwałą zarządu województwa, stosowna analiza i uzasadnienie wyboru gmin właściwych w procesie powinny być uwzględnione i opisane w ramach SUMP – w tym kontekście wykazać należy: czy plan obejmuje miasto rdzeń z uwzględnieniem powiązań funkcjonalnych z innymi gminami obszaru funkcjonalnego, czy plan angażuje miasto rdzeń oraz przynajmniej jedną gminę oraz czy plan angażuje wszystkie gminy z obszaru wskazanego w delimitacji województwa).
3. SUMP powinien być zgodny z wymogami określonymi we właściwym Komunikacie Komisji dotyczącym SUMP oraz rozporządzeniu UE w sprawie sieci TEN-T.
4. W SUMP należy uwzględnić wskaźniki dotyczące: poprawy jakości powietrza i ograniczania emisji CO₂ oraz dostępności transportu i bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna

Grupa docelowa

instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu oraz ich pracownicy, mieszkańcy miast, mieszkańcy województwa, obywatele

Słowa kluczowe

bezpieczeństwo_ruchu, czyste_powietrze, czysty_transport, inteligentny_transport, jakość_życia_w_miastach, mobilność_miejska, paliwa_alternatywne, redukcja_emisji_CO2, ścieżki_rowerowe, tabor_niskoemisyjny

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

PROG-FELCO13 - Liczba opracowanych Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej

Wskaźniki rezultatu

WLWK-ND001 - Nie dotyczy

Priorytet FELU.06 Zrównoważony system transportu

Institucja Zarządzająca

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

CP3 - Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności

Miejsce realizacji

LUBELSKIE

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

268 923 308,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

228 584 811,00

Odsetek dla regionów słabiej rozwiniętych

100

Działanie FELU.06.01 Poprawa regionalnej dostępności transportowej**Cel szczegółowy**

EFRR/FS.CP3.II - Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

204 462 083,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

173 792 770,00

Zakres interwencji

077 - Działania mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie hałasu, 083 - Infrastruktura rowerowa, 086 - Infrastruktura paliw alternatywnych, 089 - Nowo wybudowane lub rozbudowane drugorzędne połączenia drogowe z siecią drogową i węzłami TEN-T, 090 - Nowo wybudowane lub rozbudowane inne krajowe, regionalne i lokalne drogi dojazdowe, 093 - Inne drogi przebudowane lub zmodernizowane (autostrady, drogi krajowe, regionalne lub lokalne), 094 - Cyfryzacja transportu: transport drogowy, 095 - Cyfryzacja transportu, gdy ma częściowo na celu redukcję emisji gazów cieplarnianych: transport drogowy

Opis działania

Typy projektów:

1. W zakresie infrastruktury drogowej o kategorii niższej niż drogi krajowe przewiduje się inwestycje zapewniające niezbędne połączenia (poprzez budowę i przebudowę połączeń drogowych) do sieci TEN-T, przejść granicznych, terenów inwestycyjnych, terminali intermodalnych, centrów logistycznych oraz innych gałęzi zrównoważonego transportu.
2. W zakresie infrastruktury dróg wojewódzkich przewiduje się również:
  - inwestycje umożliwiające wykonywanie codziennych przewozów publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej,
  - budowę obwodnic,
  - punktowe inwestycje zapewniające poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz inwestycje zwiększające bezpieczeństwo niezmotoryzowanych uczestników ruchu,
  - rozwój ITS dla transportu drogowego oraz aktywnej mobilności,
  - budowę infrastruktury ładowania/tankowania pojazdów spełniającej wymogi Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1804 oraz zapewniającej niedyskryminacyjny dostęp dla wszystkich użytkowników – jeżeli nie ma możliwości finansowania inwestycji ze źródeł prywatnych lub z pomocy zwrotnej, a inwestycja uzasadniona jest odpowiednią analizą popytu i potrzeb.

Ad. 1, 2

Wsparciem będzie również objęta budowa i modernizacja infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego, w tym dróg rowerowych oraz ciągów pieszo-rowerowych.

Ad. 2

Infrastruktura ładowania i tankowania powinna spełniać wymogi Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1804 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych i uchylenia dyrektywy 2014/94/UE.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Inwestycje realizowane na obszarach miejskich będą musiały być spójne z właściwym SUMP, a jeśli przyjęcie tych planów nie jest wymagane – z innymi właściwymi dokumentami planowania mobilności miejskiej.
3. Z zastrzeżeniem obwodnic, inwestycje drogowe realizowane na obszarach miast nie będą obejmowały budowy nowych ani zwiększenia pojemności lub przepustowości istniejących dróg lub

parkingów i nie będą przyczyniały się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego na obszarach miejskich.

4. Wszystkie projekty dotyczące budowy lub modernizacji dróg będą obejmowały dostosowanie dróg do nośności 11,5 tony/oś.

5. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę transportową będą musiały wynikać z Programu Strategicznego Rozwoju Transportu Województwa Lubelskiego do roku 2030 (z perspektywą do 2040 roku) lub dokumentów planowania transportu na poziomie lokalnym.

6. Tam, gdzie jest to technicznie możliwe, realizowane projekty w zakresie infrastruktury drogowej będą obejmowały zapewnienie retencji i podczyszczania wód opadowych poprzez wykorzystanie zielonej i niebieskiej infrastruktury oraz rozwiązań opartych na przyrodzie.

7. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.

8. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

9. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata

2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 stycznia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę ładowania lub tankowania, zakup pojazdów ekologicznie czystych lub bezemisyjnych oraz na doposażenie pojazdów w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 89)

Uprozczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; 5% - projekty współfinansowane z Budżetu Państwa; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Przedsiębiorstwa

Grupa docelowa

instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu oraz ich pracownicy, mieszkańcy województwa, turyści

Słowa kluczowe

bezpieczeństwo_ruchu, dostępność, drogi_dojazdowe, drogi_gminne, drogi_powiatowe, drogi_wojewódzkie, inteligentny_transport, punkty_ładowania, ścieżki_rowerowe, zarządzanie_ruchem

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Nie dotyczy

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO110 - Długość dróg z nowymi lub zmodernizowanymi systemami zarządzania ruchem – poza TEN-T

WLWK-PLRO107 - Długość wybudowanych dróg gminnych

WLWK-PLRO106 - Długość wybudowanych dróg powiatowych

WLWK-PLRO105 - Długość wybudowanych dróg wojewódzkich

WLWK-PLRO111 - Długość zmodernizowanych lub przebudowanych dróg gminnych

WLWK-PLRO110 - Długość zmodernizowanych lub przebudowanych dróg powiatowych

WLWK-PLRO109 - Długość zmodernizowanych lub przebudowanych dróg wojewódzkich

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO120 - Liczba wybudowanych obwodnic

WLWK-RCO058 - Wspierana infrastruktura rowerowa

PROG-FELCO16 - Liczba punktów ładowania/tankowania paliw alternatywnych, zainstalowanych w ramach projektu

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR046 - Objętość paliwa wykorzystanego we wspartej infrastrukturze paliw alternatywnych

WLWK-RCR056 - Oszczędność czasu dzięki udoskonalonej infrastrukturze drogowej

WLWK-RCR055 - Roczna liczba użytkowników nowo wybudowanych, przebudowanych, rozbudowanych lub zmodernizowanych dróg

Działanie FELU.06.02 Kolejowy transport zbiorowy

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP3.II - Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

40 338 495,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

34 287 721,00

Zakres interwencji

107 - Bezemisyjny / zasilany energią elektryczną tabor kolejowy, 109 - Transport multimodalny (poza miastami)

Opis działania

Typy projektów:

1. Zakup i modernizacja* bezemisyjnego taboru kolejowego, dostosowanego do osób o ograniczonej mobilności, wykorzystywanego do pasażerskich przewozów regionalnych o charakterze użyteczności publicznej. Przewozy te wykonywane będą przez operatorów wyłonionych zgodnie z prawem UE (w tym tzw. czwartym pakietem kolejowym). W przypadku umów zawartych po grudniu 2020 r. dofinansowanie dotyczyć będzie zakupu taboru udostępnianego operatorom wybranym w konkurencyjnej procedurze przetargowej w rozumieniu Rozporządzenia 1370/2007, z zastrzeżeniem wyjątków wskazanych w tym rozporządzeniu. Realizowane będą te projekty, w których nastąpi pełne rozliczenie korzyści wynikającej z dofinansowania inwestycji taborowej, m.in. możliwe będzie przejęcie taboru przez organizatora po cenie rynkowej bez pomocy publicznej, bądź udostępnienie taboru innym uczestnikom rynku na niedyskryminujących warunkach. Nowo zakupiony tabor będzie wyposażony w ERTMS;
2. Budowa/rozbudowa bazy utrzymaniowo-naprawczej taboru kolejowego.
3. Inwestycje w infrastrukturę kolejową zarządzaną przez samorząd terytorialny lub podległe mu jednostki.

*Modernizacja taboru – ulepszenie, polegające na przebudowie, rozbudowie obiektu lub powodujące, iż jego wartość po zakończeniu ulepszania przewyższy pierwotną wartość użytkową mierzoną kosztami eksploatacyjnymi, wielkością emisji lub innymi miernikami. Remont główny, zmierzający do odtworzenia stanu pierwotnego, nie będzie mieścić się w katalogu możliwych do dofinansowania wydatków.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Wybór projektów obejmujących inwestycje w infrastrukturę kolejową będzie dokonywany m.in.

w oparciu o kryteria minimalnej częstotliwości pociągów, wielkości obsługiwanego ruchu pasażerskiego lub towarowego oraz zwiększenia punktualności i prędkości handlowej pociągów.

3. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę transportową będą musiały wynikać z Programu Strategicznego Rozwoju Transportu Województwa Lubelskiego do roku 2030 (z perspektywą do 2040 roku) lub dokumentów planowania transportu na poziomie lokalnym.

4. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.

5. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna

Grupa docelowa

instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu oraz ich pracownicy, mieszkańcy województwa, turyści

Słowa kluczowe

czysty_transport, dostępność, dworzec, ERTMS, ETCS, FRMCS, niska_emisja, tabor_ekologiczny, tabor_niskoemisyjny, zmniejszenie_emisji

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO229 - Budowa/przebudowa bazy utrzymaniowo-naprawczej taboru kolejowego

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO113 - Liczba zakupionych jednostek kolejowego taboru pasażerskiego

WLWK-PLRO114 - Liczba zmodernizowanych jednostek kolejowego taboru pasażerskiego

WLWK-RCO053 - Nowe lub zmodernizowane stacje i przystanki kolejowe

WLWK-PLRO116 - Pojemność zakupionych jednostek taboru kolejowego

WLWK-PLRO117 - Pojemność zmodernizowanych jednostek taboru kolejowego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR022 - Liczba osób korzystających z zakupionego lub zmodernizowanego kolejowego taboru pasażerskiego w ciągu roku

Działanie FELU.06.03 Publiczny autobusowy transport zbiorowy

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP3.II - Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

24 122 730,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

20 504 320,00

Zakres interwencji

077 - Działania mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie hałasu, 082 - Tabor czystego transportu miejskiego, 094 - Cyfryzacja transportu: transport drogowy, 095 - Cyfryzacja transportu, gdy ma częściowo na celu redukcję emisji gazów cieplarnianych: transport drogowy

Opis działania

Typy projektów:

1. Zakup i modernizacja taboru autobusowego wykorzystywanego w publicznym transporcie zbiorowym o charakterze użyteczności publicznej, spełniającego wymogi dla „ekologicznie czystych pojazdów” w rozumieniu dyrektywy 2019/1161 zmieniającej dyrektywę 2009/33/WE.
2. Budowa i modernizacja infrastruktury publicznego transportu zbiorowego, w tym: węzłów przesiadkowych, obiektów P+R („parkuj i jedź”), przystanków, zatok i wiat, a także infrastruktury ładowania/tankowania pojazdów bezemisyjnych wykorzystywanych w publicznym transporcie zbiorowym.
3. Rozwój systemów cyfrowych transportu publicznego i działania na rzecz taryfowej integracji transportu zbiorowego (systemy typu „wspólny bilet”).

Ad. 2

Wsparcie dla obiektów P+R będzie możliwe pod warunkiem zlokalizowania ich poza centrami miast, w miejscach zapewniających odpowiednią integrację z publicznym transportem zbiorowym. W przypadku inwestycji na terenach MOF, w ramach Działania wspierane będą projekty realizowane w miastach wojewódzkich i pozostałych objętych wsparciem krajowym (i ich MOF), komplementarne do wsparcia udzielanego na poziomie krajowym, oraz w pozostałych miastach/MOF nieobjętych wsparciem krajowym.

Ad. 3

Projekty o charakterze regionalnym oraz lokalnym, z wyłączeniem projektów systemowych.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę transportową, wspierane w ramach Działania będą musiały wynikać z Programu Strategicznego Rozwoju Transportu Województwa Lubelskiego do roku 2030 (z perspektywą do 2040 roku) lub dokumentów planowania transportu na poziomie lokalnym.
3. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytocznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytocznymi.
4. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, Rozporządzenie (WE) NR 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108

Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 18 stycznia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę ładowania lub tankowania, zakup pojazdów ekologicznie czystych lub bezemisyjnych oraz na wyposażenie pojazdów w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 89)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne

Grupa docelowa

instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu oraz ich pracownicy, mieszkańcy województwa, turyści

Słowa kluczowe

autobusy_niskoemisyjne, czysty_transport, dostępność, e-rozkład, informacja_pasażerska, linie_autobusowe, park_and_ride, sterowanie_ruchem, systemy_biletowe, zmniejszenie_emisji

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Nie dotyczy

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO082 - Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii autobusowych

WLWK-RCO059 - Infrastruktura paliw alternatywnych (punkty tankowania/ładowania)

WLWK-PLRO094 - Liczba miejsc postojowych dla osób z niepełnosprawnościami w wybudowanych, przebudowanych lub doposażonych obiektach „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO099 - Liczba przebudowanych i rozbudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych

WLWK-PLRO092 - Liczba przebudowanych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO091 - Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź”

WLWK-PLRO098 - Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych

WLWK-RCO057 - Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego

PROG-FELCO15 - Liczba wdrożonych systemów cyfrowych transportu publicznego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR021 - Liczba pojazdów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych, przebudowanych lub doposażonych obiektach „parkuj i jedź”

WLWK-PLRR046 - Objętość paliwa wykorzystanego we wspartej infrastrukturze paliw alternatywnych

PROG-FELCR16 - Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego

Priorytet FELU.07 Lepsza dostępność do usług społecznych i zdrowotnych

Instytucja Zarządzająca

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

CP4 - Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

Miejsce realizacji

LUBELSKIE

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

277 085 972,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

235 523 076,00

Odsetek dla regionów słabiej rozwiniętych

100

Działanie FELU.07.01 Infrastruktura przedszkolna

Cel szczegółowy

EFRR.CP4.II - Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

3 304 000,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

2 808 400,00

Zakres interwencji

121 - Infrastruktura na potrzeby wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem

Opis działania

Typy projektów

1. Inwestycje w infrastrukturę edukacji przedszkolnej, w tym w szczególności na obszarach deficytowych, m. in.: budowa, rozbudowa, przebudowa, adaptacja i modernizacja obiektów na potrzeby prowadzenia działalności edukacyjnej, w tym m.in. place zabaw wraz z zapewnieniem niezbędnego wyposażenia gwarantującego wysoką jakość kształcenia.

2. Inwestycje w infrastrukturę włączającą dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Ad 1.

Wsparcie dotyczyć będzie również m.in.:

- wzmocnienia potencjału w zakresie wyposażenia ICT podmiotów edukacji przedszkolnej celem świadczenia wysokiej jakości usług edukacyjnych (w tym w zakresie zdalnego nauczania) oraz dostosowania oferty edukacyjnej do szybko zmieniających się technologii i trendów na rynku pracy (wyłącznie jako element projektu).

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Warunkiem udzielenia wsparcia jest zgodność projektu z „Mapą potrzeb w zakresie infrastruktury edukacyjnej i społecznej w województwie lubelskim”.
3. Szkoły specjalne i inne placówki prowadzące do segregacji lub utrzymania segregacji jakiegokolwiek grupy defaworyzowanej i/lub zagrożonej wykluczeniem społecznym nie będą wspierane w zakresie infrastruktury i wyposażenia.
4. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę i rozwój usług edukacyjnych muszą być zgodne z wymogami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, w tym Komentarzem Ogólnym nr 4.
5. Wspierane działania muszą być zgodne z zasadą uniwersalnego projektowania.
6. Wsparcie infrastrukturalne ze środków EFRR w ramach Działania co do zasady może zostać skierowane na finansowanie projektów realizowanych w oparciu o istniejącą bazę lokalową. W wyjątkowych sytuacjach, w przypadku braku możliwości adaptacji istniejących budynków możliwa będzie budowa nowych obiektów lub rozbudowa istniejących związanych bezpośrednio z prowadzeniem działalności edukacyjnej w deficytowych obszarach. W takich przypadkach wnioskodawca będzie musiał przedstawić szerokie uzasadnienie wskazujące, że zaproponowane rozwiązania stanowią element

strategicznego podejścia do obszaru edukacji przedszkolnej na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego i uwzględniają uwarunkowania demograficzne. Drugi wyjątek od powyższej zasady dotyczy odtworzenia zabudowy zdegradowanej w stopniu uniemożliwiającym jej regenerację/renowację (zastąpienie starego budynku nowym). W takim przypadku, wnioskodawca zobowiązany będzie do przedstawienia wiarygodnych analiz potwierdzających, iż stopień zdegradowania budynku uniemożliwia jego regenerację/renowację, w tym analiz potwierdzających efektywność kosztową takiego rozwiązania. Za wiarygodną analizę uznana będzie ekspertyza techniczna wykonana przez osobę posiadającą tytuł rzeczoznawcy budowlanego nadany przez właściwy organ samorządu zawodowego.

7. Koniecznym warunkiem realizacji inwestycji w ramach Działania jest posiadanie przez wnioskodawcę jasnej wizji, w tym diagnozy potrzeb i deficytów w obszarze interwencji z uwzględnieniem analizy pod kątem trendów demograficznych i kompleksowych planów wykorzystania powstałej infrastruktury. Przedmiotowa analiza musi wykazywać zgodność z „Mapą potrzeb w zakresie infrastruktury edukacyjnej i społecznej w województwie lubelskim”.

8. Wsparcie infrastruktury sportowej będzie możliwe, o ile wynika to z analizy potrzeb, jest powiązane z celami EFS+ i wspiera rozwój działań integracyjnych, włączających, w ramach walki z wykluczeniem społecznym. W przypadku przedszkoli, możliwe będzie wsparcie infrastruktury sportowej typu boisko, urządzenia sprawnościowe dla dzieci, wyposażenie sali sportowej.

9. Preferowane będą projekty realizowane na obszarach wiejskich, na terenie miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze oraz na obszarach zagrożonych trwałą marginalizacją.

10. Preferowane będą projekty wynikające ze strategii terytorialnych opracowanych przez partnerstwa JST w celu wdrażania Innego Instrumentu Terytorialnego (strategii rozwoju ponadlokalnego lub strategii IIT).

11. Preferowane będą projekty wynikające z Gminnych Programów Rewitalizacji

12. Premiowana będzie komplementarność wsparcia, w tym z EFS+.

13. W ramach Działania przewidziano wsparcie działań społecznych obejmujących m.in. działania ukierunkowane na rozwój potencjału ludzkiego w zakresie podnoszenia kwalifikacji i kompetencji, w tym m.in. podnoszenia kompetencji dot. zielonej transformacji oraz cyfrowych uczniów i nauczycieli. Wartość niniejszych zadań nie może przekroczyć 15% współfinansowania unijnego projektu.

14. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

15. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2743), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji

Grupa docelowa

mieszkańcy województwa, ośrodki wychowania przedszkolnego, podmioty gospodarcze i instytucje korzystające z rezultatów projektu

Słowa kluczowe

infrastruktura_edukacji_przedszkolnej, wychowanie_przedszkolne

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO124 - Liczba doposażonych przedszkoli

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO123 - Liczba przebudowanych lub rozbudowanych przedszkoli

WLWK-PLRO122 - Liczba wybudowanych przedszkoli

WLWK-RCO066 - Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach opieki nad dziećmi

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR070 - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki nad dziećmi

PROG-FELCR09 - Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających ze wspartych dostosowanych obiektów

Działanie FELU.07.02 Infrastruktura edukacji ogólnej

Cel szczegółowy

EFRR.CP4.II - Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

2 993 035,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

2 544 080,00

Zakres interwencji

122 - Infrastruktura na potrzeby szkolnictwa podstawowego i średniego

Opis działania

Typy projektów:

1. Inwestycje w infrastrukturę włączającą dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
2. Adaptacja pracowni symulujących rzeczywiste warunki pracy do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami w szkołach/placówkach ogólnodostępnych.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Warunkiem udzielenia wsparcia jest zgodność projektu z „Mapą potrzeb w zakresie infrastruktury edukacyjnej i społecznej w województwie lubelskim”.
3. Szkoły specjalne i inne placówki prowadzące do segregacji lub utrzymania segregacji jakiegokolwiek grupy defaworyzowanej i/lub zagrożonej wykluczeniem społecznym nie będą wspierane w zakresie infrastruktury i wyposażenia.
4. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę i rozwój usług edukacyjnych muszą być zgodne z wymogami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, w tym Komentarzem Ogólnym nr 4.
5. Wspierane działania muszą być zgodne z zasadą uniwersalnego projektowania.
6. Preferowane będą projekty realizowane na obszarach wiejskich, na terenie miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze oraz na obszarach zagrożonych trwałą marginalizacją.
7. Preferowane będą projekty wynikające ze strategii terytorialnych opracowanych przez partnerstwa JST w celu wdrażania Innego Instrumentu Terytorialnego (strategii rozwoju ponadlokalnego lub strategii IIT).
8. Preferowane będą projekty wynikające z Gminnych Programów Rewitalizacji
9. Premiowana będzie komplementarność wsparcia, w tym z EFS+.
10. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107i 108 Traktatu oraz w art. 1

ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

11. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytocznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytocznymi.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2743), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji

Grupa docelowa

Lokalne Ośrodki Wiedzy i Edukacji, mieszkańcy województwa, podmioty gospodarcze i instytucje korzystające z rezultatów projektu, szkoły i placówki oświatowe, uczniowie

Słowa kluczowe

infrastruktura_edukacji_ogólnej, szkoła, szkoła_podstawowa

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO191 - Liczba doposażonych szkół

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO127 - Liczba przebudowanych lub rozbudowanych szkół

WLWK-RCO067 - Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach oświatowych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR071 - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek oświatowych

PROG-FELCR09 - Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających ze wspartych dostosowanych obiektów

Działanie FELU.07.03 Infrastruktura kształcenia zawodowego i ustawicznego

Cel szczegółowy

EFRR.CP4.II - Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

9 639 906,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

8 193 920,00

Zakres interwencji

124 - Infrastruktura na potrzeby kształcenia i szkolenia zawodowego oraz edukacji dorosłych

Opis działania

Typy projektów:

1. Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego w celu dostosowania do potrzeb rynku pracy, m.in. budowa, rozbudowa, przebudowa, adaptacja i modernizacja infrastruktury placówek oświaty i zapewnienie niezbędnego wyposażenia placówek gwarantującego wysoką jakość kształcenia.
2. Adaptacja pracowni symulujących rzeczywiste warunki pracy do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami w szkołach/placówkach ogólnodostępnych.
3. Inwestycje w infrastrukturę kształcenia ustawicznego zawodowego i praktycznego prowadzonego w formach pozaszkolnych, tj. kwalifikacyjnych kursów zawodowych, kursów umiejętności zawodowych (z wyłączeniem kursów kompetencji ogólnych), w celu umożliwienia uzyskania i uzupełnienia umiejętności i kwalifikacji zawodowych osób dorosłych.
4. Inwestycje w infrastrukturę włączającą dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Ad. 1.

Wsparcie dotyczyć będzie m.in.:

- uzupełnienia infrastruktury przyszkolnej o infrastrukturę sportową, w tym przystosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (wyłącznie jako część większego projektu oraz gdy zapewniona zostanie pełna dostępność do wspartej infrastruktury),

- przystosowania infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Ad. 3.

Wsparcie dotyczyć będzie m.in.:

- przebudowy, adaptacji i modernizacji infrastruktury i zapewnienia niezbędnego wyposażenia gwarantującego wysoką jakość kształcenia,
- przystosowania infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- wzmocnienia potencjału w zakresie wyposażenia ICT podmiotów kształcenia ustawicznego zawodowego i praktycznego prowadzonego w formach pozaszkolnych, celem świadczenia wysokiej jakości usług edukacyjnych (w tym w zakresie zdalnego nauczania) oraz dostosowania oferty edukacyjnej do szybko zmieniających się technologii i trendów na rynku pracy (z zastrzeżeniem, że inwestycje nie mogą dotyczyć zakresu wsparcia, który będzie objęty KPO).

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Warunkiem udzielenia wsparcia jest zgodność projektu z „Mapą potrzeb w zakresie infrastruktury edukacyjnej i społecznej w województwie lubelskim”.
3. Szkoły specjalne i inne placówki prowadzące do segregacji lub utrzymania segregacji jakiegokolwiek grupy defaworyzowanej i/lub zagrożonej wykluczeniem społecznym nie będą wspierane w zakresie infrastruktury i wyposażenia.
4. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę i rozwój usług edukacyjnych muszą być zgodne z wymogami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, w tym Komentarzem Ogólnym nr 4.
5. Wspierane działania muszą być zgodne z zasadą uniwersalnego projektowania.
6. Interwencja w ramach EFRR w zakresie wsparcia kształcenia szkolnictwa zawodowego co do zasady będzie bazować na wykorzystaniu obecnej infrastruktury (kompleksy budynków, hale warsztatowe), którą należy dostosować do warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej.
7. Koniecznym warunkiem realizacji inwestycji w ramach Działania jest posiadanie przez wnioskodawcę jasnej wizji, w tym diagnozy potrzeb i deficytów w obszarze interwencji z uwzględnieniem analizy pod kątem trendów demograficznych i kompleksowych planów wykorzystania powstałej infrastruktury. Przedmiotowa analiza musi wykazywać zgodność z „Mapą potrzeb w zakresie infrastruktury edukacyjnej i społecznej w województwie lubelskim”.
8. Wsparcie infrastruktury sportowej będzie możliwe, o ile wynika to z analizy potrzeb, jest powiązane z celami EFS+ i wspiera rozwój działań integracyjnych, włączających, w ramach walki z wykluczeniem społecznym.
9. Preferowane będą projekty realizowane na obszarach wiejskich, na terenie miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze oraz na obszarach zagrożonych trwałą marginalizacją.
10. Preferowane będą projekty wynikające ze strategii terytorialnych opracowanych przez partnerstwa JST w celu wdrażania Innego Instrumentu Terytorialnego (strategii rozwoju ponadlokalnego lub strategii IIT).
11. Preferowane będą projekty wynikające z Gminnych Programów Rewitalizacji
12. Premiowana będzie komplementarność wsparcia, w tym z EFS+.
13. Preferencyjnie traktowane będą projekty wspierające rozwój kształcenia zawodowego przy

aktywnym udziale pracodawców, gwarantującym rzeczywisty kontakt ze środowiskiem pracy w danym zawodzie. Ponadto preferowane będą kierunki kształcenia związane z nowoczesnymi technologiami (w tym w szczególności wpisujących się do zakresu tzw. kluczowych technologii wspomagających oraz procesami cyfryzacji przemysłu, wnoszące wartość dodaną na rzecz modernizacji procesów produkcyjnych), zieloną gospodarką czy Przemysłem 4.0.

14. Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego, szkoleń zawodowych oraz uczenia się przez całe życie powinny być skoncentrowane na dostosowaniu szkolnictwa do wymogów zgodnych z aktualnym i prognozowanym zapotrzebowaniem rynku pracy oraz powinny prowadzić do tworzenia warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej.

15. Interwencja realizowana w ramach działań związanych ze wsparciem infrastruktury kształcenia ustawicznego musi być wykorzystywana w procesie organizacji i prowadzenia dla osób dorosłych:

- kwalifikacyjnych kursów zawodowych,
- kursów umiejętności (z wyłączeniem kursów kompetencji ogólnych),

w celu umożliwienia uzyskania i uzupełnienia umiejętności i kwalifikacji zawodowych osób dorosłych.

16. Preferencje uzyskują projekty dotyczące szkół/placówek prowadzących kształcenie w zakresie zawodów wpisujących się w inteligentne specjalizacje wynikające z „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2030 roku”, sektory szybkiego wzrostu oraz sektory ważne dla lokalnych rynków pracy, m.in. w zakresie transformacji w kierunku zielonej gospodarki.

17. W ramach Działania przewidziano wsparcie działań społecznych obejmujących m.in. działania ukierunkowane na rozwój potencjału ludzkiego w zakresie podnoszenia kwalifikacji i kompetencji oraz w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz zawodowego dla uczniów. Wartość niniejszych zadań nie może przekroczyć 15% współfinansowania unijnego projektu.

18. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

19. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytocznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytocznymi.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2743), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji

Grupa docelowa

Lokalne Ośrodki Wiedzy i Edukacji, mieszkańcy województwa, podmioty gospodarcze i instytucje korzystające z rezultatów projektu, szkoły i placówki oświatowe, uczniowie

Słowa kluczowe

infrastruktura_kształcenia_ustawicznego, infrastruktura_kształcenia_zawodowego, kształcenie_dorosłych, kształcenie_zawodowe, kwalifikacje, rozwój_zawodowy

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO191 - Liczba wyposażonych szkół

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO127 - Liczba przebudowanych lub rozbudowanych szkół

WLWK-PLRO126 - Liczba wybudowanych szkół

WLWK-RCO067 - Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach oświatowych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR071 - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek oświatowych

PROG-FELCR09 - Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających ze wspartych dostosowanych obiektów

Działanie FELU.07.04 Infrastruktura szkół wyższych

Cel szczegółowy

EFRR.CP4.II - Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

3 498 353,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

2 973 600,00

Zakres interwencji

123 - Infrastruktura na potrzeby szkolnictwa wyższego

Opis działania

Typy projektów:

1. Inwestycje w infrastrukturę szkolnictwa wyższego zawodowego oraz specjalistyczną infrastrukturę (typu pracownie zawodowe) szkolnictwa wyższego akademickiego prowadzącego studia o profilu praktycznym w celu podniesienia jakości kształcenia i dostosowania do potrzeb rynku pracy, m.in. budowa, rozbudowa, przebudowa, adaptacja i modernizacja infrastruktury i zapewnienie niezbędnego wyposażenia (dla osób ze specjalnymi potrzebami).
2. Inwestycje w infrastrukturę włączającą dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Ad. 1. Wsparcie dotyczyć będzie m.in.:

- uzupełnienia infrastruktury przyszkolnej o infrastrukturę sportową, w tym przystosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (wyłącznie jako część większego projektu oraz gdy zapewniona zostanie pełna dostępność do wspartej infrastruktury),
- przystosowania infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- wzmocnienia potencjału w zakresie wyposażenia ICT podmiotów szkolnictwa wyższego zawodowego, wyższego akademickiego prowadzącego studia o profilu praktycznym, celem świadczenia wysokiej jakości usług edukacyjnych (w tym w zakresie zdalnego nauczania) oraz dostosowania oferty edukacyjnej do szybko zmieniających się technologii i trendów na rynku pracy (z zastrzeżeniem, że inwestycje nie mogą dotyczyć zakresu wsparcia, który będzie objęty KPO).

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Warunkiem udzielenia wsparcia jest zgodność projektu z „Mapą potrzeb w zakresie infrastruktury edukacyjnej i społecznej w województwie lubelskim”.
3. Szkoły specjalne i inne placówki prowadzące do segregacji lub utrzymania segregacji jakiegokolwiek grupy defaworyzowanej i/lub zagrożonej wykluczeniem społecznym nie będą wspierane w zakresie infrastruktury i wyposażenia.
4. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę i rozwój usług edukacyjnych muszą być zgodne z wymogami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, w tym Komentarzem Ogólnym nr 4.
5. Wspierane działania muszą być zgodne z zasadą uniwersalnego projektowania.

6. Interwencja w ramach EFRR będzie bazować na wykorzystaniu obecnej infrastruktury (kompleksy budynków, hale warsztatowe), którą należy dostosować do warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej. Tym samym niekwalifikowalne będą koszty budowy nowych budynków.
7. Koniecznym warunkiem realizacji inwestycji w ramach Działania jest posiadanie przez wnioskodawcę jasnej wizji, w tym diagnozy potrzeb i deficytów w obszarze interwencji z uwzględnieniem analizy pod kątem trendów demograficznych i kompleksowych planów wykorzystania powstałej infrastruktury. Przedmiotowa analiza musi wykazywać zgodność z „Mapą potrzeb w zakresie infrastruktury edukacyjnej i społecznej w województwie lubelskim”.
8. Wsparcie infrastruktury sportowej będzie możliwe, o ile wynika to z analizy potrzeb, jest powiązane z celami EFS+ i wspiera rozwój działań integracyjnych, włączających, w ramach walki z wykluczeniem społecznym.
9. Preferowane będą projekty realizowane na terenie miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze oraz na obszarach zagrożonych trwałą marginalizacją.
10. Premiowana będzie komplementarność wsparcia, w tym z EFS+.
11. Preferencyjnie traktowane będą projekty wspierające rozwój kształcenia zawodowego przy aktywnym udziale pracodawców, gwarantującym rzeczywisty kontakt ze środowiskiem pracy w danym zawodzie. Ponadto preferowane będą kierunki kształcenia związane z nowoczesnymi technologiami (w tym w szczególności wpisujących się do zakresu tzw. kluczowych technologii wspomagających oraz procesami cyfryzacji przemysłu, wnoszące wartość dodaną na rzecz modernizacji procesów produkcyjnych), zieloną gospodarką czy Przemysłem 4.0.
12. Inwestycje powinny być skoncentrowane na dostosowaniu szkolnictwa do wymogów zgodnych z aktualnym i prognozowanym zapotrzebowaniem rynku pracy oraz powinny prowadzić do tworzenia warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej.
13. Preferencje uzyskają projekty kształcenia w zakresie zawodów wpisujących się w inteligentne specjalizacje wynikające z „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2030 roku”, sektory szybkiego wzrostu oraz sektory ważne dla lokalnych rynków pracy, m.in. w zakresie transformacji w kierunku zielonej gospodarki.
14. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
15. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2743), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Instytucje nauki i edukacji

Grupa docelowa

mieszkańcy województwa, podmioty gospodarcze i instytucje korzystające z rezultatów projektu, uczelnie z terenu regionu, ich uczniowie

Słowa kluczowe

infrastruktura_szkolnictwa_wyższego, infrastruktura_wyższego_szkolnictwa_zawodowego, kształcenie_zawodowe, kwalifikacje, rozwój_zawodowy, szkolnictwo_wyższe, uczelnia

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO131 - Liczba doposażonych uczelni

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO130 - Liczba wspartych uczelni pod kątem przebudowy i rozbudowy infrastruktury dydaktycznej i naukowej

WLWK-RCO067 - Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach oświatowych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR071 - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek oświatowych

PROG-FELCR09 - Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających ze wspartych dostosowanych obiektów

Działanie FELU.07.05 Infrastruktura edukacyjna w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

Cel szczegółowy

EFRR.CP4.II - Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej

infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

19 694 118,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

16 740 000,00

Zakres interwencji

121 - Infrastruktura na potrzeby wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, 122 - Infrastruktura na potrzeby szkolnictwa podstawowego i średniego, 123 - Infrastruktura na potrzeby szkolnictwa wyższego, 124 - Infrastruktura na potrzeby kształcenia i szkolenia zawodowego oraz edukacji dorosłych

Opis działania

Typy projektów:

1. Inwestycje w infrastrukturę edukacji przedszkolnej, w tym w szczególności na obszarach deficytowych, m. in.: budowa, rozbudowa, przebudowa, adaptacja i modernizacja obiektów na potrzeby prowadzenia działalności edukacyjnej, w tym m.in. place zabaw wraz z zapewnieniem niezbędnego wyposażenia gwarantującego wysoką jakość kształcenia.
2. Inwestycje w infrastrukturę włączającą dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
3. Adaptacja pracowni symulujących rzeczywiste warunki pracy do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami w szkołach/placówkach ogólnodostępnych.
4. Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego w celu dostosowania do potrzeb rynku pracy, m.in. budowa, rozbudowa, przebudowa, adaptacja i modernizacja infrastruktury placówek oświaty i zapewnienie niezbędnego wyposażenia placówek gwarantującego wysoką jakość kształcenia.
5. Inwestycje w infrastrukturę kształcenia ustawicznego zawodowego i praktycznego prowadzonego w formach pozaszkolnych, tj. kwalifikacyjnych kursów zawodowych, kursów umiejętności zawodowych (z wyłączeniem kursów kompetencji ogólnych), w celu umożliwienia uzyskania i uzupełnienia umiejętności i kwalifikacji zawodowych osób dorosłych.
6. Inwestycje w infrastrukturę szkolnictwa wyższego zawodowego oraz specjalistyczną infrastrukturę (typu pracownie zawodowe) szkolnictwa wyższego akademickiego prowadzącego studia o profilu praktycznym w celu podniesienia jakości kształcenia i dostosowania do potrzeb rynku pracy, m.in. budowa, rozbudowa, przebudowa, adaptacja i modernizacja infrastruktury i zapewnienie niezbędnego wyposażenia (dla osób ze specjalnymi potrzebami).

Ad. 1.:

- Wsparcie dotyczyć będzie również m.in.:
- wzmocnienia potencjału w zakresie wyposażenia ICT podmiotów edukacji przedszkolnej celem świadczenia wysokiej jakości usług edukacyjnych (w tym w zakresie zdalnego nauczania) oraz dostosowania oferty edukacyjnej do szybko zmieniających się technologii i trendów na rynku pracy

(wyłącznie jako element projektu).

- Wsparcie infrastrukturalne co do zasady może zostać skierowane na finansowane projektów realizowanych w oparciu o istniejącą bazę lokalową. W wyjątkowych sytuacjach, w przypadku braku możliwości adaptacji istniejących budynków możliwa będzie budowa nowych obiektów lub rozbudowa istniejących związanych bezpośrednio z prowadzeniem działalności edukacyjnej w deficytowych obszarach. W takich przypadkach wnioskodawca będzie musiał przedstawić szerokie uzasadnienie wskazujące, że zaproponowane rozwiązania stanowią element strategicznego podejścia do obszaru edukacji przedszkolnej na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego i uwzględniają uwarunkowania demograficzne. Drugi wyjątek dot. odtworzenia zabudowy zdegradowanej w stopniu uniemożliwiającym jej regenerację/renowację (zastąpienie starego budynku nowym). W takim przypadku, wnioskodawca zobowiązany będzie do przedstawienia wiarygodnych analiz potwierdzających, iż stopień zdegradowania budynku uniemożliwia jego regenerację/renowację, w tym analiz potwierdzających efektywność kosztową takiego rozwiązania. Za wiarygodną analizę uznana będzie ekspertyza techniczna wykonana przez osobę posiadającą tytuł rzeczoznawcy budowlanego nadany przez właściwy organ samorządu zawodowego.
- W ramach tego typu projektów przewidziano wsparcie do wysokości 15% współfinansowania unijnego działań społecznych obejmujących m.in. działania ukierunkowane na rozwój potencjału ludzkiego w zakresie podnoszenia kwalifikacji i kompetencji.

Ad. 4.:

a) Wsparcie dotyczyć będzie m.in.:

- uzupełnienia infrastruktury przyszkolnej o infrastrukturę sportową, w tym przystosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (wyłącznie jako część większego projektu oraz gdy zapewniona zostanie pełna dostępność do wspartej infrastruktury). Wsparcie infrastruktury sportowej będzie możliwe, o ile wynika to z analizy potrzeb, jest powiązane z celami EFS+ i wspiera rozwój działań integracyjnych, włączających, w ramach walki z wykluczeniem społecznym,
- przystosowania infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Ad. 5:

b) Wsparcie dotyczyć będzie m.in.:

- przebudowy, adaptacji i modernizacji infrastruktury i zapewnienie niezbędnego wyposażenia gwarantującego wysoką jakość kształcenia,
- przystosowania infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- wzmocnienia potencjału w zakresie wyposażenia ICT podmiotów kształcenia ustawicznego zawodowego i praktycznego prowadzonego w formach pozaszkolnych, celem świadczenia wysokiej jakości usług edukacyjnych (w tym w zakresie zdalnego nauczania) oraz dostosowania oferty edukacyjnej do szybko zmieniających się technologii i trendów na rynku pracy (z zastrzeżeniem, że inwestycje nie mogą dotyczyć zakresu wsparcia, który będzie objęty KPO).

Ad. 4, 5:

- Interwencja w zakresie wsparcia kształcenia szkolnictwa zawodowego co do zasady będzie bazować na wykorzystaniu obecnej infrastruktury, którą należy dostosować do warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej.
- Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego, szkoleń zawodowych oraz uczenia się przez całe życie powinny być skoncentrowane na dostosowaniu szkolnictwa do wymogów zgodnych z

aktualnym i prognozowanym zapotrzebowaniem rynku pracy.

- Interwencja realizowana w ramach działań związanych ze wsparciem infrastruktury kształcenia ustawicznego musi być wykorzystywana w procesie organizacji i prowadzenia dla osób dorosłych:

- kwalifikacyjnych kursów zawodowych,
- kursów umiejętności (z wyłączeniem kursów kompetencji ogólnych),

w celu umożliwienia uzyskania i uzupełnienia umiejętności i kwalifikacji zawodowych osób dorosłych.

- W ramach tego typu projektu przewidziano wsparcie działań społecznych do wysokości 15% współfinansowania unijnego obejmujących m.in. działania ukierunkowane na rozwój potencjału ludzkiego w zakresie podnoszenia kwalifikacji i kompetencji oraz w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz zawodowego dla uczniów.

Ad. 6:

1. Wsparcie dotyczyć będzie m.in.:

- uzupełnienia infrastruktury przyszkolnej o infrastrukturę sportową, w tym przystosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (z zastrzeżeniem, że wsparcie infrastruktury sportowej może wyłącznie być częścią większego projektu oraz zapewniać pełną dostępność do wspartej infrastruktury).
- przystosowania infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- wzmocnienia potencjału w zakresie wyposażenia ICT podmiotów szkolnictwa wyższego zawodowego, wyższego akademickiego prowadzącego studia o profilu praktycznym, celem świadczenia wysokiej jakości usług edukacyjnych (w tym w zakresie zdalnego nauczania) oraz dostosowania oferty edukacyjnej do szybko zmieniających się technologii i trendów na rynku pracy (z zastrzeżeniem, że inwestycje nie mogą dotyczyć zakresu wsparcia, który będzie objęty KPO).

2. Interwencja będzie bazować na wykorzystaniu obecnej infrastruktury, którą należy dostosować do warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej. Tym samym niekwalifikowalne będą koszty budowy nowych budynków.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.

2. Realizowane przedsięwzięcia muszą zostać zidentyfikowane w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji ZIT, pozytywnie zaopiniowanej pod kątem możliwości jej finansowania w ramach Programu, przez IZ.

3. Realizowane inwestycje muszą mieć charakter zintegrowany, tj. muszą wpisywać się w cele rozwoju obszaru funkcjonalnego objętego instrumentem i być ukierunkowane na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych –projekt musi mieć wpływ na więcej niż 1 gminę w MOF oraz jego realizacja musi być uzasadniona w części diagnostycznej oraz w części kierunkowej strategii. Inwestycje te muszą spełniać jeden z warunków: muszą być projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej lub deklarowany powinien być wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury.

4. Warunkiem udzielenia wsparcia jest zgodność projektu z „Mapą potrzeb w zakresie infrastruktury edukacyjnej i społecznej w województwie lubelskim”.

5. Szkoły specjalne i inne placówki prowadzące do segregacji lub utrzymania segregacji jakiegokolwiek grupy defaworyzowanej i/lub zagrożonej wykluczeniem społecznym nie będą wspierane w zakresie infrastruktury i wyposażenia.

6. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę i rozwój usług edukacyjnych muszą być zgodne z wymogami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, w tym Komentarzem Ogólnym nr 4.
7. Koniecznym warunkiem realizacji inwestycji jest posiadanie przez wnioskodawcę jasnej wizji, w tym diagnozy potrzeb i deficytów w obszarze interwencji z uwzględnieniem analizy pod kątem trendów demograficznych i kompleksowych planów wykorzystania powstałej infrastruktury. Przedmiotowa analiza musi wykazywać zgodność z „Mapą potrzeb w zakresie infrastruktury edukacyjnej i społecznej w województwie lubelskim”.
8. Wsparcie infrastruktury sportowej będzie możliwe, o ile wynika to z analizy potrzeb, jest powiązane z celami EFS+ i wspiera rozwój działań integracyjnych, włączających, w ramach walki z wykluczeniem społecznym. W przypadku przedszkoli, możliwe będzie wsparcie infrastruktury sportowej typu boisko, urządzenia sprawnościowe dla dzieci, wyposażenie sali sportowej.
9. Premiowana będzie komplementarność wsparcia, w tym z EFS+.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2743), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

Grupa docelowa

mieszkańcy miast i ich obszarów funkcjonalnych

Słowa kluczowe

infrastruktura_educacji_ogólnej, infrastruktura_educacji_przedszkolnej,
infrastruktura_kształcenia_ustawicznego, infrastruktura_kształcenia_zawodowego,
infrastruktura_wyższego_szkolnictwa_zawodowego, kształcenie_dorosłych, kształcenie_zawodowe,
szkoła_podstawowa, wychowanie_przedszkolne, Zintegrowane_Inwestycje_Terytorialne

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO124 - Liczba doposażonych przedszkoli

WLWK-PLRO191 - Liczba doposażonych szkół

WLWK-PLRO131 - Liczba doposażonych uczelni

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO123 - Liczba przebudowanych lub rozbudowanych przedszkoli

WLWK-PLRO127 - Liczba przebudowanych lub rozbudowanych szkół

WLWK-PLRO129 - Liczba wspartych uczelni pod kątem budowy infrastruktury dydaktycznej i naukowej

WLWK-PLRO122 - Liczba wybudowanych przedszkoli

WLWK-PLRO126 - Liczba wybudowanych szkół

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO066 - Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach opieki nad dziećmi

WLWK-RCO067 - Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach oświatowych

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR070 - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki nad dziećmi

WLWK-RCR071 - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek oświatowych

PROG-FELCR09 - Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających ze wspartych dostosowanych obiektów

Działanie FELU.07.06 Infrastruktura usług i integracji społecznej

Cel szczegółowy

EFRR.CP4.III - Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

27 721 266,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

23 563 076,00

Zakres interwencji

126 - Infrastruktura mieszkaniowa (inna niż dla migrantów, uchodźców i osób objętych ochroną międzynarodową lub ubiegających się o nią), 127 - Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do włączenia społecznego

Opis działania

Typy projektów:

1. Projekty w zakresie:

a) robót budowlanych i wyposażenia infrastruktury społecznej powiązanej z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej, rozwoju usług w społeczności lokalnej i deinstytucjonalizacji usług w powiązaniu z działaniami EFS+ w ramach rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w CS 4k),

b) robót budowlanych i wyposażenia infrastruktury społecznej na rzecz integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów w powiązaniu z działaniami EFS+ w ramach rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w CS 4k) oraz w ramach działań skierowanych do obywateli państw trzecich w CS 4i),

c) robót budowlanych i wyposażenia infrastruktury na potrzeby realizacji usług w społeczności lokalnej w szczególności na rzecz osób z niepełnosprawnościami, przewlekle chorych i osób starszych w powiązaniu z działaniami EFS+ w ramach rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w CS 4k),

d) robót budowlanych i wyposażenia infrastruktury mieszkań treningowych i wspomaganych (w uzasadnionych przypadkach także zakup lokali mieszkalnych na przedmiotowe cele) skierowanej w szczególności dla osób opuszczających pieczę zastępczą, zakłady poprawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, w powiązaniu z działaniami EFS+ w ramach rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w CS 4k) oraz działań ukierunkowanych na deinstytucjonalizację pieczy zastępczej czy usług dla osób w kryzysie bezdomności w CS 4i),

e) robót budowlanych i wyposażenia infrastruktury mieszkań treningowych i wspomaganych, mieszkań z usługami/ze wsparciem (w uzasadnionych przypadkach także zakup lokali mieszkalnych na przedmiotowe cele) skierowanej dla cudzoziemców objętych indywidualnym planem integracji w powiązaniu z działaniami EFS+ w ramach rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w CS 4k) oraz w ramach działań skierowanych do obywateli państw trzecich w CS 4i).

2. Wsparcie infrastruktury (mieszkania/lokale – z wyłączeniem budowy nowych obiektów) wykorzystywanej w ramach najmu socjalnego, w tym dla cudzoziemców objętych indywidualnym planem integracji w powiązaniu z działaniami EFS+ w ramach rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w CS 4k) oraz w ramach działań skierowanych do obywateli państw trzecich w CS 4i).

Wszystkie ww. działania będą komplementarne /realizowane w powiązaniu z działaniami zaplanowanymi do realizacji w ramach FERS m.in w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego kadr opieki długoterminowej w aspekcie społecznym. Wsparcie infrastruktury mieszkaniowej będzie wdrażane w sposób zintegrowany z działaniami z obszarów edukacji, zdrowia, zatrudnienia i opieki społecznej, celem zapewnienia kompleksowego wsparcia.

Ad.1

1. Wsparcie dla ZAZ oraz WTZ ze środków EFRR będzie mieć charakter warunkowy tj. będzie możliwe tylko o ile placówka otrzyma wsparcie z EFS+ zgodnie z warunkami wskazanymi w Programie w ramach CS 4h) oraz gdy będzie wynikało z RPDl.

Ad.1 lit. d i e oraz 2:

2. Realizowane w ramach programu inwestycje w obiekty mieszkalne (w tym infrastruktura mieszkalnictwa o charakterze treningowym i wspomaganym, mieszkań z usługami/ze wsparciem oraz wykorzystywana w ramach najmu socjalnego) nie mogą przyczyniać się do segregacji przestrzennej grup marginalizowanych. Wsparcie lokale nie powinny być zapewniane na obszarach odizolowanych od społeczności lokalnej i słabo skomunikowanych.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Ze względu na horyzontalną zasadę deinstytucjonalizacji, środki europejskie mogą być przeznaczane wyłącznie na infrastrukturę placówek świadczących usługi w społeczności lokalnej, a więc z poszanowaniem zasad indywidualizacji wsparcia, zapewnienia osobom kontroli nad swoim życiem i decyzjami, które ich dotyczą, pierwszeństwa indywidualnych potrzeb mieszkańców przed wymaganiami organizacyjnymi. W związku z powyższym inwestycje infrastrukturalne w placówki świadczące całodobową opiekę długoterminową w instytucjonalnych formach są niedozwolone. Możliwe będą natomiast inwestycje z EFS+ pozwalające na świadczenie przez te placówki usług w społeczności lokalnej, polegających na realizowaniu (w oparciu o posiadane zasoby) działań poza dotychczasowymi zadaniami, w tym m.in. form wsparcia dziennego, środowiskowego, wsparcia wytchnieniowego, mieszkalnictwa wspomaganego i treningowego. Rozbudowa usług środowiskowych przy takich placówkach nie może wzmacniać form instytucjonalnych. Decyzje o udzieleniu wsparcia powinny być poprzedzone analizą dostępnych form świadczenia usług (tj. instytucjonalne, środowiskowe i w rodzinie) oraz uwzględniać indywidualne potrzeby jednostek, które będą odbiorcami usług (w tym preferowane przez nich opcje opieki). Jeśli opcje preferowane przez odbiorców usług nie są dostępne, priorytetem powinno być ich zapewnienie.
3. Warunkiem udzielenia wsparcia będzie zgodność projektu ze zdiagnozowanymi na poziomie regionu potrzebami, określonymi w ramach dokumentu „Mapa potrzeb w zakresie infrastruktury edukacyjnej i społecznej w województwie lubelskim”.
4. Rozwój usług społecznych na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, wspierany ze środków EFRR, będzie zgodny z założeniami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych (UNCRPD), w tym Komentarzem ogólnym Nr 5 (2017) oraz Uwagami końcowymi dla

Polski Komitetu ONZ ds. Praw Osób Niepełnosprawnych (CRPD), Strategią Rozwoju Usług Społecznych - polityka publiczna na lata 2021-2030 (z perspektywą do 2035 r.), jak też z kierunkami wskazanymi w Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu (aktualizacja 2021-2027) i Strategią na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030”.

5. Premiowana będzie komplementarność wsparcia, w tym z EFS+.

6. Preferowane będą projekty wynikające ze strategii terytorialnych opracowanych przez partnerstwa JST w celu wdrażania Innego Instrumentu Terytorialnego (strategii rozwoju ponadlokalnego lub strategii IIT).

7. W ramach Działania przewidziano wsparcie działań społecznych, typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych. Wartość niniejszych zadań nie może przekroczyć 15% współfinansowania unijnego projektu.

8. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

9. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.

10. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego.

11. Warunkiem udzielenia wsparcia będzie zgodność projektu z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2743), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; 5% - projekty współfinansowane z Budżetu Państwa; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe

Grupa docelowa

dzieci i młodzież przebywające w pieczy zastępczej lub ją opuszczające, mieszkańcy obszarów o niezadowalającej dostępności do usług społecznych (w tym słabiej rozwiniętych gospodarczo i terenów wiejskich), osoby doświadczające przemocy, w tym przemocy w rodzinie, osoby lub rodziny wykluczone lub zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym osoby uciekające z terenu Ukrainy, oraz otoczenie tych osób (m.in. rodzina, środowisko lokalne), osoby narażone na umieszczenie w instytucjach całodobowych lub przebywające w instytucjach całodobowych, osoby potrzebujące interwencji kryzysowej, osoby usamodzielniane (w tym osoby dorosłe), osoby usamodzielniane i opuszczające pieczę

zastępczą, osoby w kryzysie bezdomności i zagrożone wykluczeniem mieszkaniowym, osoby wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, osoby z niepełnosprawnościami

Słowa kluczowe

deinstytucjonalizacja, dostępność, infrastruktura, placówki_wsparcia_dziennego, sprzęt, usługi_społeczne, włączenie_społeczne

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO205 - Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne

WLWK-RCO065 - Pojemność nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR067 - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych

WLWK-PLRR105 - Roczna liczba użytkowników obiektów świadczących usługi społeczne

PROG-FELCR02 - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych podmiotów realizujących usługi społeczne

Działanie FELU.07.07 Infrastruktura usług i integracji społecznej w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

Cel szczegółowy

EFRR.CP4.III - Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

2 188 235,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

1 860 000,00

Zakres interwencji

126 - Infrastruktura mieszkaniowa (inna niż dla migrantów, uchodźców i osób objętych ochroną międzynarodową lub ubiegających się o nią), 127 - Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do włączenia społecznego

Opis działania

Typy projektów:

1. Projekty w zakresie:

- a) robót budowlanych i wyposażenia infrastruktury społecznej powiązanej z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej, rozwoju usług w społeczności lokalnej i deinstytucjonalizacji usług w powiązaniu z działaniami EFS+ w ramach rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w CS 4k),
  - b) robót budowlanych i wyposażenia infrastruktury społecznej na rzecz integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów w powiązaniu z działaniami EFS+ w ramach rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w CS 4k) oraz w ramach działań skierowanych do obywateli państw trzecich w CS 4i),
  - c) robót budowlanych i wyposażenia infrastruktury na potrzeby realizacji usług w społeczności lokalnej w szczególności na rzecz osób z niepełnosprawnościami, przewlekle chorych i osób starszych w powiązaniu z działaniami EFS+ w ramach rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w CS 4k),
  - d) robót budowlanych i wyposażenia infrastruktury mieszkań treningowych i wspomaganych (w uzasadnionych przypadkach także zakup lokali mieszkalnych na przedmiotowe cele) skierowanej w szczególności dla osób opuszczających pieczę zastępczą, zakłady poprawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, w powiązaniu z działaniami EFS+ w ramach rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w CS 4k) oraz działań ukierunkowanych na deinstytucjonalizację pieczy zastępczej czy usług dla osób w kryzysie bezdomności w CS 4l),
  - e) robót budowlanych i wyposażenia infrastruktury mieszkań o charakterze treningowym i wspomagającym, mieszkań z usługami/ze wsparciem (w uzasadnionych przypadkach także zakup lokali mieszkalnych na przedmiotowe cele) skierowanej dla cudzoziemców objętych indywidualnym planem integracji w powiązaniu z działaniami EFS+ w ramach rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w CS 4k) oraz w ramach działań skierowanych do obywateli państw trzecich w CS 4i).
2. Wsparcie infrastruktury (mieszkania/lokale – z wyłączeniem budowy nowych obiektów) wykorzystywanej w ramach najmu socjalnego, w tym dla cudzoziemców objętych indywidualnym planem integracji w powiązaniu z działaniami EFS+ w ramach rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w CS 4k)

oraz w ramach działań skierowanych do obywateli państw trzecich w CS 4i).

Wszystkie ww. działania będą komplementarne/realizowane w powiązaniu z działaniami zaplanowanymi do realizacji w ramach FERS m.in. w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego kadr opieki długoterminowej w aspekcie społecznym. Wsparcie infrastruktury mieszkaniowej będzie wdrażane w sposób zintegrowany z działaniami z obszarów edukacji, zdrowia, zatrudnienia i opieki społecznej, celem zapewnienia kompleksowego wsparcia.

Ad.1

Wsparcie dla ZAZ oraz WTZ ze środków EFRR będzie mieć charakter warunkowy tj. będzie możliwe tylko o ile placówka otrzyma wsparcie z EFS+ zgodnie z warunkami wskazanymi w Programie w ramach CS 4h) oraz gdy będzie wynikało z RPD1.

Ad.1 lit. d i e oraz 2:

Realizowane w ramach programu inwestycje w obiekty mieszkalne (w tym infrastruktura mieszkalnictwa o charakterze treningowym i wspomagającym, mieszkań z usługami/ze wsparciem oraz wykorzystywanego w ramach najmu socjalnego) nie mogą przyczyniać się do segregacji przestrzennej grup marginalizowanych. Wsparte lokale nie powinny być zapewniane na obszarach odizolowanych od społeczności lokalnej i słabo skomunikowanych.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Realizowane przedsięwzięcia muszą zostać zidentyfikowane w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji ZIT, pozytywnie zaopiniowanej pod kątem możliwości jej finansowania w ramach Programu, przez IZ.
3. Realizowane inwestycje muszą mieć charakter zintegrowany, tj. muszą wpisywać się w cele rozwoju obszaru funkcjonalnego objętego instrumentem i być ukierunkowane na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych – projekt musi mieć wpływ na więcej niż 1 gminę w MOF oraz jego realizacja musi być uzasadniona w części diagnostycznej oraz w części kierunkowej strategii. Inwestycje te muszą spełniać jeden z warunków: muszą być projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej lub deklarowany powinien być wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury.
4. Ze względu na horyzontalną zasadę deinstytucjonalizacji, środki europejskie mogą być przeznaczane wyłącznie na infrastrukturę placówek świadczących usługi w społeczności lokalnej, a więc z poszanowaniem zasad indywidualizacji wsparcia, zapewnienia osobom kontroli nad swoim życiem i decyzjami, które ich dotyczą, pierwszeństwa indywidualnych potrzeb mieszkańców przed wymaganiami organizacyjnymi. W związku z powyższym inwestycje infrastrukturalne w placówki świadczące całodobową opiekę długoterminową w instytucjonalnych formach są niedozwolone. Możliwe będą natomiast inwestycje z EFS+ pozwalające na świadczenie przez te placówki usług w społeczności lokalnej, polegających na realizowaniu (w oparciu o posiadane zasoby) działań poza dotychczasowymi zadaniami, w tym m.in. form wsparcia dziennego, środowiskowego, wsparcia wytchnieniowego, mieszkalnictwa wspomagane. Rozbudowa usług środowiskowych przy takich placówkach nie może wzmocniać form instytucjonalnych. Decyzje o udzieleniu wsparcia powinny być poprzedzone analizą dostępnych form

świadczenia usług (tj. instytucjonalne, środowiskowe i w rodzinie) oraz uwzględniać indywidualne potrzeby jednostek, które będą odbiorcami usług (w tym preferowane przez nich opcje opieki). Jeśli opcje preferowane przez odbiorców usług nie są dostępne, priorytetem powinno być ich zapewnienie.

5. Warunkiem udzielenia wsparcia będzie zgodność projektu ze zdiagnozowanymi na poziomie regionu potrzebami, określonymi w ramach dokumentu „Mapa potrzeb w zakresie infrastruktury edukacyjnej i społecznej w województwie lubelskim”.

6. Rozwój usług społecznych na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, wspierany ze środków EFRR, będzie zgodny z założeniami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych (UNCRPD), w tym Komentarzem ogólnym Nr 5 (2017) oraz Uwagami końcowymi dla Polski Komitetu ONZ ds. Praw Osób Niepełnosprawnych (CRPD), Strategią Rozwoju Usług Społecznych - polityka publiczna na lata 2021-2030 (z perspektywą do 2035 r.) jak też z kierunkami wskazanymi w Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu (aktualizacja 2021-2027) i Strategią na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030”.

7. W ramach Działania przewidziano wsparcie działań społecznych, typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych. Wartość niniejszych zadań nie może przekroczyć 15% współfinansowania unijnego projektu.

8. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

9. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.

10. Warunkiem udzielenia wsparcia będzie zgodność projektu z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre

rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2743), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

Grupa docelowa

mieszkańcy miast i ich obszarów funkcjonalnych

Słowa kluczowe

deinstytucjonalizacja, dostępność, infrastruktura, placówki_wsparcia_dziennego, sprzęt, usługi_społeczne, włączenie_społeczne, Zintegrowane_Inwestycje_Terytorialne

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO205 - Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO065 - Pojemność nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR067 - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych

WLWK-PLRR105 - Roczna liczba użytkowników obiektów świadczących usługi społeczne

PROG-FELCR02 - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych podmiotów realizujących usługi społeczne

Działanie FELU.07.08 Infrastruktura ochrony zdrowia

Cel szczegółowy

EFRR.CP4.V - Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

90 352 941,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

76 800 000,00

Zakres interwencji

128 - Infrastruktura zdrowotna, 129 - Wyposażenie opieki zdrowotnej

Opis działania

Typy projektów:

1. Wdrożenie standardów dostępności w POZ w celu poprawy dostępności placówek POZ dla osób ze szczególnymi potrzebami w obszarze architektonicznym, cyfrowym, komunikacyjnym i organizacyjnym.
2. Rozwój POZ/AOS poprzez budowę, przebudowę i modernizację obiektów infrastruktury ochrony zdrowia i/lub ich wyposażenie, m.in. w sprzęt medyczny, w celu poprawy dostępu do świadczeń, w tym przede wszystkim na obszarach słabiej rozwiniętych gospodarczo i terenach wiejskich.
3. Wsparcie procesu deinstytucjonalizacji usług zdrowotnych w zakresie opieki długoterminowej świadczonej w formie środowiskowej (w tym dziennej, domowej, paliatywnej i hospicyjnej) oraz środowiskowej opieki psychiatrycznej i Centrów Zdrowia Psychicznego poprzez budowę, przebudowę i modernizację obiektów infrastruktury ochrony zdrowia i/lub ich wyposażenie, m.in. w sprzęt medyczny
4. Wzmocnienie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, w tym pozaszpitalnej oraz poprawa dostępności do opieki jednego dnia poprzez budowę, przebudowę, modernizację i/lub wyposażenie, m.in. w sprzęt medyczny.

Każde z ww. działań będzie komplementarne/realizowane w powiązaniu z działaniami zaplanowanymi do realizacji w ramach CS 4 k) – komplementarność wewnątrzprogramowa oraz z FERS w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego kadr medycznych oraz przedstawicieli innych zawodów związanych z ochroną zdrowia.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Wyłączeniu ze wsparcia podlegają jednorazowe wyroby medyczne oraz produkty lecznicze.
3. Dopuszcza się możliwość dofinansowania wyposażenia socjalno-bytowego (jako niezbędnego elementu projektu) – przy czym nie może ono stanowić więcej niż 15% wydatków kwalifikowalnych w projekcie.
4. Dopuszcza się możliwość dofinansowania zakupu wyposażenia biurowego/ administracyjnego (jako niezbędnego elementu projektu) – przy czym nie może ono stanowić więcej niż 5% wydatków kwalifikowalnych w projekcie.
5. Wyłączeniu ze wsparcia podlegać będą projekty, które kwalifikują się do otrzymania wsparcia w ramach programów krajowych (w tym m.in. infrastruktura Państwowego Ratownictwa Medycznego).
6. Warunkiem realizacji wsparcia w zakresie opieki nad osobami z zaburzeniami i chorobami psychicznymi oraz opieki paliatywnej bądź hospicyjnej oraz w zakresie świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych wykonywanych w ramach opieki długoterminowej powinien być rozwój zdeinstytucjonalizowanych form opieki nad pacjentem.

7. Do dofinansowania mogą być przyjęte projekty zgodne z dokumentem „Zdrowa przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.(w ramach Celu 1.1 [Dostępność] Zapewnienie równej dostępności do świadczeń zdrowotnych w ilości i czasie adekwatnych do uzasadnionych potrzeb zdrowotnych społeczeństwa oraz Celu 3.2 [Infrastruktura] Rozwój i modernizacja infrastruktury ochrony zdrowia zgodny z potrzebami zdrowotnymi społeczeństwa) wraz z załącznikami dotyczącymi deinstytucjonalizacji opieki nad osobami starszymi i opieki nad osobami z zaburzeniami psychicznymi.
8. Do dofinansowania mogą być przyjęte projekty zgodne z Mapą potrzeb zdrowotnych na okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2026 r.
9. Do dofinansowania mogą być przyjęte projekty zgodne z Wojewódzkim Planem Transformacji.
10. Wsparcie infrastrukturalne ze środków EFRR co do zasady może zostać skierowane na finansowanie projektów realizowanych w oparciu o istniejącą bazę lokalową. W wyjątkowych sytuacjach, w przypadku braku możliwości adaptacji istniejących budynków możliwa będzie budowa nowych obiektów.
11. Działania realizowane w ramach celu powinny służyć wsparciu infrastrukturalnemu podmiotów leczniczych oraz współpracujących z nimi komórek organizacyjnych/funkcjonalnych (zakładów, pracowni i laboratoriów).
12. Co do zasady, infrastruktura wytworzona w ramach projektu może być wykorzystywana wyłącznie na rzecz udzielania świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
13. Do dofinansowania mogą być przyjęte projekty infrastrukturalne w zakresie reformy zdrowia psychicznego komplementarne do wsparcia z poziomu krajowego realizowane po uzyskaniu stanowiska Ministra Zdrowia i Komitetu Sterującego ds. koordynacji wsparcia w sektorze zdrowia.
14. Inwestycje będą skupione przede wszystkim na pierwszym i drugim poziomie referencyjnym i nie będą prowadziły do zwiększenia ogólnej liczby łóżek szpitalnych w systemie ochrony zdrowia, w tym w dziedzinie psychiatrii oraz psychiatrii dziecięcej. Trzeci poziom referencyjny może być wspierany jedynie w ramach kompleksowych projektów Centrów Zdrowia Psychicznego obejmujących inwestycje we wszystkie poziomy referencyjne.
15. Inwestycje w nowoczesną infrastrukturę i sprzęt szpitali, w tym wsparcie na rzecz diagnostyki będą możliwe, o ile będą nakierowane na rozwój opieki jednego dnia oraz wzmocnienie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej.
16. Premiowane będą projekty zakładające poprawę dostępu do POZ i AOS (zwłaszcza w zakresie wzmocnienia roli POZ w dostarczaniu usług zdrowotnych) oraz wspierające rozwój opieki koordynowanej.
17. Wykluczeniu ze wsparcia podlegają inwestycje infrastrukturalne w placówki świadczące całodobową opiekę długoterminową w instytucjonalnych formach, w tym zakłady opiekuńczo-lecznicze oraz zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze.
18. Interwencja w obszarze zdrowia będzie podlegała uzgodnieniom zgodnie z przyjętym systemem koordynacji (z uwzględnieniem Komitetu Sterującego do spraw koordynacji wsparcia w sektorze zdrowia).
19. Projekty planowane do wsparcia muszą posiadać stosowną opinię o celowości inwestycji (OCI) - jeśli dotyczy.
20. Działania w zakresie onkologii powinny być zgodne z Narodową Strategią Onkologiczną.

21. W ramach Działania przewidziano wsparcie działań typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych. Wartość niniejszych zadań nie może przekroczyć 15% współfinansowania unijnego projektu.
22. Premiowana będzie komplementarność wsparcia, w tym z EFS+.
23. W KPO w obszarze zdrowia wdrażane będą reformy przede wszystkim w zakresie leczenia szpitalnego. EFS+ oraz EFRR będą uzupełniać i wzmacniać te reformy poprzez inwestycje w POZ i AOS. Projekty finansowane w ramach programu regionalnego ze środków EFRR lub EFS+ nie mogą powielać zakresu, na który dany podmiot otrzymał wsparcie w ramach KPO.
24. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
25. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytocznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytocznymi.
26. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2743), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki

Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; 5% - projekty współfinansowane z Budżetu Państwa; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Instytucje ochrony zdrowia

Grupa docelowa

mieszkańcy obszarów o niezadawalającej dostępności do specjalistycznych usług zdrowotnych, noworodki, dzieci i kobiety – w zakresie ambulatoryjnej opieki nad matką i dzieckiem, obywatele państw trzecich, migranci i uchodźcy (szczególnie osoby opuszczające Ukrainę w związku z agresją Federacji Rosyjskiej), osoby starsze, osoby wymagające wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, osoby z kategorii wysokiego ryzyka socjalnego (bezrobotne, ubogie, opuszczające placówki), osoby z problemami zdrowia psychicznego, osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym

Słowa kluczowe

AOS, dostępność, dzienny_dom_opieki_medycznej_DD0M, infrastruktura_ochrony_zdrowia, poradnia, POZ, sprzęt_medyczny, usługi_zdrowotne, zdrowie, zdrowie_psychiczne

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO217 - Liczba wspartych istniejących Centrów Zdrowia Psychicznego

WLWK-PLRO216 - Liczba wspartych nowych Centrów Zdrowia Psychicznego

WLWK-PLRO202 - Liczba wspartych podmiotów leczniczych udzielających świadczeń w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS)

WLWK-PLRO204 - Liczba wspartych podmiotów leczniczych udzielających świadczeń w zakresie innym niż POZ, AOS, psychiatrii na I i II poziomie referencyjnym

WLWK-PLRO203 - Liczba wspartych podmiotów leczniczych udzielających świadczeń w zakresie psychiatrii na I i II poziomie referencyjnym

WLWK-PLRO201 - Liczba wspartych podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna (POZ)

WLWK-RCO069 - Pojemność nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR112 - Liczba pacjentów objętych opieką długoterminową w formach zdeinstytucjonalizowanych (osoby/rok)

WLWK-PLRR111 - Liczba porad udzielonych w ramach AOS wskutek inwestycji EFRR

WLWK-RCR073 - Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej

PROG-FELCR11 - Liczba pacjentów objętych opieką długoterminową w formach zdeinstytucjonalizowanych

PROG-FELCR10 - Liczba porad udzielonych w ramach AOS wskutek inwestycji EFRR

Działanie FELU.07.09 Zrównoważony rozwój dziedzictwa kulturowego

Cel szczegółowy

EFRR.CP4.VI - Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

55 904 706,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

47 519 000,00

Zakres interwencji

166 - Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury

Opis działania

Typy projektów:

1. Wsparcie obiektów zabytkowych, zespołów tych zabytków wraz z ich otoczeniem do pełnienia funkcji związanych z kulturą poprzez prace konserwatorskie, restauratorskie, rewaloryzacyjne, renowacyjne, roboty budowlane oraz ich modernizację (z wyłączeniem rozbiórki), w tym:
  - a) zakup, modernizacja wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej w obiektach będących celem projektu, roboty budowlane, modernizacja infrastruktury technicznej i sanitarnej (w tym z zakresu przystosowania obiektów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami) - wyłącznie jako element projektu,
  - b) prace konserwatorskie zabytków ruchomych (wyłącznie jako element projektu),
  - c) zapewnienie niezbędnych warunków funkcjonowania instytucji i twórców kultury w sieci (wyłącznie jako element projektu).
2. Przedsięwzięcia infrastrukturalne w sektorze kultury ukierunkowane na rozwijanie aktywności społecznej m.in. poprzez tworzenie /adaptację /dostosowanie budynków i przestrzeni do realizacji oferty kulturalno-edukacyjnej, rozwój innowacji społecznych, w tym:
  - a) zakup, modernizacja wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej w obiektach będących celem projektu, roboty budowlane, modernizacja infrastruktury technicznej i sanitarnej (w tym z zakresu przystosowania obiektów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami) - wyłącznie jako element projektu,
  - b) prace konserwatorskie zabytków ruchomych (wyłącznie jako element projektu),
  - c) zapewnienie niezbędnych warunków funkcjonowania instytucji i twórców kultury w sieci (wyłącznie jako element projektu).
3. Zakup wyposażenia niezbędnego do prowadzenia działalności kulturalnej, w tym możliwość zapewnienia niezbędnych warunków funkcjonowania instytucji i twórców kultury w sieci (wyłącznie jako element projektu).
4. Projekty z zakresu ochrony dziedzictwa niematerialnego.
5. Projekty dotyczące nowych produktów w dziedzinie kultury.
6. Monitoring i zabezpieczenie obiektów infrastruktury kultury i dziedzictwa kulturowego na

wypadek zagrożeń.

7. Rewaloryzacja i zachowanie zabytkowych ogrodów i parków.

8. Wsparcie dla fundacji kulturalnych, agencji i stowarzyszeń, które mobilizują nowych odbiorców za pomocą narzędzi i usług cyfrowych, ze szczególnym uwzględnieniem ułatwiania integracji osób znajdujących się w trudniejszej sytuacji.

Ad.1-8, z wyłączeniem ad.7:

1. Przy wyborze projektów do dofinansowania obok elementów takich jak analiza ekonomiczna, analiza finansowa czy analiza ryzyka, zastosowanie znajdą aspekty dotyczące:

- analizy popytu i oceny potrzeb - wykazanie zapotrzebowania na dany projekt w celu ograniczenia ryzyka nieefektywności przedsięwzięcia,
- oddziaływania na bezpośrednie otoczenie i tworzenie miejsc pracy stanowiące dodatnie efekty ekonomiczne realizowanej inwestycji,
- planu działalności w okresie trwałości projektu oraz trwałości finansowej projektu- promowane będą rozwiązania wpływające na poprawę efektywności funkcjonowania obiektów/instytucji w długim okresie jak również rozwiązania uwzględniające dywersyfikację źródeł finansowania działalności, tj. pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania,
- respektowania zasady zrównoważonego oddziaływania na środowisko- zastosowanie innowacyjnych rozwiązań energooszczędnych przyczyniających się do zmniejszenia zapotrzebowania i zużycia energii, a w efekcie zmniejszenia ogólnych kosztów eksploatacji budynków,
- potrzeby rozwoju cyfrowego- ułatwianie dostępu odbiorcom za pomocą narzędzi i usług cyfrowych, ze szczególnym uwzględnieniem integracji osób znajdujących się w trudniejszej sytuacji,
- dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami- promowane będą projekty, w których jednym z elementów będą zmiany techniczne istniejącej infrastruktury, poprawiające dostępność dla osób z niepełnosprawnościami,
- stabilności i efektywności finansowej oraz odporności na kryzys,
- dążenia do realizacji założeń Nowego Europejskiego Bauhausu,
- wykorzystania zapisów dokumentu „Europejskie Zasady Jakości dla finansowanych przez UE interwencji o potencjalnym wpływie na dziedzictwo kulturowe” (ICOMOS).

Ad. 7

1. Przy wyborze projektów do dofinansowania obok elementów takich jak analiza ekonomiczna, analiza finansowa czy analiza ryzyka, zastosowanie znajdą aspekty dotyczące:

- analizy popytu i oceny potrzeb- wykazanie zapotrzebowania na dany projekt w celu ograniczenia ryzyka nieefektywności przedsięwzięcia,
- oddziaływania na bezpośrednie otoczenie i tworzenie miejsc pracy stanowiące dodatnie efekty ekonomiczne realizowanej inwestycji,
- planu działalności w okresie trwałości projektu oraz trwałości finansowej projektu- promowane będą rozwiązania wpływające na poprawę efektywności funkcjonowania obiektów/instytucji w długim okresie jak również rozwiązania uwzględniające dywersyfikację źródeł finansowania działalności tj. pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania,
- respektowania zasady zrównoważonego oddziaływania na środowisko- zastosowanie innowacyjnych rozwiązań energooszczędnych przyczyniających się do zmniejszenia zapotrzebowania i zużycia energii, a w efekcie zmniejszenia ogólnych kosztów eksploatacji budynków,

- dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami- promowane będą projekty, w których jednym z elementów będą zmiany techniczne istniejącej infrastruktury, poprawiające dostępność dla osób z niepełnosprawnościami,
- stabilności i efektywności finansowej oraz odporności na kryzys.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. W sektorze kultury inwestycje w zakresie budowy nowych obiektów będą dopuszczalne tylko w uzasadnionych przypadkach. Wyjątek od powyższej zasady dotyczy odtworzenia zabudowy zdegradowanej w stopniu uniemożliwiającym jej regenerację/renowację (zastąpienie starego budynku nowym). W takim przypadku, wnioskodawca zobowiązany będzie do przedstawienia wiarygodnych analiz potwierdzających, iż stopień zdegradowania budynku uniemożliwia jego regenerację/renowację, w tym analiz potwierdzających efektywność kosztową takiego rozwiązania. Za wiarygodną analizę uznana będzie ekspertyza techniczna wykonana przez osobę posiadającą tytuł rzeczoznawcy budowlanego nadany przez właściwy organ samorządu zawodowego.
3. Przedmiotem projektów realizowanych w ramach wsparcia sektora kultury będą obiekty związane wyłącznie z funkcją kulturalną.
4. Koszty budowy, modernizacji, konserwacji lub poprawy infrastruktury kultury i dziedzictwa kulturowego kwalifikują się do wsparcia, jeżeli w skali roku przynajmniej 80% czasu lub powierzchni tej infrastruktury jest wykorzystywane do celów związanych z kulturą.
5. Inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi) nie będą wspierane, chyba że stanowią nieodłączny element większego projektu, nie są one dominującym elementem tego projektu a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych. W miastach projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących - zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w inny sposób przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego.
6. Wyłączeniu ze wsparcia w ramach sektora kultury podlegają projekty:
  - a) realizowane przez:
    - państwowe instytucje kultury,
    - instytucje kultury współprowadzone przez administrację rządową i samorządową (z wyłączeniem przedsięwzięć uzgodnionych w kontrakcie programowym),
    - instytucje kultury posiadające zbiory wchodzące w zakres Narodowego Zasobu Bibliotecznego wymieniane w załączniku do Rozporządzenia Min. KIDN z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie narodowego zasobu bibliotecznego;
    - jednostki samorządu terytorialnego na rzecz samorządowych instytucji kultury oraz samorządowe instytucje kultury, położone w miastach średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze w przypadku otrzymania wsparcia ze środków programu krajowego;
  - b) dotyczące:
    - obiektów UNESCO wyłącznie na cele związane z prowadzeniem działalności kulturalnej - wpisy indywidualne i obszarowe,
    - Pomników Historii Prezydenta RP – wyłącznie na cele związane z prowadzeniem działalności kulturalnej - wpisy indywidualne i obszarowe.

- obiektów posiadających tytuł Znak Dziedzictwa Europejskiego.
- 7. Inwestycje o charakterze niekomercyjnym, niezarobkowym będą finansowane z dotacji. Instrumenty zwrotne dedykowane będą inwestycjom o potencjale komercyjnym.
- 8. Renowacja, konserwacja, rewaloryzacja i restauracja obiektów zabytkowych (w tym pomników) nie może być pojedynczą interwencją, tylko musi stanowić część większego przedsięwzięcia, które wiąże rozwój kultury z rozwojem gospodarczym, włączeniem społecznym i innowacjami społecznymi w skali regionu lub lokalnej.
- 9. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
- 10. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.
- 11. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 1678)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: dotacje w ramach operacji instrumentu finansowego, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; 5% - projekty współfinansowane z Budżetu Państwa z zastrzeżeniem projektów objętych pomocą publiczną; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerstwa, Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne

Grupa docelowa

instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu oraz ich pracownicy, mieszkańcy województwa, turyści

Słowa kluczowe

dziedzictwo_kulturowe, instytucja_kultury, kultura, muzeum, ochrona_zabytków, szkoła_artystyczna, sztuka, teatr, zabytki

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO141 - Liczba instytucji kultury objętych wsparciem

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-RCO077 - Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO143 - Liczba utworzonych punktów informacji turystycznej i infokiosków zapewniających obsługę w min. 2 językach obcych

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO140 - Liczba wspartych obiektów o charakterze niezabytkowym

WLWK-PLRO144 - Liczba wspartych obiektów w miejscach dziedzictwa naturalnego

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-PLRO139 - Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem

WLWK-PLRO138 - Liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem

WLWK-RCO003 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR077 - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

Działanie FELU.07.10 Turystyczne Lubelskie

Cel szczegółowy

EFRR.CP4.VI - Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

61 789 412,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

52 521 000,00

Zakres interwencji

165 - Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych

Opis działania

Typy projektów:

1. Wsparcie tworzenia nowych, rozbudowa istniejących miejsc atrakcyjnych turystycznie poprzez roboty budowlane, modernizację, wyposażenie infrastruktury ułatwiającej dostęp do miejsc i obszarów atrakcyjnych turystycznie, m.in. infrastruktura zlokalizowana wokół istniejących zbiorników wodnych (kąpieliska, plaże, pomosty, mola, przystanie wodne, bulwary, ścieżki rowerowe, ścieżki edukacyjne i dydaktyczne, promenady).
2. Roboty budowlane, modernizacja szlaków turystycznych i wyposażenie ich w niezbędną infrastrukturę (w tym z zakresu przystosowania obiektów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami).
3. Projekty dotyczące nowych produktów w dziedzinie turystyki wykorzystujące walory historyczne, kulturowe i przyrodnicze regionu.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Wsparcie w obszarze turystyki nie będzie obejmować działań na rzecz budowy nowych obiektów kubaturowych - budynków.
3. Przedmiotem projektów realizowanych w ramach wsparcia sektora turystyki będą obiekty związane wyłącznie z funkcją turystyczną.
4. Inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi) nie będą wspierane, chyba że stanowią nieodłączny element większego projektu, nie są one dominującym elementem tego projektu a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych. W miastach projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących - zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w inny sposób przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego.
5. W przypadku inwestycji w obszarze turystyki dopuszczone będą przedsięwzięcia realizowane na obszarze jednego regionu, skoordynowane z projektami w sąsiednich obszarach, unikając nakładania się i konkurencji oraz mające wpływ na stymulowanie aktywności turystycznej w regionie.
6. Wyłączeniu ze wsparcia w ramach sektora turystyki podlegają projekty o charakterze ponadregionalnym na obszarze programu krajowego Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej.
7. Przy wyborze projektów do dofinansowania obok elementów takich jak analiza ekonomiczna,

analiza finansowa czy analiza ryzyka, zastosowanie znajdują aspekty dotyczące:

- a) analizy popytu i oceny potrzeb - wykazanie zapotrzebowania na dany projekt w celu ograniczenia ryzyka nieefektywności przedsięwzięcia,
- b) oddziaływania na bezpośrednie otoczenie i tworzenie miejsc pracy stanowiące dodatnie efekty ekonomiczne realizowanej inwestycji,
- c) planu działalności w okresie trwałości projektu oraz trwałości finansowej projektu- promowane będą rozwiązania wpływające na poprawę efektywności funkcjonowania obiektów/instytucji w długim okresie jak również rozwiązania uwzględniające dywersyfikację źródeł finansowania działalności tj. pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania,
- d) respektowania zasady zrównoważonego oddziaływania na środowisko- zastosowanie innowacyjnych rozwiązań energooszczędnych przyczyniających się do zmniejszenia zapotrzebowania i zużycia energii, a w efekcie zmniejszenia ogólnych kosztów eksploatacji budynków,
- e) potrzeby rozwoju cyfrowego- ułatwianie dostępu odbiorcom za pomocą narzędzi i usług cyfrowych, ze szczególnym uwzględnieniem integracji osób znajdujących się w trudniejszej sytuacji,
- f) dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami- promowane będą projekty, w których jednym z elementów będą zmiany techniczne istniejącej infrastruktury, poprawiające dostępność dla osób z niepełnosprawnościami,
- g) stabilności i efektywności finansowej oraz odporności na kryzys.

8. Inwestycje o charakterze niekomercyjnym, niezarobkowym będą finansowane z dotacji. Instrumenty zwrotne dedykowane będą inwestycjom o potencjale komercyjnym.

9. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

10. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.

11. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: dotacje w ramach operacji instrumentu finansowego, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; 5% - projekty współfinansowane z Budżetu Państwa; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerstwa, Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne

Grupa docelowa

instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu oraz ich pracownicy, mieszkańcy województwa, turyści

Słowa kluczowe

park_krajobrazowy, park_narodowy, rekreacja, rezerwat_przyrody, rzeki, ścieżki_rowerowe, szlaki_educacyjne, tereny_rekreacyjne, trasy_turystyczne, turystyka

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO136 - Długość odnowionych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO137 - Długość utworzonych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-RCO077 - Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO143 - Liczba utworzonych punktów informacji turystycznej i infokiosków zapewniających obsługę w min. 2 językach obcych

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-RCO003 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych

PROG-FELCO18 - Liczba przebudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych

PROG-FELCO17 - Liczba wybudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR077 - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

Priorytet FELU.08 Zwiększanie spójności społecznej

Instytucja Zarządzająca

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

Fundusz

Europejski Fundusz Społeczny +

Cel Polityki

CP4 - Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

Miejsce realizacji

LUBELSKIE

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

306 427 700,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

260 463 545,00

Odsetek dla regionów słabiej rozwiniętych

100

Działanie FELU.08.01 Aktywizacja społeczna i zawodowa

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.H - Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

24 153 600,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

20 530 560,00

Zakres interwencji

152 - Działania na rzecz promowania równości szans i aktywnego udziału w życiu społecznym, 153 - Metody integracji z rynkiem pracy oraz powrotu na rynek pracy osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji

Opis działania

Typy projektów:

1. Kompleksowe programy na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób, rodzin, środowisk lokalnych zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz osób biernych zawodowo, w szczególności osób defaworyzowanych na rynku pracy, wykorzystujące instrumenty aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej i zdrowotnej oraz wsparcie towarzyszące w postaci: poprawy kompetencji w zakresie spędzania czasu wolnego i rekreacji oraz uczestnictwa w kulturze, a także poprawy warunków mieszkaniowych, w tym w ramach podmiotów reintegracyjnych (CIS i KIS) włącznie z tworzeniem nowych podmiotów.
2. Kompleksowe programy na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami, w szczególności wykorzystujące instrumenty aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej i zdrowotnej, z uwzględnieniem potrzeb w zakresie asystencji osobistej, w tym także w ramach podmiotów reintegracyjnych (WTZ, ZAZ, CIS, KIS) włącznie z tworzeniem nowych podmiotów, za wyjątkiem WTZ.
3. Podnoszenie świadomości na temat przepisów i polityk antydyskryminacyjnych; współpraca ze społecznościami lokalnymi, społeczeństwem obywatelskim (w tym organizacjami pozarządowymi) i partnerami społecznymi w celu zwalczania dyskryminacji, w tym działania promocyjne, kampanie informacyjne i inicjatywy informacyjne z udziałem „ambasadorów” (osób uznanych i szanowanych w społeczności docelowej).
4. Projekty bezpośrednio związane ze zwalczaniem wszelkich form dyskryminacji – stworzenie systemu wsparcia dla osób dyskryminowanych (np. ofiar mowy nienawiści lub przemocy ze względu na orientację seksualną, pochodzenie etniczne, niepełnosprawność i inne powody).
5. Budowanie potencjału partnerów społecznych w obszarze włączenia społecznego w zakresie podnoszenia świadomości polityk i przepisów antydyskryminacyjnych, aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia.
6. Budowanie potencjału organizacji społeczeństwa obywatelskiego w obszarze włączenia społecznego w zakresie podnoszenia świadomości polityk i przepisów antydyskryminacyjnych,

aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów ION określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów

1. Projekty realizowane będą zgodnie z:
  - a) Wytycznymi dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
  - b) Wytycznymi dot. realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027,
  - c) Wytycznymi dot. realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,
  - d) Wytycznymi dot. monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027,
  - e) Wytycznymi dot. wyboru projektów na lata 2021-2027.
2. Zakłada się, że w efekcie wsparcia (nie dłużej niż 2 lata) w ramach ZAZ 5-10% jego uczestników wejdzie na otwarty rynek pracy/zarejestruje się w Urzędzie Pracy, natomiast w efekcie wsparcia (nie dłużej niż 2 lata) w ramach WTZ uczestnikom zostanie zaproponowana realistyczna ścieżka przejścia do ZAZ.
3. Ze środków EFS nie są finansowane bierne formy pomocy w postaci zasiłków. Świadczenia te mogą być uznane za wkład własny do projektu.
4. Możliwe będzie także wsparcie m.in. w postaci pomocy prawnej, psychologicznej bądź terapii uzależnień (innej niż świadczonej na NFZ na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych). Przewiduje się również przeciwdziałanie wykluczeniu komunikacyjnemu. Działania aktywizacji społecznej prowadzone będą zarówno na rzecz osób jak i ich otoczenia.
5. Nie będą realizowane działania służące rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia.
6. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.
7. Efektem szkolenia będzie nabycie kwalifikacji (konkretnych efektów uczenia się uzyskiwanych w toku szkolenia) potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem), który powinien zawierać informacje na temat uzyskanych przez uczestnika efektów uczenia się w rozumieniu wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021–2027 i LWK 2021 dla EFS+.
8. Staże w projekcie są realizowane zgodnie z zaleceniem Rady z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ram jakości staży (Dz. Urz. UE C 88 z 27.03.2014, str. 1) oraz z Polskimi Ramami Jakości Praktyk i Staży.
9. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
10. Wsparcie powinno być skoncentrowane na osobach najbardziej oddalonych od rynku pracy, które nie są gotowe do podjęcia pracy (bierne zawodowo), doświadczających złożonych problemów powodujących ubóstwo i wykluczenie społeczne, które w pierwszej kolejności wymagają kompleksowego

wsparcia z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej lub zawodowej.

11. Typy projektów 3, 4 realizowane powinny być łącznie z typem 1 lub 2.
12. W przypadku łączonych typów projektów, typy nr 3 i 4 powinny stanowić odrębne zadania w planowanym budżecie projektu.
13. Dana osoba nie otrzymuje jednocześnie wsparcia w więcej niż jednym projekcie dofinansowanym ze środków EFS+.
14. Zastosowane będą preferencje punktowe w naborach dla projektów, w których zawarto elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej. W wybranych naborach konkurencyjnych premiowani będą beneficjenci wykazujący się doświadczeniem i/lub zaangażowaniem w prowadzone działania współpracy międzyregionalnej, transgranicznej i transnarodowej.
15. Zastosowane będą preferencje punktowe w naborach konkurencyjnych dla projektów wynikających z GPR.
16. Wnioskodawcą w ramach typu 5 mogą być wyłącznie podmioty spełniające definicję partnera społecznego.
17. Wnioskodawcą w ramach typu 6 mogą być wyłącznie podmioty spełniające definicję organizacji społeczeństwa obywatelskiego.
18. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego i zgodnie z zał. 33.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2782, z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

5%

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerzy społeczni, Służby publiczne

Grupa docelowa

organizacje społeczeństwa obywatelskiego, osoby bierne zawodowo, osoby lub rodziny wykluczone społecznie, zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie (m.in. rodzina, środowisko lokalne), osoby opuszczające zakłady karne, osoby z niepełnosprawnościami i ich otoczenie (m.in. rodzina, środowisko lokalne), osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, partnerzy społeczni

Słowa kluczowe

aktywizacja_społeczna, aktywizacja_zawodowa, centra_integracji_społecznej_CIS, dialog_społeczny, doradztwo_zawodowe, integracja_społeczna, kompetencje_społeczne, kompetencje_zawodowe, staże, szkolenie_zawodowe

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

- WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
- WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)
- WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym
- WLWK-PL0CO08 - Liczba organizacji partnerów społecznych objętych wsparciem
- WLWK-PL0CO05 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego wspartych w co najmniej jednym z następujących obszarów: standardy i procedury zarządzania, refleksyjność, wydolność finansowa, rzecznictwo, jakość usług, współpraca międzysektorowa
- WLWK-PL0CO06 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego wspartych w zakresie wdrażania nowych metod działania lub rodzajów usług
- WLWK-EECO03 - Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie
- WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie
- WLWK-EECO02+04 - Liczba osób niezatrudnionych objętych wsparciem w programie
- WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie
- WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie
- WLWK-EECO07 - Liczba osób w wieku 18-29 lat objętych wsparciem w programie
- WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie
- WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie
- WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami
- WLWK-PL0CO09 - Liczba przedstawicieli organizacji partnerów społecznych objętych wsparciem
- WLWK-PL0CO07 - Liczba przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego (w tym wolontariuszy) objętych wsparciem w programie
- Wskaźniki rezultatu**
- WLWK-PL0CR04 - Liczba organizacji partnerów społecznych, które zwiększyły swój potencjał

WLWK-PL0CR02 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego, które poprawiły lub wprowadziły nowe metody działania lub rodzaje usług

WLWK-PL0CR01 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego, które zwiększyły swój potencjał organizacyjny w co najmniej jednym z następujących obszarów: standardy i procedury zarządzania, refleksyjność, wydolność finansowa, rzecznictwo, jakość usług, współpraca międzysektorowa

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLHILCR01 - Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu

WLWK-EECR01 - Liczba osób poszukujących pracy po opuszczeniu programu

WLWK-EECR04 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu

WLWK-PL0CR05 - Liczba przedstawicieli organizacji partnerów społecznych, którzy podnieśli kompetencje

WLWK-PL0CR03 - Liczba przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego, którzy zdobyli nowe umiejętności, wiedzę lub uzyskali kwalifikacje

Działanie FELU.08.02 Ekonomia społeczna

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.H - Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

20 246 400,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

17 209 440,00

Zakres interwencji

138 - Wsparcie na rzecz ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych, 153 - Metody integracji z rynkiem pracy oraz powrotu na rynek pracy osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji

Opis działania

Typy projektów:

1. Wsparcie tworzenia nowych miejsc pracy i utrzymania tych miejsc w PS.
2. Usługi wsparcia rozwoju ES dla PES i PS, w tym usługi animacyjne, inkubacyjne i biznesowe OWES.
3. Wsparcie realizacji indywidualnego procesu reintegracji w PS.
4. Usługi wspierające rozwój PS realizowane w szczególności za pośrednictwem BUR.
5. Działania w zakresie podnoszenia kwalifikacji i doświadczenia zawodowego pracowników PES.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów ION określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów

1. Projekty realizowane będą zgodnie z Wytycznymi dot.:
  - a. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027
  - b. realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027
  - c. monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027
2. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.
3. Wsparcie w obszarze ES jest zgodne z ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej oraz z „KPRES do 2030 roku. Ekonomia solidarności społecznej”.
4. Udział alokacji przeznaczony na wsparcie finansowe tworzenia miejsc pracy w PS w ogólnej alokacji przeznaczony na projekty OWES wynosi co najmniej 60%. Do 60% wlicza się wsparcie przyznawane w postaci stawek jednostkowych na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy w PS oraz alokację przeznaczoną na wsparcie reintegracyjne.
5. Usługi wsparcia ES realizowane przez OWES są zgodne z art. 29 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ES.
6. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego i zgodnie z zał. 33.

Typ 1

1. Wsparcie finansowe na tworzenie i utrzymanie miejsc pracy w PS jest kwalifikowalne wyłącznie w formie stawek jednostkowych. Stawki jednostkowe na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy można wykorzystać tylko łącznie, tj. PS nie może skorzystać tylko z jednej ze stawek.
2. Stawki jedn. dotyczą utworzenia nowego miejsca pracy i jego utrzymania przez 12 m-cy w PS lub w PES przekształcającym się w PS.
3. Wysokość stawek jedn. na tworzenie i utrzymanie miejsca pracy jest zgodna z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków EFS+ w regionalnych programach na lata 2021–2027 i zostanie każdorazowo określona w Regulaminie wyboru projektów.
4. Stawka jedn. na utworzenie miejsca pracy w PS obejmuje środki finansowe przyznane PS na utworzenie przez niego miejsca pracy dla osoby, która dzięki temu poprawi swój status na rynku pracy. W ramach wsparcia pokrywane są m.in. koszty składników majątku trwałego, instalacji i uruchomienia oraz ubezpieczenia i ochrony w okresie 12 m-cy finansowania miejsca pracy, w przypadku, kiedy zachodzi

taka konieczność, wyposażenia miejsca pracy wraz z kosztami dostawy, instalacji i uruchomienia, dostosowania lub adaptacji (prace remontowo-wykończeniowe budynków i pomieszczeń), aktywów obrotowych i środków produkcji, zakupu wartości niematerialnych i prawnych, opłat związanych z uruchomieniem leasingu oraz kredytu inwestycyjnego.

5. Kwota stawki na utworzenie miejsca pracy jest wypłacana jednorazowo po podpisaniu umowy wsparcia. Miejsce pracy musi zostać utworzone do 3 m-cy od dnia wypłaty środków, a dla zapewnienia kwalifikowalności musi być następnie utrzymane przez 12 m-cy w ramach stawki na utrzymanie miejsca pracy. W przypadku braku utworzenia miejsca pracy w terminie do 3 m-cy od dnia wypłaty środków, stawka utworzenia miejsca pracy jest niekwalifikowalna w całości. Okres ten w uzasadnionych przypadkach może zostać wydłużony o dodatkowe 30 dni.

6. Stawka jedn. na utworzenie miejsca pracy w PS jest kwalifikowalna jeżeli osiągnięty zostanie określony dla niej wskaźnik, tj. liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwie społecznym.

7. Stawka jedn. na utrzymanie miejsca pracy w PS jest kwalifikowalna tylko łącznie ze stawką na utworzenie miejsca pracy. Wysokość stawki na utrzymanie miejsca pracy jest uzależniona od wymiaru etatu, tj. pełnego etatu, $\frac{3}{4}$ etatu, $\frac{1}{2}$ etatu.

8. Stawka jedn. na utrzymanie miejsca pracy w PS obejmuje środki finans. przyznane PS na utrzymanie przez 12 m-cy (tj. od 1 do 12 m-cy) miejsca pracy, które zostało przez PS utworzone w ramach stawki na utworzenie miejsca pracy. Stawka obejmuje koszty funkcjonowania miejsca pracy w pierwszym okresie od utworzenia, tj. koszty zatrudnienia (w tym wynagrodzenia) osoby na nowoutworzonym miejscu pracy, koszty obowiązkowych opłat, takich jak np. składki na ubezpieczenie społ., zdrowotne, bieżące niezbędne wydatki dot. stanowiska pracy, bez których funkcjonowanie PS nie może się odbywać.

9. Indeksacja obu stawek jedn. będzie przeprowadzana corocznie w terminie do 30 kwietnia.

10. Wsparcie finansowe jest udzielane wyłącznie na tworzenie nowych miejsc pracy dla osób, o których mowa w art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ES.

11. W wyniku przyznania PS lub PES przekształcanemu w PS wsparcia finansowego na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy dojdzie do zwiększenia ogólnej liczby miejsc pracy w tym podmiocie co najmniej o liczbę miejsc pracy, na którą przyznano dofinansowanie. Moment badania wzrostu liczby miejsc pracy, następuje na koniec okresu trwałości ostatniego miejsca pracy, na które przyznano PS wsparcie finansowe. Momentem odniesienia będzie data przyznania wsparcia finansowego na utworzenie miejsca pracy.

12. Osoby, dla których na stworzenie miejsca pracy udzielono wsparcia finansowego na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy w PS, nie mogą wykonywać pracy na podstawie umowy o pracę, spółdzielczej umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, lub prowadzić działalności gospodarczej w momencie podejmowania zatrudnienia w PS.

13. Osoby zatrudniane na miejscach pracy utworzonych w ramach stawki jednostkowej na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy, nie mogą pracować w danym PS lub PES przekształcanym w PS (na podstawie umowy o pracę lub umów cywilnoprawnych) w terminie 12 m-cy poprzedzających złożenie wniosku o udzielenie wsparcia finansowego.

14. Formą zatrudnienia w ramach miejsc pracy dla osób, o których mowa w art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ES, jest umowa o pracę lub spółdzielcza umowa o pracę. Miejsce pracy w ramach projektu może zostać utworzone przez PS bądź PES przekształcany w PS najwcześniej w dniu złożenia

wniosku o wsparcie finansowe na utworzenie miejsca/miejsc pracy.

15. Jedno PS może uzyskać wsparcie finansowe na utworzenie i utrzymanie maksymalnie dziesięciu nowych miejsc pracy jako:

- a) nowotworzone PS lub PES przekształcany w PS,
- b) istniejące PS, niekorzystające ze wsparcia finansowego na utworzenie i utrzymanie miejsc pracy,
- c) istniejące PS, korzystające ze wsparcia finansowego na utworzenie i utrzymanie miejsc pracy, po upływie okresu trwałości dla wszystkich stworzonych wcześniej miejsc pracy.

16. Wsparcie finansowe na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy jest przyznawane na podstawie biznesplanu. OWES zapewniają konkurencyjny, transparentny i oparty na merytorycznych przesłankach sposób przyznawania wsparcia finansowego na utworzenie miejsca pracy, opierający się na jednolitych zasadach w danym województwie, obejmujących co najmniej regulamin udzielania wsparcia finansowego na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy, opracowanych we współpracy z ROPS.

17. Przyznawanie wsparcia finansowego na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy w PS jest powiązane z usługami wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w art. 29 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ES.

Typ 3

1. Dofinansowanie realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego, o którym mowa w art. 6 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ES, powiązane jest z wypłatą (w formie refundacji) wsparcia reintegracyjnego i w całym okresie realizacji planu wynosi do 300% minimalnego wynagrodzenia za pracę na jednego pracownika, o którym mowa w art. 2 pkt 6 lit. b, d, e, g, h, i oraz I ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ES.

2. Przedmiotowe wsparcie dot. wyłącznie nowych pracowników i może być świadczone bez przyznawania wsparcia finansowego na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy w PS. Ponadto Beneficjent zapewnia, że w tym zakresie nie wystąpi podwójne finansowanie ze wsparciem finansowym na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy w PS.

3. Usługi finansowane w ramach wsparcia w zakresie realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego dotyczą bezpośrednio pracownika lub zespołu PS i mają na celu zwiększenie możliwości udziału w życiu społecznym i zawodowym osoby objętej planem reintegracyjnym.

4. Wsparcie, może być wypłacane wyłącznie w okresie realizacji indywidualnego planu reintegracyjnego.

Typ 5

1. W ramach działań z zakresu podnoszenia kwalifikacji i doświadczenia zawodowego pracowników PES możliwe będą do realizacji praktyki, staże, wizyty studyjne. W ramach przedmiotowego typu nie ma możliwości finansowania działań związanych z rozwojem umiejętności, kompetencji lub nabyciem kwalifikacji przy wykorzystaniu BUR.

2. OWES, w ramach swojej działalności, aktywnie wspiera PES w pozyskiwaniu wsparcia zewnętrznego, w szczególności w zakresie rozwoju umiejętności, kompetencji lub nabycia kwalifikacji przy wykorzystaniu BUR.

3. OWES zobowiązany jest do podpisania porozumień o współpracy z operatorami PSF, działającymi w BUR, udzielającymi wsparcia na terenie działania OWES.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2782, z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], stawka jednostkowa w oparciu o metodykę IZ [art. 53(3)(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

0% (typ 1); 5% (typy 2-5), w przypadku państwowych jednostek budżetowych: 15%

Minimalna wartość projektu

100 000,00

Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie

100 000,00

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Służby publiczne

Grupa docelowa

osoby biernie zawodowo, osoby lub rodziny wykluczone lub zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym osoby uciekające z terenu Ukrainy, oraz otoczenie tych osób (m.in. rodzina, środowisko lokalne), osoby w kryzysie bezdomności, uzależnione od alkoholu lub narkotyków lub innych środków odurzających, zwalniane z zakładów karnych, osoby spełniające kryteria, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, podmioty ekonomii społecznej (w tym przedsiębiorstwa społeczne)

Słowa kluczowe

aktywizacja_społeczna, aktywizacja_zawodowa, baza_usług_rozwojowych, dotacje_na_miejsca_pracy, ekonomia_społeczna, integracja_społeczna, kompetencje_zawodowe, kwalifikacje, szkolenie_zawodowe, włączenie_społeczne

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-EECO02 - Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO04 - Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO03 - Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO02+04 - Liczba osób niezatrudnionych objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLHCO01 - Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem

WLWK-PLOCO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLHCR01 - Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLHILCR01 - Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu

WLWK-EECR04 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu

Działanie FELU.08.03 Integracja społeczno-gospodarcza obywateli państw trzecich

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.I - Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

15 223 529,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

12 940 000,00

Zakres interwencji

156 - Działania szczególne na rzecz zwiększenia udziału obywateli państw trzecich w rynku pracy, 157 - Działania na rzecz integracji społecznej obywateli państw trzecich

Opis działania

Typy projektów:

1. Wsparcie integracji obywateli państw trzecich, w szczególności migrantów zarobkowych, w procesie integracji na rynku pracy oraz zatrudniających ich przedsiębiorców, w tym utworzenie i funkcjonowanie Centrum Integracji.
2. Usługi, które pozwolą na lepsze funkcjonowanie w polskim społeczeństwie, m.in. kursy języka polskiego, szkolenia z zakresu wartości i kultury polskiej, szkolenia zawodowe, dostarczanie praktycznych informacji dotyczących różnych aspektów życia w Polsce, w tym m.in. legalizacji pobytu i zasad rekrutacji na uczelnie wyższe, pomoc w poszukiwaniu zakwaterowania i zatrudnienia, wsparcie w zakresie kontaktów z lokalnymi instytucjami i społecznością lokalną, wsparcie psychologiczne, wsparcie tłumacza.
3. Budowanie zdolności instytucjonalnej w administracji lokalnej, instytucjach publicznych w tym m. in. Poprzez zatrudnienie osób z Ukrainy znających język polski w stopniu co najmniej komunikatywnym, jako osób pracujących w podmiotach opieki zdrowotnej, placówkach oświatowych, podmiotach/instytucjach świadczących usługi społeczne, zawodowe, celem zwiększenia komunikacji pomiędzy obywatelami państw trzecich a pracownikami ww. instytucji.
4. Budowanie zdolności podmiotów gospodarki społecznej oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego i partnerów społecznych zajmujących się integracją społeczno- ekonomiczną obywateli państw trzecich, w tym m. in. poprzez zatrudnienie osób z Ukrainy znających język polski w stopniu co najmniej komunikatywnym, jako osób pracujących w podmiotach gospodarki społecznej oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego i partnerów społecznych, celem zwiększenia komunikacji pomiędzy obywatelami państw trzecich a pracownikami ww. instytucji.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów ION określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów

1. Projekty realizowane będą zgodnie z:
  - a) Wytycznymi dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
  - b) Wytycznymi dot. realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027,
  - c) Wytycznymi dot. realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,
  - d) Wytycznymi dot. monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027,
  - e) Wytycznymi dot. wyboru projektów na lata 2021-2027.
2. W ramach typu 3, wsparcie będzie skierowane do podmiotów/instytucji, które nie otrzymały środków na ten cel z programu krajowego FERS.
3. W ramach typu 4 dla obywateli państw trzecich przybywających legalnie do Polski, pracodawców zatrudniających obywateli państw trzecich, oraz osób towarzyszących (np. członków rodzin, dzieci), realizowane będą działania dotyczące tworzenia sieci wsparcia (w szczególności skierowanych do kobiet i

dzieci, młodzieży), pomocy psychologicznej, terapeutycznej, znajomości funkcjonowania polskiego państwa w zakresie m.in. potrzeb społecznych, inicjatyw ukierunkowanych na wzmocnienie pozytywnego nastawienia otoczenia w miejscu pracy, zamieszkania lub szkole, włączenia poprzez kulturę (otwartość instytucji kultury, jak też możliwość ekspresji własnej kultury).

4. Oferowane wsparcie w działaniu powinno być realizowane w sposób kompleksowy i zindywidualizowany, dostosowany do zdiagnozowanych specyficznych potrzeb osób wspieranych.
5. Nie będą realizowane działania służące rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia.
6. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.
7. W ramach typu projektów 4 możliwa będzie interwencja skierowana na budowanie zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego i partnerów społecznych, zgodnie z art. 9 ust 2 rozporządzenia EFS+.
8. Dana osoba nie otrzymuje jednocześnie wsparcia w więcej niż jednym projekcie dofinansowanym ze środków EFS+.
9. Zastosowane będą preferencje punktowe w naborach dla projektów, w których zawarto elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej. W wybranych naborach konkurencyjnych premiowani będą beneficjenci wykazujący się doświadczeniem i/lub zaangażowaniem w prowadzone działania współpracy międzyregionalnej, transgranicznej i transnarodowej.
10. Wnioskodawcą w ramach typu 4 mogą być wyłącznie podmioty spełniające definicję organizacji społeczeństwa obywatelskiego i partnerów społecznych.
11. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego i zgodnie z zał. 33.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2782, z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

5%

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerzy społeczni, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Grupa docelowa

obywatele państw trzecich, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, partnerzy społeczni, partnerzy społeczni (ich członkowie i przedstawiciele), partnerzy społeczni i środowisko organizacji społeczeństwa obywatelskiego, pracodawcy zatrudniający obywateli państw trzecich, pracownicy instytucji publicznych pracujący z obywatelami państw trzecich, przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedstawiciele partnerów społecznych, społeczeństwo przyjmujące

Słowa kluczowe

aktywizacja_społeczna, aktywizacja_zawodowa, integracja_społeczna, kompetencje_zawodowe, kurs, szkolenia

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Nie dotyczy

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PL0CO05 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego wspartych w co najmniej jednym z następujących obszarów: standardy i procedury zarządzania, refleksyjność, wydolność finansowa, rzecznictwo, jakość usług, współpraca międzysektorowa

WLWK-PL0CO06 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego wspartych w zakresie wdrażania nowych metod działania lub rodzajów usług

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PL0CO07 - Liczba przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego (w tym wolontariuszy) objętych wsparciem w programie

WLWK-PLICO05 - Liczba utworzonych Centrów Integracji Cudzoziemców

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PL0CR02 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego, które poprawiły lub wprowadziły nowe metody działania lub rodzaje usług

WLWK-PL0CR01 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego, które zwiększyły swój potencjał organizacyjny w co najmniej jednym z następujących obszarów: standardy i procedury zarządzania, refleksyjność, wydolność finansowa, rzecznictwo, jakość usług, współpraca międzysektorowa

WLWK-EECR02 - Liczba osób, które podjęły kształcenie lub szkolenie po opuszczeniu programu

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLHILCR01 - Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu

WLWK-EECR04 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu

WLWK-PL0CR03 - Liczba przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego, którzy zdobyli nowe umiejętności, wiedzę lub uzyskali kwalifikacje

Działanie FELU.08.04 Integracja społeczno-gospodarcza społeczności marginalizowanych

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.J - Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

2 611 765,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

2 220 000,00

Zakres interwencji

152 - Działania na rzecz promowania równości szans i aktywnego udziału w życiu społecznym, 154 - Działania na rzecz poprawy dostępu grup marginalizowanych, takich jak Romowie, do edukacji, zatrudnienia, a także na rzecz wspierania ich włączenia społecznego

Opis działania

Typy projektów:

1. Kompleksowe programy na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej oraz wykształcenia

członków społeczności marginalizowanych obejmujące m.in. działania w zakresie edukacji dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych,

2. Działania antydyskryminacyjne na rzecz osób i instytucji z otoczenia środowiska Romów,
3. Działania w zakresie edukacji prozdrowotnej (jako działania uzupełniające i wspierające funkcjonowanie w społeczeństwie oraz na rynku pracy),
4. Działania w zakresie komunikacji społecznej (jako działania uzupełniające),
5. Poprawa dostępu do podstawowych usług społecznych, w szczególności usług pomocy społecznej i opieki zdrowotnej.
6. Budowanie zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego w zakresie działań wspierających integrację społeczno-gospodarczą społeczności marginalizowanych.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów ION określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów

1. Projekty realizowane będą zgodnie z:
  - a) Wytycznymi dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
  - b) Wytycznymi dot. realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027,
  - c) Wytycznymi dot. realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,
  - d) Wytycznymi dot. monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027,
  - e) Wytycznymi dot. wyboru projektów na lata 2021-2027,
2. Społeczności marginalizowane wymagają wsparcia adekwatnego do potrzeb i problemów z którymi się borykają, zatem istotna jest kwestia wielowymiarowej integracji członków społeczności marginalizowanych zarówno w obszarze społecznym jak i zawodowym (w tym aktywizacja romskich kobiet, z poszanowaniem ich kultury, tradycji i odrębności).
3. Konieczne są działania ukierunkowane na zmianę sposobu postrzegania zarówno całych społeczności, jak i poszczególnych ich członków przez ogół społeczeństwa, a w szczególności przez mieszkańców sąsiadujących z poszczególnymi społecznościami marginalizowanymi.
4. Istotne będą działania nakierowane na zwiększenie dostępności do usług społecznych i zdrowotnych, rozumiane jako zwiększenie gotowości członków społeczności do korzystania i upowszechnienie ich w ramach społeczności (np. organizacja wizyt lekarskich i pielęgniarstwa wśród społeczności marginalizowanych, wsparcie psychologiczne), w tym poprzez wykorzystanie wsparcia dostępnego w ramach innych priorytetów programu regionalnego. W ramach wsparcia nie będą finansowane koszty leczenia.
5. Niezbędne jest aby działania były zindywidualizowane, dostosowane do zdiagnozowanych, specyficznych potrzeb grup docelowych, jak również zaplanowane przy znacznym stopniu partycypacji grup docelowych. W szczególności istotne będą działania środowiskowe, animacyjne, realizowane w konkretnych środowiskach czy społecznościach lokalnych.
6. Nie będą realizowane działania służące rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia.
7. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz

zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.

8. Typy projektów nr 2,3,4,5 nie mogą stanowić samodzielnych projektów.

9. Wszystkie typy projektów tj. 1,2,3,4,5 będą realizowane łącznie.

10. W przypadku łączonych typów projektów, każdy z typów powinien stanowić odrębne zadanie w planowanym budżecie.

11. W ramach typu projektu 2 możliwa będzie interwencja skierowana na budowanie zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego, zgodnie z art. 9 ust 2 rozporządzenia EFS+.

12. Dana osoba nie otrzymuje jednocześnie wsparcia w więcej niż jednym projekcie dofinansowanym ze środków EFS+.

13. Zastosowane będą preferencje punktowe w naborach dla projektów, w których zawarto elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej. W wybranych naborach konkurencyjnych premiowani będą beneficjenci wykazujący się doświadczeniem i/lub zaangażowaniem w prowadzone działania współpracy międzyregionalnej, transgranicznej i transnarodowej.

14. Wnioskodawcą w ramach typu 6 mogą być wyłącznie podmioty spełniające definicję organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

15. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego i zgodnie z zał. 33.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2782, z późn. zm.)

Uprozczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

5%

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerzy społeczni, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Grupa docelowa

mniejszości narodowe/etniczne, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, osoby należące do społeczności marginalizowanych, w tym Romowie oraz ich dzieci, przedsiębiorcy, społeczności lokalne

Słowa kluczowe

aktywizacja_społeczna, aktywizacja_zawodowa, integracja_społeczna, kompetencje_zawodowe, kurs, szkolenia

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Nie dotyczy

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PL0CO05 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego wspartych w co najmniej jednym z następujących obszarów: standardy i procedury zarządzania, refleksyjność, wydolność finansowa, rzecznictwo, jakość usług, współpraca międzysektorowa

WLWK-PL0CO06 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego wspartych w zakresie wdrażania nowych metod działania lub rodzajów usług

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PL0CO07 - Liczba przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego (w tym wolontariuszy) objętych wsparciem w programie

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PL0CR02 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego, które poprawiły lub wprowadziły nowe metody działania lub rodzaje usług

WLWK-PL0CR01 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego, które zwiększyły swój potencjał organizacyjny w co najmniej jednym z następujących obszarów: standardy i procedury zarządzania, refleksyjność, wydolność finansowa, rzecznictwo, jakość usług, współpraca międzysektorowa

WLWK-EECR02 - Liczba osób, które podjęły kształcenie lub szkolenie po opuszczeniu programu

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-EECR04 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu

WLWK-PL0CR03 - Liczba przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego, którzy zdobyli nowe umiejętności, wiedzę lub uzyskali kwalifikacje

Działanie FELU.08.05 Usługi społeczne

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.K - Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

125 984 742,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

107 087 031,00

Zakres interwencji

158 - Działania w celu zwiększenia równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości trwałych i przystępnych cenowo usług

Opis działania

Typy projektów:

1. Projekty w zakresie:
  - a) rozwoju usług opiekuńczych świadczonych w społeczności lokalnej, w formach dziennych i całodobowych
  - b) wsparcia tworzenia warunków i usług w zakresie opieki osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w miejscu zamieszkania
  - c) wsparcia opiekunów faktycznych (nieformalnych) osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym opieka wytchnieniowa, poradnictwo, kształcenie potrzebne do opieki
  - d) szkolenia kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej
  - e) wsparcia dla tworzenia lub funkcjonowania placówek świadczących usługi społeczne w społeczności lokalnej i ich usług, w tym CUS
  - f) wsparcia procesu deinstytucjonalizacji instytucji całodobowych

2. Rozwój usług asystenckich wspierających aktywność społeczną, edukacyjną lub zawodową osób z niepełnosprawnościami.
3. Wsparcie w zakresie tworzenia i funkcjonowania mieszkań treningowych i wspomaganych, w tym wsparcie kadry tych mieszkań, rozwój mieszkalnictwa adaptowalnego oraz innych rozwiązań łączących wsparcie społeczne i mieszkaniowe.
4. Wsparcie procesu usamodzielniania osób przebywających w placówkach całodobowych.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów ION określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów, w tym standardów realizacji usług społecznych .

1. Projekty realizowane będą zgodnie z (typ 1-4):
  - a) Wytycznymi dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027
  - b) Wytycznymi dot. realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027
  - c) Wytycznymi dot. monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.
2. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie woj. lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.
3. Wsparcie z zakresu usług społecznych dotyczy wyłącznie usług świadczonych w społeczności lokalnej (typ 1a,b,d,e,f-4).
4. Wsparcie oferowane w projektach jest dostosowane do indywidualnych potrzeb, potencjału i osobistych preferencji odbiorców tych usług (zwłaszcza w przypadku osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i OzN). Ponadto niezbędne jest dopasowanie wsparcia dla osób wykluczonych komunikacyjnie (typy 1-4).
5. W projektach dotyczących usług społ. w zakresie opieki długoterminowej, możliwe będzie finansowanie leczenia jako uzupełnienie usług społecznych. (typ 1a,b,e,f,3,4).
6. W przypadku świadczenia usług w placówce zapewniającej całodobową opiekę, nie jest ona zlokalizowana na nieruchomości, na której znajduje się inna placówka świadcząca opiekę instytucjonalną. Zasada ta nie dotyczy placówek zapewniających opiekę wytchnieniową w formie krótkookresowego pobytu, pod warunkiem zachowania pozostałych zasad świadczenia usług w społeczności lokalnej.(typ 1a, c, e, 3).
7. Usługi opiekuńcze są świadczone dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, a usługi asystenckie w szczególności dla OzN (typ 1a-c, e, f, 2, 3, 4).
8. Wsparcie dla usług opiekuńczych lub asystenckich prowadzi każdorazowo do zwiększenia l. miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej oraz l. osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej przez danego beneficjenta w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok złożenia wniosku o dofinansowanie projektu. Obowiązek zwiększania l. miejsc świadczenia usług oraz l. osób objętych tymi usługami nie dotyczy:
  - a) wsparcia dla usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunów faktycznych;
  - b) wsparcia realizowanego przez CUS (którego skala powinna wynikać z lokalnej diagnozy potrzeb);
  - c) wsparcia realizowanego uprzednio w ramach programów rządowych.Obowiązek zwiększania l. osób objętych usługami nie oznacza zakazu jednoczesnego wsparcia osób dotychczas obejmowanych usługami przez beneficjenta (typ 1a,b,c, 2, 3).

9. Wsparcie w ramach projektu nie może spowodować:
- a) zmniejszenia dotychczasowego finansowania usług asystenckich lub opiekuńczych przez beneficjenta oraz
  - b) zastąpienia środkami projektu dotychczasowego finansowania usług ze środków innych niż europejskie.

Wskazane warunki nie dotyczą kontynuacji wsparcia realizowanego ze środków EFS+ (typ 1a,b,c, 2, 3).

10. Wsparcie osób będących w długoterminowej opiece instytucjonalnej jest możliwe wyłącznie w celu przejścia tych osób do opieki realizowanej w formie usług świadczonych w społ. lokalnej. Wsparcie to musi przyczynić się do zwiększenia l. miejsc świadczenia usług opiekuńczych świadczonych w społeczności lokalnej (1f,4).

11. Dopuszczalne jest finansowanie działań umożliwiających pozostanie OzN i osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w społ. lokalnej, pozwalające tym osobom na w miarę możliwości samodzielne funkcjonowanie, w tym działania zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo tych osób takie jak np. likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania (mieszkania adaptowalne), sfinansowanie tworzenia i rozwoju wypożyczalni sprzętu wspomagającego (zwiększającego samodzielność tych osób) i sprzętu pielęgnacyjnego (niezbędnego do opieki nad tymi osobami), sfinansowanie wypożyczenia lub zakupu tego sprzętu, usługi dowożenia posiłków,, usługi transportu indywidualnego. Tego rodzaju działania realizowane są jako element kompleksowych projektów dotyczących usług asystenckich lub usług opiekuńczych i mogą być finansowane z EFS+ lub w ramach cross-financingu (typ 1a-c, e,f,2,3,4).

12. Działania związane z tworzeniem CUS oraz wsparciem świadczonych przez nie usług realizowane są zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społ. przez centrum usług społecznych (typ 1e).

13. Wsparcie związane z tworzeniem CUS może uwzględniać koszty opracowania lokalnej diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społ. oraz utworzenia planu wdrażania CUS (typ 1e).

14. W przypadku wsparcia usług realizowanych przez CUS, mogą być finansowane usługi wchodzące w zakres interwencji EFS+, obejmujące usługi z zakresu: wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, wsparcia OzN, osób starszych, osób w kryzysie bezdomności, dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań lub zagrożonych bezdomnością, aktywizacji zawodowej, usług w mieszkaniach wspomaganych, treningowych oraz mieszkaniach z usługami/ze wsparciem, reintegracji społeczno-zawodowej, usług zdrowotnych, opiekuńczych, a także wsparcia opiekunów faktycznych (typ 1e)).

15. W przypadku wsparcia CUS utworzonych w PO WER, nie nastąpi podwójne finansowanie wydatków. Wsparcie usług świadczonych przez te CUS może dotyczyć wyłącznie dofinansowania kosztów związanych ze świadczeniem tych usług (w tym kosztów świadczenia usług oraz wynagrodzeń zespołu do spraw organizowania usług społecznych i stanowiska organizatora społeczności lokalnej wskazanych w art. 23 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych) i nie obejmuje finansowania wydatków związanych w bieżącym funkcjonowaniem danego CUS (np. wynajem pomieszczeń biurowych, księgowość) (typ 1e).

16. Wsparcie dla mieszkań treningowych i mieszkań wspomaganych oraz innych mieszkań, w których oferowane są usługi społ. i wsparcie osób je zamieszkujących (dalej: mieszkania z usługami/ze wsparciem) polega na tworzeniu miejsc w nowo tworzonych lub istniejących mieszkaniach (typ 3).

17. Wsparcie usług w ramach istniejących mieszkań treningowych, wspomaganych lub mieszkań z usługami/ze wsparciem jest możliwe wyłącznie pod warunkiem zwiększenia liczby miejsc w danym mieszkaniu, bez pogorszenia jakości świadczonych usług lub w przypadku mieszkań treningowych oraz mieszkań z usługami/ze wsparciem o charakterze treningowym, objęcia nowych osób, które dotychczas nie korzystały ze wsparcia (typ 3).
18. Poprzez wsparcie kadry mieszkań treningowych i wspomaganych należy rozumieć wsparcie w zakresie usług szkoleniowych (typ 3).
19. Zakłada się wsparcie procesu usamodzielniania osób przebywających w placówkach całodobowych na podstawie indywidualnych planów usamodzielniania lub zapewnienie usług w społ. lokalnej oraz działania na rzecz zapobiegania umieszczania osób wymagających wsparcia w placówkach całodobowych długoterminowych (typ 1f) i 4).
20. Osoby w wieku 65+ w niekorzystnej sytuacji społ.-ekonom. będą miały dostęp do usług finansowanych z EFS+ bez wkładu finansowego.
21. Możliwe będzie zatrudnienie osób z Ukrainy znających j. polski w stopniu komunikatywnym jako osoby pracujące w podmiotach opieki zdrowotnej i podmiotach/instytucjach świadczących usługi społ. (celem zwiększenia komunikacji między cudzoziemcem a pracownikiem instytucji świadczącej usługi).
22. Preferowane będą projekty wynikające z GPR.
23. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego i zgodnie z zał. 33.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2782, z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

5%, w przypadku państwowych jednostek budżetowych: 15%

Minimalna wartość projektu

100 000,00

Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie

100 000,00

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Grupa docelowa

kadra realizująca działania w obszarze usług społecznych, migranci i ich otoczenie, opiekunowie faktyczni, osoby narażone na umieszczenie w instytucjach całodobowych lub przebywające w instytucjach całodobowych, osoby z niepełnosprawnościami i ich otoczenie (m.in. rodzina, środowisko lokalne), osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, otoczenie osób dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

Słowa kluczowe

dzienny_opiekun, integracja_społeczna, kształcenie_kadr, mieszkania_treningowe, mieszkania_wspomagane, opieka_całodobowa, osoby_z_niepełnosprawnościami, placówki_wsparcia_dziennego, usługi_społeczne, włączenie_społeczne

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PLKLC003 - Liczba opiekunów faktycznych/nieformalnych objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO02 - Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO04 - Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-PLKLC002 - Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie

WLWK-PLKLC001 - Liczba osób objętych usługami w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej

WLWK-EECO05 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLKLCR05 - Liczba osób, które opuściły opiekę instytucjonalną dzięki wsparciu w programie

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLKLCR04 - Liczba osób świadczących usługi w społeczności lokalnej dzięki wsparciu w programie

WLWK-PLKLCR03 - Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług

WLWK-PLKLCR02 - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej

WLWK-PLKLCR06 - Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu

Działanie FELU.08.06 Usługi zdrowotne

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.K - Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

77 501 581,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

65 876 344,00

Zakres interwencji

158 - Działania w celu zwiększenia równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości trwałych i przystępnych cenowo usług, 161 - Działania na rzecz poprawy dostępu do opieki długoterminowej (z wyłączeniem infrastruktury)

Opis działania

Typy projektów:

1. Opracowanie i realizacja programów profilaktycznych dotyczących profilaktyki chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu.
2. Wsparcie procesu deinstytucjonalizacji opieki medycznej, w tym:
  - a) na podstawie modeli wypracowanych na poziomie krajowym,
  - b) w zakresie psychiatrii osób dorosłych*,
  - c) wdrażanie standardów dostępności w POZ i AOS,
  - d) wdrażanie modeli opieki koordynowanej,
  - e) rozwój rozwiązań regionalnych z zakresu telemedycyny, które otrzymały pozytywną opinię w procesie oceny MZ,
  - f) kompleksowe programy opieki długoterminowej.

* Wsparcie procesu deinstytucjonalizacji opieki medycznej w zakresie psychiatrii obejmuje również wsparcie dla dzieci i młodzieży w ramach przedsięwzięcia priorytetowego stanowiącego odstępstwo od Linii demarkacyjnej uzgodnionej w ramach Kontraktu Programowego dla Województwa Lubelskiego.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów ION określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów.

1. Projekty realizowane będą zgodnie z:
  - a. Wytycznymi dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
  - b. Wytycznymi dot. realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,
  - c. Wytycznymi dot. monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.
2. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.
3. Interwencje w obszarze zdrowia podlegają koordynacji w ramach Komitetu Sterującego i uwzględniają obowiązkowe rekomendacje Komitetu Sterującego. (typy 1-2)
4. Realizacja RPZ dotyczącego profilaktyki chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu jest poprzedzona analizą epidemiologiczną danego terytorium i grup docelowych m.in. w oparciu o mapę potrzeb zdrowotnych. Analiza musi uwzględniać odpowiednie dla danego programu elementy, takie jak skala zapadalności, wiek oraz płeć osób planowanych do objęcia RPZ. (typ 1)
5. Za istotny problem zdrowotny regionu uznaje się (typ 1):
  - a) problem, który w porównaniu z innymi regionami kraju sytuuje go w szczególnie trudnej sytuacji pod względem zapadalności i umieralności (wskaźnik wyższy niż średnia dla kraju) lub
  - b) problem w ramach którego odnotowano istotny wzrost zapadalności i umieralności na terenie regionu w okresie 10 lat lub
  - c) problem powodowany przez czynniki chorobotwórcze zidentyfikowany i wskazany przez samorząd województwa jako istotny na podstawie wiarygodnych danych, wynikających przede wszystkim z map potrzeb zdrowotnych.

6. RPZ dotyczący profilaktyki chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu, spełnia następujące warunki (typ 1):

- a) jest dostępny dla grup szczególnie wrażliwych i zapewnia ich udział. Oznacza to, że w pierwszej kolejności należy zidentyfikować osoby, które mogą mieć problemy z uczestnictwem w tym programie, przeanalizować ich potrzeby, a następnie opracować wsparcie dla nich w ramach programu: ukierunkowane informacje, transport, pomoc (asystenci, tłumacze ustni itp.), reorganizacja godzin pracy, mobilne usługi w zakresie badań przesiewowych itp.;
- b) jest ukierunkowany przede wszystkim na „białe plamy” – obszary, na których wskaźniki zapadalności i umieralności z powodu chorób są najwyższe w regionie, zaś dostęp do działań profilaktycznych jest utrudniony. Dopiero po zabezpieczeniu tych obszarów, program może być realizowany w innych obszarach, aby zmniejszyć nierówności w dostępie do opieki zdrowotnej;
- c) powinien promować koordynację opieki zdrowotnej – tj. być realizowane w sposób skoordynowany zakładający współpracę jednostek POZ, AOS oraz szpitali, o ile przyniesie to wartość dodaną dla realizacji programu;
- d) uwzględni działania wspierające kadrę POZ i AOS (szkolenia, reorganizacja pracy, zachęty do świadczenia opieki na terenach odległych), o ile przyniesie to wartość dodaną dla realizacji programu;
- e) zapewnia koordynację usług zdrowotnych i społecznych, w zależności od potrzeb pacjentów;
- f) nie powinien obejmować leczenia,

7. RPZ, który przewiduje usługi zdrowotne wymienione w katalogu świadczeń gwarantowanych jako podstawowe i jednocześnie niezbędne dla realizacji tego programu, może być uznany za wykraczający poza zakres świadczeń gwarantowanych i niezastępujący świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Warunkiem jest, by obejmował także usługi zdrowotne ponadstandardowe, stanowiące wartość dodaną do funkcjonującego systemu opieki zdrowotnej, opracowane w logiczną całość oraz skierowane do zdefiniowanej grupy docelowej. Taki program musi wnosić wartość dodaną np. poprzez wprowadzanie nowych rozwiązań systemowych zwiększających skuteczność usług zdrowotnych i powinien przewidywać możliwość funkcjonowania wypracowanych rezultatów (przynajmniej w zakresie rozwiązań funkcjonalnych, czyli np. koordynacji procesu badań i leczenia) po zakończeniu ich finansowania ze środków EFS+. (typ 1)

8. Działania w zakresie deinstytucjonalizacji (DI) usług zdrowotnych skupiają się na rozwoju usług świadczonych w społeczności lokalnej, w szczególności na wsparciu (typ 2 a), b), d), f)):

- a) działalności lub tworzenia nowych pozainstytucjonalnych miejsc opieki medycznej (zgodnie ze standardami opracowanymi i przyjętymi przez MZ) dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym osób starszych;
- b) w zakresie opieki długoterminowej udzielanej w warunkach domowych osobom potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w szczególności pielęgniarstwa opieki długoterminowej domowej;
- c) opieki paliatywnej i hospicyjnej w formach zdeinstytucjonalizowanych;
- d) dla opiekunów prawnych lub faktycznych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (np. wsparcie psychologiczne, szkolenia w zakresie prawidłowego udzielania codziennej opieki);
- e) rozwoju Centrów Zdrowia Psychicznego dla dorosłych*.

*Wsparcie procesu DI opieki medycznej w zakresie psychiatrii obejmuje również wsparcie dla dzieci i

młodzieży (typ 2b*). Rozwój usług świadczonych w społeczności lokalnej będzie realizowany w ramach II etapu operacyjnego (wdrożeniowego).

9. W ramach wsparcia usług zdrowotnych nie są finansowane usługi opieki instytucjonalnej - nie są tworzone nowe miejsca opieki w formach instytucjonalnych, nie są utrzymywane istniejące miejsca w tych placówkach, nie są realizowane usługi na rzecz osób w nich przebywających, z zastrzeżeniem pkt 10 (typ 2 a),b), d), f)).

10. Wsparcie w zakresie świadczenia usług zdrowotnych dla osób będących w opiece instytucjonalnej możliwe jest wyłącznie w celu przejścia tych osób do opieki realizowanej w formie usług świadczonych w społeczności lokalnej. Wsparcie to musi przyczyniać się do zwiększenia liczby miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej (typ 2 a),b), d), f)).

11. Działania w zakresie DI usług zdrowotnych muszą być zgodne ze „Strategią Deinstytucjonalizacji: opieka zdrowotna nad osobami starszymi” lub „Strategią Deinstytucjonalizacji: opieka zdrowotna nad osobami z zaburzeniami psychicznymi”, będącymi załącznikami do dokumentu „Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne dla systemu ochrony zdrowia na lata 2021–2027, z perspektywą do 2030 r.”. (typy 2a), b), d), f))

12. Działania w zakresie DI psychiatrii muszą być zgodne z wdrażanymi przez MZ reformami w zakresie psychiatrii. (typ 2b))

13. Działania w zakresie dostępności podmiotów leczniczych powinny skupiać się na wdrożeniu wypracowanych przez MZ w ramach projektu PO WER „Dostępność Plus dla zdrowia” standardów dostępności w podmiotach wykonujących działalność leczniczą świadczących POZ lub opiekę szpitalną (typ 2c))

14. Działania w zakresie dostępności podmiotów leczniczych mogą dotyczyć także podmiotów świadczących AOS, zgodnie ze standardem, który zostanie wypracowany w FERS. (typ 2c))

15. Działania w zakresie poprawy dostępu do świadczeń w oparciu o telemedycynę powinny skupiać się w szczególności na upowszechnieniu rozwiązań telemedycznych w opiece zdrowotnej, np. w zakresie teleradiologii. Wdrażane powinny być rozwiązania regionalne z zakresu telemedycyny, które otrzymały pozytywną opinię w procesie oceny dokonywanej przez MZ. (typ 2 e))

16. W obszarze zdrowia możliwe będą szkolenia i wsparcie kadr jako element projektu. Wsparcie kadr medycznych i niemedycznych (w tym m.in. kadr administracyjnych i zarządzających) w obszarach istotnych z punktu widzenia funkcjonowania ochrony zdrowia może być udzielane co do zasady jako element projektu (np. w zakresie profilaktyki czy DI usług zdrowotnych). Wsparcie tego rodzaju musi być niezbędne do zrealizowania całości zaplanowanej interwencji (projektu). (typ 1-2 za wyjątkiem typu 2b* zakładającego wsparcie procesu DI opieki medycznej w zakresie psychiatrii dla dzieci i młodzieży w ramach przedsięwzięcia priorytetowego stanowiącego odstępstwo od Linii demarkacyjnej uzgodnionego w ramach Kontraktu Programowego dla Województwa Lubelskiego, realizowanego w ramach dwóch projektów: I - szkoleniowego, II - funkcjonowania Regionalnego Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży)

17. Osoba korzystająca ze wsparcia szkoleniowego w FEL nie otrzymuje jednocześnie analogicznego wsparcia z innych programów finansowanych ze środków polityki spójności.

18. Możliwe będzie zatrudnianie osób z Ukrainy znających j. polski w stopniu komunikatywnym jako osoby pracujące w podmiotach opieki zdrowotnej (celem zwiększenia komunikacji między cudzoziemcem a pracownikiem instytucji świadczącej usługi) (typ 1-2).

19. Preferowane będą projekty wynikające z Gminnych Programów Rewitalizacji.

20. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego i zgodnie z zał. 33.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2782, z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

5% (typ 1, 2a-f), 15% (typ 2b*), w przypadku państwowych jednostek budżetowych: 15%

Minimalna wartość projektu

100 000,00

Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie

100 000,00

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Grupa docelowa

dzieci i młodzież, kadra realizująca działania w obszarze usług społecznych, migranci i ich otoczenie, opiekunowie faktyczni, osoby narażone na umieszczenie w instytucjach całodobowych lub przebywające w instytucjach całodobowych, osoby z niepełnosprawnościami i ich otoczenie (m.in. rodzina, środowisko lokalne), osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, osoby, w tym osoby w niekorzystnej sytuacji w dostępie do usług zdrowotnych wskazane w programach profilaktycznych, otoczenie osób dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pracownicy podmiotów leczniczych

Słowa kluczowe

kadry_medyczne, opieka_koordynowana, POZ, profilaktyka, telemedycyna, usługi_społeczne, usługi_zdrowotne, zdrowie, zdrowie_psychiczne

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PLKLC003 - Liczba opiekunów faktycznych/niefORMALNYCH objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO02 - Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO04 - Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-PLKCO02 - Liczba osób objętych programem polityki zdrowotnej

WLWK-PLKLC002 - Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie

WLWK-EECO05 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLKCO01 - Liczba podmiotów wykonujących działalność leczniczą objętych w projekcie wsparciem w zakresie poprawy dostępności zgodnie ze standardem dostępności

WLWK-PLOCO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLDKCO01 - Liczba wdrożonych programów polityki zdrowotnej

PROG-FELCO19 - Liczba opracowanych programów profilaktycznych w zakresie chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu

Wskaźniki rezultatu

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLKLCR04 - Liczba osób świadczących usługi w społeczności lokalnej dzięki wsparciu w programie

WLWK-PLKLCR03 - Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług

WLWK-PLKCR01 - Liczba podmiotów wykonujących działalność leczniczą, które poprawiły dostępność zgodnie ze standardem dostępności

WLWK-PLKLCR02 - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej

PROG-FELCR12 - Liczba pozytywnych/warunkowych opinii Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji wydanych w stosunku do opracowanych w ramach projektu programów profilaktycznych w zakresie chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu

Działanie FELU.08.07 Usługi społeczne w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.K - Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

7 817 647,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

6 645 000,00

Zakres interwencji

158 - Działania w celu zwiększenia równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości trwałych i przystępnych cenowo usług, 161 - Działania na rzecz poprawy dostępu do opieki długoterminowej (z wyłączeniem infrastruktury)

Opis działania

Typy projektów:

1. Projekty w zakresie:
  - a) rozwoju usług opiekuńczych świadczonych w społeczności lokalnej, w formach dziennych i całodobowych,
  - b) wsparcia tworzenia warunków i usług w zakresie opieki osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w miejscu zamieszkania,
  - c) wsparcia opiekunów faktycznych (nieformalnych) osób potrzebujących wsparcia w codziennym

funkcjonowaniu, w tym opieka wytchnieniowa, poradnictwo, kształcenie potrzebne do opieki,

- d) szkolenia kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej,
- e) wsparcia dla tworzenia lub funkcjonowania placówek świadczących usługi społeczne w społeczności lokalnej i ich usług, w tym CUS,
- f) wsparcia procesu deinstytucjonalizacji instytucji całodobowych.

2. Rozwój usług asystenckich wspierających aktywność społeczną, edukacyjną lub zawodową osób z niepełnosprawnościami.

3. Wsparcie w zakresie tworzenia i funkcjonowania mieszkań treningowych i wspomaganych, w tym wsparcie kadry tych mieszkań, rozwój mieszkalnictwa adaptowalnego oraz innych rozwiązań łączących wsparcie społeczne i mieszkaniowe.

4. Wsparcie procesu usamodzielniania osób przebywających w placówkach całodobowych.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów ION określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów.

1. Projekty realizowane będą zgodnie z:

- a) Wytycznymi dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
- b) Wytycznymi dot. realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,
- c) Wytycznymi dot. monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.

2. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.

3. Wsparcie z zakresu usług społ. dotyczy wyłącznie usług świadczonych w społeczności lokalnej (typ 1a,b,d,e,f-4).

4. Wsparcie oferowane w projektach jest dostosowane do indywidualnych potrzeb, potencjału i osobistych preferencji odbiorców tych usług (zwłaszcza w przypadku osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i OzN). Ponadto niezbędne jest dopasowanie wsparcia dla osób wykluczonych komunikacyjnie (typy 1-4).

5. W projektach dotyczących usług społecznych w zakresie opieki długoterminowej możliwe będzie finansowanie leczenia jako uzupełnienie usług społ. (typ 1a,b,e,f,3,4).

6. W przypadku świadczenia usług w placówce zapewniającej całodobową opiekę, nie jest ona zlokalizowana na nieruchomości, na której znajduje się inna placówka świadcząca opiekę instytucjonalną. Zasada ta nie dotyczy placówek zapewniających opiekę wytchnieniową w formie krótkookresowego pobytu, pod warunkiem zachowania pozostałych zasad świadczenia usług w społeczności lokalnej (typ 1a, c, e,3).

7. Usługi opiekuńcze są świadczone dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, a usługi asystenckie w szczególności dla OzN (typ 1a,b,c,e,f, 2, 3, 4).

8. Wsparcie dla usług opiekuńczych lub asystenckich prowadzi każdorazowo do zwiększenia liczby miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej oraz liczby osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej przez danego beneficjenta w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok złożenia wniosku o dofinansowanie projektu. Obowiązek zwiększania liczby miejsc świadczenia usług oraz liczby osób objętych tymi usługami nie dotyczy:

- a) wsparcia dla usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunów faktycznych;
- b) wsparcia realizowanego przez CUS (którego skala powinna wynikać z lokalnej diagnozy potrzeb);
- c) wsparcia realizowanego uprzednio w ramach programów rządowych.

Obowiązek zwiększania liczby osób objętych usługami nie oznacza zakazu jednoczesnego wsparcia osób dotychczas obejmowanych usługami przez beneficjenta (typ 1a,b,c, 2,3).

9. Wsparcie w ramach projektu nie może spowodować:

- a) zmniejszenia dotychczasowego finansowania usług asystenckich lub opiekuńczych przez beneficjenta oraz
- b) zastąpienia środkami projektu dotychczasowego finansowania usług ze środków innych niż europejskie.

Wskazane warunki nie dotyczą kontynuacji wsparcia realizowanego ze środków EFS+ (typ 1a,b,c, 2, 3).

10. Wsparcie osób będących w długoterminowej opiece instytucjonalnej jest możliwe wyłącznie w celu przejścia tych osób do opieki realizowanej w formie usług świadczonych w społeczności lokalnej.

Wsparcie to musi przyczyniać się do zwiększenia liczby miejsc świadczenia usług opiekuńczych świadczonych w społeczności lokalnej (typ 1f, 4).

11. Dopuszczalne jest finansowanie działań umożliwiających pozostanie OzN i osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w społeczności lokalnej, pozwalające tym osobom na w miarę możliwości samodzielne funkcjonowanie, w tym działania zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo tych osób takie jak np. likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania (mieszkania adaptowalne), sfinansowanie tworzenia i rozwoju wypożyczalni sprzętu wspomagającego (zwiększającego samodzielność tych osób) i sprzętu pielęgnacyjnego (niezbędnego do opieki nad tymi osobami), sfinansowanie wypożyczenia lub zakupu tego sprzętu, usługi dowożenia posiłków, usługi transportu indywidualnego. Tego rodzaju działania realizowane są jako element kompleksowych projektów dotyczących usług asystenckich lub usług opiekuńczych i mogą być finansowane z EFS+ lub w ramach cross-financingu (typ 1 a-c,e,f,2,3,4).

12. Wsparcie dla mieszkań treningowych i mieszkań wspomaganych oraz innych mieszkań, w których oferowane są usługi społeczne i wsparcie osób je zamieszkujących (dalej: mieszkania z usługami/ze wsparciem) polega na tworzeniu miejsc w nowo tworzonych lub istniejących mieszkaniach (typ 3).

13. Wsparcie usług w ramach istniejących mieszkań treningowych, mieszkań wspomaganych lub mieszkań z usługami/ze wsparciem jest możliwe wyłącznie pod warunkiem zwiększenia liczby miejsc w danym mieszkaniu, bez pogorszenia jakości świadczonych usług lub w przypadku mieszkań treningowych oraz mieszkań z usługami/ze wsparciem o charakterze treningowym, objęcia nowych osób, które dotychczas nie korzystały ze wsparcia (typ 3,).

14. Poprzez wsparcie kadry mieszkań treningowych i mieszkań wspomaganych należy rozumieć wsparcie w zakresie usług szkoleniowych (typ 3).

15. Działania związane z tworzeniem CUS oraz wsparciem świadczonych przez nie usług realizowane są zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019r. o realizowaniu usług społecznych przez CUS (typ 1e).

16. Wsparcie związane z tworzeniem CUS może uwzględniać koszty opracowania lokalnej diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społ. oraz utworzenia planu wdrażania CUS (typ 1e).

17. W przypadku wsparcia usług realizowanych przez CUS, mogą być finansowane usługi wchodzące w zakres interwencji EFS+, obejmujące usługi z zakresu: wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, wsparcia osób

z niepełnosprawnościami, osób starszych, osób w kryzysie bezdomności, dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań lub zagrożonych bezdomnością, aktywizacji zawodowej, usług w mieszkaniach wspomaganych, treningowych oraz mieszkaniach z usługami/ze wsparciem, reintegracji społeczno-zawodowej, usług zdrowotnych, opiekuńczych, a także wsparcia opiekunów faktycznych (typ 1e).

18. W przypadku wsparcia CUS utworzonych w PO WER, nie nastąpi podwójne finansowanie wydatków.

Wsparcie usług świadczonych przez te CUS (może dotyczyć wyłącznie dofinansowania kosztów związanych ze świadczeniem tych usług (w tym kosztów świadczenia usług oraz wynagrodzeń zespołu do spraw organizowania usług społecznych i stanowiska organizatora społeczności lokalnej wskazanych w art.23 ustawy z dnia 19 lipca 2019r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych) i nie obejmuje finansowania wydatków związanych w bieżącym funkcjonowaniem danego CUS (np. wynajem pomieszczeń biurowych, księgowość) (typ 1e)).

19. Zakłada się wsparcie procesu usamodzielniania osób przebywających w placówkach całodobowych na podstawie indywidualnych planów usamodzielniania lub zapewnienie usług w społeczności lokalnej oraz działania na rzecz zapobiegania umieszczania osób wymagających wsparcia w placówkach całodobowych długoterminowych (typ 1f i 4).

20. Osoby w wieku 65+ w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej będą miały dostęp do usług finansowanych z EFS+ bez wkładu finansowego.

21. Możliwe będzie zatrudnienie osób z Ukrainy znających j. Polski w stopniu komunikatywnym jako osoby pracujące w podmiotach opieki zdrowotnej i podmiotach/instytucjach świadczących usługi społ. (celem zwiększenia komunikacji między cudzoziemcem a pracownikiem instytucji świadczącej usługi).

22. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego i zgodnie z zał. 33.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2782, z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

5%

Minimalna wartość projektu

100 000,00

Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie

100 000,00

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne, Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

Grupa docelowa

kadra realizująca działania w obszarze usług społecznych, migranci i ich otoczenie, opiekunowie faktyczni, osoby narażone na umieszczenie w instytucjach całodobowych lub przebywające w instytucjach całodobowych, osoby świadczące usługi społeczne w społeczności lokalnej, osoby z niepełnosprawnościami i ich otoczenie (m.in. rodzina, środowisko lokalne), osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, otoczenie osób dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

Słowa kluczowe

integracja_spoeczna, ksztalcenie_kadr, mieszkania_treningowe, mieszkania_wspomagane, opieka_calodobowa, osoby_z_niepełnosprawnościami, placówki_wsparcia_dziennego, usługi_spoeczne, włączenie_spoeczne, Zintegrowane_Inwestycje_Terytorialne

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PLKLCO03 - Liczba opiekunów faktycznych/niefORMALNYCH objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO02 - Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO04 - Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-PLKLCO02 - Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie

WLWK-PLKLCO01 - Liczba osób objętych usługami w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej

WLWK-EECO05 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLKLCR05 - Liczba osób, które opuściły opiekę instytucjonalną dzięki wsparciu w programie

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLKLCR04 - Liczba osób świadczących usługi w społeczności lokalnej dzięki wsparciu w programie

WLWK-PLKLCR03 - Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług

WLWK-PLKLCR02 - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej

WLWK-PLKLCR06 - Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu

Działanie FELU.08.08 Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.L - Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

21 997 967,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

18 698 272,00

Zakres interwencji

163 - Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci

Opis działania

Typy projektów:

1. Rozwój usług:

- a) dla rodzin wychowujących dzieci, w tym przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,
- b) w zakresie przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy w rodzinie.
2. Wsparcie procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej oraz innych całodobowych instytucji opieki nad dziećmi i rodziną oraz szkolenie kadr.
3. Rozwój usług wsparcia dla dzieci i młodzieży przebywającej w różnego rodzaju ośrodkach / instytucjach całodobowych.
4. Kompleksowe wsparcie osób usamodzielnianych i opuszczających pieczę zastępczą oraz inne instytucje opieki całodobowej, w których przebywają dzieci i młodzież.
5. Działania wspierające system adopcji (w tym wsparcie kandydatów na rodziców adopcyjnych) oraz działania na rzecz wsparcia preadopcyjnego i postadopcyjnego.
6. Rozwój usług specjalistycznych i interwencyjnych dla osób doświadczających kryzysu, przemocy, dyskryminacji, poprzez m.in. tworzenie i rozwój ośrodków interwencji kryzysowej i punktów interwencji kryzysowej (m.in. poradnictwo psychologiczne, socjalne, terapeutyczne, prawne lub innych specjalistów, grupy wsparcia, telefony zaufania/telefoniczna interwencja kryzysowa).
7. Działania ukierunkowane na łagodzenie skutków społecznych ubóstwa, w tym działania integracyjne, aktywizacyjne, wspierające skierowane do dzieci i rodzin.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów Instytucja Organizująca Nabór określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów.

1. Projekty realizowane będą zgodnie z:
  - a) Wytycznymi dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
  - b) Wytycznymi dot. realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,
  - c) Wytycznymi dot. monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.
2. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.
3. Wsparcie w zakresie aktywnej integracji skierowane jest do osób, rodzin i środowisk wymagających wsparcia w zależności od zidentyfikowanych potrzeb (typ 7).
4. Wsparcie dla rodziny i pieczy zastępczej odbywa się zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z zastrzeżeniem pkt 5 (typ 1-5).
5. Z EFS+ nie są finansowane świadczenia wypłacane na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Świadczenia te mogą stanowić wkład własny do projektu (typ 4).
6. Usługi wsparcia rodziny w postaci pomocy w opiece i wychowaniu dzieci w formie placówek wsparcia dziennego polegają na tworzeniu nowych miejsc opieki i wychowania w ramach nowo tworzonych placówek wsparcia dziennego lub na wsparciu istniejących placówek (typ 1 a, 2).
7. Wsparcie istniejących placówek wsparcia dziennego jest możliwe wyłącznie pod warunkiem (typ 1 a, 2)
  - a) zwiększenia liczby miejsc w tych placówkach lub
  - b) rozszerzenia oferty wsparcia.
8. Nie są tworzone nowe miejsca ani wspierane istniejące miejsca opieki w placówkach

świadczących opiekę instytucjonalną (typ 1a,b, 2, 3, 6).

9. Działania mające na celu wsparcie dzieci i młodzieży przebywających w całodobowych instytucjach opieki nie mogą wzmacniać potencjału instytucjonalnego tych placówek (np. zatrudnienie personelu, remonty, wyposażenie). Mogą dotyczyć wsparcia dzieci i młodzieży oraz kadr w zakresie zgodnym z ideą deinstytucjonalizacji (typ 2, 3).

10. W razie konieczności umieszczenia w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego rodzeństwa, za zgodą dyrektora tej placówki oraz po uzyskaniu zezwolenia wojewody, dopuszczalne jest umieszczenie w tym samym czasie większej liczby dzieci (maksymalnie 10) (typ 2).

11. W odniesieniu do wyzwań jakie niesie wsparcie dzieci i młodzieży w ośrodkach/instytucjach całodobowych dopuszczalne jest wsparcie rozwoju deinstytucjonalizacji usług m.in. placówek opiekuńczo-terapeutycznych, domów pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną, schronisk dla nieletnich, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych itp. działania w tym zakresie dotyczą wsparcia osób, a nie wzmocnienia potencjału instytucjonalnego placówek. Wsparcie obejmować będzie wzmocnienie samodzielności dzieci i młodzieży przebywających w placówkach (typ 2, 3).

12. Realizowane będą usługi wspierające i interwencyjne dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, dysfunkcją i niewydolnością wychowawczą. Możliwe będzie wsparcie przez usługi w środowisku dla rodzin wychowujących dzieci, w tym przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, rozwój środowiskowych form i placówek wsparcia dziennego lub całodobowego, interwencji kryzysowej, rozwój asystentury rodzinnej, poradnictwa specjalistycznego, diagnozy i terapii, mediacji, rodzin wspierających, ze szczególnym uwzględnieniem podmiotowości dzieci (typ 1a)).

13. Przewiduje się wspieranie rozwoju usług w zakresie przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy w rodzinie, poprzez ułatwianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego i usług terapeutycznych dla ofiar oraz sprawców przemocy (programy korekcyjno-edukacyjne), a także rozwój współpracy instytucji działających w tym obszarze. Działania w tym zakresie mają charakter wspierający wdrożenie założeń Europejskiej gwarancji dla dzieci (EGD) (typ 1b).

14. Wsparcie osób usamodzielnianych będzie mogło obejmować kompleksowe działania m.in. w postaci wsparcia opiekunów/asystentów usamodzielniania, budowania kręgów wsparcia, mieszkań wspomaganych lub treningowych i „usamodzielniania na próbę”. Wsparcie osoby w doświadczaniu samodzielnego życia poza pieczę zastępczą lub instytucją, z możliwością powrotu do pieczy lub instytucji całodobowej, może obejmować m.in. pobyt w mieszkaniu wspomagany lub dofinansowanie najmu mieszkania, wsparcie związane z poszukiwaniem pracy lub kontynuacją nauki (typ 4).

15. Wsparcie systemu adopcji przewiduje wsparcie kandydatów na rodziców adopcyjnych), wsparcie preadopcyjne (np. diagnostyczne, szkoleniowe, doradcze) i postadopcyjne (np. diagnostyczne, rehabilitacyjne, terapeutyczne psychologiczne). Istotną wagę będzie miało również wsparcie adopcji dzieci z niepełnosprawnościami (typ 5).

16. W zakresie rozwoju usług specjalistycznych i interwencyjnych dla osób doświadczających kryzysu, przemocy, dyskryminacji interwencja obejmie rozwój usług specjalistycznych i interwencyjnych, w tym dzieci i rodzin oraz tworzenie i rozwój ośrodków interwencji kryzysowej oraz punktów interwencji kryzysowej, w tym podnoszenie kompetencji kadr, zapewnienie dostępu do usług osobom dotkniętym kryzysem i ich otoczenia m.in. poradnictwo specjalistyczne, psychologiczne, socjalne, konsultacje lekarskie, psychoterapia, telefoniczna interwencja kryzysowa, interwencyjne mieszkania/miejsca

noclegowe (typ 6).

17. Preferowane będą projekty wynikające z Gminnych Programów Rewitalizacji.

18. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego i zgodnie z zał. 33.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

5%, w przypadku państwowych jednostek budżetowych: 15%

Minimalna wartość projektu

100 000,00

Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie

100 000,00

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Służby publiczne

Grupa docelowa

dzieci i młodzież zagrożona ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, instytucje prowadzące pracę z rodziną i ich pracownicy oraz osoby korzystające ze wsparcia tych instytucji, kadry świadczące usługi interwencji kryzysowej, kandydaci do pełnienia funkcji w ramach pieczy zastępczej, jak i kandydaci na rodziców adopcyjnych oraz członkowie ich rodzin, osoby doświadczające przemocy, w tym przemocy w rodzinie i ich otoczenie, osoby potrzebujące interwencji kryzysowej, osoby usamodzielniane i opuszczające pieczę zastępczą, osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym, otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, rodzina, w tym rodzina dysfunkcyjna lub rodzina przeżywająca trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodziny (naturalne, zastępcze, adopcyjne) z dziećmi i ich otoczenie, rodziny zastępcze i kandydaci na rodziny zastępcze

Słowa kluczowe

kształcenie_kadr, opieka_całodobowa, opieka_nad_dziećmi, piecza_zastępcza, usługi_społeczne

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-EECO01 - Całkowita liczba osób objętych wsparciem

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PLKLC003 - Liczba opiekunów faktycznych/nieformalnych objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO02 - Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO04 - Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-PLKLCO02 - Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie

WLWK-PLKLCO01 - Liczba osób objętych usługami w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej

WLWK-EECO05 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLOCO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLKLCR01 - Liczba dzieci i młodzieży, które opuściły opiekę instytucjonalną dzięki wsparciu w programie

WLWK-PLKLCR05 - Liczba osób, które opuściły opiekę instytucjonalną dzięki wsparciu w programie

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLHILCR01 - Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu

WLWK-PLKLCR04 - Liczba osób świadczących usługi w społeczności lokalnej dzięki wsparciu w programie

WLWK-PLKLCR03 - Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług

WLWK-PLKLCR02 - Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej

WLWK-PLKLCR06 - Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu

Działanie FELU.08.09 Integracja społeczna osób najbardziej potrzebujących wsparcia

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.L - Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

10 890 469,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

9 256 898,00

Zakres interwencji

163 - Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci

Opis działania

Typy projektów:

1. Aktywizacja społeczna osób najbardziej zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób starszych.
2. Rozwój usług dla osób w kryzysie bezdomności oraz zagrożonych bezdomnością lub wykluczeniem mieszkaniowym.
3. Wsparcie działań na rzecz integracji społeczności zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym realizacja działań na rzecz rozwoju lokalnego.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów Instytucja Organizująca Nabór określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów.

1. Projekty realizowane będą zgodnie z:
  - a) Wytycznymi dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
  - b) Wytycznymi dot. realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,
  - c) Wytycznymi dot. monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.
2. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.
3. Przewiduje się działania skierowane do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem

społecznym, w tym edukacyjne, doradcze, integracyjne, informacyjne, z zakresu poprawy stanu zdrowia, pozwalające na włączenie lub utrzymanie aktywności społecznej, służące wzmocnieniu więzi społecznych i samopomocowych, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i zaplanowanych wraz z odbiorcami wsparcia (typ 1,2, 3).

4. Wsparciem zostaną objęte osoby w kryzysie bezdomności, zagrożone bezdomnością lub wykluczeniem mieszkaniowym poprzez usługi środowiskowe (m.in. w postaci doradztwa, streetworkingu, pomocy prawnej i psychologicznej), wykorzystanie tworzonych lub istniejących mieszkań treningowych i wspomaganych lub wsparcie funkcjonowania tych mieszkań oraz innych rozwiązań łączących wsparcie społeczne i mieszkaniowe dla osób w kryzysie bezdomności, w tym programu „Najpierw mieszkanie” (typ 2).

5. Wsparcie obejmować będzie działania na rzecz aktywności osób starszych w zakresie edukacji, integracji wewnątrz i międzypokoleniowej, przeciwdziałania e-wykluczeniu, zwiększenia aktywności w społecznościach lokalnych (typ 1 i 3).

6. Wsparcie w zakresie aktywnej integracji skierowane jest do osób, rodzin i środowisk wymagających wsparcia w zależności od zidentyfikowanych potrzeb (typ 3).

7. Preferowane będą projekty wynikające z Gminnych Programów Rewitalizacji.

8. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego i zgodnie z zał. 33.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednio) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

5%, w przypadku państwowych jednostek budżetowych: 15%

Minimalna wartość projektu

100 000,00

Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie

100 000,00

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Służby publiczne

Grupa docelowa

osoby w kryzysie bezdomności i zagrożone wykluczeniem mieszkaniowym, osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym, otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, społeczności lokalne

Słowa kluczowe

aktywizacja_społeczna, integracja_społeczna, usługi_społeczne

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-EECO01 - Całkowita liczba osób objętych wsparciem

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-EECO04 - Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLHILCR01 - Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu

Priorytet FELU.09 Zaspokajanie potrzeb rynku pracy

Instytucja Zarządzająca

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

Fundusz

Europejski Fundusz Społeczny +

Cel Polityki

CP4 - Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

Miejsce realizacji

LUBELSKIE

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

270 064 984,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

229 555 236,00

Odsetek dla regionów słabiej rozwiniętych

100

Działanie FELU.09.01 Aktywizacja zawodowa – projekty PUP

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.A - Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

131 057 712,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

111 399 055,00

Zakres interwencji

134 - Działania na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia, 136 - Wsparcie szczególne na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i integracji społeczno-gospodarczej ludzi młodych, 137 - Wsparcie na rzecz samozatrudnienia i zakładania działalności gospodarczej typu start-up

Opis działania

Typy projektów:

1. Kompleksowa aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych (w tym dotacje na samozatrudnienie) w celu zwiększenia ich szans na znalezienie zatrudnienia – realizowana wyłącznie przez powiatowe urzędy

pracy.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów ION określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów

1. Projekty realizowane będą zgodnie z:
  - a) Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
  - b) Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027,
  - c) Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,
  - d) Wytycznymi dotyczącymi monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027,
  - e) Wytycznymi dotyczącymi wyboru projektów na lata 2021-2027
  - f) Ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
2. Udzielenie wsparcia musi zostać poprzedzone pogłębioną analizą umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika projektu, m. in. poprzez opracowanie/aktualizację Indywidualnego Planu Działania, o którym mowa w art. 34a ww. ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
3. W ramach projektu PUP, pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe mogą być udzielane uczestnikom, natomiast nie są finansowane w ramach projektów ze środków FP.
4. W przypadku jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej lub refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w budżecie projektu PUP wsparcie ujmowane jest w szacowanych kwotach brutto.
5. Działania skierowane do osób w wieku 18–29 lat są zgodne z zaleceniem Rady z dnia 30 października 2020 r. w sprawie pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży oraz zastępującym zalecenie Rady z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży (Dz. Urz. UE C 372 z 04.11.2020, str. 1) i z polskim Planem Gwarancji dla młodzieży.
6. W przypadku projektów skierowanych do osób w wieku 18–29 lat zarejestrowanych jako bezrobotne odpowiednia jakość wsparcia jest zapewniona poprzez zdefiniowanie priorytetów tematycznych dla wsparcia (na podstawie diagnoz regionalnych rynków pracy), przy czym nacisk powinien zostać położony na:
  - umiejętności cyfrowe;
  - umiejętności niezbędne do podjęcia pracy w sektorze zielonej gospodarki;
  - umiejętności niezbędne z punktu widzenia regionalnych/lokalnych specjalizacji;
  - umiejętności niezbędne w zawodach związanych z usługami zdrowotnymi i opiekuńczymi.
7. Każda osoba w wieku 18-29 lat należąca do kategorii NEET rozpoczynająca udział w projekcie EFS+ wpisującym się w Plan realizacji Gwarancji dla młodzieży powinna przejść ocenę umiejętności cyfrowych.
8. Dana osoba nie otrzymuje jednocześnie wsparcia w więcej niż jednym projekcie dofinansowanym ze środków EFS+.
9. PUP-y realizują projekty zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

10. W ramach projektów PUP nie są kwalifikowalne koszty pośrednie.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne (Dz.U. 2014 poz. 864, z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz.U. 2017 poz. 1380, z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Służby publiczne

Grupa docelowa

bezrobotni, osoby należące do kategorii NEET, osoby odchodzące z rolnictwa, osoby z niepełnosprawnościami lub o ograniczonej mobilności

Słowa kluczowe

aktywizacja_społeczna, aktywizacja_zawodowa, doradztwo_zawodowe, dotacje_na_miejsca_pracy, integracja_społeczna, kompetencje_społeczne, kompetencje_zawodowe, kwalifikacje, staże, szkolenie_zawodowe

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-EECO02 - Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO03 - Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie

WLWK-PLACO01 - Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO07 - Liczba osób w wieku 18-29 lat objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO08 - Liczba osób w wieku 55 lat i więcej objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLOCO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLOCO10 - Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na realizację gwarancji dla młodzieży

PROG-FELCO04 - Liczba osób, którym udzielono ochrony czasowej w związku z wojną w Ukrainie, objętych wsparciem w programie

Wskaźniki rezultatu

WLWK-EECR02 - Liczba osób, które podjęły kształcenie lub szkolenie po opuszczeniu programu

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-EECR04 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu

PROG-FELCR01 - Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS+ środków na podjęcie działalności gospodarczej

Działanie FELU.09.02 Aktywizacja zawodowa

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.A - Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

26 083 279,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

22 170 787,00

Zakres interwencji

134 - Działania na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia, 136 - Wsparcie szczególne na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i integracji społeczno-gospodarczej ludzi młodych

Opis działania

Typy projektów:

1. Poprawa sytuacji na rynku pracy osób ubogich pracujących oraz osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych, cywilnoprawnych.
2. Realizacja ukierunkowanych schematów mobilności transnarodowej (USMT) w ramach sieci EURES - realizacja tego typu działań ma mieć charakter warunkowy, uzależniony od zdiagnozowanych potrzeb regionalnych rynków pracy.
3. Programy obejmujące instrumenty aktywizacji zawodowej osób młodych w wieku 18-29 lat należących do grupy NEET, które znajdują się w trudnej sytuacji na rynku pracy w ramach inicjatywy ALMA.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów ION określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów

1. Projekty realizowane będą zgodnie z:
  - a) Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
  - b) Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027,
  - c) Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,
  - d) Wytycznymi dotyczącymi monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027,
  - e) Wytycznymi dotyczącymi wyboru projektów na lata 2021-2027
  - f) Ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
  - g) dokumentem KE określającym zasady interwencji pt. "ALMA: Aim- Learn-Master-Achieve. Active inclusion initiative for integrating disadvantaged young people not in education, employment or training (NEETs) through mobility. Manual of Guidance",
  - h) rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/589 z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie europejskiej sieci służb zatrudnienia (EURES), dostępu pracowników do usług w zakresie mobilności i dalszej integracji rynków pracy oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 492/2011 i (UE) nr 1296/2013 (Dz. Urz. UE L 107 z 22.04.2016, str. 1, z późn. zm.).
2. Zadania realizowane w ramach sieci EURES będą mogły być realizowane wyłącznie przez podmioty uprawnione do prowadzenia pośrednictwa pracy, tj. powiatowe urzędy pracy (PUP), wojewódzkie urzędy pracy (WUP), Ochotnicze Hufce Pracy (OHP), podmioty akredytowane do prowadzenia na terenie Polski pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES (zwane podmiotami akredytowanymi). Warunki, na jakich jest udzielane wsparcie mobilności transnarodowej realizowane w ramach sieci EURES, które może obejmować wyłącznie usługi:
  - a) wymienione w rozdziale IV rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/589 z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie europejskiej sieci służb zatrudnienia (EURES), dostępu pracowników do usług w zakresie mobilności i dalszej integracji rynków pracy oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 492/2011 i (UE) nr 1296/2013 (Dz. Urz. UE L 107 z 22.04.2016, str. 1, z późn. zm.) lub
  - b) pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES, o którym mowa w art. 36a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

3. Warunki wsparcia w ramach typu projektu 2 muszą posiadać pozytywną opinię Ministra właściwego do spraw pracy.
4. W ramach typu 1 istotne jest zapewnienie wsparcia w ramach większego dostępu do stabilnego zatrudnienia oraz możliwości podnoszenia kwalifikacji i kompetencji/ umiejętności dla osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych, cywilnoprawnych oraz ubogich pracujących.
5. Udzielenie wsparcia w ramach projektów aktywizacji zawodowej każdorazowo jest poprzedzone identyfikacją potrzeb uczestnika projektu (w tym m.in. poprzez diagnozowanie potrzeb szkoleniowych, możliwości doskonalenia zawodowego) oraz opracowaniem lub aktualizacją dla każdego uczestnika projektu Indywidualnego Planu Działania, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 10a i art. 34a ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy lub innego dokumentu pełniącego analogiczną funkcję. Dokument ten powinien określać zakres wsparcia udzielanego danej osobie, który jest z nią uzgodniony i podlega ewentualnej aktualizacji w trakcie projektu.
6. Wsparcie udzielane w ramach projektów jest dostosowane do indywidualnych potrzeb uczestników projektów, wynikających z ich aktualnego stanu wiedzy, doświadczenia, zdolności i predyspozycji do wykonywania danego zawodu. Każdy z uczestników projektu musi otrzymać ofertę wsparcia, obejmującą takie formy pomocy, które zostaną zidentyfikowane u niego jako niezbędne w celu poprawy sytuacji na rynku pracy lub uzyskania zatrudnienia.
7. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
8. Nie będą realizowane działania służące rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia.
9. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.
10. W ramach realizowanych projektów beneficjent zapewnia przejrzystość procesu rekrutacji oraz warunków realizacji poszczególnych form wsparcia.
11. Efektem szkolenia będzie nabycie kwalifikacji (konkretnych efektów uczenia się uzyskiwanych w toku szkolenia) potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem), który powinien zawierać informacje na temat uzyskanych przez uczestnika efektów uczenia się w rozumieniu wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021–2027 i LWK 2021 dla EFS+.
12. Staże w projekcie są realizowane zgodnie z zaleceniem Rady z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ram jakości staży (Dz. Urz. UE C 88 z 27.03.2014, str. 1) oraz z Polskimi Ramami Jakości Praktyk i Staży.
13. W ramach wyboru projektów do dofinansowania preferowane będą mogły być projekty, które będą wspierały zieloną transformację, np. szkolenia w zakresie zielonych umiejętności lub zielonych miejsc pracy poprzez podnoszenie umiejętności w celu dostosowania do nowych wymogów ekologicznych związanych między innymi z gospodarką o obiegu zamkniętym i ambicją zerowego zanieczyszczenia, lub przekwalifikowanie w celu rozpoczęcia nowej kariery w szybko rozwijających się zielonych sektorach.

14. W przypadku łączonych typów projektów, każdy z typów powinien stanowić odrębne zadanie w planowanym budżecie projektu.
15. Dana osoba nie otrzymuje jednocześnie wsparcia w więcej niż jednym projekcie dofinansowanym ze środków EFS+.
16. Zastosowane będą preferencje punktowe w naborach konkurencyjnych dla projektów wynikających z GPR.
17. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego i zgodnie z zał. 33.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

10% - (typ projektu nr 1) 15% - (typ projektu nr 2) 5% - (typ projektu nr 3)

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Osoby fizyczne, Partnerzy społeczni, Służby publiczne

Grupa docelowa

bezrobotni, osoby biernie zawodowo, osoby należące do kategorii NEET, osoby odchodzące z rolnictwa, osoby z niepełnosprawnościami lub o ograniczonej mobilności, osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych, umowach cywilno – prawnych, ubodzy pracujący, pracodawcy i osoby poszukujące pracy korzystające ze wsparcia w ramach usług sieci EURES

Słowa kluczowe

aktywizacja_społeczna, aktywizacja_zawodowa, doradztwo_zawodowe, integracja_społeczna, kompetencje_społeczne, kompetencje_zawodowe, kwalifikacje, staże, szkolenie_zawodowe

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-EECO02 - Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO04 - Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO03 - Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO05 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO07 - Liczba osób w wieku 18-29 lat objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO08 - Liczba osób w wieku 55 lat i więcej objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLOCO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

Wskaźniki rezultatu

WLWK-EECR02 - Liczba osób, które podjęły kształcenie lub szkolenie po opuszczeniu programu

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-EECR04 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu

Działanie FELU.09.03 Wsparcie instytucji rynku pracy

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.B - Modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływow i mobilności na rynku pracy

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

20 823 529,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

17 700 000,00

Zakres interwencji

139 - Działania na rzecz modernizacji i wzmocnienia instytucji i służb rynku pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i dopasowanej do potrzeb pomocy, 140 - Wsparcie na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów na rynku pracy, 141 - Wsparcie na rzecz mobilności pracowników

Opis działania

Typy projektów:

1. Podnoszenie kwalifikacji, kompetencji pracowników PSZ i innych instytucji rynku pracy wynikających z potrzeb regionalnego/lokalnego rynku pracy.
2. Wsparcie PSZ w świadczeniu usług w ramach sieci EURES:
  - a) mające na celu zwiększenie pomocy dla polskich pracodawców w pozyskiwaniu pracowników z innych państw członkowskich UE/EFTA (w tym migrantów powrotnych) oraz w celu pomocy polskim bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu odpowiedniego zatrudnienia za granicą na unijnym rynku pracy przy zachowaniu równowagi na regionalnych i lokalnych rynkach pracy.
  - b) mające na celu realizację działań skierowanych do odbiorców usług sieci EURES w tym osób bezrobotnych, poszukujących pracy, migrantów powrotnych, uczniów szkół ponadpodstawowych, studentów oraz polskich i zagranicznych pracodawców.
3. Prowadzenie, publikowanie i upowszechnianie badań i analiz dotyczących sytuacji na regionalnym i lokalnym rynku pracy w ramach regionalnego obserwatorium rynku pracy.
4. Podnoszenie kwalifikacji, kompetencji pracowników podmiotów spełniających definicję partnera społecznego wynikających z potrzeb regionalnego/lokalnego rynku pracy.
5. Podnoszenie kwalifikacji, kompetencji pracowników podmiotów spełniających definicję organizacji społeczeństwa obywatelskiego wynikających z potrzeb regionalnego/lokalnego rynku pracy.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów ION określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów

1. Projekty realizowane będą zgodnie z:
  - Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
  - Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027,
  - Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,
  - Wytycznymi dotyczącymi monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027,
  - Wytycznymi dotyczącymi wyboru projektów na lata 2021-2027.
2. Przedsięwzięcia odpowiadają na problemy Publicznych Służb Zatrudnienia i innych instytucji rynku pracy.
3. Typ 1,4,5 konkurencyjny.
4. Typ 2 i 3 niekonkurencyjny.

5. Zastosowane będą preferencje punktowe w naborach dla projektów, w których zawarto elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej. W wybranych naborach konkurencyjnych premiowani będą beneficjenci wykazujący się doświadczeniem i/lub zaangażowaniem w prowadzone działania współpracy międzyregionalnej, transgranicznej i transnarodowej.
6. W ramach typu projektu 4 i 5, możliwa będzie interwencja skierowana na budowanie zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz budowanie zdolności partnerów społecznych, zgodnie z art. 9 ust 2 rozporządzenia EFS+.
7. Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów ION określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów.
8. Dana osoba nie otrzymuje jednocześnie wsparcia w więcej niż jednym projekcie dofinansowanym ze środków EFS+.
9. Publikacje będą dostępne w formie drukowanej oraz elektronicznej na stronach internetowych Wojewódzkiego Urzędu Pracy.
10. Wnioskodawcą w ramach typu 4 mogą być wyłącznie podmioty spełniające definicję partnera społecznego.
11. Wnioskodawcą w ramach typu 5 mogą być wyłącznie podmioty spełniające definicję organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2782, z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednio) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerzy społeczni, Służby publiczne

Grupa docelowa

instytucje rynku pracy (w tym publiczne służby zatrudnienia), migranci powrotni, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, osoby bezrobotne i poszukujące pracy, partnerzy społeczni, pracodawcy i osoby poszukujące pracy korzystające ze wsparcia w ramach usług sieci EURES, pracownicy instytucji rynku pracy, studenci, uczniowie placówek ponadpodstawowych

Słowa kluczowe

dialog_spoeczny, kompetencje_zawodowe, kwalifikacje, szkolenia

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PL0CO08 - Liczba organizacji partnerów społecznych objętych wsparciem

WLWK-PL0CO05 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego wspartych w co najmniej jednym z następujących obszarów: standardy i procedury zarządzania, refleksyjność, wydolność finansowa, rzecznictwo, jakość usług, współpraca międzysektorowa

WLWK-PL0CO06 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego wspartych w zakresie wdrażania nowych metod działania lub rodzajów usług

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLBCO01 - Liczba pracowników instytucji rynku pracy objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PL0CO09 - Liczba przedstawicieli organizacji partnerów społecznych objętych wsparciem

WLWK-PL0CO07 - Liczba przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego (w tym wolontariuszy) objętych wsparciem w programie

PROG-FELCO22 - Liczba przeprowadzonych badań/analiz dotyczących sytuacji na regionalnym rynku pracy, w ramach projektu

PROG-FELCO26 - Liczba zrealizowanych Międzynarodowych Targów Pracy związanych z mobilnością na europejskim rynku pracy

PROG-FELCO27 - Liczba zrealizowanych spotkań informacyjnych na temat mobilności na europejskim rynku pracy

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PL0CR04 - Liczba organizacji partnerów społecznych, które zwiększyły swój potencjał

WLWK-PL0CR02 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego, które poprawiły lub wprowadziły nowe metody działania lub rodzaje usług

WLWK-PL0CR01 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego, które zwiększyły swój potencjał organizacyjny w co najmniej jednym z następujących obszarów: standardy i procedury zarządzania, refleksyjność, wydolność finansowa, rzecznictwo, jakość usług, współpraca międzysektorowa

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PL0CR05 - Liczba przedstawicieli organizacji partnerów społecznych, którzy podnieśli kompetencje

WLWK-PL0CR03 - Liczba przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego, którzy zdobyli nowe umiejętności, wiedzę lub uzyskali kwalifikacje

PROG-FELCR15 - Liczba powstałych w ramach projektu publikacji dot. sytuacji na regionalnym rynku pracy.

Działanie FELU.09.04 Zrównoważony rynek pracy

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.C - Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

5 667 059,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

4 817 000,00

Zakres interwencji

142 - Działania na rzecz promowania aktywności zawodowej kobiet oraz zmniejszenia segregacji na rynku pracy ze względu na płeć

Opis działania

Typy projektów:

1. Kompleksowa aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy, ukierunkowana na wsparcie zrównoważonego udziału w rynku pracy, a zwłaszcza kobiet, poprzez wsparcie m.in. psychologiczne, doradcze, szkoleniowe, mechanizm referencji.
2. Wsparcie w zakresie sprawowania opieki nad dzieckiem lub członkiem rodziny potrzebującym

wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (wsparcie towarzyszące działaniom skierowanym na aktywizację zawodową).

3. Upowszechnianie elastycznych form zatrudnienia i pracy w obniżonym wymiarze czasu oraz inne działania zapewniające większą równowagę między życiem zawodowym, a prywatnym, poprzez działania świadomościowe wśród pracodawców i pracowników.

4. Wzmacnianie kompetencji kadry zarządzającej w zakresie stosowania elastycznych form zatrudnienia i czasu w obniżonym wymiarze i dostosowania środowiska pracy do potrzeb pracowników.

5. Wsparcie kosztów readaptacji osób powracających do pracy po długotrwałej nieobecności u danego pracodawcy.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów ION określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów

1. Projekty realizowane będą zgodnie z:

a) Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,

b) Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027,

c) Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,

d) Wytycznymi dotyczącymi monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027,

e) Wytycznymi dotyczącymi wyboru projektów na lata 2021-2027.

2. Wspierane będą działania w zakresie zwiększania dostępu do zatrudnienia grup defaworyzowanych, poszukujących pracy, znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy z powodu trudności godzenia życia zawodowego z obowiązkami rodzinnymi/ opiekuńczymi (w tym przede wszystkim macierzyństwem), a także stereotypowym postrzeganiem ról społecznych.

3. Efektem szkolenia będzie nabycie kwalifikacji (konkretnych efektów uczenia się uzyskiwanych w toku szkolenia) potwierdzonych odpowiednim dokumentem (np. certyfikatem), który powinien zawierać informacje na temat uzyskanych przez uczestnika efektów uczenia się w rozumieniu wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021–2027 i LWK 2021 dla EFS+.

4. Staże w projekcie są realizowane zgodnie z zaleceniem Rady z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ram jakości staży (Dz. Urz. UE C 88 z 27.03.2014, str. 1) oraz z Polskimi Ramami Jakości Praktyk i Staży

5. Zadania typu 2 w zakresie sprawowania opieki nad dzieckiem lub członkiem rodzin mogą być realizowane wyłącznie instytucjonalnie.

6. Opieka nad dzieckiem do lat 3 nie obejmuje miejsc opieki dofinansowywanych ze środków FERS, KPO lub z innych środków publicznych oraz z w pierwszej kolejności obejmuje instytucjonalne formy opieki. Jedynie w przypadku braku możliwości skorzystania ze standardowych usług oferowanych w instytucjonalnych formach opieki beneficjent powinien zapewnić najskuteczniejszą (pod względem dobra dzieci i kosztów) opiekę nad dziećmi do lat 3 w postaci:

- zorganizowanej opieki okazjonalnej nad grupą dzieci w wydzielonym pomieszczeniu na terenie placówki, w której odbywa się szkolenie lub inna forma wsparcia oferowana w projekcie,
- wynajęcia klubu dziecięcego (np. w godzinach popołudniowych/w weekendy, jeżeli w tych

godzinach/dniach są realizowane formy wsparcia w projekcie),

- zatrudnienia dziennego opiekuna w celu zapewnienia okazjonalnej opieki nad grupą dzieci na podstawie umowy zawartej na określony czas, uzależniony od czasu trwania form wsparcia.

Indywidualną okazjonalną opiekę niani należy zaproponować jedynie w przypadku braku możliwości skorzystania z powyższych rozwiązań.

7. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.

8. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

9. Typy działań 2-5 nie mogą stanowić samodzielnego projektu.

10. W przypadku łączonych typów projektów, typy 2-5 powinny stanowić odrębne zadania w planowanym budżecie projektu.

11. Dana osoba nie otrzymuje jednocześnie wsparcia w więcej niż jednym projekcie dofinansowanym ze środków EFS+.

12. Zastosowane będą preferencje punktowe w naborach dla projektów, w których zawarto elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej. W wybranych naborach konkurencyjnych premiowani będą beneficjenci wykazujący się doświadczeniem i/lub zaangażowaniem w prowadzone działania współpracy międzyregionalnej, transgranicznej i transnarodowej.

13. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego i zgodnie z zał. 33.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2782, z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

15% (typ projektu nr 2), 5% (typy projektów nr 1, 3, 4, 5)

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Osoby fizyczne, Partnerzy społeczni, Służby publiczne

Grupa docelowa

osoby powracające na rynek pracy, osoby, w szczególności kobiety bierne zawodowo, osoby, w szczególności kobiety pozostające bez zatrudnienia, pracodawcy, pracownicy

Słowa kluczowe

aktywizacja_społeczna, aktywizacja_zawodowa, doradztwo_zawodowe, integracja_społeczna, kompetencje_społeczne, kompetencje_zawodowe, kwalifikacje, staże, szkolenie_zawodowe

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

- WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
- WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)
- WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym
- WLWK-EECO02 - Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie
- WLWK-EECO04 - Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie
- WLWK-EECO03 - Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie
- WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie
- WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie
- WLWK-PLCCO02 - Liczba osób objętych wsparciem w zakresie godzenia życia zawodowego z prywatnym
- WLWK-PLCCO01 - Liczba osób objętych wsparciem w zakresie równości kobiet i mężczyzn
- WLWK-EECO05 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie
- WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie
- WLWK-EECO07 - Liczba osób w wieku 18-29 lat objętych wsparciem w programie
- WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie
- WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie
- WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

Wskaźniki rezultatu

- WLWK-EECR02 - Liczba osób, które podjęły kształcenie lub szkolenie po opuszczeniu programu
- WLWK-PLCCR01 - Liczba osób, które podniosły poziom wiedzy w zakresie równości kobiet i mężczyzn dzięki wsparciu w programie
- WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-EECR01 - Liczba osób poszukujących pracy po opuszczeniu programu

WLWK-EECR04 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu

WLWK-PLCCR02 - Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy po opuszczeniu programu

Działanie FELU.09.05 Ochrona środowiska pracy

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.D - Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

18 116 471,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

15 399 000,00

Zakres interwencji

140 - Wsparcie na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów na rynku pracy, 144 - Działania na rzecz zdrowego i dostosowanego środowiska pracy uwzględniające zagrożenia dla zdrowia i obejmujące m.in. promocję aktywności fizycznej, 146 - Wsparcie na rzecz przystosowywania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian

Opis działania

Typy projektów:

1. Opracowanie i realizacja programów
  - a. profilaktycznych dotyczących chorób związanych ze środowiskiem pracy,
  - b. rehabilitacyjnych dotyczących chorób związanych ze środowiskiem pracy.
2. Programy kompleksowej rehabilitacji ułatwiające powrót do pracy.
3. Eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy w tym programy przekwalifikowania pracowników pracujących w warunkach negatywnie wpływających na zdrowie,

działania zapewniające zdrowe i dobrze przystosowane środowisko pracy, niwelujące zagrożenia dla zdrowia wynikające ze środowiska pracy, profilaktyka chorób wynikających ze środowiska pracy.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów Instytucja Organizująca Nabór określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów.

1. Projekty realizowane będą zgodnie z:
  - a. Wytycznymi dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
  - b. Wytycznymi dot. realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,
  - c. Wytycznymi dot. monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.
2. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.
3. Interwencja EFS+ w obszarze zdrowia będzie zgodna z dokumentami strategicznymi „Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne dla systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.”, mapami potrzeb zdrowotnych i z planami transformacji w obszarze zdrowia (krajowy i regionalny) oraz Programem Strategicznym Ochrony Zdrowia Województwa Lubelskiego na lata 2021-2027” (typ 1-3).
4. Interwencje w obszarze ochrony zdrowia podlegają koordynacji w ramach Komitetu Sterującego. Założenia lub kluczowe warunki realizacji zaplanowanej interwencji, w tym wysokość środków na realizację przedsięwzięcia, są przekazywane pod obrady Komitetu Sterującego, zgodnie z trybem określonym w regulaminie tego Komitetu (typ 1-3).
5. Realizowane będą wyłącznie te przedsięwzięcia, dla których założenia lub kluczowe warunki realizacji zostały pozytywnie rozpatrzone przez Komitet Sterujący, zgodnie z procedurami przyjętymi w ramach funkcjonowania tego Komitetu. Przedsięwzięcia uwzględniają obowiązkowe rekomendacje Komitetu Sterującego (typ 1-3).
6. Działania ukierunkowane na eliminowanie czynników ryzyka dla zdrowia występujących w miejscu pracy dostosowane są do potrzeb konkretnego pracodawcy i jego pracowników w szczególności realizowane są na podstawie ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy i nie podlegają wymogom określonym dla RPZ w wytycznych. Mogą one w szczególności obejmować działania służące przekwalifikowaniu osób narażonych na czynniki ryzyka dla zdrowia w miejscu pracy, czyli nabycie kompetencji, umiejętności lub kwalifikacji, umożliwiających kontynuowanie pracy na zmodernizowanym stanowisku lub rozpoczęcie pracy na innym stanowisku, które nie stanowi obciążenia dla zdrowia danego pracownika. Działania ukierunkowane na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy dostosowane do potrzeb konkretnego pracodawcy i jego pracowników będą realizowane poza formułą RPZ (typ 3).
7. Działania z zakresu rehabilitacji leczniczej ułatwiającej powrót do pracy lub utrzymanie zatrudnienia skierowane są do osób pracujących narażonych na opuszczenie rynku pracy z powodu czynników zdrowotnych lub do osób zarejestrowanych jako bezrobotne w powiatowych urzędach pracy, potrzebujących świadczeń rehabilitacyjnych w celu podjęcia lub powrotu do zatrudnienia realizowane są jako element szerszej ścieżki umożliwiającej danej osobie utrzymanie lub powrót do zatrudnienia. Działanie będzie realizowane poza formułą RPZ (typ 2).

8. Osoby bezrobotne obejmowane wsparciem w formule RPZ z zakresu rehabilitacji leczniczej ułatwiającej powrót do pracy lub utrzymanie zatrudnienia, zostaną co najmniej poinformowane o możliwości uzyskania wsparcia w projektach z zakresu aktywizacji zawodowej realizowanych w ramach RP, chyba że uzyskują już wsparcie właściwej instytucji rynku pracy w zakresie realizacji programów rehabilitacyjnych związanych ze środowiskiem pracy (typ 1b).

9. Świadczenia rehabilitacyjne oraz inne świadczenia zdrowotne, związane z realizacją profilaktycznych programów prozdrowotnych wynikających z oceny stanu zdrowia pracujących realizowane są zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w szczególności rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu rehabilitacji leczniczej (typ 1-3).

10. RPZ, przed rozpoczęciem realizacji, obligatoryjnie musi uzyskać pozytywną lub warunkową opinię AOTMiT i być zgodny z zakresem określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie wzoru programu polityki zdrowotnej, wzoru raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej oraz sposobu sporządzenia projektu programu polityki zdrowotnej i raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej (typ 1).

11. Do realizacji może zostać zakwalifikowany jedynie ten RPZ, który uzyskał pozytywną opinię AOTMiT lub spełnił wszystkie obligacyjne warunki wskazane w warunkowej opinii AOTMiT oraz został pozytywnie rozpatrzony przez Komitet Sterujący. W przypadku uzyskania przez RPZ negatywnej opinii AOTMiT, RPZ może być poprawiony z wykorzystaniem uwag zgłoszonych przez AOTMiT oraz ponownie złożony do zaopiniowania przez AOTMiT (typ 1).

12. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego i zgodnie z zał. 33.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

90

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2782, z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

10% (typ 1-3), w przypadku państwowych jednostek budżetowych: 15%

Minimalna wartość projektu

100 000,00

Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie

100 000,00

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Grupa docelowa

osoby bezrobotne biorące udział w projektach z zakresu rehabilitacji ułatwiającej powrót do pracy, osoby bezrobotne zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy oraz osoby pracujące w zakresie programów kompleksowej rehabilitacji, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby pracujące,

pracodawcy, pracownicy kwalifikujący się do programów profilaktycznych chorób związanych z miejscem pracy, pracownicy podmiotów leczniczych

Słowa kluczowe

zdrowa_praca, zdrowie

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-PLDCO08 - Liczba osób objętych wsparciem w obszarze zdrowia

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLDCO07 - Liczba pracodawców objętych wsparciem dotyczącym poprawy środowiska pracy

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLDKCO01 - Liczba wdrożonych programów polityki zdrowotnej

PROG-FELCO20 - Liczba opracowanych programów profilaktycznych dotyczących chorób związanych ze środowiskiem pracy

PROG-FELCO21 - Liczba opracowanych programów rehabilitacyjnych dotyczących chorób związanych ze środowiskiem pracy

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLDCR03 - Liczba osób, które dzięki wsparciu w obszarze zdrowia podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLDCR02 - Liczba osób, które w wyniku realizacji wsparcia z zakresu outplacementu/poprawy środowiska pracy podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie

PROG-FELCR13 - Liczba pozytywnych/warunkowych opinii Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji wydanych w stosunku do opracowanych w ramach projektu programów profilaktycznych dotyczących chorób związanych ze środowiskiem pracy

PROG-FELCR14 - Liczba pozytywnych/warunkowych opinii Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji wydanych w stosunku do opracowanych w ramach projektu programów rehabilitacyjnych dotyczących chorób związanych ze środowiskiem pracy

Działanie FELU.09.06 Adaptacyjność pracodawców i pracowników do zmian

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.D - Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

41 787 059,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

35 519 000,00

Zakres interwencji

140 - Wsparcie na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów na rynku pracy, 144 - Działania na rzecz zdrowego i dostosowanego środowiska pracy uwzględniające zagrożenia dla zdrowia i obejmujące m.in. promocję aktywności

fizycznej, 146 - Wsparcie na rzecz przystosowywania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian

Opis działania

Typy projektów:

1. Kompleksowe działania służące wydłużeniu zdolności do pracy osób starszych, uwzględniające zarządzanie wiekiem, w przedsiębiorstwach poprzez upowszechnianie mentoringu w miejscu pracy, rozwijanie kompetencji osób starszych, promowanie zdrowego i aktywnego starzenia się.
2. Wsparcie pracodawców we wprowadzaniu elastycznych form zatrudnienia, w tym we wprowadzaniu pracy zdalnej.
3. Zastosowanie instrumentów służących ochronie pracowników, zagrożonych utratą zatrudnienia w wyniku zaistniałej sytuacji kryzysowej, m.in.:
  - a) poradnictwo psychologiczne,
  - b) doradztwo zawodowe,
  - c) dodatki motywacyjne dla osób realizujących mentoring w miejscu zatrudnienia,
  - d) środki finansowe na kontynuację zatrudnienia,
  - e) dostosowanie stanowisk pracy do potrzeb pracowników i pracodawców,
  - f) formy wsparcia dostosowane do indywidualnych potrzeb uczestników projektu (np. profilaktyka chorób wynikających ze środowiska pracy),
  - g) refundacja kosztów opieki nad dzieckiem lub członkiem rodziny potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.
4. Usługi rozwojowe w Podmiotowym Systemie Finansowania dla pracodawców i ich pracowników, zgodne z ich zidentyfikowanymi potrzebami (system popytowy w oparciu o BUR).

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów Instytucja Organizująca Nabór określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów.

1. Projekty realizowane będą zgodnie z:
  - a) Wytycznymi dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
  - b) Wytycznymi dot. realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,
  - c) Wytycznymi dot. monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.
2. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.
3. Wsparcie pracodawców w obszarze zarządzania wiekiem i kompetencjami pracowników, jak również dostosowania miejsc pracy do potrzeb osób starszych obejmuje działania mające na celu upowszechnianie mentoringu w miejscu pracy, rozwijanie kompetencji osób starszych, promowanie zdrowego i aktywnego starzenia się (typ 1).
4. Wsparcie pracodawców we wprowadzaniu elastycznych form zatrudnienia, w tym we wprowadzaniu pracy zdalnej obejmuje zadania mające na celu upowszechnienie zastosowania

elastycznych form zatrudnienia, wsparcie dla pracy w niepełnym wymiarze czasu pracy, jak również pracy na odległość oraz działania zapewniające większą równowagę między życiem zawodowym, a prywatnym z uwagi na sprawowaną opiekę nad dzieckiem lub członkiem rodziny potrzebującym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. (typ 2).

BUR (typ 4)

1. Beneficjent realizujący projekt PSF nie stosuje warunków wyboru pracodawców lub przedsiębiorców do objęcia wsparciem w ramach projektu, innych niż warunki ustalone przez IZ PR na etapie wyboru projektu do dofinansowania.
2. Zostaną wskazane obszary preferencji usług rozwojowych w zakresie poziomu dofinansowania ze środków EFS m.in. w szczególności dot. usług rozwojowych, które prowadzą do nabycia kwalifikacji, o których mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, zarejestrowanych w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji oraz posiadających nadany kod kwalifikacji.
3. Beneficjent, na podstawie umowy o dofinansowanie, prowadzi kontrolę u pracodawców lub przedsiębiorców objętych wsparciem z uwzględnieniem wymogów określonych w wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczących kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021–2027.
4. Kontrole prowadzone przez Beneficjentów w odniesieniu do uczestników projektu są przeprowadzane:
  - a) na dokumentach, w tym w siedzibie pracodawcy lub przedsiębiorcy;
  - b) w miejscu realizacji usługi rozwojowej (wizyta monitoringowa).
5. Szczegółowe zasady udzielania usług rozwojowych zostaną określone w Regulaminie wyboru projektów, w tym:
  - maksymalną kwotę dofinansowania pojedynczej usługi rozwojowej w przeliczeniu na jedną godzinę usługi dla jednego pracodawcy, przedsiębiorcy lub pracownika wydelegowanego przez pracodawcę,
  - kwalifikowanie kosztów usługi rozwojowej,
  - obowiązki podmiotu pełniącego funkcje operatora w projekcie PSF.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre

rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2782, z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%

Minimalna wartość projektu

100 000,00

Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie

100 000,00

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Grupa docelowa

osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych, umowach cywilno – prawnych, ubodzy pracujący, pracodawcy, pracownicy

Słowa kluczowe

dopasowanie_do_ryнку_pracy, opieka_nad_dziećmi, osoby_z_niepełnosprawnościami, rownosc_szans, rozwój_zawodowy, rynek, szkolenia, usługi, zatrudnienie_wspomagane, zdrowa_praca

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLDCO02 - Liczba dużych przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi

WLWK-PLDCO01 - Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) objętych usługami rozwojowymi

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO05 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLDCO03 - Liczba podmiotów innych niż przedsiębiorstwa objętych usługami rozwojowymi

WLWK-PLDCO07 - Liczba pracodawców objętych wsparciem dotyczącym poprawy środowiska pracy

WLWK-PLDCO05 - Liczba pracowników dużych przedsiębiorstw objętych usługą rozwojową

WLWK-PLDCO04 - Liczba pracowników mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) objętych usługą rozwojową

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

Wskaźniki rezultatu

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLDGCR04 - Liczba osób, które uzyskały zielone kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLDCR02 - Liczba osób, które w wyniku realizacji wsparcia z zakresu outplacementu/poprawy środowiska pracy podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie

Działanie FELU.09.07 Outplacement

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.D - Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

15 252 941,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

12 965 000,00

Zakres interwencji

140 - Wsparcie na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów na rynku pracy, 146 - Wsparcie na rzecz przystosowywania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian

Opis działania

Typ projektu:

1. Outplacement dla pracowników zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia, zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracownika lub osób odchodzących z rolnictwa.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów ION określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów

1. Projekty realizowane będą zgodnie z:

- Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
- Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027,
- Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,
- Wytycznymi dotyczącymi monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027,
- Wytycznymi dotyczącymi wyboru projektów na lata 2021-2027.

2. Outplacement stanowi zaplanowane, kompleksowe działania, których celem jest reorganizacja zatrudnienia ograniczająca proces zwolnień lub przeprowadzenie procesu zwolnień uwzględniające udzielenie pomocy zwalnianym lub zwolnionym pracownikom w odnalezieniu się w nowej sytuacji życiowej i zawodowej, w tym przede wszystkim prowadzące do utrzymania lub podjęcia i utrzymania zatrudnienia, a także wsparcia osób odchodzących z rolnictwa.

3. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.

4. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

5. Dana osoba nie otrzymuje jednocześnie wsparcia w więcej niż jednym projekcie dofinansowanym ze środków EFS+.

6. Zastosowane będą preferencje punktowe w naborach dla projektów, w których zawarto elementy współpracy ponadregionalnej, transgranicznej lub ponadnarodowej. W wybranych naborach konkurencyjnych premiowani będą beneficjenci wykazujący się doświadczeniem i/lub zaangażowaniem w prowadzone działania współpracy międzyregionalnej, transgranicznej i transnarodowej.

7. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego i zgodnie z zał. 33.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2782, z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

5%

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Osoby fizyczne, Partnerzy społeczni, Służby publiczne

Grupa docelowa

pracownicy zagrożeni zwolnieniem, pracownicy przewidziani do zwolnienia lub osoby zwolnione z przyczyn nie dotyczących pracownika oraz osoby odchodzące z rolnictwa

Słowa kluczowe

adaptacyjność, aktywizacja_społeczna, aktywizacja_zawodowa, doradztwo_zawodowe, kompetencje_zawodowe, kwalifikacje, szkolenie_zawodowe

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-PLDCO06 - Liczba osób objętych wsparciem z zakresu outplacementu

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLDCR02 - Liczba osób, które w wyniku realizacji wsparcia z zakresu outplacementu/poprawy środowiska pracy podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie

Działanie FELU.09.08 Aktywizacja zawodowa - projekty OHP

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.A - Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej

Instytucja Pośrednicząca

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

11 276 934,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

9 585 394,00

Zakres interwencji

136 - Wsparcie szczególne na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i integracji społeczno-gospodarczej ludzi młodych

Opis działania

Typy projektów:

1. Kompleksowa aktywizacja zawodowa realizowana w projektach OHP na rzecz osób młodych znajdujących się w szczególnej sytuacji.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów ION określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów

1. Projekty realizowane będą zgodnie z:

a) Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,

b) Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027,

c) Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,

d) Wytycznymi dotyczącymi monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027,

e) Wytycznymi dotyczącymi wyboru projektów na lata 2021-2027,

f) Ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Udzielenie wsparcia musi zostać poprzedzone pogłębioną analizą umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika projektu, m. in. poprzez opracowanie/aktualizację Indywidualnego Planu Działania, o którym mowa w art. 34a ww. ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

2. Działania skierowane do osób w wieku 15–29 lat są zgodne z zaleceniem Rady z dnia 30 października 2020 r. w sprawie pomostu do zatrudnienia – wzmocnienia gwarancji dla młodzieży oraz zastępującym zalecenie Rady z dnia 22 kwietnia 2013 r. w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży (Dz. Urz. UE C 372 z 04.11.2020, str. 1) i z polskim Planem Gwarancji dla młodzieży.

3. W przypadku projektów skierowanych do osób w wieku 15–29 lat odpowiednia jakość wsparcia jest zapewniona poprzez zdefiniowanie priorytetów tematycznych dla wsparcia (na podstawie diagnoz regionalnych rynków pracy), przy czym nacisk powinien zostać położony na:

- umiejętności cyfrowe;
- umiejętności niezbędne do podjęcia pracy w sektorze zielonej gospodarki;
- umiejętności niezbędne z punktu widzenia regionalnych/lokalnych specjalizacji;
- umiejętności niezbędne w zawodach związanych z usługami zdrowotnymi i opiekuńczymi.

4. Każda osoba w wieku 15-29 lat należąca do kategorii NEET rozpoczynająca udział w projekcie EFS+ wpisującym się w Plan realizacji Gwarancji dla młodzieży powinna przejść ocenę umiejętności cyfrowych.

5. Dana osoba nie otrzymuje jednocześnie wsparcia w więcej niż jednym projekcie dofinansowanym ze środków EFS+.

6. OHP-y realizują projekty zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

100

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2782, z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Służby publiczne

Grupa docelowa

bezrobotni, osoby bierne zawodowo, osoby kwalifikujące się do wsparcia Ochotniczych Hufców Pracy, osoby należące do kategorii NEET, osoby z niepełnosprawnościami lub o ograniczonej mobilności

Słowa kluczowe

aktywizacja_społeczna, aktywizacja_zawodowa, doradztwo_zawodowe, integracja_społeczna, kompetencje_społeczne, kompetencje_zawodowe, kwalifikacje, staże, szkolenie_zawodowe

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO02 - Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO04 - Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO03 - Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO07 - Liczba osób w wieku 18-29 lat objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PL0CO10 - Wartość wydatków kwalifikowalnych przeznaczonych na realizację gwarancji dla młodzieży

PROG-FELCO04 - Liczba osób, którym udzielono ochrony czasowej w związku z wojną w Ukrainie, objętych wsparciem w programie

Wskaźniki rezultatu

WLWK-EECR02 - Liczba osób, które podjęły kształcenie lub szkolenie po opuszczeniu programu

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-EECR01 - Liczba osób poszukujących pracy po opuszczeniu programu

WLWK-EECR04 - Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu

Priorytet FELU.10 Lepsza edukacja

Instytucja Zarządzająca

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

Fundusz

Europejski Fundusz Społeczny +

Cel Polityki

CP4 - Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych

Miejsce realizacji

LUBELSKIE

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

218 000 000,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

185 300 000,00

Odsetek dla regionów słabiej rozwiniętych

100

Działanie FELU.10.01 Skuteczna edukacja

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.E - Poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy – w tym przez walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabywania kompetencji kluczowych, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów szkolenia i przygotowania zawodowego

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

38 049 972,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

32 342 476,00

Zakres interwencji

149 - Wsparcie na rzecz szkolnictwa podstawowego i średniego (z wyłączeniem infrastruktury), 151 - Wsparcie na rzecz kształcenia dorosłych (z wyłączeniem infrastruktury)

Opis działania

Typy projektów:

1. Programy systemowego wsparcia doradztwa zawodowego lub edukacyjno-zawodowego, w tym m.in. podnoszenie kompetencji doradców zawodowych i edukacyjnych oraz ich dostępność dla uczniów, wsparcie budowania i rozwoju sieci współpracy doradców zawodowych.
2. Program systemowego wsparcia efektywności nauczania języka angielskiego w regionie: dodatkowe zajęcia z języka angielskiego dla uczniów szkół osiągających wyniki egzaminów z języka angielskiego, niższe niż średnia wojewódzka.
3. Promocja i upowszechnienie informacji w zakresie kształcenia w regionie, w tym kształcenia zawodowego, m.in. poprzez targi edukacyjne, spotkania zawodoznawcze / wizyty studyjne w liceach, technikach, szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, na uczelniach i u pracodawców.
4. Działania na rzecz upowszechnienia idei uczenia się przez całe życie.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów Instytucja Organizująca Nabór określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów.

1. Projekty realizowane będą zgodnie z:
  - a) Wytycznymi dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
  - b) Wytycznymi dot. realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,
  - c) Wytycznymi dot. monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.
2. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.
3. Wdrożenie systemowych rozwiązań, w tym podnoszenie kompetencji doradców zawodowych i edukacyjnych do pracy z dziećmi, których rodzice są migrantami lub z uczniami, którzy powracają z zagranicy oraz zwiększanie ich dostępności dla tych uczniów (typ 1).
4. Doradztwo edukacyjno-zawodowe będzie uwzględniać aspekt płci przy wyborze zawodu, zwalczać stereotypy związane z płcią i wspierać promowanie przedmiotów STEAM (typ 1).
5. Doradztwo zawodowe i edukacyjno-zawodowe wpłynie na ukierunkowanie szkół prowadzących kształcenie ogólne i zawodowe, a także kształcenie ustawiczne do reagowania na potrzeby rynku pracy (typ 1).
6. Podejmowane działania będą komplementarne do przedsięwzięć w zakresie doradztwa zawodowego podejmowanych na poziomie krajowym (typ 1).
7. Działania doradcze wpłyną na zmotywowanie uczniów do nabywania umiejętności oraz świadomego wyboru zawodu bądź dalszej ścieżki kształcenia, a osoby dorosłe do uczenia się przez całe życie (typ 1).
8. Wymagane są projekty kompleksowe, realizowane we współpracy z pracodawcami oraz uczelniami (typ 1,3).
9. W przypadku tworzenia materiałów (w tym e-materiałów), aplikacji lub narzędzi informatycznych w ramach projektu nie będą one powielały już istniejących i planowanych do stworzenia na poziomie

krajowym materiałów, aplikacji i narzędzi. Dodatkowo wypracowane w ramach projektu e-materiały będą spełniały standardy techniczne Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej (aktualne na dzień ogłoszenia naboru), tak aby była możliwość ich publikacji na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej (typ 1-4).

10. W celu uniknięcia stygmatyzacji wsparcie w zakresie dodatkowych zajęć z języka angielskiego dla uczniów kierowane będzie do szkół bądź oddziałów, a nie do pojedynczych uczniów (typ 2).

11. Promocja kształcenia w regionie, w tym kształcenia zawodowego ukierunkowana jest na wsparcie uczniów w wyborze dalszej ścieżki kształcenia lub zawodu (typ 3).

12. Działania mają zapewnić dostarczenie społeczeństwu wiedzy o tym, jak współczesne szkolnictwo zawodowe funkcjonuje i jakie korzyści przynosi ukończenie szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe (typ 3).

13. Działania upowszechniające będą skierowane do mieszkańców regionu w celu zmiany stereotypów w postrzeganiu szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w tym do uczniów oraz ich rodziców (typ 3).

14. Promocja kształcenia zawodowego, w tym ustawicznego przyczyni się do ukierunkowania szkół prowadzących kształcenie ogólne i zawodowe, a także kształcenie ustawiczne do reagowania na potrzeby rynku pracy (typ 3).

15. Interwencja zgodnie z Zaleceniami Rady z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie ścieżek poprawy umiejętności: nowe możliwości dla dorosłych (2016/c848/01) ma na celu wdrożenie środków dotyczących motywowania, informowania i poszerzania wiedzy na temat korzyści wynikających z poprawy umiejętności (typ 4).

16. Celem interwencji EFS+ jest poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy (typ 1-4).

17. Projekty realizowane w ramach regionalnego programu nie powielają działań realizowanych na poziomie krajowym (zarówno ze środków EFS+, jak i źródeł krajowych) (typ 1,2,3,4).

18. Wsparcie dla danej szkoły lub placówki, jej kadry lub uczniów jest realizowane w oparciu o indywidualnie zdiagnozowane potrzeby szkoły lub placówki, przede wszystkim w kontekście wyrównywania szans edukacyjnych uczniów (typ 1, 2).

19. Wartość wydatków w ramach cross – financing stanowi nie więcej niż:

- typ 1, 3 – 15% finansowania UE,

- typ 2, 4 – 0% finansowania UE.

20. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego i zgodnie z zał. 33.

21. W przypadku wspierania kompetencji cyfrowych wykorzystany zostanie standard kompetencji cyfrowych na podstawie aktualnej na dzień ogłoszenia naboru wersji ramy „DigComp” (typ 1).

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

90

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

10% (typ 1 i 2), 15% (typ 3 i 4), w przypadku państwowych jednostek budżetowych: 15%

Minimalna wartość projektu

100 000,00

Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie

100 000,00

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Służby publiczne

Grupa docelowa

mieszkańcy województwa, podmioty prowadzące kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, ich kadra oraz uczniowie, rodzice lub opiekunowie, szkoły i placówki systemu oświaty realizujące kształcenie ogólne, zawodowe i ustawiczne i ich organa prowadzące, uczestnicy procesu edukacji, w tym dzieci przedszkolne, uczniowie szkół i placówek podstawowych i ponadpodstawowych, dorośli biorący udział w edukacji, nauczyciele, instruktorzy praktycznej nauki zawodu, pracodawcy

Słowa kluczowe

doradztwo_zawodowe, edukacja, kompetencje, kształcenie_dorosłych, kształcenie_ustawiczne, kształcenie_zawodowe, kwalifikacje, liceum, promocja_kształcenia_zawodowego

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLECO01 - Liczba podmiotów objętych wsparciem w celu zwiększenia jakości i efektywności systemu kształcenia i szkolenia

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLECR01 - Liczba podmiotów, które podniosły jakość i efektywności oferowanych usług edukacyjnych (sztuki)

Działanie FELU.10.02 Edukacja przedszkolna

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.F - Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

24 073 824,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

20 462 750,00

Zakres interwencji

148 - Wsparcie na rzecz wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem (z wyłączeniem infrastruktury)

Opis działania

Typy projektów:

1. Tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego i związanej z tym bazy lokalowej i dydaktycznej.
2. Unowocześnianie istniejącej bazy lokalowej i dydaktycznej w zakresie edukacji włączającej przedszkolnej.
3. Programy rozwojowe OWP, uwzględniające m.in.:
  - poprawę dostępności OWP,
  - dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wychowawcze oraz specjalistyczne,
  - pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla dzieci, rodziców/opiekunów i nauczycieli, w tym w zakresie stymulowania rozwoju dziecka, rozwijania kompetencji wychowawczych i opiekuńczych, działania na rzecz usprawniania relacji i współpracy kadry z rodzicami/opiekunami,
  - doskonalenie zawodowe kadry OWP (w tym nauczycieli i kadr zarządzających), w szczególności w zakresie pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi zdolnymi i z dziećmi z niepełnosprawnościami, podnoszenie jakości systemu zarządzania OWP.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów Instytucja Organizująca Nabór określi szczegółowe

zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów.

1. Projekty realizowane będą zgodnie z:
  - a. Wytycznymi dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
  - b. Wytycznymi dot. realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,
  - c. Wytycznymi dot. monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.
2. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.
3. Zakłada się możliwość zatrudnienia osób z Ukrainy, które znają w wystarczającym stopniu j. polski jako pracujące w OWP, celem zwiększenia komunikacji pomiędzy nauczycielem a uczniem (typ 3).
4. Działania w zakresie tworzenia nowych miejsc przedszkolnych będą realizowane tam, gdzie występują rzeczywiste deficyty i potrzeby, tj. realizacja wsparcia każdorazowo zostanie poprzedzona diagnozą (typ 1).
5. Realizowane będą przedsięwzięcia rozwijające jakość edukacji przedszkolnej (przede wszystkim w odniesieniu do metodyki pracy z dziećmi, rozwoju kompetencji kluczowych, realizacji dodatkowych zajęć, kompetencji kadry w zakresie diagnozy i identyfikacji potencjalnych problemów rozwojowych na wczesnym etapie, pedagogiki małego dziecka) oraz poprawiające dostępność dla wszystkich dzieci z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb edukacyjnych i rozwojowych (typ 1-3).
6. Zachowana zostanie trwałość utworzonych w ramach projektu miejsc wychowania przedszkolnego, przez okres co najmniej równy okresowi realizacji projektu. Trwałość powinna być rozumiana jako instytucjonalna gotowość placówki do świadczenia usług przedszkolnych w ramach utworzonych w projekcie miejsc wychowania przedszkolnego finansowanych ze środków innych niż europejskie. Liczba zadeklarowanych w arkuszu organizacyjnym placówki (lub innym równoważnym dokumencie w przypadku placówek niepublicznych) miejsc wychowania przedszkolnego uwzględnia dokładną liczbę miejsc utworzonych w projekcie (typ 1).
7. W przypadku tworzenia materiałów (w tym e-materiałów), aplikacji lub narzędzi informatycznych, nie będą one powielały już istniejących i planowanych do stworzenia na poziomie krajowym materiałów, aplikacji i narzędzi. Wypracowane w ramach regionalnych programów e-materiały spełniają standardy techniczne ZPE (aktualne na dzień ogłoszenia naboru), tak aby była możliwość ich publikacji na ZPE (typ 3).
8. W przypadku wspierania kompetencji cyfrowych wykorzystany zostanie standard kompetencji cyfrowych na podstawie aktualnej na dzień ogłoszenia naboru wersji ramy „DigComp” (typ 3).
9. Działania dot. wsparcia ogólnodostępnych szkół lub placówek systemu oświaty w prowadzeniu skutecznej edukacji włączającej będą:
  - a) dotyczyć przede wszystkim grup, które najbardziej potrzebują wsparcia, tj. koncentrują się na dzieciach z niepełnosprawnościami lub niedostosowanych społecznie (potwierdzone odpowiednim orzeczeniem) i zapewnieniu im pełnego dostępu do edukacji ogólnodostępnej, z właściwym wsparciem w ogólnodostępnej szkole lub placówce w zakresie specjalnych potrzeb psychofizycznych (typ 1-3),
  - b) stosować zasady projektowania uniwersalnego w nauczaniu (ULD – universal learning design) (typ 1-3),
10. Program rozwojowy (typ 3):

- a) stanowi kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane, indywidualne potrzeby danego ośrodka wychowania przedszkolnego, dzieci, ich rodziców i nauczycieli,
  - b) zawiera rozwiązania na rzecz rozwoju edukacji włączającej w danym OWP,
  - c) powinien w sposób możliwie jak najszerszy traktować istniejące potrzeby, w tym obligatoryjnie w zakresie edukacji włączającej,
  - d) przeprowadzona diagnoza powinna być podstawą przyjętych rozwiązań,
  - e) zaplanowane przedsięwzięcia stosują zasady uniwersalnego projektowania i racjonalnego dostosowania,
  - f) program rozwojowy zawarty we wniosku o dofinansowanie powinien stanowić odpowiedź na zdiagnozowane potrzeby i skutkować kompleksowym, trwałym podniesieniem jakości świadczonych usług oraz przygotowaniem OWP do prowadzenia edukacji włączającej.
11. Preferowane będą projekty wynikające z Gminnych Programów Rewitalizacji.
12. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego i zgodnie z zał. 33.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2782, z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednio) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

25

Minimalny wkład własny beneficjenta

10% (typ 1, 3), 5% (typ 2), w przypadku państwowych jednostek budżetowych: 15%

Minimalna wartość projektu

100 000,00

Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie

100 000,00

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Służby publiczne

Grupa docelowa

dzieci w wieku przedszkolnym (zgodnie z ustawą - Prawo oświatowe) i ich opiekunowie, dzieci w wieku przedszkolnym, uczniowie i ich rodzice/opiekunowie prawni z doświadczeniem migracji, OWP (z wyłączeniem specjalnych), przedstawiciele kadry OWP, przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych i inne formy wychowania przedszkolnego z terenu regionu oraz ich kadra (w tym nauczyciele)

Słowa kluczowe

edukacja, edukacja_włączająca, kadra_pedagogiczna, kształcenie_ustawiczne, opieka_nad_dziećmi, osoby_z_niepełnosprawnościami, poradnie_psychologiczno_pedagogiczne, szkolenie_nauczycieli, szkolenie_zawodowe, wychowanie_przedszkolne

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLFCO02 - Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego

WLWK-PLFCO09 - Liczba dzieci lub uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, którzy zostali objęci usługami asystenta

WLWK-PLFCO01 - Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej

WLWK-PLFCO08 - Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem

WLWK-PLFCO11 - Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnością

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLFCO10 - Liczba obiektów edukacyjnych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PLFCO12 - Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLFCO06 - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem

WLWK-PLFCO07 - Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLFCR02 - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu

Działanie FELU.10.03 Kształcenie ogólne

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.F - Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

42 372 427,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

36 016 563,00

Zakres interwencji

149 - Wsparcie na rzecz szkolnictwa podstawowego i średniego (z wyłączeniem infrastruktury)

Opis działania

Typy projektów:

1. Programy rozwojowe szkół, uwzględniające m.in.:
  - a) dostosowanie szkół i realizowanego nauczania do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów oraz do potrzeb nauczycieli z niepełnosprawnościami, w tym upowszechnienie modelu dostępnej szkoły,
  - b) organizację i realizację dodatkowej oferty dydaktycznej, przyczyniającej się do rozwoju kompetencji społeczno-emocjonalnych, umiejętności podstawowych, przekrojowych i zawodowych niezbędnych na rynku pracy, w tym kompetencji cyfrowych, zielonych oraz rozwijającej talenty i zainteresowania uczniów (w tym uczniów ze środowisk defaworyzowanych i zdolnych),
  - c) rozwój umiejętności uczniów poprzez wsparcie potencjału dydaktycznego szkół,
  - d) organizację i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów (w tym realizację zajęć rewalidacyjnych), wsparcie rodziców/opiekunów prawnych uczniów i nauczycieli w zakresie stymulowania rozwoju ucznia oraz doskonalenia umiejętności wychowawczych, a także zwiększenie kompetencji kadr oświaty w zakresie zapobiegania przemocy i dyskryminacji,
  - e) doradztwo edukacyjno-zawodowe lub zawodowe dla uczniów (w tym indywidualne oraz na

każdym etapie kształcenia zajęcia zawodoznawcze u pracodawców),

- f) współpracę szkół ponadpodstawowych z uczelniami i pracodawcami, w szczególności organizację staży dla uczniów u pracodawców,
- g) wsparcie uczniów szkół ponadpodstawowych w zakresie zdobywania dodatkowych uprawnień i kwalifikacji zwiększających ich szanse na rynku pracy, w tym kompetencji cyfrowych,
- h) doskonalenie zawodowe nauczycieli, w tym w ramach szkoły ćwiczeń,
- i) podnoszenie jakości systemu zarządzania szkołami i placówkami oświatowymi, w tym kompetencji kadry zarządzającej,
- j) wdrażanie nowych, innowacyjnych form nauczania.

2. Programy pomocy stypendialnej dla uczniów zdolnych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej.

3. Wsparcie rozwijania kompetencji, umiejętności, uzdolnień, zainteresowań uczniów poza edukacją formalną.

4. Wsparcie procesu transformacji szkolnictwa specjalnego, poprzez m.in. wsparcie uczniów szkół specjalnych i ich rodziców w procesach integracji w szkolnictwie ogólnodostępnym, w procesach kształcenia zawodowego, przygotowania do pracy, wsparcie kadr szkół specjalnych w realizacji działań edukacji włączającej, wspieranie działań realizowanych w partnerstwie szkół specjalnych ze szkołami ogólnodostępnymi, uczelniami i pracodawcami.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów Instytucja Organizująca Nabór określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów.

- 1) Projekty realizowane będą zgodnie z:
  - a) Wytycznymi dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
  - b) Wytycznymi dot. realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,
  - c) Wytycznymi dot. monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.
- 2) Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.
- 3) Programy stypendialne skierowane będą do uczniów zdolnych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej; umożliwią im wszechstronny rozwój edukacyjno-zawodowy, w tym wsparcie opiekuna dydaktycznego (typ 2).
- 4) Zakłada się możliwość zatrudnienia osób z Ukrainy, które znają w wystarczającym stopniu j. polski jako pracujące w szkołach (celem zwiększenia komunikacji pomiędzy nauczycielem a uczniem) (typ 1-4).
- 5) W przypadku tworzenia materiałów (w tym e-materiałów), aplikacji lub narzędzi informatycznych, nie będą one powielały już istniejących i planowanych do stworzenia na poziomie krajowym materiałów, aplikacji i narzędzi. Wypracowane w ramach regionalnych programów e-materiały spełniają standardy techniczne ZPE (aktualne na dzień ogłoszenia naboru), tak aby była możliwość ich publikacji na ZPE (typ 1, 3-4).
- 6) W przypadku wspierania kompetencji cyfrowych wykorzystany zostanie standard kompetencji

cyfrowych na podstawie aktualnej na dzień ogłoszenia naboru wersji ramy „DigComp” (typ 1, 3, 4).

7) Celem interwencji EFS+ jest wspieranie równego dostępu do dobrej jakości włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji (typ 1-4).

8) Wsparcie może obejmować w szczególności wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z obszarów wiejskich oraz z rodzin o niskim statusie społeczno-ekonomicznym, przy zapewnieniu braku stygmatyzacji (np. wsparcie powinno być kierowane do oddziałów klasowych lub szkół, a nie pojedynczych uczniów) (typ 1-4).

9) Projekty nie powielają działań realizowanych na poziomie krajowym (zarówno ze środków EFS+, jak i źródeł krajowych), w szczególności w zakresie rozwoju kompetencji nauczycieli (typ 1, 4).

10) Wsparcie dla danej szkoły lub placówki, jej kadry /lub uczniów jest realizowane w oparciu o indywidualnie zdiagnozowane potrzeby szkoły lub placówki, przede wszystkim w kontekście wyrównywania szans edukacyjnych uczniów (typ 1, 4).

11) Wsparcie w zakresie cyfryzacji danej szkoły lub placówki poprzedzone jest samooceną wykonaną przez szkołę lub placówkę, jej kadre i uczniów przy wykorzystaniu narzędzia SELFIE (typ 1).

12) Zakup sprzętu nie stanowi jedyne lub głównego celu projektu, wynika bezpośrednio ze zdiagnozowanych potrzeb i jest niezbędny do osiągnięcia celu projektu.

13) Działania dot. wsparcia ogólnodostępnych szkół lub placówek systemu oświaty w prowadzeniu skutecznej edukacji włączającej będą spełniać poniższe warunki:

a) dotyczyć przede wszystkim grup, które najbardziej potrzebują wsparcia, tj. koncentrują się na uczniach z niepełnosprawnościami lub niedostosowanych społecznie (potwierdzone odpowiednim orzeczeniem) i zapewnieniu im pełnego dostępu do edukacji ogólnodostępnej, z właściwym wsparciem ogólnodostępnej szkole lub placówce w zakresie specjalnych potrzeb psychofizycznych (typ 1, 4).

b) przedsięwzięcia stosują zasady projektowania uniwersalnego w nauczaniu (ULD – universal learning design) (typ 1, 4);

14) Powszechne doradztwo zawodowe jest realizowane na wszystkich poziomach edukacji, w ramach kształcenia ogólnego i zawodowego; jest ono wolne od stereotypów płciowych w wyborze ścieżek edukacyjnych i zawodowych, a także wspiera przełamywanie tych stereotypów oraz promowanie przedmiotów STEAM (typ 1, 4).

15) Ze wsparcia wykluczone są szkoły podstawowe dla dorosłych oraz licea dla dorosłych (typ 1-4).

16) Program rozwojowy (typ 1):

a) stanowi kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane, indywidualne potrzeby danej szkoły/placówki oświatowej, jej uczniów, rodziców i nauczycieli,

b) zawiera rozwiązania na rzecz rozwoju edukacji włączającej w danej szkole/placówce,

c) powinien w sposób możliwie jak najszerszy traktować istniejące potrzeby, w tym obligatoryjnie w zakresie edukacji włączającej,

d) przeprowadzona diagnoza powinna być podstawą przyjętych rozwiązań,

e) zaplanowane przedsięwzięcia stosują zasady uniwersalnego projektowania i racjonalnego dostosowania,

f) program rozwojowy zawarty we wniosku o dofinansowanie powinien stanowić odpowiedź na zdiagnozowane potrzeby i skutkować kompleksowym, trwałym podniesieniem jakości świadczonych usług oraz przygotowaniem szkoły/placówki do prowadzenia edukacji włączającej.

- 17) Preferowane będą projekty wynikające z Gminnych Programów Rewitalizacji.
- 18) Wartość wydatków w ramach cross -finansingu stanowi nie więcej niż:
- typ 1 - 25% finansowania UE ,
  - typ 2 i 3 - 0% finansowania UE,
  - typ 4 – 15% finansowania UE.
- 19) Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego i zgodnie z zał. 33.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2782, z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], stawka jednostkowa w oparciu o metodykę IZ [art. 53(3)(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

25

Minimalny wkład własny beneficjenta

5% (typ 4), 10% (typ 1-3), w przypadku państwowych jednostek budżetowych: 15%

Minimalna wartość projektu

100 000,00

Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie

100 000,00

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Grupa docelowa

dzieci w wieku przedszkolnym, uczniowie i ich rodzice/opiekunowie prawni z doświadczeniem migracji, pracodawcy, przedstawiciele kadry szkół lub placówek kształcenia ogólnego, rodzice lub opiekunowie, szkoły lub placówki kształcenia ogólnego (z wyłączeniem specjalnych), uczniowie szkół i placówek podstawowych, uczniowie szkół i placówek ponadpodstawowych, uczniowie, ich rodzice i opiekunowie prawni oraz kadra (w tym nauczyciele) szkół specjalnych

Słowa kluczowe

edukacja_włączająca, kadra_pedagogiczna, kompetencje_kluczowe, kształcenie_praktyczne, kształcenie_ustawiczne, kwalifikacje, poradnie_psychologiczno_pedagogiczne, szkoła, szkolenia, zintegrowana_strategia_umiejętności

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLFCO09 - Liczba dzieci lub uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, którzy zostali objęci usługami asystenta

WLWK-PLFCO08 - Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLFCO10 - Liczba obiektów edukacyjnych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PLFCO12 - Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLFCO14 - Liczba przedstawicieli kadr szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem świadczonym przez szkoły ćwiczeń

WLWK-PLFCO06 - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem

WLWK-PLFCO07 - Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem

WLWK-PLFCO03 - Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem

WLWK-PLFCO13 - Liczba uczniów uczestniczących w doradztwie zawodowym

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLFCR02 - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLFCR01 - Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu

Działanie FELU.10.04 Kształcenie zawodowe

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.F - Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

38 746 336,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

32 934 387,00

Zakres interwencji

149 - Wsparcie na rzecz szkolnictwa podstawowego i średniego (z wyłączeniem infrastruktury)

Opis działania

Typy projektów:

1. Programy rozwojowe szkół, uwzględniające m.in.:
  - a) współpracę szkół i centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego z pracodawcami i uczelniami w celu zwiększenia potencjału szkół, w szczególności poprzez organizację zajęć dla uczniów
  - b) dodatkowe zajęcia specjalistyczne umożliwiające uczniom uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy i umiejętności zawodowych, w szczególności w zakresie zielonej transformacji oraz kompetencji cyfrowych
  - c) wsparcie nauczycieli (w tym nauczycieli zawodu) oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu w zakresie uzyskiwania uprawnień/kwalifikacji do nauczania zawodu, w zakresie odbywania staży/szkoleń branżowych
  - d) wsparcie osób posiadających przygotowanie zawodowe uznane przez dyrektora szkoły lub placówki za odpowiednie do prowadzenia zajęć z zakresu kształcenia zawodowego w zakresie uzyskiwania uprawnień/kwalifikacji do nauczania zawodu, w zakresie odbywania staży/szkoleń branżowych
  - e) dostosowanie szkół i realizowanego nauczania do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów oraz do potrzeb nauczycieli z niepełnosprawnościami, w tym upowszechnienie modelu dostępnej szkoły

- f) organizację i realizację dodatkowej oferty dydaktycznej, przyczyniającej się do rozwoju kompetencji społeczno-emocjonalnych, umiejętności podstawowych, przekrojowych i zawodowych niezbędnych na rynku pracy, w tym kompetencji cyfrowych, zielonych oraz rozwijającej talenty i zainteresowania uczniów (w tym uczniów ze środowisk defaworyzowanych i zdolnych)
  - g) rozwój umiejętności uczniów poprzez wsparcie potencjału dydaktycznego szkół
  - h) organizację i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów (w tym realizację zajęć rewalidacyjnych), wsparcie rodziców/opiekunów prawnych uczniów i nauczycieli w zakresie stymulowania rozwoju ucznia oraz doskonalenia umiejętności wychowawczych, a także zwiększenie kompetencji kadr oświaty w zakresie zapobiegania przemocy i dyskryminacji
  - i) doradztwo edukacyjno-zawodowe lub zawodowe dla uczniów (w tym indywidualne oraz na każdym etapie kształcenia zajęcia zawodoznawcze u pracodawców)
  - j) współpracę szkół ponadpodstawowych z uczelniami i pracodawcami, w szczególności organizację staży dla uczniów u pracodawców
  - k) wsparcie uczniów szkół ponadpodstawowych w zakresie zdobywania dodatkowych uprawnień i kwalifikacji zwiększających ich szanse na rynku pracy, w tym kompetencji cyfrowych
  - l) doskonalenie zawodowe nauczycieli, w tym w ramach szkoły ćwiczeń
  - m) podnoszenie jakości systemu zarządzania szkołami i placówkami oświatowymi, w tym kompetencji kadry zarządzającej
  - n) wdrażanie nowych, innowacyjnych form nauczania
2. Programy pomocy stypendialnej dla uczniów zdolnych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej
  3. Wsparcie rozwijania kompetencji, umiejętności, uzdolnień, zainteresowań uczniów poza edukacją formalną
  4. Wsparcie procesu transformacji szkolnictwa specjalnego, poprzez m.in. wsparcie uczniów szkół specjalnych i ich rodziców w procesach integracji w szkolnictwie ogólnodostępnym, w procesach kształcenia zawodowego, przygotowania do pracy, wsparcie kadr szkół specjalnych w realizacji działań edukacji włączającej, wspieranie działań realizowanych w partnerstwie szkół specjalnych ze szkołami ogólnodostępnymi, uczelniami i pracodawcami.
  5. Budowanie potencjału partnerów społecznych w zakresie działań wspierających kształcenie zawodowe.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów ION określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów:

- 1) Projekty realizowane zgodnie z Wytocznymi dot.:
  - a) kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027
  - b) realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027
  - c) monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027
- 2) Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.
3. Działania będą komplementarne z przedsięwzięciami na poziomie krajowym.

4. Programy stypendialne skierowane będą do uczniów zdolnych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej; umożliwią im wszechstronny rozwój edukacyjno-zawodowy, w tym wsparcie opiekuna dydaktycznego (typ 2).
5. Zakłada się możliwość zatrudnienia osób z Ukrainy, które znają w wystarczającym stopniu j. polski jako pracujące w szkołach, celem zwiększenia komunikacji pomiędzy nauczycielem a uczniem (typ 1-4).
6. W przypadku tworzenia materiałów (w tym e-materiałów), aplikacji, narzędzi informatycznych, nie będą one powielały już istniejących i planowanych do stworzenia na poziomie krajowym materiałów, aplikacji i narzędzi. Wypracowane w ramach RP e-materiały spełniają standardy techniczne ZPE (aktualne na dzień ogłoszenia naboru), tak aby była możliwość ich publikacji na ZPE (typ 1, 3, 4).
7. W przypadku wspierania kompetencji cyfrowych wykorzystany zostanie standard kompetencji cyfrowych na podstawie aktualnej na dzień ogłoszenia naboru wersji ramy „DigComp” (typ 1, 3, 4).
8. Celem interwencji EFS+ jest wspieranie równego dostępu do dobrej jakości włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji (typ 1- 4).
9. Wsparcie może obejmować w szczególności wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z obszarów wiejskich oraz z rodzin o niskim statusie społ.-ekonomicznym, przy zapewnieniu braku stygmatyzacji (np. wsparcie powinno być kierowane do oddziałów klasowych lub szkół, a nie pojedynczych uczniów) (typ 1-4).
10. Projekty nie powielają działań realizowanych na poziomie krajowym (zarówno ze środków EFS+, jak i źródeł krajowych), w szczególności w zakresie rozwoju kompetencji nauczycieli. (typ 1, 4).
11. Wsparcie dla szkoły lub placówki, jej kadry lub uczniów jest realizowane w oparciu o indywidualnie zdiagnozowane potrzeby szkoły lub placówki, przede wszystkim w kontekście wyrównywania szans edukacyjnych uczniów (typ 1, 4).
12. Wsparcie w zakresie cyfryzacji danej szkoły lub placówki poprzedzone jest samooceną wykonaną przez szkołę lub placówkę, jej kadrę i uczniów przy wykorzystaniu narzędzia SELFIE (typ 1).
13. Zakup sprzętu nie stanowi jedyne lub głównego celu projektu, wynika bezpośrednio ze zdiagnozowanych potrzeb i jest niezbędny do osiągnięcia celu projektu.
14. Działania dot. wsparcia ogólnodostępnych szkół lub placówek systemu oświaty w prowadzeniu skutecznej edukacji włączającej będą:
  - a) dotyczyć przede wszystkim grup, które najbardziej potrzebują wsparcia, tj. koncentrują się na uczniach z niepełnosprawnościami lub niedostosowanych społecznie (potwierdzone odpowiednim orzeczeniem) i zapewnieniu im pełnego dostępu do edukacji ogólnodostępnej, z właściwym wsparciem w ogólnodostępnej szkole lub placówce w zakresie specjalnych potrzeb psychofizycznych (typ 1, 4)
  - b) stosować zasady projektowania uniwersalnego w nauczaniu (ULD – universal learning design) (typ 1, 4).
15. Powszechne doradztwo zawodowe jest realizowane na wszystkich poziomach edukacji, w ramach kształcenia ogólnego i zawodowego; jest ono wolne od stereotypów płciowych w wyborze ścieżek edukacyjnych i zawodowych, a także wspiera przełamywanie stereotypów oraz promowanie przedmiotów STEAM (typ 1, 4).
16. Staże uczniowskie, w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, są realizowane z zachowaniem najwyższych standardów jakości, na zasadach określonych w tej ustawie, tak

aby ułatwiały uzyskanie doświadczenia i nabywania umiejętności praktycznych niezbędnych do wykonywania pracy w zawodzie i są obowiązkowo rozliczane z wykorzystaniem stawki jednostkowej, a także monitorowane za pomocą wskaźnika dotyczącego staży uczniowskich zdefiniowanego na Liście Wskaźników Kluczowych na lata 2021– 2027 dla EFS+, którego wartość docelowa jest określana we wniosku o dofinansowanie (typ 1).

17. Staże lub praktyki zawodowe inne niż staże uczniowskie, realizowane są z zachowaniem standardów jakości, zdefiniowanych w zaleceniu Rady z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie europejskich ram jakości i skuteczności przygotowania zawodowego (Dz. Urz. UE C 153 z 02.05.2018, str. 1) - część dotycząca „Kryteria dotyczące warunków uczenia się i warunków pracy”, tak aby ułatwiały uzyskanie doświadczenia i nabywania umiejętności praktycznych niezbędnych do wykonywania pracy w zawodzie i rozliczane są po faktycznie poniesionych kosztach. Przedmiotowe staże lub praktyki zawodowe nie mogą być kierowane do uczniów technikum i uczniów branżowej szkoły I stopnia niebędących młodocianymi pracownikami (typ 1).

18. Staże uczniowskie realizowane są zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021– 2027 (typ 1).

19. Program rozwojowy (typ 1) – w rozumieniu definicji zawartej w Działaniu 10.3.

20. Preferowane będą projekty wynikające z Gminnych Programów Rewitalizacji.

22. Wnioskodawcą w ramach typu 5 mogą być wyłącznie podmioty spełniające definicję partnera społecznego.

23. Wartość wydatków w ramach cross -finansingu stanowi nie więcej:

a) typ 1 - 25% finansowania UE,

b) typ 2 i 3 - 0% finansowania UE,

c) typ 4, 5 – 15% finansowania UE.

24. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego i zgodnie z zał. 33.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2782, z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], stawka jednostkowa w oparciu o metodykę IZ [art. 53(3)(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

25

Minimalny wkład własny beneficjenta

5% (typ 4, 5), 10% (typ 1-3), w przypadku państwowych jednostek budżetowych: 15%

Minimalna wartość projektu

100 000,00

Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie

100 000,00

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerzy społeczni, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Grupa docelowa

dzieci w wieku przedszkolnym, uczniowie i ich rodzice/opiekunowie prawni z doświadczeniem migracji, instruktorzy praktycznej nauki zawodu, partnerzy społeczni, pracodawcy, przedstawiciele kadry szkół lub placówek kształcenia zawodowego, rodzice lub opiekunowie, szkoły lub placówki kształcenia zawodowego (z wyłączeniem specjalnych), uczniowie lub słuchacze szkół lub placówek kształcenia

zawodowego, uczniowie, ich rodzice i opiekunowie prawni oraz kadra (w tym nauczyciele) szkół specjalnych

Słowa kluczowe

dialog_społeczny, dopasowanie_do_ryнку_pracy, doradztwo_zawodowe, egzamin, kompetencje_kluczowe, kształcenie_zawodowe, kwalifikacje, staże, szkolenie_nauczycieli, szkolenie_zawodowe

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLFCO09 - Liczba dzieci lub uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, którzy zostali objęci usługami asystenta

WLWK-PLFCO08 - Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLFCO10 - Liczba obiektów edukacyjnych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PLFCO12 - Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej

WLWK-PL0CO08 - Liczba organizacji partnerów społecznych objętych wsparciem

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLFCO14 - Liczba przedstawicieli kadr szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem świadczonym przez szkoły ćwiczeń

WLWK-PLFCO06 - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem

WLWK-PL0CO09 - Liczba przedstawicieli organizacji partnerów społecznych objętych wsparciem

WLWK-PLFCO07 - Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem

WLWK-PLFCO04 - Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem

WLWK-PLFCO05 - Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich

WLWK-PLFCO13 - Liczba uczniów uczestniczących w doradztwie zawodowym

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PL0CR04 - Liczba organizacji partnerów społecznych, które zwiększyły swój potencjał

WLWK-PLFCR02 - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PL0CR05 - Liczba przedstawicieli organizacji partnerów społecznych, którzy podnieśli kompetencje

WLWK-PLFCR01 - Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu

PROG-FELCR19 - Liczba uczniów, którzy zrealizowali swoje cele rozwojowe po opuszczeniu programu

Działanie FELU.10.05 Wsparcie edukacji w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.F - Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

18 241 176,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

15 505 000,00

Zakres interwencji

148 - Wsparcie na rzecz wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem (z wyłączeniem infrastruktury), 149 - Wsparcie na rzecz szkolnictwa podstawowego i średniego (z wyłączeniem infrastruktury)

Opis działania

Typy projektów:

1. Tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego i związanej z tym bazy lokalowej i dydaktycznej.
2. Unowocześnianie istniejącej bazy lokalowej i dydaktycznej w zakresie edukacji włączającej przedszkolnej.
3. Programy rozwojowe OWP, uwzględniające m.in.:
  - a) poprawę dostępności OWP,
  - b) dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wychowawcze oraz specjalistyczne,
  - c) pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla dzieci, rodziców/opiekunów i nauczycieli, w tym w zakresie stymulowania rozwoju dziecka, rozwijania kompetencji wychowawczych i opiekuńczych, działania na rzecz usprawniania relacji i współpracy kadry z rodzicami/opiekunami,
  - d) doskonalenie zawodowe kadry OWP (w tym nauczycieli i kadr zarządzających), w szczególności w zakresie pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi zdolnymi i z dziećmi z niepełnosprawnościami, podnoszenie jakości systemu zarządzania OWP.
4. Programy rozwojowe szkół kształcenia ogólnego, uwzględniające m.in.:
  - a) dostosowanie szkół i realizowanego nauczania do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów oraz do potrzeb nauczycieli z niepełnosprawnościami, w tym upowszechnienie modelu dostępnej szkoły;
  - b) organizację i realizację dodatkowej oferty dydaktycznej, przyczyniającej się do rozwoju kompetencji społeczno-emocjonalnych, umiejętności podstawowych, przekrojowych i zawodowych niezbędnych na rynku pracy, w tym kompetencji cyfrowych, zielonych oraz rozwijającej talenty i zainteresowania uczniów (w tym uczniów ze środowisk defaworyzowanych i zdolnych);
  - c) rozwój umiejętności uczniów poprzez wsparcie potencjału dydaktycznego szkół,
  - d) organizację i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów (w tym realizację

zajęć rewalidacyjnych), wsparcie rodziców/opiekunów prawnych uczniów i nauczycieli w zakresie stymulowania rozwoju ucznia oraz doskonalenia umiejętności wychowawczych, a także zwiększenie kompetencji kadr oświaty w zakresie zapobiegania przemocy i dyskryminacji;

- e) doradztwo edukacyjno-zawodowe lub zawodowe dla uczniów (w tym indywidualne oraz na każdym etapie kształcenia zajęcia zawodoznawcze u pracodawców);
- f) współpracę szkół ponadpodstawowych z uczelniami i pracodawcami, w szczególności organizację staży dla uczniów u pracodawców;
- g) wsparcie uczniów szkół ponadpodstawowych w zakresie zdobywania dodatkowych uprawnień i kwalifikacji zwiększających ich szanse na rynku pracy, w tym kompetencji cyfrowych;
- h) doskonalenie zawodowe nauczycieli, w tym w ramach szkoły ćwiczeń;
- i) podnoszenie jakości systemu zarządzania szkołami i placówkami oświatowymi, w tym kompetencji kadry zarządzającej;
- j) wdrażanie nowych, innowacyjnych form nauczania.

5. Programy rozwojowe szkół kształcenia zawodowego, uwzględniające m.in.:

- a) współpracę szkół i centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego z pracodawcami i uczelniami w celu zwiększenia potencjału szkół, w szczególności poprzez organizację zajęć dla uczniów,
- b) dodatkowe zajęcia specjalistyczne umożliwiające uczniom uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy i umiejętności zawodowych, w szczególności w zakresie zielonej transformacji oraz kompetencji cyfrowych,
- c) wsparcie nauczycieli (w tym nauczycieli zawodu) oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu w zakresie uzyskiwania uprawnień/kwalifikacji do nauczania zawodu, w zakresie odbywania staży/szkoleń branżowych,
- d) wsparcie osób posiadających przygotowanie zawodowe uznane przez dyrektora szkoły lub placówki za odpowiednie do prowadzenia zajęć z zakresu kształcenia zawodowego w zakresie uzyskiwania uprawnień/kwalifikacji do nauczania zawodu, w zakresie odbywania staży/szkoleń branżowych,
- e) dostosowanie szkół i realizowanego nauczania do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów oraz do potrzeb nauczycieli z niepełnosprawnościami, w tym upowszechnienie modelu dostępnej szkoły;
- f) organizację i realizację dodatkowej oferty dydaktycznej, przyczyniającej się do rozwoju kompetencji społeczno-emocjonalnych, umiejętności podstawowych, przekrojowych i zawodowych niezbędnych na rynku pracy, w tym kompetencji cyfrowych, zielonych oraz rozwijającej talenty i zainteresowania uczniów (w tym uczniów ze środowisk defaworyzowanych i zdolnych);
- g) rozwój umiejętności uczniów poprzez wsparcie potencjału dydaktycznego szkół,
- h) organizację i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów (w tym realizację zajęć rewalidacyjnych), wsparcie rodziców/opiekunów prawnych uczniów i nauczycieli w zakresie stymulowania rozwoju ucznia oraz doskonalenia umiejętności wychowawczych, a także zwiększenie kompetencji kadr oświaty w zakresie zapobiegania przemocy i dyskryminacji;
- i) doradztwo edukacyjno-zawodowe lub zawodowe dla uczniów (w tym indywidualne oraz na każdym etapie kształcenia zajęcia zawodoznawcze u pracodawców);
- j) współpracę szkół ponadpodstawowych z uczelniami i pracodawcami, w szczególności organizację staży dla uczniów u pracodawców;
- k) wsparcie uczniów szkół ponadpodstawowych w zakresie zdobywania dodatkowych uprawnień i

kwalifikacji zwiększających ich szanse na rynku pracy, w tym kompetencji cyfrowych;

l) doskonalenie zawodowe nauczycieli, w tym w ramach szkoły ćwiczeń;

m) podnoszenie jakości systemu zarządzania szkołami i placówkami oświatowymi, w tym kompetencji kadry zarządzającej;

n) wdrażanie nowych, innowacyjnych form nauczania.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów Instytucja Organizująca Nabór określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów.

1. Warunki realizacji typów 1-3 w zakresie wsparcia edukacji przedszkolnej zawarte są w opisie Działania 10.2.

2. Warunki realizacji typu 4 w zakresie wsparcia szkół kształcenia ogólnego zawarte są w opisie Działania 10.3.

3. Działania będą komplementarne z przedsięwzięciami na poziomie krajowym.

4. Warunki realizacji typu 5 w zakresie wsparcia szkół kształcenia zawodowego zawarte są w opisie Działania 10.4.

5. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego i zgodnie z zał. 33.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2782, z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], stawka jednostkowa w oparciu o metodykę IZ [art. 53(3)(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

25

Minimalny wkład własny beneficjenta

10% (typ 1, 3, 4, 5), 5% (typ 2)

Minimalna wartość projektu

100 000,00

Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie

100 000,00

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Służby publiczne, Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

Grupa docelowa

dzieci w wieku przedszkolnym (zgodnie z ustawą - Prawo oświatowe) i ich opiekunowie, dzieci w wieku przedszkolnym, uczniowie i ich rodzice/opiekunowie prawni z doświadczeniem migracji, instruktorzy praktycznej nauki zawodu, OWP (z wyłączeniem specjalnych), pracodawcy, przedstawiciele kadry OWP, przedstawiciele kadry szkół lub placówek kształcenia ogólnego, przedstawiciele kadry szkół lub placówek kształcenia zawodowego, przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych i inne formy wychowania przedszkolnego z terenu regionu oraz ich kadra (w tym nauczyciele), rodzice lub opiekunowie, szkoły lub placówki kształcenia ogólnego (z wyłączeniem specjalnych), szkoły lub placówki kształcenia zawodowego (z wyłączeniem specjalnych), uczniowie lub słuchacze szkół lub placówek kształcenia zawodowego, uczniowie szkół i placówek podstawowych, uczniowie szkół i placówek

ponadpodstawowych, uczniowie, ich rodzice i opiekunowie prawni oraz kadra (w tym nauczyciele) szkół specjalnych

Słowa kluczowe

edukacja, edukacja_włączająca, kadra_pedagogiczna, kompetencje, kwalifikacje, poradnie_psychologiczno_pedagogiczne, staże, szkoła, wychowanie_przedszkolne, Zintegrowane_Inwestycje_Terytorialne

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLFCO02 - Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego

WLWK-PLFCO09 - Liczba dzieci lub uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, którzy zostali objęci usługami asystenta

WLWK-PLFCO01 - Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej

WLWK-PLFCO08 - Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem

WLWK-PLFCO11 - Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnością

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLFCO10 - Liczba obiektów edukacyjnych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PLFCO12 - Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PLFCO14 - Liczba przedstawicieli kadr szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem świadczonym przez szkoły ćwiczeń

WLWK-PLFCO06 - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem

WLWK-PLFCO07 - Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem

WLWK-PLFCO04 - Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem

WLWK-PLEFCO05 - Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich

WLWK-PLFCO03 - Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem

WLWK-PLFCO13 - Liczba uczniów uczestniczących w doradztwie zawodowym

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLFCR02 - Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLFCR01 - Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu

Działanie FELU.10.06 Uczenie się osób dorosłych

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.G - Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

54 911 765,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

46 675 000,00

Zakres interwencji

151 - Wsparcie na rzecz kształcenia dorosłych (z wyłączeniem infrastruktury)

Opis działania

Typy projektów:

1. Wsparcie osób dorosłych w rozwoju i nabywaniu nowych umiejętności, kwalifikacji i kompetencji, w tym podniesienia kwalifikacji zawodowych, a także umiejętności podstawowych i przekrojowych oraz ich weryfikacja poprzez odpowiednie egzaminy poprzez m.in.:

- a) usługi rozwojowe, w tym w zakresie kompetencji cyfrowych, w ramach PSF dla osób dorosłych, które chcą z własnej inicjatywy podnieść swoje umiejętności / kompetencje lub nabyć kwalifikacje (w tym włączone do ZRK), w tym wsparcie dla osób z najtrudniejszych grup docelowych - za pośrednictwem BUR,
- b) podstawowe kompetencje, w tym cyfrowe dla grup wykluczonych cyfrowo (realizowane poza systemem BUR i PSF), umożliwiające wdrażanie Upskilling pathways.

2. Wsparcie jakości kształcenia i rozwoju elastycznego systemu podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w tym realizowanych w trybie zdalnym.

3. Wsparcie lokalnych inicjatyw na rzecz kształcenia osób dorosłych (np. LOWE) np. poprzez tworzenie lokalnych punktów wsparcia kształcenia osób dorosłych, w tym służących aktywizacji osób starszych, osób o niskich kwalifikacjach, osób z niepełnosprawnościami.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów Instytucja Organizująca Nabór określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie poszczególnych typów projektów.

1. Projekty realizowane będą zgodnie z:

- a) Wytycznymi dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
- b) Wytycznymi dot. realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,
- c) Wytycznymi dot. monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.

2. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.

3. Wsparcie osób dorosłych, które chcą z własnej inicjatywy podnieść swoje umiejętności/kompetencje lub nabyć kwalifikacje (w tym włączone do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji), w tym w szczególności wsparcie osób z najtrudniejszych grup docelowych realizowane będzie w ramach usług rozwojowych w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania (PSF) dla osób

dorosłych za pośrednictwem Bazy Usług Rozwojowych (BUR) (typ 1a).

4. Osoby dorosłe zainteresowane podniesieniem swoich umiejętności lub kompetencji lub nabyciem kwalifikacji mają dostęp do dodatkowego wsparcia ze strony beneficjenta (operatora PSF) w zakresie co najmniej:

- a) zbudowania motywacji do rozwoju umiejętności/kompetencji lub nabycia kwalifikacji;
- b) wsparcia w analizie potrzeb rozwojowych, np. z wykorzystaniem modelu Bilansu Kompetencji;
- c) wsparcia w wyborze odpowiednich usług rozwojowych w BUR;
- d) identyfikacji nabytych umiejętności/kompetencji oraz wsparcia w ich walidacji i certyfikacji, w tym zachęcenie do założenia „Mojego portfolio” lub konta Europass (typ 1a).

5. Szczegółowe zasady udzielania usług rozwojowych zostaną określone w Regulaminie wyboru projektów, w tym:

- maksymalną kwotę dofinansowania pojedynczej usługi rozwojowej w przeliczeniu na jedną godzinę usługi dla jednej osoby dorosłej korzystającej ze wsparcia z własnej inicjatywy,
- kwalifikowanie kosztów usługi rozwojowej,
- obowiązki podmiotu pełniącego funkcje operatora w projekcie PSF.

6. W przypadku wspierania kompetencji cyfrowych, wykorzystany zostanie standard kompetencji cyfrowych na podstawie aktualnej na dzień ogłoszenia naboru wersji ramy „DigComp” (typ 1).

7. Wsparcie dla osób o niskich umiejętnościach lub kompetencjach (w tym cyfrowych dla grup wykluczonych cyfrowo) realizowane będzie poza systemem BUR i PSF, umożliwiające wdrażanie Upskilling pathways (typ 1b).

8. Przedsięwzięcia umożliwiające wdrażanie Upskilling pathways stanowią element wdrożenia zalecenia Rady z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie ścieżek poprawy umiejętności: nowe możliwości dla dorosłych, którego celem jest zaoferowanie osobom dorosłym o niskich umiejętnościach podstawowych dostępu do ścieżek poprawy tychże umiejętności, tj.:

- a) możliwości przejścia oceny, np. audytu umiejętności, w celu określenia posiadanych umiejętności i potrzeb w zakresie ich poprawy, np. z wykorzystaniem modelu Bilansu Kompetencji, oraz
- b) dopasowanych i elastycznych ofert uczenia się, zgodnych z wynikami audytu umiejętności, oraz
- c) walidacji nabytych umiejętności podstawowych lub certyfikowania kwalifikacji, w tym zachęcenie do założenia „Mojego portfolio” lub konta Europass (typ 1b).

9. Przedsięwzięcia pozwalają na:

- a) nabycie umiejętności podstawowych lub
- b) osiągnięcie szerszego zestawu umiejętności, wiedzy i kompetencji, odpowiednich dla rynku pracy i aktywnego uczestnictwa w społeczeństwie, w oparciu o zalecenie 2006/962/WE w sprawie kluczowych kompetencji w procesie uczenia się przez całe życie, poprzez postępy w kierunku kwalifikacji na poziomie 3 lub 4 Europejskiej Ramy Kwalifikacji (typ 1b).

10. System, w ramach którego realizowane wsparcie (typ 1b):

- a) wspiera zaangażowanie odpowiednich podmiotów publicznych i prywatnych w dziedzinie kształcenia i szkolenia, zatrudnienia, spraw społecznych, kultury i w innych odnośnych obszarach polityki,
- b) zapewnia usługi z zakresu doradztwa lub mentoringu w celu wspierania postępów osób uczących się na wszystkich etapach procesu poprawy umiejętności,
- c) wspiera kształcenie i ustawiczne doskonalenie zawodowe kadry zaangażowanej w realizację ścieżek poprawy umiejętności,

- d) jest monitorowane.
11. Oferta uczenia się jest uzupełniona przez szeroko zakrojone działania związane z dotarciem do grupy docelowej oraz zmotywowaniem jej do skorzystania z pomocy (typ 1b).
12. Zakłada się realizację działania na rzecz rozwoju jakości nauczania (w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami) w placówkach prowadzących kształcenie ustawiczne, współpracę z pracodawcami i uczelniami. Szczególny nacisk zostanie położony na rozwój innowacyjnych form i metod nauczania, w tym w zakresie edukacji zdalnej (typ 2).
13. Wsparcie lokalnych inicjatyw na rzecz kształcenia osób dorosłych realizowane będzie np. poprzez tworzenie lokalnych punktów wsparcia kształcenia osób dorosłych, których działania oparte zostaną o model „Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji (LOWE), wypracowany w PO WER (typ 3).
14. Wsparcie uzyskają lokalne inicjatywy na rzecz kształcenia osób dorosłych, które powstaną przy szkole lub placówce systemu oświaty (typ 3).
15. Lokalne punkty wsparcia kształcenia osób dorosłych służące aktywizacji w szczególności osób starszych, osób o niskich kwalifikacjach, osób z niepełnosprawnościami będą miały m.in. na celu diagnozę potrzeb szkoleniowych osób dorosłych i dostosowanie form edukacji pod kątem ich adekwatności i elastyczności (typ 3).
16. Wszelkie działania podejmowane przez LOWE zostaną poprzedzone kompleksową oceną potrzeb osób dorosłych w zakresie umiejętności na danym obszarze, jako podstawą dla opracowywania treści ofert edukacyjnych (typ 3).
17. Każda inicjatywa będzie wspierana przez animatora, zgodnie z opracowanym modelem (typ 3).
18. Celem podejmowanych działań będzie (typ 3):
- a) aktywizacja edukacyjna osób dorosłych, w szczególności z utrudnionym dostępem do odpowiadających na ich potrzeby ofert edukacyjnych, w otoczeniu szkół i placówek systemu oświaty do rozwijania swoich umiejętności i włączania się w życie społeczności lokalnej,
  - b) utrzymanie zaangażowania edukacyjnego osób dorosłych, przez dobór odpowiednich form i zakresu oferty edukacyjnej, dostosowanej do indywidualnych potrzeb i oczekiwań,
  - c) aktywizowanie instytucji i organizacji z otoczenia szkół i placówek na rzecz rozwoju umiejętności dorosłych w społeczności lokalnej.
19. Beneficjenci będą zobowiązani do włączenia się w ogólnopolską sieć, która będzie rozwijana i koordynowana przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w ramach FERS, a także będą współpracować z lokalnymi Klubami Rozwoju Cyfrowego, tworzonymi w FERS (typ 3).
20. W przypadku tworzenia materiałów (w tym e-materiałów), aplikacji, narzędzi informatycznych, nie będą one powielaty już istniejących i planowanych do stworzenia na poziomie krajowym materiałów, aplikacji i narzędzi. Wypracowane w ramach RP e-materiały spełniają standardy techniczne ZPE (aktualne na dzień ogłoszenia naboru), tak aby była możliwość ich publikacji na ZPE (typ 1-3).
21. Interwencja zakłada realizację działań na rzecz uczenia się przez całe życie w szczególności na rzecz osób starszych, osób o niskich kwalifikacjach oraz osób z niepełnosprawnościami (typ 1-3).
22. Wartość wydatków w ramach cross -finansingu stanowi nie więcej niż:
- a) typ 1- 0 % finansowania UE,
  - b) typ 2- 15 % finansowania UE,
  - c) typ 3- 25 % finansowania UE.

23. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego i zgodnie z zał. 33.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2782, z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednio) [art. 54(c) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

25

Minimalny wkład własny beneficjenta

5% (typ 1, 3), 15% (typ 2), w przypadku państwowych jednostek budżetowych: 15%

Minimalna wartość projektu

100 000,00

Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie

100 000,00

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Instytucje nauki i edukacji, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Przedsiębiorstwa

Grupa docelowa

osoby dorosłe o niskich umiejętnościach lub kompetencjach podstawowych, osoby dorosłe, które z własnej inicjatywy chcą nabywać kompetencje lub kwalifikacje, podmioty tworzące lokalne punkty wsparcia kształcenia osób dorosłych, podmioty uprawnione do prowadzenia kształcenia ustawicznego z terenu regionu oraz ich kadra (w tym nauczyciele)

Słowa kluczowe

dokształcanie, edukacja, kompetencje, kształcenie_dorosłych, kwalifikacje, upskilling_pathways

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PLGCO01 - Liczba osób dorosłych objętych usługami rozwojowymi

WLWK-PLGCO03 - Liczba osób dorosłych objętych wsparciem w zakresie umiejętności lub kompetencji podstawowych, realizowanym poza Bazą Usług Rozwojowych

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PLGCO02 - Liczba podmiotów przygotowanych do pełnienia funkcji lokalnego ośrodka kształcenia osób dorosłych

WLWK-PLOCO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

PROG-FELCO04 - Liczba osób, którym udzielono ochrony czasowej w związku z wojną w Ukrainie, objętych wsparciem w programie

PROG-FELCO28 - Liczba podmiotów objętych wsparciem w celu zwiększania jakości kształcenia i rozwoju elastycznego systemu podnoszenia kwalifikacji zawodowych

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLGCR01 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje cyfrowe po opuszczeniu programu

WLWK-EECR03 - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu

WLWK-PLDGCR04 - Liczba osób, które uzyskały zielone kwalifikacje po opuszczeniu programu

PROG-FELCR20 - Liczba podmiotów, które podniosły jakość i rozwinęły elastyczny system podnoszenia kwalifikacji zawodowych

Działanie FELU.10.07 Budowanie potencjału organizacji społeczeństwa obywatelskiego w obszarze edukacji

Cel szczegółowy

EFS+.CP4.F - Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

1 604 500,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

1 363 824,00

Zakres interwencji

148 - Wsparcie na rzecz wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem (z wyłączeniem infrastruktury), 149 - Wsparcie na rzecz szkolnictwa podstawowego i średniego (z wyłączeniem infrastruktury)

Opis działania

Typ projektu:

1. Budowanie zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego w zakresie działań wspierających edukację.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Każdorazowo do ogłoszonego naboru projektów Instytucja Organizująca Nabór określi szczegółowe zasady realizacji wsparcia w zakresie realizowanego typu projektu.

- 1) Projekty realizowane będą zgodnie z:
  - a) Wytycznymi dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027,
  - b) Wytycznymi dot. realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,
  - c) Wytycznymi dot. monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.
- 2) Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.
- 3) Wnioskodawcami mogą być wyłącznie podmioty spełniające definicję organizacji społeczeństwa obywatelskiego wskazany w Wytycznych dotyczących realizacji zasady partnerstwa na lata 2021-2027.
- 4) Działania w projekcie mają na celu zwiększenie potencjału Beneficjenta lub partnerów (jeśli dotyczy) w projekcie.
- 5) Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego i zgodnie z zał. 33.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2782, z późn. zm.)

Uproszczone metody rozliczania

do 25% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie w oparciu o metodykę IZ (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(c) CPR], stawka jednostkowa w oparciu o metodykę IZ [art. 53(3)(a) CPR], uproszczona metoda rozliczania wydatków w oparciu o projekt budżetu [art. 53(3)(b) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

5%

Minimalna wartość projektu

100 000,00

Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie

100 000,00

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Organizacje społeczne i związki wyznaniowe

Grupa docelowa

organizacje społeczeństwa obywatelskiego

Słowa kluczowe

dialog_obywatelski

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

WLWK-EECO19 - Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych)

WLWK-EECO18 - Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

WLWK-PL0CO05 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego wspartych w co najmniej jednym z następujących obszarów: standardy i procedury zarządzania, refleksyjność, wydolność finansowa, rzecznictwo, jakość usług, współpraca międzysektorowa

WLWK-PL0CO06 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego wspartych w zakresie wdrażania nowych metod działania lub rodzajów usług

WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie

WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami

WLWK-PL0CO07 - Liczba przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego (w tym wolontariuszy) objętych wsparciem w programie

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PL0CR02 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego, które poprawiły lub wprowadziły nowe metody działania lub rodzaje usług

WLWK-PL0CR01 - Liczba organizacji społeczeństwa obywatelskiego, które zwiększyły swój potencjał organizacyjny w co najmniej jednym z następujących obszarów: standardy i procedury zarządzania, refleksyjność, wydolność finansowa, rzecznictwo, jakość usług, współpraca międzysektorowa

WLWK-PL0CR03 - Liczba przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego, którzy zdobyli nowe umiejętności, wiedzę lub uzyskali kwalifikacje

Priorytet FELU.11 Rozwój zrównoważony terytorialnie

Instytucja Zarządzająca

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

CP5 - Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów oraz inicjatyw lokalnych

Miejsce realizacji

LUBELSKIE

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

271 408 013,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

230 696 811,00

Odsetek dla regionów słabiej rozwiniętych

100

Działanie FELU.11.01 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich

Cel szczegółowy

EFRR.CP5.I - Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

98 696 248,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

83 891 811,00

Zakres interwencji

079 - Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura, 127 - Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do włączenia społecznego, 128 - Infrastruktura zdrowotna, 165 - Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych, 166 - Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury, 167 - Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami Natura 2000, 168 - Fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, 172 - Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla działań typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych)

Opis działania

Typy projektów:

1. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, realizowana na podstawie GPR.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Wsparcie ukierunkowane zostanie w szczególności na:
  - a) Przebudowę, rozbudowę lub modernizację zdegradowanych budynków, w tym m.in. budynków przemysłowych, powojennych w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji użytkowych, np. społecznych, gospodarczych, turystycznych lub kulturalnych wraz z zagospodarowaniem terenu funkcjonalnie związanego z obiektem. Za zdegradowany budynek uważa się obiekt wyłączony z użytkowania z uwagi na stan techniczny lub niespełniający warunków technicznych umożliwiających jego użytkowanie. Za zdegradowany można też uznać obiekt, który w wyniku długiego użytkowania utracił parametry racjonalnych kosztów eksploatacji (np. awaryjność sieci wewnętrznych budynku, niedostateczne parametry termoizolacyjności) lub nie spełnia zmienionych w międzyczasie wymogów

funkcjonalnych stawianych tego typu obiektom,

b) Roboty restauratorskie i konserwatorskie budynków znajdujących się w rejestrze zabytków, budynków położonych w strefie ochrony konserwatorskiej oraz budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym nie będących w rejestrze zabytków i ich wyposażenia niezbędnego dla wprowadzenia funkcji, jaką będzie pełnić budynek po realizacji projektu w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji użytkowych, np. społecznych, gospodarczych, turystycznych lub kulturalnych wraz z zagospodarowaniem terenu funkcjonalnie związanego z obiektem,

c) Uporządkowanie i zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni publicznych (przebudowa lub modernizacja) w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji użytkowych, np. społecznych, gospodarczych, turystycznych lub kulturalnych wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów rewitalizacyjnych,

d) Zakup wyposażenia - wyłącznie jako element projektów dotyczących adaptacji budynków na cele np. gospodarcze, społeczne, turystyczne lub kulturalne i bezpośrednio związanego z funkcją, jaką będzie pełnić budynek po realizacji projektu.

Wysokość wydatków na zakup wyposażenia nie może przekroczyć 20% kosztów kwalifikowanych.

e) Roboty budowlane i modernizacyjne infrastruktury technicznej (wodno-kanalizacyjna, ciepłownicza, elektryczna (w tym oświetlenie), gazowa, telekomunikacyjna oraz infrastruktura z zakresu gospodarki odpadami) - wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów rewitalizacyjnych. Wydatki na zewnętrzną infrastrukturę techniczną nie mogą przekroczyć 25% kosztów kwalifikowanych projektu,

f) Rozwój miejskich terenów zielonych - wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów rewitalizacyjnych,

g) Przebudowę lub modernizację budynków w celu adaptacji na działalność przedsiębiorstw, w tym przedsiębiorstw społecznych wraz z zakupem wyposażenia niezbędnego do prowadzenia niniejszej działalności,

h) Fizyczną odnowę i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, tj. w szczególności: zwiększanie odporności lokalnej gospodarki, w tym infrastruktury, na nieprzewidziane sytuacje kryzysowe,

i) Rozwój powiązany z przywróceniem lub nadaniem nowych funkcji użytkowych, infrastruktury publicznej w celu poprawy wykorzystania walorów gminy uzdrowiskowej,

j) Rozwój infrastruktury i wyposażenia podmiotów świadczących usługi sanatoryjne i/lub uzdrowiskowe na terenie gmin uzdrowiskowych oraz obszarów ochrony uzdrowiskowej.

Inwestycje w zakresie rozwoju infrastruktury i wyposażenia podmiotów świadczących usługi sanatoryjne i/lub uzdrowiskowe muszą być związane z przywróceniem lub nadaniem nowych funkcji użytkowych,

2. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.

3. Do dofinansowania kwalifikują się wyłącznie przedsięwzięcia ujęte na liście podstawowej GPR, który został pozytywnie zaopiniowany przez IZ i umieszczony na wykazie prowadzonym przez IZ.

4. Preferowane będą projekty realizowane na obszarze rewitalizacji.

5. W ramach rewitalizacji realizacja działań inwestycyjnych będzie uzależniona od potrzeb społecznych mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez powiązanie działań infrastrukturalnych z działaniami nieinfrastrukturalnymi, w szczególności współfinansowanymi z EFS+.

6. W ramach Działania przewidziano wsparcie działań społecznych obejmujących m.in. inwestycje

na rzecz aktywizacji środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubogich. Wartość niniejszych zadań nie może przekroczyć 15% współfinansowania unijnego projektu.

7. Inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi) nie będą wspierane w ramach rewitalizacji, chyba że stanowią nieodłączny element większego projektu, nie są one dominującym elementem tego projektu a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych projektu. Projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących - zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w żaden inny sposób przyczynić się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego. Ograniczeniu temu podlegają wszelkie parkingi, w tym parkingi będące powierzchniami utwardzonymi, budowlami/budynkami.

8. Realizowane inwestycje w drogi publiczne, bez względu na kategorię drogi, po zakończeniu realizacji inwestycji, muszą zapewnić wymóg nośności drogi wynoszącej minimum 11,5 t na oś.

9. Należy szczególnie zadbać o zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza ochronę drzew, w całym cyklu projektowym, w tym poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni, zwiększanie powierzchni biologicznie czynnych, unikanie tworzenia powierzchni uszczelnionych.

10. Działania mające na celu poprawę dostępności do usług społecznych będą musiały wykazać zgodność ze strategią deinstytucjonalizacji. Inwestycje infrastrukturalne w placówki świadczące całodobową opiekę długoterminową w instytucjonalnych formach są niedozwolone.

11. Przedsięwzięcia infrastrukturalne w sektorze kultury ukierunkowane będą na rozwijanie aktywności społecznej m.in. poprzez tworzenie/adaptację/ dostosowanie budynków i przestrzeni do realizacji oferty kulturalno-edukacyjnej, rozwój innowacji społecznych.

12. Co do zasady wsparcie w sektorze kultury nie będzie obejmować budowy nowych obiektów. Wyjątek od powyższej zasady dotyczy odtworzenia zabudowy zdegradowanej w stopniu uniemożliwiającym jej regenerację/renowację (zastąpienie starego budynku nowym). W takim przypadku, wnioskodawca zobowiązany będzie do przedstawienia wiarygodnych analiz potwierdzających, iż stopień zdegradowania budynku uniemożliwia jego regenerację/renowację, w tym analiz potwierdzających efektywność kosztową takiego rozwiązania. Za wiarygodną analizę uznana będzie ekspertyza techniczna wykonana przez osobę posiadającą tytuł rzeczoznawcy budowlanego nadany przez właściwy organ samorządu zawodowego.

13. Wsparcie rozwoju turystyki, co do zasady nie będzie obejmować budowy nowych obiektów budowlanych, które są budynkami. Wyjątkiem są projekty, których celowość realizacji wynika z diagnozy obszaru rewitalizacji i jest potwierdzona analizami wskazującymi na niedostępność lub brak możliwości wykorzystania istniejących budynków.

14. Wsparcie rozwoju turystyki będzie skierowane na projekty turystyczne, które są wspierane odpowiednią analizą popytu i oceną potrzeb w celu ograniczenia ryzyka nieefektywności, są skoordynowane z projektami w sąsiednich obszarach, unikając nakładania się i konkurencji oraz mają wpływ wykraczający poza sam projekt na stymulowanie aktywności turystycznej w regionie, jak również są trwałe i będą utrzymywane po ich zakończeniu.

15. Zgodnie z rekomendacjami zawartymi w raporcie ETO 08/2020 oraz 27/2021 r. inwestycje w kulturę i turystykę będą respektować zasadę zrównoważonego oddziaływania na środowisko, potrzebę rozwoju cyfrowego, zasadę dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami, zasadę stabilności i efektywności finansowej (możliwość utrzymania się w długofalowej perspektywie) oraz odporności na kryzys (stosując innowacyjne rozwiązania, dywersyfikację przychodów i usług, digitalizację).

16. W sektorze kultury do wsparcia kwalifikują się przedsięwzięcia nieuprawnione do aplikowania z poziomu krajowego.

17. Ze wsparcia wyłączone są budynki/pomieszczenia w których prowadzona jest działalność administracyjno-biurowa organów administracji publicznej.

18. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r.

19. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.

20. Zastosowane będą preferencje dla działań rewitalizacyjnych na obszarach miast średnich tracących funkcje społeczno- gospodarcze zdelimitowanych w KSRR2030 oraz dla przedsięwzięć zgodnych z założeniami inicjatywy Nowy Europejski Bauhaus.

21. Inwestycje o komercyjnym charakterze, w szczególności wsparcie kierowane do przedsiębiorstw jako bezpośrednich beneficjentów oraz rentowne inwestycje podmiotów świadczących usługi sanatoryjne i/lub uzdrowiskowe będą finansowane poprzez instrumenty finansowe.

22. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2743), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych

programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 24 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 1818), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 1678)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: dotacje w ramach operacji instrumentu finansowego, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

5%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Inne narzędzia terytorialne

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerstwa, Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne

Grupa docelowa

mieszkańcy miast, mieszkańcy zdegradowanych obszarów w miastach, środowiska lub lokalne społeczności zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w szczególności lokalne społeczności na obszarach zdegradowanych, w tym objętych rewitalizacją

Słowa kluczowe

infrastruktura, kultura, obszar_rewitalizacji, rewitalizacja, tereny_zdegradowane, tożsamość_lokalna, turystyka, uzdrowiska, włączenie_społeczne, zrownoważony_rozwój

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO141 - Liczba instytucji kultury objętych wsparciem

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-RCO077 - Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO147 - Liczba wspartych budynków mieszkalnych zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO148 - Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-PLRO231 - Liczba wspartych urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego

WLWK-PLRO230 - Liczba zakładów lecznictwa uzdrowiskowego objęta projektem

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO114 - Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich

WLWK-RCO112 - Podmioty zaangażowane w przygotowanie i realizację strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-PLRO146 - Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją

WLWK-RCO003 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO076 - Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR048 - Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji

WLWK-RCR077 - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem

WLWK-PLRR049 - Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-PLRR003 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne – instrumenty finansowe

Działanie FELU.11.02 Ochrona dziedzictwa naturalnego, bezpieczeństwo i zrównoważony rozwój turystyki obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

Cel szczegółowy

EFRR.CP5.I - Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

25 076 151,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

21 314 728,00

Zakres interwencji

020 - Infrastruktura biznesowa dla MŚP (w tym parki i obiekty przemysłowe), 128 - Infrastruktura zdrowotna, 165 - Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług

turystycznych, 167 - Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami Natura 2000, 168 - Fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, 172 - Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla działań typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych)

Opis działania

Typy projektów:

1. Rozwój obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, jak też opartych o właściwości uzdrowiskowe i walory kulturowe (poza obszarami Natura 2000) stanowiące o ich potencjale, w tym m.in. o wysokiej atrakcyjności turystycznej.
2. Fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, tj. w szczególności: zwiększanie odporności lokalnej gospodarki, w tym infrastruktury, na nieprzewidziane sytuacje kryzysowe.
3. Przygotowanie terenów inwestycyjnych i zapewnienie infrastruktury biznesowej lub poprawa infrastruktury istniejących terenów, w powiązaniu z innymi projektami inwestycyjnymi.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Wsparcie w ramach typu 1 ukierunkowane zostanie w szczególności na działania dotyczące:

- a) budowy i rozwoju infrastruktury turystycznej i zagospodarowania turystycznego, w tym:
  - infrastruktura zlokalizowana wokół istniejących zbiorników wodnych, np. kąpieliska, plaże, pomosty, mola, przystanie wodne,
  - bulwary, promenady,
  - zintegrowane szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe, ścieżki edukacyjne,
  - punkty widokowe, wieże widokowe,
  - szlaki narciarskie, spływy kajakowe, itp.,
  - wsparcia rozwoju centrów/ punktów informacji kulturalnej oraz turystycznej,
  - renowacji, modernizacji, ochrony i rozwoju infrastruktury zabytkowej w celu podniesienia jej atrakcyjności turystycznej,
  - rewitalizacja dolin rzecznych i zbiorników wodnych celem rozwoju turystyki i tworzenia miejsc wypoczynku na tych obszarach wraz zapewnieniem dostępności obiektów, w tym dla osób z niepełnosprawnościami,
- b) obiektów dziedzictwa naturalnego wraz z zagospodarowaniem terenów wokół (m.in. mała architektura, tereny zielone, ścieżki piesze i pieszo-rowerowe), tj. m.in.:
  - odbudowa, modernizacja i wyposażenie obiektów dziedzictwa naturalnego wraz z wyposażeniem oraz budowa lub remont towarzyszącej infrastruktury oraz zagospodarowanie terenów wokół obiektów dziedzictwa naturalnego,
  - kompleksowe zagospodarowanie terenów zielonych - tworzenie nowych „zielonych” miejsc wypoczynku dla mieszkańców,
  - wsparcie projektów z zakresu zagospodarowania terenów zielonych, ochrony dziedzictwa naturalnego i rozwoju turystyki na obszarze uzdrowisk.
- c) tworzenia sieciowych produktów turystycznych,
- d) dywersyfikacji produktów turystycznych, zrównoważonej turystyki mającej na celu zwiększanie

zatrudnienia i stworzenie wysokiej jakości miejsc pracy.

e) rozwoju infrastruktury publicznej w celu poprawy wykorzystania walorów gminy uzdrowskiej. Wsparcie w ramach typu 3 ukierunkowane zostanie w szczególności na działania obejmujące:

- a) uzbrojenie w media (infrastruktura wodno-kanalizacyjna, telekomunikacyjna, energetyczna, gazowa, ciepłownicza),
- b) budowę, modernizację, adaptację budynków na cele gospodarcze,
- c) budowę lub modernizację wewnętrznego układu komunikacyjnego – wyłącznie jako element projektu,
- d) prace studyjno-koncepcyjne i badania geotechniczne – wyłącznie jako element projektu,

Ad.1

- Wsparcie rozwoju turystyki, co do zasady nie będzie obejmować działań na rzecz budowy nowych obiektów budowlanych, które są budynkami. Wyjątkiem są projekty, których celowość realizacji wynika z diagnozy obszaru współpracy partnerstwa JST i jest potwierdzona analizami wskazującymi na niedostępność lub brak możliwości wykorzystania istniejących budynków.

- Wsparcie będzie skierowane na projekty turystyczne, które są wspierane odpowiednią analizą popytu i oceną potrzeb w celu ograniczenia ryzyka nieefektywności, są skoordynowane z projektami w sąsiednich obszarach, unikając nakładania się i konkurencji oraz mają wpływ wykraczający poza sam projekt na stymulowanie aktywności turystycznej w regionie, jak również są trwałe i będą utrzymywane po ich zakończeniu.

- Zgodnie z rekomendacjami zawartymi w raporcie ETO 08/2020 oraz 27/2021 r. inwestycje w kulturę i turystykę będą respektować zasadę zrównoważonego oddziaływania na środowisko, potrzebę rozwoju cyfrowego, zasadę dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami, zasadę stabilności i efektywności finansowej (możliwość utrzymania się w długofalowej perspektywie) oraz odporności na kryzys (stosując innowacyjne rozwiązania, dywersyfikację przychodów i usług, digitalizację).

- Możliwa jest realizacja projektów z zakresu ochrony, rozwoju i promowania publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych na obszarach Natura 2000 pod warunkiem ich powiązania i podporządkowania działaniom związanym z ochroną przyrody (zgodność z planami ochrony/planami zadań ochronnych). Projekty budowy i rozwoju infrastruktury turystycznej powinny przyczyniać się do ukierunkowania ruchu turystycznego na terenie obszarów chronionych i cennych przyrodniczo.

Inwestycje oparte o właściwości uzdrowskie i walory kulturowe na obszarach Natura 2000 nie będą wspierane.

Ad.3:

- Projekty z zakresu wsparcia terenów inwestycyjnych muszą być realizowane w powiązaniu z innymi projektami inwestycyjnymi, zidentyfikowanymi w Strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji ZIT.

- Teren, którego dotyczy projekt musi być przeznaczony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (lub innym równoważnym dokumencie, o którym mowa w art. 4 pkt 2 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2022 poz. 503) pod działalność gospodarczą, zarówno produkcyjną jak i usługową.

- Teren, którego dotyczy projekt, nie może być przeznaczony wyłącznie pod wielkopowierzchniowe obiekty handlowe.

- Teren, którego dotyczy projekt nie może być przeznaczony pod inwestycje mieszkaniowe, tereny

sportu oraz tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych.

Ogólne warunki realizacji dla wszystkich typów projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.
2. Realizowane przedsięwzięcia muszą zostać zidentyfikowane w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, pozytywnie zaopiniowanej pod kątem możliwości jej finansowania w ramach Programu, przez IZ.
3. Realizowane inwestycje muszą mieć charakter zintegrowany, tj. muszą wpisywać się w cele rozwoju obszaru funkcjonalnego objętego instrumentem i być ukierunkowane na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych – oznacza to, że projekt taki musi mieć wpływ na więcej niż 1 gminę w MOF oraz jego realizacja musi być uzasadniona zarówno w części diagnostycznej, jak i w części kierunkowej strategii. Inwestycje te muszą spełniać jeden z następujących warunków: muszą być projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej lub deklarowany powinien być wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury.
4. Inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi) mogą być wspierane pod warunkiem, że stanowią nieodłączny element większego projektu, nie są one dominującym elementem tego projektu a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych projektu. W miastach projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących - zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w żaden inny sposób przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego. Ograniczeniu temu podlegają wszelkie parkingi, w tym parkingi będące powierzchniami utwardzonymi, budowlami/budynkami.
5. Realizowane inwestycje w drogi publiczne, bez względu na kategorię drogi, po zakończeniu realizacji inwestycji, muszą zapewnić wymóg nośności drogi wynoszącej minimum 11,5 t na oś.
6. W ramach Działania przewidziano wsparcie działań społecznych obejmujących m.in. inwestycje na rzecz aktywnego włączenia społecznego. Wartość niniejszych zadań nie może przekroczyć 15% współfinansowania unijnego projektu.
7. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
8. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.
9. W ramach Działania niekwalifikowane są inwestycje o komercyjnym charakterze, w szczególności wsparcie kierowane do przedsiębiorstw jako bezpośrednich beneficjentów.
10. Inwestycje dot. oświetlenia nie mogą stanowić dominującego elementu projektu.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2743), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerstwa, Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne, Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

Grupa docelowa

mieszkańcy miast i ich obszarów funkcjonalnych

Słowa kluczowe

doliny_rzeczne, dostępność, park_krajobrazowy, przystanie_wodne, rezerwat_przyrody, ścieżki_rowerowe, trasy_turystyczne, turystyka, uzdrowiska, Zintegrowane_Inwestycje_Terytorialne

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO136 - Długość odnowionych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO137 - Długość utworzonych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO163 - Liczba nowych inwestorów

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-RCO077 - Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO143 - Liczba utworzonych punktów informacji turystycznej i infokiosków zapewniających obsługę w min. 2 językach obcych

WLWK-PLRO144 - Liczba wspartych obiektów w miejscach dziedzictwa naturalnego

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO114 - Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich

WLWK-RCO112 - Podmioty zaangażowane w przygotowanie i realizację strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-PLRO145 - Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO076 - Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR037 - Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych

WLWK-RCR077 - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

Działanie FELU.11.03 Ochrona dziedzictwa kulturowego obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

Cel szczegółowy

EFRR.CP5.I - Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

21 538 555,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

18 307 772,00

Zakres interwencji

166 - Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury, 172 - Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla działań typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych)

Opis działania

Typy projektów:

1. Ochrona, rozwój i promowanie materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Wsparcie ukierunkowane zostanie w szczególności na działania obejmujące:

a) roboty budowlane i modernizacyjne dotyczące zabytków i zespołów zabytkowych wraz z otoczeniem (m.in. mała architektura, tereny zielone, ścieżki piesze) oraz obiektów infrastruktury kultury,

b) tworzenie, rozwój i udostępnianie oraz promocja parków kulturowych i szlaków kulturowych,

c) zachowanie, upowszechnianie i ochronę dziedzictwa niematerialnego,

d) działania na rzecz ochrony zabytków ruchomych (wyłącznie jako element projektów), tj.m.in.: konserwacja muzealiów, starodruków, archiwaliów, księgozbiorów oraz innych zabytków ruchomych wraz z dostosowaniem pomieszczeń do właściwego eksponowania i przechowywania zbiorów, ich zabezpieczenia i utrzymania właściwych warunków termicznych (klimatyzacja, urządzenia do sterowania wilgotnością i ogrzewania) oraz zakupem wyposażenia,

e) digitalizację dóbr kultury.

2. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.

3. Realizowane przedsięwzięcia muszą zostać zidentyfikowane w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnej, pozytywnie zaopiniowanej pod kątem możliwości jej finansowania w ramach Programu, przez IZ.

4. Realizowane inwestycje muszą mieć charakter zintegrowany, tj. muszą wpisywać się w cele rozwoju obszaru funkcjonalnego objętego instrumentem i być ukierunkowane na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych – oznacza to, że projekt taki musi mieć wpływ na więcej niż 1 gminę w MOF oraz jego realizacja musi być uzasadniona zarówno w części diagnostycznej, jak i w części kierunkowej strategii. Inwestycje te muszą spełniać jeden z następujących warunków: muszą być projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej lub deklarowany powinien być wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, tj. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury.

5. Przedsięwzięcia infrastrukturalne w sektorze kultury ukierunkowane będą na rozwijanie aktywności społecznej m.in. poprzez tworzenie/adaptację/ dostosowanie budynków i przestrzeni do realizacji oferty kulturalno-edukacyjnej, rozwój innowacji społecznych.

6. Renowacja, konserwacja, rewaloryzacja i restauracja obiektów zabytkowych (w tym pomników) nie może być pojedynczą interwencją, tylko musi stanowić część większego przedsięwzięcia, które wiąże rozwój kultury z rozwojem gospodarczym, włączeniem społecznym i innowacjami społecznymi w skali regionu lub lokalnej.

7. Co do zasady wsparcie w sektorze kultury nie będzie obejmować budowy nowych obiektów. Taki rodzaj interwencji będzie dozwolony jedynie w wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach.

Wyjątek od powyższej zasady dotyczy odtworzenia zabudowy zdegradowanej w stopniu uniemożliwiającym jej regenerację/renowację (zastąpienie starego budynku nowym). W takim przypadku, wnioskodawca zobowiązany będzie do przedstawienia wiarygodnych analiz potwierdzających, iż stopień zdegradowania budynku uniemożliwia jego regenerację/renowację, w tym

analiz potwierdzających efektywność kosztową takiego rozwiązania. Za wiarygodną analizę uznana będzie ekspertyza techniczna wykonana przez osobę posiadającą tytuł rzeczoznawcy budowlanego nadany przez właściwy organ samorządu zawodowego.

8. W sektorze kultury do wsparcia kwalifikują się przedsięwzięcia nieuprawnione do aplikowania z poziomu krajowego.

9. Zgodnie z rekomendacjami zawartymi w raporcie ETO 08/2020 oraz 27/2021 r. inwestycje w kulturę i turystykę będą respektować zasadę zrównoważonego oddziaływania na środowisko, potrzebę rozwoju cyfrowego, zasadę dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami, zasadę stabilności i efektywności finansowej (możliwość utrzymania się w długofalowej perspektywie) oraz odporności na kryzys (stosując innowacyjne rozwiązania, dywersyfikację przychodów i usług, digitalizację).

10. W ramach Działania przewidziano wsparcie działań społecznych obejmujących m.in. inwestycje na rzecz aktywnego włączenia społecznego. Wartość niniejszych zadań nie może przekroczyć 15% współfinansowania unijnego projektu.

11. Inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi) mogą być wspierane pod warunkiem, że stanowią nieodłączny element większego projektu, nie są one dominującym elementem tego projektu a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych projektu. W miastach projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących - zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w żaden inny sposób przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego. Ograniczeniu temu podlegają wszelkie parkingi, w tym parkingi będące powierzchniami utwardzonymi, budowlami/budynkami.

12. Realizowane inwestycje w drogi publiczne, bez względu na kategorię drogi, po zakończeniu realizacji inwestycji, muszą zapewnić wymóg nośności drogi wynoszącej minimum 11,5 t na oś.

13. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

14. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.

15. W ramach Działania niekwalifikowane są inwestycje o komercyjnym charakterze, w szczególności wsparcie kierowane do przedsiębiorstw jako bezpośrednich beneficjentów.

16. Inwestycje dot. oświetlenia nie mogą stanowić dominującego elementu projektu.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 1678)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

ZIT

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerstwa, Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne, Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

Grupa docelowa

mieszkańcy miast i ich obszarów funkcjonalnych

Słowa kluczowe

dziedzictwo_kulturowe, instytucja_kultury, kultura, muzeum, ochrona_zabytków, teatr, włączenie_społeczne, zabytki, Zintegrowane_Inwestycje_Terytorialne

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO141 - Liczba instytucji kultury objętych wsparciem

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-RCO077 - Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO143 - Liczba utworzonych punktów informacji turystycznej i infokiosków zapewniających obsługę w min. 2 językach obcych

WLWK-PLRO140 - Liczba wspartych obiektów o charakterze niezabytkowym

WLWK-PLRO139 - Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem

WLWK-PLRO138 - Liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO112 - Podmioty zaangażowane w przygotowanie i realizację strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO076 - Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR077 - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem

Działanie FELU.11.04 Rewitalizacja obszarów innych niż miejskie

Cel szczegółowy

EFRR.CP5.II - Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

54 937 059,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

46 696 500,00

Zakres interwencji

079 - Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura, 127 - Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do włączenia społecznego, 128 - Infrastruktura zdrowotna, 165 - Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych, 166 - Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury, 167 - Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami Natura 2000, 168 - Fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, 172 - Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla działań typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych)

Opis działania

Typy projektów:

1. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, realizowana na podstawie GPR.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1. Wsparcie ukierunkowane zostanie w szczególności na:
  - a) Przebudowę, rozbudowę lub modernizację zdegradowanych budynków, w tym m.in. budynków przemysłowych, powojkowych w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji użytkowych, np. społecznych, gospodarczych, turystycznych lub kulturalnych wraz z zagospodarowaniem terenu funkcjonalnie związanego z obiektem. Za zdegradowany budynek uważa się obiekt wyłączony z użytkowania z uwagi na stan techniczny lub niespełniający warunków technicznych umożliwiających jego użytkowanie. Za zdegradowany można też uznać obiekt, który w wyniku długiego użytkowania utracił

parametry racjonalnych kosztów eksploatacji (np. awaryjność sieci wewnętrznych budynku, niedostateczne parametry termoizolacyjności) lub nie spełnia zmienionych w międzyczasie wymogów funkcjonalnych stawianych tego typu obiektom,

b) Roboty restauratorskie i konserwatorskie budynków znajdujących się w rejestrze zabytków, budynków położonych w strefie ochrony konserwatorskiej oraz budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym nie będących w rejestrze zabytków i ich wyposażenia niezbędnego dla wprowadzenia funkcji, jaką będzie pełnić budynek po realizacji projektu w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji użytkowych, np. społecznych, gospodarczych, turystycznych lub kulturalnych wraz z zagospodarowaniem terenu funkcjonalnie związanego z obiektem,

c) Uporządkowanie i zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni publicznych (przebudowa, lub modernizacja) w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji użytkowych, np. społecznych, gospodarczych, turystycznych lub kulturalnych wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów rewitalizacyjnych,

d) Zakup wyposażenia - wyłącznie jako element projektów dotyczących adaptacji budynków na cele np. gospodarcze, społeczne, turystyczne lub kulturalne i bezpośrednio związanego z funkcją, jaką będzie pełnić budynek po realizacji projektu.

Wysokość wydatków na zakup wyposażenia nie może przekroczyć 20% kosztów kwalifikowanych.

e) Roboty budowlane i modernizacyjne infrastruktury technicznej (wodno-kanalizacyjna, ciepłownicza, elektryczna (w tym oświetlenie), gazowa, telekomunikacyjna oraz infrastruktura z zakresu gospodarki odpadami) - wyłącznie jako element kompleksowych projektów rewitalizacyjnych.

Wydatki na zewnętrzną infrastrukturę techniczną nie mogą przekroczyć 25% kosztów kwalifikowalnych projektu,

f) Rozwój terenów zielonych - wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów rewitalizacyjnych,

g) Przebudowę lub modernizację budynków w celu adaptacji na działalność przedsiębiorstw, w tym przedsiębiorstw społecznych wraz z zakupem wyposażenia niezbędnego do prowadzenia niniejszej działalności,

h) Fizyczną odnowę i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, tj. w szczególności: zwiększanie odporności lokalnej gospodarki, w tym infrastruktury, na nieprzewidziane sytuacje kryzysowe.

i) Rozwój powiązany z przywróceniem lub nadaniem nowych funkcji użytkowych, infrastruktury publicznej w celu poprawy wykorzystania walorów gminy uzdrowiskowej,

j) Rozwój infrastruktury i wyposażenia podmiotów świadczących usługi sanatoryjne i/lub uzdrowiskowe na terenie gmin uzdrowiskowych oraz obszarów ochrony uzdrowiskowej.

Inwestycje w zakresie rozwoju infrastruktury i wyposażenia podmiotów świadczących usługi sanatoryjne i/lub uzdrowiskowe muszą być związane z przywróceniem lub nadaniem nowych funkcji użytkowych.

2. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.

3. Do dofinansowania kwalifikują się wyłącznie przedsięwzięcia ujęte na liście podstawowej GPR, który został pozytywnie zaopiniowany przez IZ i umieszczony na wykazie prowadzonym przez IZ.

4. Preferowane będą projekty realizowane na obszarze rewitalizacji.

5. W ramach rewitalizacji realizacja działań inwestycyjnych będzie uzależniona od potrzeb społecznych mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez powiązanie działań infrastrukturalnych z

działaniami nieinfrastrukturalnymi, w szczególności współfinansowanymi z EFS+.

6. W ramach Działania przewidziano wsparcie działań społecznych obejmujących m.in. inwestycje na rzecz aktywizacji środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubogich. Wartość niniejszych zadań nie może przekroczyć 15% współfinansowania unijnego projektu.

7. Inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi) nie będą wspierane w ramach rewitalizacji, chyba że stanowią nieodłączny element większego projektu, nie są one dominującym elementem tego projektu a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych projektu. W miastach, projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących - zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w żaden inny sposób przyczynić się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego. Ograniczeniu temu podlegają wszelkie parkingi, w tym parkingi będące powierzchniami utwardzonymi, budowlami/budynkami.

8. Realizowane inwestycje w drogi publiczne, bez względu na kategorię drogi, po zakończeniu realizacji inwestycji, muszą zapewnić wymóg nośności drogi wynoszącej minimum 11,5 t na oś.

9. W projektach rewitalizacji należy szczególnie zadbać o zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza ochronę drzew, w całym cyklu projektowym, w tym poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni. Mając na uwadze potrzebę adaptacji do zmiany klimatu, należy dążyć również do zwiększania powierzchni biologicznie czynnych i unikania tworzenia powierzchni uszczelnionych.

10. Działania mające na celu poprawę dostępności do usług społecznych będą musiały wykazać zgodność ze strategią deinstytucjonalizacji. Inwestycje infrastrukturalne w placówki świadczące całodobową opiekę długoterminową w instytucjonalnych formach są niedozwolone.

11. Przedsięwzięcia infrastrukturalne w sektorze kultury ukierunkowane będą na rozwijanie aktywności społecznej m.in. poprzez tworzenie/adaptację/ dostosowanie budynków i przestrzeni do realizacji oferty kulturalno-edukacyjnej, rozwój innowacji społecznych.

12. Co do zasady wsparcie w sektorze kultury nie będzie obejmować budowy nowych obiektów. Taki rodzaj interwencji będzie dozwolony jedynie w wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach. Wyjątek od powyższej zasady dotyczy odtworzenia zabudowy zdegradowanej w stopniu uniemożliwiającym jej regenerację/renowację (zastąpienie starego budynku nowym). W takim przypadku, wnioskodawca zobowiązany będzie do przedstawienia wiarygodnych analiz potwierdzających, iż stopień zdegradowania budynku uniemożliwia jego regenerację/renowację, w tym analiz potwierdzających efektywność kosztową takiego rozwiązania. Za wiarygodną analizę uznana będzie ekspertyza techniczna wykonana przez osobę posiadającą tytuł rzeczoznawcy budowlanego nadany przez właściwy organ samorządu zawodowego.

13. W sektorze kultury do wsparcia kwalifikują się przedsięwzięcia nieuprawnione do aplikowania z poziomu krajowego.

14. Wsparcie rozwoju turystyki, co do zasady nie będzie obejmować działań na rzecz budowy nowych obiektów budowlanych, które są budynkami. Wyjątkiem są projekty, których celowość realizacji wynika z diagnozy obszaru rewitalizacji i jest potwierdzona analizami wskazującymi na niedostępność lub brak możliwości wykorzystania istniejących budynków.

15. Wsparcie rozwoju turystyki będzie skierowane na projekty turystyczne, które są wspierane odpowiednią analizą popytu i oceną potrzeb w celu ograniczenia ryzyka nieefektywności, są skoordynowane z projektami w sąsiednich obszarach, unikając nakładania się i konkurencji oraz mają

wpływ wykraczający poza sam projekt na stymulowanie aktywności turystycznej w regionie, jak również są trwałe i będą utrzymywane po ich zakończeniu.

16. Zgodnie z rekomendacjami zawartymi w raporcie ETO 08/2020 oraz 27/2021 r. inwestycje w kulturę i turystykę będą respektować zasadę zrównoważonego oddziaływania na środowisko, potrzebę rozwoju cyfrowego, zasadę dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami, zasadę stabilności i efektywności finansowej (możliwość utrzymania się w długofalowej perspektywie) oraz odporności na kryzys (stosując innowacyjne rozwiązania, dywersyfikację przychodów i usług, digitalizację).

17. Ze wsparcia wyłączone są budynki/pomieszczenia w których prowadzona jest działalność administracyjno-biurowa organów administracji publicznej.

18. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

19. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania.

20. Zastosowane będą preferencje dla przedsięwzięć zgodnych z założeniami inicjatywy Nowy Europejski Bauhaus.

21. Inwestycje o komercyjnym charakterze, w szczególności wsparcie kierowane do przedsiębiorstw jako bezpośrednich beneficjentów oraz rentowne inwestycje podmiotów świadczących usługi sanatoryjne i/lub uzdrowiskowe będą finansowane poprzez instrumenty finansowe.

22. Przewidywane wsparcie z Budżetu Państwa w ramach środków określonych w Kontrakcie Programowym dla Województwa Lubelskiego.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

95

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2743), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 24 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 1818), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 1678)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: dotacje w ramach operacji instrumentu finansowego, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

5%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Inne narzędzia terytorialne

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerstwa, Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne

Grupa docelowa

mieszkańcy obszarów wiejskich, środowiska lub lokalne społeczności zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w szczególności lokalne społeczności na obszarach zdegradowanych, w tym objętych rewitalizacją

Słowa kluczowe

infrastruktura, kultura, obszar_rewitalizacji, rewitalizacja, tereny_zdegradowane, tożsamość_lokalna, turystyka, uzdrowiska, włączenie_społeczne, zrownoważony_rozwój

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO141 - Liczba instytucji kultury objętych wsparciem

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-RCO077 - Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO147 - Liczba wspartych budynków mieszkalnych zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO148 - Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-PLRO231 - Liczba wspartych urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego

WLWK-PLRO230 - Liczba zakładów lecznictwa uzdrowiskowego objęta projektem

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO114 - Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich

WLWK-RCO112 - Podmioty zaangażowane w przygotowanie i realizację strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-PLRO146 - Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją

WLWK-RCO003 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO076 - Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR048 - Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji

WLWK-RCR077 - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem

WLWK-PLRR049 - Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-PLRR003 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne – instrumenty finansowe

Działanie FELU.11.05 Ochrona dziedzictwa naturalnego, bezpieczeństwo i rozwój zrównoważonej turystyki obszarów innych niż miejskie

Cel szczegółowy

EFRR.CP5.II - Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

46 743 529,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

39 732 000,00

Zakres interwencji

020 - Infrastruktura biznesowa dla MŚP (w tym parki i obiekty przemysłowe), 128 - Infrastruktura zdrowotna, 165 - Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych, 167 - Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami Natura 2000, 168 - Fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, 172 - Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla działań typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych)

Opis działania

Typy projektów:

1. Rozwój obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, jak też opartych o właściwości uzdrowiskowe i walory kulturowe (poza obszarami Natura 2000) stanowiące o ich potencjale, w tym m.in. o wysokiej atrakcyjności turystycznej.
2. Fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, tj. w szczególności: zwiększanie odporności lokalnej gospodarki, w tym infrastruktury, na nieprzewidziane sytuacje kryzysowe.
3. Rozwój infrastruktury i wyposażenia podmiotów świadczących usługi sanatoryjne i/lub uzdrowiskowe na terenie gmin uzdrowiskowych oraz obszarów ochrony uzdrowiskowej.
4. Przygotowanie terenów inwestycyjnych i zapewnienie infrastruktury biznesowej lub poprawa infrastruktury istniejących terenów w powiązaniu z innymi projektami inwestycyjnymi.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

Wsparcie w ramach Typu 1 ukierunkowane zostanie w szczególności na działania dotyczące:

- a) budowy i rozwoju infrastruktury turystycznej i zagospodarowania turystycznego, w tym:
  - infrastruktura zlokalizowana wokół istniejących zbiorników wodnych, np. kąpieliska, plaże, pomosty, mola, przystanie wodne,
  - bulwary, promenady,
  - zintegrowane szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe, ścieżki edukacyjne,
  - punkty widokowe, wieże widokowe,
  - szlaki narciarskie, spływy kajakowe, itp.,
  - wsparcia rozwoju centrów/ punktów informacji kulturalnej oraz turystycznej,
  - renowacji, modernizacji, ochrony i rozwoju infrastruktury zabytkowej w celu podniesienia jej atrakcyjności turystycznej,
  - odnowa dolin rzecznych i zbiorników wodnych celem rozwoju turystyki i tworzenia miejsc wypoczynku na tych obszarach wraz zapewnieniem dostępności obiektów, w tym dla osób z niepełnosprawnościami,
- b) obiektów dziedzictwa naturalnego wraz z zagospodarowaniem terenów wokół (m.in. mała architektura, tereny zielone, ścieżki piesze i pieszo-rowerowe), tj. m.in.:
  - odbudowa, modernizacja i wyposażenie obiektów dziedzictwa naturalnego wraz z wyposażeniem oraz budowa lub remont towarzyszącej infrastruktury oraz zagospodarowanie terenów wokół obiektów dziedzictwa naturalnego,
  - kompleksowe zagospodarowanie terenów zielonych - tworzenie nowych „zielonych” miejsc

wypoczynku dla mieszkańców,

- wsparcie projektów z zakresu zagospodarowania terenów zielonych, ochrony dziedzictwa naturalnego i rozwoju turystyki na obszarze uzdrowisk.
  - c) tworzenia sieciowych produktów turystycznych,
  - d) dywersyfikacji produktów turystycznych, zrównoważonej turystyki mające na celu zwiększanie zatrudnienia i stworzenie wysokiej jakości miejsc pracy,
  - e) rozwoju infrastruktury publicznej w celu poprawy wykorzystania walorów gminy uzdrowiskowej.
- Wsparcie w ramach typu 4 ukierunkowane zostanie w szczególności na działania obejmujące:
- a) uzbrojenie w media (infrastruktura wodno-kanalizacyjna, telekomunikacyjna, energetyczna, gazowa, ciepłownicza),
  - b) budowę, modernizację, adaptację budynków na cele gospodarcze,
  - c) budowę lub modernizację wewnętrznego układu komunikacyjnego – wyłącznie jako element projektu,
  - d) prace studyjno-koncepcyjne i badania geotechniczne – wyłącznie jako element projektu.

Ad.1

- Wsparcie rozwoju turystyki, co do zasady nie będzie obejmować działań na rzecz budowy nowych obiektów budowlanych, które są budynkami. Wyjątkiem są projekty, których celowość realizacji wynika z diagnozy obszaru współpracy partnerstwa JST i jest potwierdzona analizami wskazującymi na niedostępność lub brak możliwości wykorzystania istniejących budynków.

- Wsparcie będzie skierowane na projekty turystyczne, które są wspierane odpowiednią analizą popytu i oceną potrzeb w celu ograniczenia ryzyka nieefektywności, są skoordynowane z projektami w sąsiednich obszarach, unikając nakładania się i konkurencji oraz mają wpływ wykraczający poza sam projekt na stymulowanie aktywności turystycznej w regionie, jak również są trwałe i będą utrzymywane po ich zakończeniu.

- Zgodnie z rekomendacjami zawartymi w raporcie ETO 08/2020 oraz 27/2021 r. inwestycje w kulturę i turystykę będą respektować zasadę zrównoważonego oddziaływania na środowisko, potrzebę rozwoju cyfrowego, zasadę dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami, zasadę stabilności i efektywności finansowej (możliwość utrzymania się w długofalowej perspektywie) oraz odporności na kryzys (stosując innowacyjne rozwiązania, dywersyfikację przychodów i usług, digitalizację).

- Możliwa jest realizacja projektów z zakresu ochrony, rozwoju i promowania publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych na obszarach Natura 2000 pod warunkiem ich powiązania i podporządkowania działaniom związanym z ochroną przyrody (zgodność z planami ochrony/planami zadań ochronnych). Projekty budowy i rozwoju infrastruktury turystycznej powinny przyczyniać się do ukierunkowania ruchu turystycznego na terenie obszarów chronionych i cennych przyrodniczo. Inwestycje oparte o właściwości uzdrowiskowe i walory kulturowe na obszarach Natura 2000 nie będą wspierane.

Ad.4:

1. Projekty z zakresu wsparcia terenów inwestycyjnych muszą być realizowane w powiązaniu z innymi projektami inwestycyjnymi, zidentyfikowanymi w Strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji IIT.
2. Teren, którego dotyczy projekt musi być przeznaczony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (lub innym równoważnym dokumencie, o którym mowa w art. 4 pkt 2 Ustawy z dnia 27

marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2022 poz. 503) pod działalność gospodarczą, zarówno produkcyjną jak i usługową.

3. Teren, którego dotyczy projekt, nie może być przeznaczony wyłącznie pod wielkopowierzchniowe obiekty handlowe.

4. Teren, którego dotyczy projekt nie może być przeznaczony pod inwestycje mieszkaniowe, tereny sportu oraz tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych.

Warunki ogólne dla wszystkich typów projektów:

1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.

2. Obszar geograficzny współpracy partnerstw JST powinien być wyznaczony wspólną granicą (zwartość terytorialna i funkcjonalno-przestrzenna).

3. Realizowane przedsięwzięcia muszą zostać zidentyfikowane w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji IIT, pozytywnie zaopiniowanej pod kątem możliwości jej finansowania w ramach Programu, przez IZ.

4. Inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi) mogą być wspierane pod warunkiem, że stanowią nieodłączny element większego projektu, nie są one dominującym elementem tego projektu a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych projektu. W miastach projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących - zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w żaden inny sposób przyczynić się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego. Ograniczeniu temu podlegają wszelkie parkingi, w tym parkingi będące powierzchniami utwardzonymi, budowlami/budynkami.

5. Realizowane inwestycje w drogi publiczne, bez względu na kategorię drogi, po zakończeniu realizacji inwestycji, muszą zapewnić wymóg nośności drogi wynoszącej minimum 11,5 t na oś.

6. W ramach Działania przewidziano wsparcie działań społecznych obejmujących m.in. inwestycje na rzecz aktywnego włączenia społecznego. Wartość niniejszych zadań nie może przekroczyć 15% współfinansowania unijnego projektu.

7. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

8. Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.

9. Inwestycje o komercyjnym charakterze, w szczególności wsparcie kierowane do przedsiębiorstw jako bezpośrednich beneficjentów oraz rentowne inwestycje podmiotów świadczących usługi sanatoryjne i/lub uzdrowiskowe, będą finansowane poprzez instrumenty finansowe.

10. Inwestycje dot. oświetlenia nie mogą stanowić dominującego elementu projektu.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2022 poz. 2686), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 2743), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: dotacje w ramach operacji instrumentu finansowego, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Inne narzędzia terytorialne

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerstwa, Przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne

Grupa docelowa

mieszkańcy gmin zmarginalizowanych i tracących funkcje społeczno-gospodarcze, mieszkańcy obszarów wiejskich, mieszkańcy regionu, w tym społeczności lokalne szczególnie zagrożone trwałą marginalizacją

Słowa kluczowe

doliny_rzeczne, dostępność, park_krajobrazowy, przystanie_wodne, rezerwat_przyrody, ścieżki_rowerowe, trasy_turystyczne, turystyka, uzdrowiska, Zintegrowane_Inwestycje_Terytorialne

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO136 - Długość odnowionych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO137 - Długość utworzonych szlaków turystycznych

WLWK-PLRO163 - Liczba nowych inwestorów

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-RCO077 - Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO143 - Liczba utworzonych punktów informacji turystycznej i infokiosków zapewniających obsługę w min. 2 językach obcych

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO142 - Liczba wspartych instytucji paramuzealnych

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO144 - Liczba wspartych obiektów w miejscach dziedzictwa naturalnego

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-PLRO231 - Liczba wspartych urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego

WLWK-PLRO139 - Liczba zabytków nieruchomości objętych wsparciem

WLWK-PLRO230 - Liczba zakładów lecznictwa uzdrowiskowego objęta projektem

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO112 - Podmioty zaangażowane w przygotowanie i realizację strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-PLRO145 - Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych

WLWK-RCO003 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO076 - Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-PLRR037 - Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych

WLWK-RCR077 - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem

WLWK-RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

WLWK-PLRR003 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne – instrumenty finansowe

Działanie FELU.11.06 Ochrona dziedzictwa kulturowego obszarów innych niż miejskie

Cel szczegółowy

EFRR.CP5.II - Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

24 416 471,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

20 754 000,00

Zakres interwencji

166 - Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury, 172 - Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla działań typowych dla EFS+ koniecznych do wdrożenia części operacji objętej EFRR i bezpośrednio z nią związanych)

Opis działania

Typy projektów:

1. Ochrona, rozwój i promowanie materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury.

Kluczowe warunki realizacji projektów:

1) Wsparcie ukierunkowane zostanie w szczególności na działania obejmujące:

- a) roboty budowlane i modernizacyjne dotyczące zabytków i zespołów zabytkowych wraz z otoczeniem (m.in. mała architektura, tereny zielone, ścieżki piesze) oraz obiektów infrastruktury kultury,
- b) tworzenie, rozwój i udostępnianie oraz promocja parków kulturowych i szlaków kulturowych,
- c) zachowanie, upowszechnianie i ochronę dziedzictwa niematerialnego,
- d) działania na rzecz ochrony zabytków ruchomych (wyłącznie jako element projektów), tj.m.in.: konserwacja muzealiów, starodruków, archiwaliów, księgozbiorów oraz innych zabytków ruchomych wraz z dostosowaniem pomieszczeń do właściwego eksponowania i przechowywania zbiorów, ich zabezpieczenia i utrzymania właściwych warunków termicznych (klimatyzacja, urządzenia do sterowania wilgotnością i ogrzewania) oraz zakupem wyposażenia,
- e) digitalizację dóbr kultury.

2) Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Regulaminie wyboru projektów.

3) Realizowane przedsięwzięcia muszą zostać zidentyfikowane w strategii terytorialnej będącej podstawą realizacji IIT, pozytywnie zaopiniowanej pod kątem możliwości jej finansowania w ramach Programu, przez IZ.

4) Przedsięwzięcia infrastrukturalne w sektorze kultury ukierunkowane będą na rozwijanie aktywności społecznej m.in. poprzez tworzenie/adaptację/ dostosowanie budynków i przestrzeni do realizacji oferty kulturalno-edukacyjnej, rozwój innowacji społecznych.

5) Co do zasady wsparcie w sektorze kultury nie będzie obejmować budowy nowych obiektów. Taki

rodzaj interwencji będzie dozwolony jedynie w wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach. Wyjątek od powyższej zasady dotyczy odtworzenia zabudowy zdegradowanej w stopniu uniemożliwiającym jej regenerację/renowację (zastąpienie starego budynku nowym). W takim przypadku, wnioskodawca zobowiązany będzie do przedstawienia wiarygodnych analiz potwierdzających, iż stopień zdegradowania budynku uniemożliwia jego regenerację/renowację, w tym analiz potwierdzających efektywność kosztową takiego rozwiązania. Za wiarygodną analizę uznana będzie ekspertyza techniczna wykonana przez osobę posiadającą tytuł rzeczoznawcy budowlanego nadany przez właściwy organ samorządu zawodowego.

6) W sektorze kultury do wsparcia kwalifikują się przedsięwzięcia nieuprawnione do aplikowania z poziomu krajowego.

7) Renowacja, konserwacja, rewaloryzacja i restauracja obiektów zabytkowych (w tym pomników) nie może być pojedynczą interwencją, tylko musi stanowić część większego przedsięwzięcia, które wiąże rozwój kultury z rozwojem gospodarczym, włączeniem społecznym i innowacjami społecznymi w skali regionu lub lokalnej.

8) Zgodnie z rekomendacjami zawartymi w raporcie ETO 08/2020 oraz 27/2021 r. inwestycje w kulturę i turystykę będą respektować zasadę zrównoważonego oddziaływania na środowisko, potrzebę rozwoju cyfrowego, zasadę dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami, zasadę stabilności i efektywności finansowej (możliwość utrzymania się w długofalowej perspektywie) oraz odporności na kryzys (stosując innowacyjne rozwiązania, dywersyfikację przychodów i usług, digitalizację).

9) W ramach Działania przewidziano wsparcie działań społecznych obejmujących m.in. inwestycje na rzecz aktywnego włączenia społecznego. Wartość niniejszych zadań nie może przekroczyć 15% współfinansowania unijnego projektu.

10) Inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi) mogą być wspierane pod warunkiem, że stanowią nieodłączny element większego projektu, nie są one dominującym elementem tego projektu a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych projektu. W miastach projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących - zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w żaden inny sposób przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego. Ograniczeniu temu podlegają wszelkie parkingi, w tym parkingi będące powierzchniami utwardzonymi, budowlami/budynkami.

11) Realizowane inwestycje w drogi publiczne, bez względu na kategorię drogi, po zakończeniu realizacji inwestycji, muszą zapewnić wymóg nośności drogi wynoszącej minimum 11,5 t na oś.

12) Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

13) Wsparcie w ramach Działania jest zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.

14) Inwestycje o komercyjnym charakterze, w szczególności wsparcie kierowane do przedsiębiorstw jako bezpośrednich beneficjentów oraz rentowne inwestycje podmiotów świadczących usługi

sanatoryjne i/lub uzdrowiskowe , będą finansowane poprzez instrumenty finansowe.
15) Inwestycje dot. oświetlenia nie mogą stanowić dominującego elementu projektu.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.)

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 sierpnia 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2023 poz. 1678)

Uproszczone metody rozliczania

Brak, do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja, Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: dotacje w ramach operacji instrumentu finansowego,
Wsparcie poprzez instrumenty finansowe: pożyczka

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%; Projekty w części objętej pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny, Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Inne narzędzia terytorialne

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje wspierające biznes, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerstwa, Przedsiębiorstwa, Służby publiczne

Grupa docelowa

mieszkańcy gmin zmarginalizowanych i tracących funkcje społeczno-gospodarcze, mieszkańcy obszarów wiejskich, mieszkańcy regionu, w tym społeczności lokalne szczególnie zagrożone trwałą marginalizacją

Słowa kluczowe

dziedzictwo_kulturowe, instytucja_kultury, kultura, muzeum, ochrona_zabytków, teatr, włączenie_społeczne, zabytki

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Duże, Małe, Mikro, Średnie

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO141 - Liczba instytucji kultury objętych wsparciem

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-RCO077 - Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO143 - Liczba utworzonych punktów informacji turystycznej i infokiosków zapewniających obsługę w min. 2 językach obcych

WLWK-PLRO004 - Liczba wspartych dużych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO002 - Liczba wspartych małych przedsiębiorstw

WLWK-PLRO001 - Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw

WLWK-PLRO140 - Liczba wspartych obiektów o charakterze niezabytkowym

WLWK-PLRO003 - Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw

WLWK-PLRO139 - Liczba zabytków nieruchomości objętych wsparciem

WLWK-PLRO138 - Liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem

WLWK-RCO074 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO112 - Podmioty zaangażowane w przygotowanie i realizację strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO003 - Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych

WLWK-RCO075 - Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego

WLWK-RCO076 - Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR077 - Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem

WLWK-PLRR003 - Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne – instrumenty finansowe

Priorytet FELU.12 Wsparcie wdrażania Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027 w ramach EFS+

Institucja Zarządzająca

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

Fundusz

Europejski Fundusz Społeczny +

Cel Polityki

PT - Pomoc Techniczna

Miejsce realizacji

LUBELSKIE

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

33 556 399,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

28 522 939,00

Odsetek dla regionów słabiej rozwiniętych

100

Działanie FELU.12.01 Wsparcie wdrażania Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027 w ramach EFS+**Cel szczegółowy**

PT.1 - Pomoc Techniczna

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

33 556 399,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

28 522 939,00

Zakres interwencji

179 - Informacja i komunikacja, 180 - Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola, 181 - Ewaluacja i badania, gromadzenie danych, 182 - Wzmocnienie potencjału instytucji państwa członkowskiego, beneficjentów i odpowiednich partnerów

Opis działania

1. Zatrudnienie pracowników zaangażowanych we wdrażanie Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027.
W ramach tego typu projektu będą finansowane wynagrodzenia personelu zaangażowanego w zarządzanie i wdrażanie Programu, zamykanie RPO WL 2014-2020 oraz przygotowanie okresu programowania po roku 2027.
2. Wsparcie wdrażania Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027.
W ramach tego typu projektu będą finansowane, m. in. następujące działania potrzebne do wsparcia

wdrażania Programu:

- podnoszenie kwalifikacji zawodowych personelu zaangażowanego w realizację Programu;
- zapewnienie optymalnej organizacji pracy oraz zaplecza lokalowo-technicznego potrzebnych do realizacji Programu;
- zapewnienie wsparcia eksperckiego (doradztwo, analizy, badania itp.) i prawnego w procesach służących wdrażaniu Programu, ewaluacji na potrzeby Programu oraz we wdrażaniu zasad horyzontalnych;
- wsparcie funkcjonowania komitetów i ciał doradczych Programu, w szczególności Komitetu Monitorującego i grup roboczych, w tym partnerów społecznych i gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie i ciał dialogu społecznego uczestniczących we wdrażaniu Programu;
- zapobieganie, wykrywanie, korygowanie i raportowanie w obszarze nieprawidłowości i nadużyć finansowych oraz korupcji;
- wsparcie partnerów poprzez m.in. organizowanie specjalistycznych szkoleń; utworzenie Centrum ds. Obsługi Organizacji Społecznych;
- budowanie i zwiększenie zdolności administracyjnych jst i organów wdrażających strategię rozwoju terytorialnego i lokalnego, poprzez np. szkolenia i konsultacje eksperckie przy opracowaniu dokumentów strategicznych.

3. Wsparcie komunikacji i widoczności Programu oraz Funduszy Europejskich.

W ramach tego typu projektu będą finansowane działania informacyjne i promocyjne dot. m.in. uruchomienia Programu, możliwości finansowania, a także prezentacji efektów wdrażania polityki spójności w regionie (np. prowadzenie kampanii dotyczących zapewnienia wysokiej świadomości nt. działań rozwojowych w regionie realizowanych z udziałem Funduszy Europejskich, korzyści z nich wynikających, wartości obowiązujących w całej UE, zasad horyzontalnych m.in. zasady niedyskryminacji – uwzględniających zwalczanie szkodliwych stereotypów dotyczących grup narażonych na dyskryminację, w tym osób LGBT+). Planowane działania będą obejmować wszystkie grupy docelowe, a wybór konkretnych kanałów i narzędzi będzie powiązany z wyznaczonymi celami – będą to m.in.:

- media o szerokim zasięgu,
- media społecznościowe,
- wydarzenia informacyjne i promocyjne,
- reklama zewnętrzna,
- publikacje i materiały audio-video,
- serwis internetowy Programu,
- działania edukacyjne dla potencjalnych beneficjentów i beneficjentów.

Wszystkie powyższe działania realizowane w ww. typach projektów mogą dotyczyć bieżącego, a także poprzedniego i kolejnych okresów programowania.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

Brak

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Służby publiczne

Grupa docelowa

beneficjenci i potencjalni beneficjenci Programu, instytucje systemu wdrażania, mieszkańcy województwa, partnerzy gospodarczy, partnerzy społeczni i środowisko organizacji społeczeństwa obywatelskiego, pracownicy instytucji uczestniczących w systemie realizacji Programu i wykonujących działania niezbędne do skutecznego wdrażania FE i ich wykorzystania

Słowa kluczowe

pomoc_techiczna

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO158 - Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu

WLWK-PLRO155 - Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów

WLWK-PLRO150 - Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji

WLWK-PLRO149 - Średnioroczna liczba etatów finansowanych z Pomocy Technicznej

Wskaźniki rezultatu

WLWK-ND001 - Nie dotyczy

Priorytet FELU.13 Wsparcie wdrażania Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027 w ramach EFRR

Instytucja Zarządzająca

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

Fundusz

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki

PT - Pomoc Techniczna

Miejsce realizacji

LUBELSKIE

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

81 119 803,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

68 951 832,00

Odsetek dla regionów słabiej rozwiniętych

100

Działanie FELU.13.01 Wsparcie wdrażania Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027 w ramach EFRR**Cel szczegółowy**

PT.1 - Pomoc Techniczna

Wysokość alokacji ogółem (EUR)

81 119 803,00

Wysokość alokacji UE (EUR)

68 951 832,00

Zakres interwencji

179 - Informacja i komunikacja, 180 - Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola, 181 - Ewaluacja i badania, gromadzenie danych, 182 - Wzmocnienie potencjału instytucji państwa członkowskiego, beneficjentów i odpowiednich partnerów

Opis działania

1. Zatrudnienie pracowników zaangażowanych we wdrażanie Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027.

W ramach tego typu projektu będą finansowane wynagrodzenia personelu zaangażowanego w zarządzanie i wdrażanie Programu, zamykanie RPO WL 2014-2020 oraz przygotowanie okresu programowania po roku 2027.

2. Wsparcie wdrażania Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027.

W ramach tego typu projektu będą finansowane, m. in. następujące działania potrzebne do wsparcia wdrażania Programu:

- podnoszenie kwalifikacji zawodowych personelu zaangażowanego w realizację Programu;
- zapewnienie optymalnej organizacji pracy oraz zaplecza lokalowo-technicznego potrzebnych do

realizacji Programu;

- zapewnienie wsparcia eksperckiego (doradztwo, analizy, badania itp.) i prawnego w procesach służących wdrażaniu Programu, ewaluacji na potrzeby Programu oraz we wdrażaniu zasad horyzontalnych;
- wsparcie funkcjonowania komitetów i ciał doradczych Programu, w szczególności Komitetu Monitorującego i grup roboczych, w tym partnerów społecznych i gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie i ciał dialogu społecznego uczestniczących we wdrażaniu Programu;
- zapobieganie, wykrywanie, korygowanie i raportowanie w obszarze nieprawidłowości i nadużyć finansowych oraz korupcji;
- wsparcie partnerów poprzez m.in. organizowanie specjalistycznych szkoleń;
- budowanie i zwiększenie zdolności administracyjnych jst i organów wdrażających strategię rozwoju terytorialnego i lokalnego, poprzez np. szkolenia i konsultacje eksperckie przy opracowaniu dokumentów strategicznych.

3. Wsparcie komunikacji i widoczności Programu oraz Funduszy Europejskich.

W ramach tego typu projektu będą finansowane działania informacyjne i promocyjne dot. m.in. uruchomienia Programu, możliwości finansowania, a także prezentacji efektów wdrażania polityki spójności w regionie (np. prowadzenie kampanii dotyczących zapewnienia wysokiej świadomości nt. działań rozwojowych w regionie realizowanych z udziałem Funduszy Europejskich, korzyści z nich wynikających, wartości obowiązujących w całej UE, zasad horyzontalnych m.in. zasady niedyskryminacji – uwzględniających zwalczanie szkodliwych stereotypów dotyczących grup narażonych na dyskryminację, w tym osób LGBT+). Planowane działania będą obejmować wszystkie grupy docelowe, a wybór konkretnych kanałów i narzędzi będzie powiązany z wyznaczonymi celami – będą to m.in.:

- media o szerokim zasięgu,
- media społecznościowe,
- wydarzenia informacyjne i promocyjne,
- reklama zewnętrzna,
- publikacje i materiały audio-video,
- serwis internetowy Programu,
- działania edukacyjne dla potencjalnych beneficjentów i beneficjentów.

Wszystkie powyższe działania realizowane w ww. typach projektów mogą dotyczyć bieżącego, a także poprzedniego i kolejnych okresów programowania.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

85

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

85

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy

Uproszczone metody rozliczania

Brak

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

0

Minimalny wkład własny beneficjenta

15%

Sposób wyboru projektów

Niekonkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Służby publiczne

Grupa docelowa

beneficjenci i potencjalni beneficjenci Programu, instytucje systemu wdrażania, mieszkańcy województwa, partnerzy gospodarczy, partnerzy społeczni i środowisko organizacji społeczeństwa obywatelskiego, pracownicy instytucji uczestniczących w systemie realizacji Programu i wykonujących działania niezbędne do skutecznego wdrażania FE i ich wykorzystania

Słowa kluczowe

pomoc_techiczna

Kryteria wyboru projektów

<http://funduszeUE.lubelskie.pl>

Wskaźniki produktu

WLWK-PLRO158 - Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu

WLWK-PLRO155 - Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów

WLWK-PLRO150 - Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji

WLWK-PLRO149 - Średnioroczna liczba etatów finansowanych z Pomocy Technicznej

Wskaźniki rezultatu

WLWK-ND001 - Nie dotyczy